

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ295070	ImageGroup:	I4CZ307612
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྤུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་པ། sdud pa tshigs su bcad pa'i 'grel pa/
Author:	རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། rang byung rdo rje
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no.D34530
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	sarnath, varanasi, u.p.
Publisher:	vajra vidya institute
Date:	2013
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

མདོ་སྨྱད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་པ་

ཨ་འོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་དང་།

སྨྱད་འགྲེལ་མདོ་དང་

བསྟན་བཅོས་སྨྱད་

ཚུལ་མ་ཡམ་

ཞལ་ལུང་།

མཛད་པ་པོ། ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྫོ་རྗེ་དང་། འབྲུ་མི་ཡམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

མདོ་སྨྱད་པ་ཚིགས་སྟུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 བའི་ཀྱུ་མཚོའི་སྒྲེ་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
 སྦྱར་ཚུལ་མ་ཡམ་ཞལ་ལུང་།

མཚན་བཤོ། ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་མེ་དང་། འཕྲུལ་ཡམ་ནམ་ཀུལ་ཀུམ་ཚོ།

མདོ་སྨྱད་པ་ཚོགས་སྤྱད་པའི་འགྲེལ་བ་པ་རྩལ་ཏུ་བྱེན་
 པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐེ་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
 སྤྱར་ཚུལ་མ་ཐམ་ཞལ་ལུང་།

མཚན་བལོ། ཀམ་བ་རང་བྱུང་དོ་རྩེ་དང་། འཕྲུལ་ཐམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

We extend our heartiest thanks to Ven. Tenzin Jamchen and especially to 'Tsadra Foundation' for bearing all the expenses of publishing this book. We pray for a long life and prosperity to the members of Tsadra Foundation and to Ven. Tenzin Jamchen.

Vajra Vidya library

ཁྱུ་མྱིག་འགན་འཁུར་བ། བཀྲ་གིས་སྤྱན་ཚོགས།

དཔེ་མྱིག་འགན་འཁུར་བ། བཀྲ་གིས་སྤྱན་ཚོགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་གིས།

ཁྱེད་ཀྱི་བ། རང་དགོན་གྱི་གྲྭ་ཀླུ་རིན་ཆེན།

First edition: 1000 copies 2013

ལྷ་ཁ་བརྗེ་བིདྱ་དཔེ་མཚོ་དུ་ཁང་།

Vajra Vidya Institute Library

Khajjuhee P.O. Sarnath, Varanasi, U.P., India 221007

Phone: 00-91-542-2595744, 2595747, 2595748

Mob: 09651492334

Fax: 00-91-542-2595746

Email: vlibrary48@yahoo.in

Printed at : Archana, New Delli - 110020

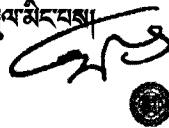
3

ཞེས་པ་འགྲུ་འཛིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔོན་གྱི་བླ་མ་རྒྱ་ཆུ་མཐའ་གྱི་འཇགས་པ་ཞེད་པ་ཞིན་པ་རྒྱ་པོ་དུ་ཞེས་པ་འབྲུ་མཉམ་
རབ་དང་པོ་བླ་མ་ཁང་ནས་འཛིན་པོ་ཆེས་འཇགས་སྟེ་དང་། བྱེད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཡིག་ཆ་དཔོན་འཇགས་
པ་རྒྱ་ཆུ་ཞེས་དང་ལུ་འཆར་གྱི་འགོ་མཛོད་ཤིས་སྟོན་ཆོག་མ་བཅད་མཆོག་གསུམ་གྲངས་ལྟ་ན་འདི་
པ་ཞིན་པ་གྲུ་འཛིན་པོ་ཆེ་དང་བཟུང་པ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱིས་པ་དགེ།

དཀའ་ལྔ་པ་ལྟུང་པའི་དབང་པོ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་དང་འཇུ་མི་པམ་ནམ་གྱུ་ལ་
 རྒྱ་མཚོའི་མཛད་པའི་མདོ་སྙུང་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་དག་སྒོར་ཤོན་ནམ་བཞུན་འཛིན་
 བྱམས་ཆེན་མཆོག་གི་བརྒྱུད་ནས་(Tsadra Foundation) ཅུ་འདྲ་ཐེབས་ཅུ་ཆོག་ས་པས་
 དེབ་གྲངས་གཅིག་སྟོང་༡༠༠༠ ཐམ་པ་པར་སྐྱུན་གྱི་འགོ་གོན་ཆ་ཚང་སྒྲིན་བདག་གནང་བ་
 ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གཞན་ཡང་དེབ་འདིའི་ལྷ་སྒྲིག་འགན་ལུར་བ་བཀྲིས་ཐུན་ཆོག་ས་དང་། ལུ་དག་
 པ་ཀམ་པ་འཛིན་ཆེན་མོ་གས་ཕྱ་ར་གྲུ་འདེགས་གནང་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 ཞེས་ལྷ་རྒྱ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཐུག་དཔེ་གཟིགས་མཁན་ནམས་ཀྲིས་དཔེ་ཆ་འདིའི་སྟེང་
 ནས་བསྐྱབ་སྟུང་། ཞིབ་འཇུག །ཉམས་ལེན་གང་གཟབ་ཀྲིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ། གཞན་དོན་དུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ། གཉིས་དོན་དུ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
 རྟེན་དམ་པའི་རང་རྩལ་དགྲུ་ཡིས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྒྲོན་འདུན་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་གནང་རོགས་ཞེས་ཀྱང་ལྷ་བ་ལགས། དེ་བཞིན་མ་ཕྱི་གསལ་པོ་མ་ཐོབ་པ་
 དང་། ལུ་དག་གནད་སྒྲིན་མ་སོང་བ་སོགས་ཀྲིས་ལྟག་ཆད་དང་། རོར་འཕྲུལ་བྱུང་བ་ཐམས་
 ཅད་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཤགས་ཤིང་། རོར་བཅོས་བཀའ་བསྐྱབ་ཀྱང་
 ལྷག་པོར་སྒྲོལ་གནང་བཀའ་དྲིན་ལྷ། བླ་འགྲུ་སྒྲུལ་མིང་བས།

པར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

སྤྱིར་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཁྱུ་ལྔ་བ་དང་ཐོགས་མེད་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་དང་། བོད་གངས་
 ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་སོགས་མར་པ་ལོ་ཙུ་བ་དཔའ་བོ་སློ་གྲོས་རིན་
 ཆེན་རྣམ་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཛམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 རྩལ་གྱིས་རྒྱ་བ་རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པ། བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་འོད་གཞོན་ནུ། རྩེ་དུས་གསུམ་མཁུན་
 པ། ཀམ་པམྱ། རང་བྱུང་རྩྱེ་རྩེ་སོགས་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོས་བདུད་ཀྱི་སྤྱེ་ཟེལ་གྱིས་མཁན་ནས་འཕྲིན་
 ལས་རྣམ་པའི་ནམ་མཁའི་འཇུག་པ་དང་མཉམ་པར་བྱུར་པའི་སྤྲས་མཆོག་མང་དུ་བྱགས་རྩེའི་དབང་གིས་
 བསམ་པའི་ན་མེད་མེད་པར་སྤྱེ་བ་བཤེས་ནས་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ས་རྩལ་བརྟན་ཟིན་ན་
 ཡང་། དེ་དག་གིས་བྱགས་ཀྱི་དགོངས་བཅུད་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤྱི་མའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། གསུང་རབ་རྣམས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས། པོ་ཏི་དང་སྤྱེགས་བམ་མང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས།

ད་ལམ་དཔལ་དུ་བསྐྱོན་རྒྱ་ནི། བྱང་སྤྱོགས་ཁ་བ་ཅན་འདིར་སྤྱི་ཡི་སྤྱེ་བ་བཤེས་པ། རང་བྱུང་རྩྱེ་རྩེ་
 ཞེས་མཆོན་ཡོངས་སུ་བྱགས་པའི་སྤྲས་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། འཇུ་མི་ཕམ་པའི་སྤྱད་འགྲེལ་ཡུམ་ལ་འཇུག་པའི་
 ལེགས་བཤད་ལས་མདོ་དང་བརྟན་བཙེས་སྤྱར་རྩལ་མ་ཕམ་ཞལ་ལུང་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤྲས་ཆེན་
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་པོ་སྤེལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༥༧ ལོར་གཙང་རྫོང་སྤྱིད་གོང་འཕགས་
 པ་ཕ་ཏིའི་ལྷ་ཁང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་གངས་རྒྱུར་མོར་ཡབ་ཆོས་དཔལ་དང་། ཡུམ་རྩོ་མོ་གཡང་འབྲེན་གཉིས་ཀྱི་
 སྤུས་སུ་སྤྱུ་འབྲུངས། རབ་བྱུང་དུག་པའི་ས་མོ་ཡོས་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་༡༥༧ ལོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤྱུ་གཤེགས།
 དགུང་ལོ་ལྔ་པར་བྱུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱལ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་མཇལ་བར་བྱོན། དགོ་བསྟེན་གྱི་རྩོམ་བ་ཞུས་ནས་
 མཆོན་ལ་བྱུབ་ཆེན་པའི་སྤྱི་མའི་གསང་མཆོན་རང་བྱུང་རྩྱེ་རྩེ་ཞེས་པ་དེ་གནང་། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཁོ་
 སུ་ཤེས་རབ་ལས་དགོ་རྩལ་གྱི་རྩོམ་པ་མཐོས། འདུལ་བའི་སྒྲོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གསལ། དེ་ནས་ལོ་ཤས་
 འཁོར་རྗེས་གནས་བརྟན་གཞོན་ནུ་འབྲུང་བ་ལས་དགོ་སྒྲོར་གི་རྩོམ་པ་མཐོས། སྤྱོད་དཔོན་ཤེས་རབ་
 དཔལ་དང་། རྒྱ་སྤོམ་ཡེ་ཤེས། སྤེ་མདོ་ཀུན་དགའ་དོན་བྱུབ་སོགས་ལས་བཀའ་བརྟན་འབྱུར་རོ་འཆོལ་

ཐམས་ཅད་གསལ། དེ་ནས་ཀླུ་པའི་གདན་སར་བྱོན། ལུན་མིང་མ་བཞུགས་པར་ཀམ་པོ་གནས་ནང་
 ཏུ་བྱོན། དེ་ནས་ཀམས་སུ་བྱོན་ནས་སོག་རྩུར་ལྷགས་ཟམ་བཅུགས། དགྲའ་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་པར་གོང་མ་
 རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་རྒྱན་གཞི་བྱང་ཆེན་པོར་ཕེབས། རྒྱལ་ལུ་རྩྱ་མི་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བརྒྱ
 ཆེན་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་ལུ་འདས། དེའི་གཅེན་པོ་ཐོག་ན་ཐེ་མུར་སྒྲན་ཆེའི་ལུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་
 སྒོན་ལམ་དང་བཅས་པར་དབང་བསྐྱར་ཆོས་བཤད་གནང་། དགྲའ་ལོ་ལྷ་བཅུ་པར་པོད་དུ་ཕེབས་ཁར་
 གོང་མས་ཆལ་པ་མི་ཏུ་དག་སྦྱང་ཆེན་པོ་ལོ་མིའི་མིང་དང་ཤེལ་ཐམ། མཆུར་ལུ་དང་ཀླུ་པ་སོགས་ལ་
 བདག་སྐྱེན་དང་པོད་སྦྱི་ལ་ཕན་པའི་འཇའ་ས་གསུམ། བསྐྱན་འཇུར་བཞེངས་པའི་ཆ་སྐྱེན་སོགས་ལུལ་
 བས་པོད་དུ་ཕེབས། དགྲའ་ལོ་དག་ཅིག་པར་པོད་ཀྱི་ཆེ་དགུ་ཁག་ལ་རྒྱལ་པོའི་འཇའ་ས་གསུམ་བསྐྱགས།
 གསེར་དུལ་ཞུན་མས་བསྐྱན་འཇུར་པོ་ཏི་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་བཞེངས། དགྲའ་ལོ་དག་ཅིས་པར་སྐྱར་གོང་
 མའི་ཕོ་བྱང་དུ་ཕེབས། ལྷ་པས་དེར་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱང་དུ་སྤོང་དང་གོང་མ་གཉིས་ལྟན་དུ་བཞུགས་
 པས་སྒྲོན་མ་བྱུང་བར་གྲགས། སྤྱི་ཆེ་གང་པོར་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་ནས་དུས་འདའ་
 བར་མཛད། ཁོང་གི་ཀླུ་པའི་སྤྱི་འཕྲོད་གསུམ་པ་ཡིན། ཁོང་གི་སྒོལ་མ་གྲགས་ཆེ་བའི་ལྷ་དམར་གྲགས་
 པ་སེང་གོ་དང་། ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། མཁས་བློའ་གཡུང་སྟོན་པ། ཏྲ་སྒྲུ་མོ་མི་ཀྱན་རྒྱལ། ཆལ་པ་མི་ཏུ།
 གཡལ་སྡེ་པར་ཆེན། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་སོགས་ཡིན།

གཞུང་འདི་གཉིས་ནི་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དང་གི་ལྷགས་ལྟར་དེབ་གཟུགས་
 རྣམ་པར་འགྲེམས་སྡེལ་བྱེད་ན་བཤད་བྱའི་སྒོའ་གཉེར་མང་པོར་དགོས་གཏུགས་པན་རྣམས་ཆེ་ཤེས་ཞེས་
 བཀའ་སྒྲོབ་ནན་ཏན་གནང་བའི་སྐོབ་བྱས་ནས་པར་དུ་སྒྲུན། གཞུང་འདིའི་མ་དབེར་མཛོན་གསལ་དོད་
 པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁག་དང་། མི་གསལ་པ་སོགས་ལ་བཟོ་བའི་དྲུ་ཡི་སྒོའ་གཉེར་པ་སོགས་ནས་གང་མང་ལུ་
 དག་ལེགས་པར་བཀྲིས་གིང་། ལུས་པས་ཀྱང་གང་རུས་བྱས་ཀྱང་སྒོ་གོས་དཔན་པས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱིས་
 བས་མཁའི་མཐའ་ལུལ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བྱིར་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་གནན་ནས་མེད་
 དོ་ཞེས་སྒྲུ་བར་མི་རུས་པས། མོར་འབྲུལ་རིགས་ཡོད་པེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་འདོན་
 དགོངས་འཆར་ལྷག་སྒྲུལ་ཡོང་བ་ལྟ། ཞེས་སྤྱི་ཆེ་བའི་དྲུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྐྱར་བཀྲིས་ལུན་ཆོགས་
 མིང་ཅན་པས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

དཀར་ཆག

མདོ་འབྲུང་པའི་རྒྱ་སྒྲིང་གཞི་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་.....	42
གསུངས་པའི་མདོ་རང་བཞིན་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་.....	44
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་.....	205
ཆོས་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་.....	44
དཔེ་དང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱལ་བ་.....	45
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ཉྩར་བསྐྱལ་བ་.....	46
དཔེ་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་.....	48
སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དོན་བསྐྱལ་བ་.....	205
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ཉྩར་བསྐྱལ་བ་.....	48
དེ་ཉྩར་བསྐྱལ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་.....	176
སྟོན་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་.....	56
སྟུང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་.....	60
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱལ་བ་.....	63
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ཉྩར་བསྐྱལ་པའི་ཚུལ་.....	64
བསྐྱལ་བུ་གེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་.....	70
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱལ་བ་.....	72
དེའི་རང་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་.....	88
ཡུམ་གྱི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་.....	72
ཡུམ་མཚན་པའི་ཕན་ཡོན་.....	73
ཡུམ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་.....	80
ཡུམ་གྱི་ཡིད་རང་དང་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་.....	83
གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་.....	88

གང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་.....	91
དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་.....	94
སྒྱུར་བ་འཇུག་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་.....	95
འབས་པ་སྒྲོན་པ་ནས་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་.....	120
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་.....	142
དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པ་.....	165
བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པ་.....	170
རོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ངོས་བཟུང་བ་.....	120
དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་.....	121
ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་.....	122
བྱི་བ་དང་ལན་གྱིས་ཞུགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟེན་པ་.....	123
དེ་སྒྱུད་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་.....	127
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལུང་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ་.....	142
ལུང་མ་བསྟན་པ་ལས་ལུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་.....	145
བདུད་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་.....	149
དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་.....	151
ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་.....	153
མི་རྟོག་པའི་སྒྱུད་བ་ཐོབ་པ་.....	165
མི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་.....	166
མི་རྟོག་པར་སྒྱུད་པའི་ཕན་ཡོན་.....	168
ལུས་ལ་མོས་པ་དང་སྒྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྒྲ་ཟེན་པ་.....	170
ལུས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་.....	170
ལུས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་.....	173

སྤྱད་འགྲེལ་ལུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་ལེགས་བཤད་ལས་མདོ་དང་ བསྟན་བཅོས་སྤྱར་ཚུལ་མ་ཐམ་ཞལ་ལུང་འཆད་བ་ལ།

སྐབས་དང་པོ་ནམ་མཁའ་བཤད་བ་.....	209
སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་གཤེས་བསྟན་བ་.....	219
སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་གཤེས་བསྟན་བ་.....	229
སྐབས་བཞི་པ་ནམ་ཐོག་སྤྱོད་བ་བསྟན་བ་.....	235
སྐབས་ལྔ་པ་ཅེ་སྤྱོད་བསྟན་བ་.....	271
སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྲིས་པའི་སྤྱོད་བ་བསྟན་བ་.....	292
སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་བ་བསྟན་བ་.....	295
སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྤྱོད་བ་བསྟན་བ་.....	300
ས་བཅད་རྒྱས་བ་.....	309

༡༣༡། །ཀྱུ་གཤམ་སྐད་དུ། མཉུ་པར་ཕྱི་མི་ཏུ་སྒྱུ་ལ་གྲུ། བོད་སྐད་དུ།
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐད་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ། འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།

དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་
བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ཆོག་ས་སུ་
བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ།

དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉིར་བཞག་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་
ནས་དྲི་མ་ལས་འདས་པ། །འགོ་དོན་མངོན་ལྷགས་དེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །གང་
ལ་དཔའ་ལྷམས་སྟོད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། །[༡] སྐབས་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་བསྟན། །འཇམ་ཐུའི་གླིང་འདིར་རྒྱ་ཁྱུང་དེ་སྟེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མེ་རྟོག་འབྲས་
ལྷན་སྒྲུན་དང་ནགས་ཆལ་སྟེད་བྱེད་པ། །མ་དྲོས་གནས་པའི་ཁྱུ་དབང་ཁྱུ་བདག་བརྟེན་གནས་
ཏེ། །དེ་ནི་ཁྱུ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། །[༢] རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་དེ་སྟེད་
ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་
བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིམ་ཐུའི་
མཐུ། །[༣] ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱལ་བས་ཆོས་རྒྱལ་གང་བསྟན་པ། །དེ་ལ་མི་མཆོག་སྒྲོབ་མར་གྱུར་
བས་མངོན་བསྐྱབས་ཤིང་། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་བྱེད་དེ། །སངས་
རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། །[༤] གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་
མི་དམིགས་ཤིང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མི་དམིགས། །དེ་
སྐད་ཐོས་ནས་རྟོངས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲག་མེད་པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་
ཤེས་རབ་སྟོད། །[༥] གཟུགས་མེད་ཆོར་བ་མེད་ཅིང་འདྲ་ཤེས་སེམས་པ་མེད། །དེ་ལ་རྣམ་
ཤེས་གནས་ནི་རྒྱལ་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཆོས་ཀུན་ལ་མི་གནས་གནས་པ་མེད་པར་སྟོད། །

¹ མི་སྒྲག་པ། བེ་ཅིང་། སྟོག་ལུལ་གྱི་འཇམ་མགོན་དགོན་པ་ནས་བརྟེན་སོན་བྱུང་བའི་བོད་ཡིག་དང་ལེན་འཛིན་གྱི་གྲུང་འབྲེལ་
དུ་ཡོད་པའི་མདོ་སྐད་པ་ལ་འདིར་སྐད་ཡིག་ཏུ་སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ་ཞེས་བཏགས་ཡོད།

² ཡོད་པ་མིན། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཡོངས་སུ་གཟུང་མེད་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ། །[༦] དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་
 བཟོ་སྐྱེངས་ཤེས་པ་ཡིས། །དམིགས་མེད་ཐུང་པོ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆོས་ཤེས་པ། །ཐུང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་
 གནས། །[༧] ཡང་འདི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་གང་ཡིན་སུ་ཡི་ཡིན། །གང་ལས་ཡིན་ཞེས་ཆོས་
 འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོག། །ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཁྲུམ་པ་མེད་ཅིང་སྒྲག་མེད་པ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ཡིན། །[༨] གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་འདུ་
 ཤེས་ཤིང་། །ཆོར་བ་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ཐུང་པོར་སྟོད་བྱེད་ཅིང་། །ཐུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་
 བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །[༩] གང་
 ཞིག་གཟུགས་མིན་ཆོར་མིན་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མིན། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མི་སྟོད་གནས་པ་
 མེད་པར་སྟོད། །དེ་ནི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་ཤེས་རབ་བརྟེན། །སྟེ་མེད་སྟོ་ལྟར་ཉིང་
 འཛིན་ཞི་བ་མཆོག་ལ་རེག། [༡༠] བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་ལྟར་འདིར་བདག་ཁེར་གནས་
 པ། །དེ་ནི་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཡིན། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་
 ཅེམས་ལངས་ཞེས་སྒྲུ་སེམས་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཆོས་ཀྱི་རབ་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །
 [༡༡] དེ་ལྟར་སྟོད་ན་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོད། །དེས་ནི་སྟོད་མེད་སྟོད་པ་
 ཡིན་པར་རབ་ཤེས་ཕྱིར། །ཆོས་གང་སྟོད་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ནི་ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན། །[༡༢] གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །བྱིས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བརྟགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་
 ཆོས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདི་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་། །[༡༣] གང་
 འདིར་ཐུང་པོ་ལྡ་དག་སྒྲུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །སྒྲུ་མ་གཞན་དང་ཐུང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་
 ལ། །སྒྲུ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཁིང་ཉེ་བར་ནི་སྟོད་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་
 སྟོད་པ་ཡིན། །[༡༤] དག་པའི་བཤེས་དང་ལྟན་ཁིང་ལྷག་མཐོང་ལྟན་གྱུར་པ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་ཡུམ་ཐོས་སྒྲག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་སྒྲིག་པའི་གྲགས་ལྟན་གཞན་གྱི་དྲིང་འཛོག་

‘རྒྱུ་བ་ཕྱེད་ཅན། སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།’ གང་ཞིག་སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། སྟོད་བྱེད་ན། སྐྱེས་
 པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ‘བརྟན། སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།’ ཁིར་གནས་པ། སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་
 མ། དེས་ན་སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ‘གང་འདི། སྐྱེས་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།’

པ། །དེ་ནི་སྣོད་སོ་མ་བཏང་ཆུས་རེག་ཞིག་པ་བཞིན། །[༡༥] ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་བྱ་ཞེ་ན། །ཆགས་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད། །ཀྱལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་གྱུར་ལ་རེག །དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མིང་འཕྲོ་
 བོ།།[༡༦] ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་དཔལ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །སེམས་ཅན་ཆོག་སྣམས་མང་པོའི་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཆེན་པོ་གཙོད་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་རབ་བཟྃ་དོ། །[༡༧] གཏོང་བ་ཆེ་དང་སློ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་། །ཀྱལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་
 བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔལ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བཟྃ་དོ།།[༡༨] དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
 བཞི་མདོར་སྒྲུལ་བྱས་ཏེ། །སྟེ་བོ་པལ་ཆེན་མགོ་མང་བྱེད་གཙོད་བྱེད་པའི། །གསང་བྱ་དེ་དག་
 ཅི་འདྲ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འགོ་ཀྱན་སྒྲུལ་འདྲ་རབ་ཤེས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་མེད། །[༡༩]
 གཟུགས་དང་འདྲ་ཤེས་ཆོར་བ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་
 ཡོད་པ་མིན། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་ཞུམ་པའི་སེམས་མེད་པ། །འདི་ནི་གང་ཟག་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཆོག།[༢༠] ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། །དེ་གང་བཞོན་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་རྣ་སྟོ། །ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །
 དག་འ་སྦྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་འཕྲོ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག།[༢༡] གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཕྱོགས་
 སུ་འགོ་བ་དམིགས་སུ་མེད། །ལྟ་བུ་འདས་པར་འགོ་བར་གསུངས་པ་འགོ་མི་དམིགས། །
 དཔེར་ན་མི་གི་དེ་ཡིས་འགོ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན། །རྒྱ་དེས་དེ་ནི་ལྟ་བུ་འདས་ཞེས་རབ་ཏུ་
 བཟྃ་དོ།།[༢༢] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་། །དེ་ལྟར་བྱང་བར་
 མི་དམིགས་དུས་གསུམ་དག་པ་སྟེ། །གང་དག་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་སྟོས་མེད་དེ། །འདི་
 ནི་ཤེས་རབ་པ་པོའ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན།།[༢༣] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཁའ་རིག་གང་
 གི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །སྟེ་མེད་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོད་བྱེད་ཅིང་། །སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟེད་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་འདྲ་ཤེས་མེད། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་པོའ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན།།[༢༤]
 གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འདྲ་ཤེས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་འདྲ་ཤེས་སྟེད། །འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་སྒྲུག་

“ བསང་བྱ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” འདྲར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” ཐོབ་བྱེད། སོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་ཏྲོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་། །འདི་
ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པ་ཡིན།།[༡༥] བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲར་། །དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། །སྦྱོབ་མེད་
དང་སྦྱོབ་གཉི་གར་། །མི་ཏྲོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པ་ཡིན།།[༡༦]
འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཆོས་མིང་ཇི་སྟེད་ཡོངས་བཟོད་པ། །ཀྱུན་ལ་སྦྱོབ་དང་ནི་ཡང་དག་འདས་
སྤངས་ནས། །ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་འཐོབ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་
རབ་པ་རྩོལ་བྱིན་ཅེས་བྱ།།[༡༧] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་དོགས་མེད་དེ་ལྟར་
སྨྱོད། །ཤེས་རབ་ལྟ་ཏེ་མཉམ་ཉིད་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པ་ཡིན།།[༡༨]

གང་ཞིག་གཞུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །གང་ཞིག་འདྲུ་ཤེས་མི་གནས་
སེམས་པར་མི་གནས་ལ། །རྣམ་ཤེས་གང་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཤེས་
རབ་པ་རྩོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པ་ཡིན།།[༡] ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་མི་
སྤྱུག་ །བདག་དང་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་སྟོང་། །འབྲས་སུ་ཐོབ་དང་དགྲ་
བཅོམ་ས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས།།[༢]
ཇི་ལྟར་འདྲན་པ་འདྲས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་འདྲས་བྱས་ལ་ཡང་མི་
གནས་གནས་མེད་སྨྱོད། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གནས་ལ་གནས་མེད་གནས། །
གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས།།[༣] གང་དག་བདེ་གསེགས་
ཉན་ཐོས་འཇུག་བར་བྱ་སྒྲུབ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འཇུག་འདོད་
པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། །དཔེར་ན་རྩ་རྩོལ་པ་རྩོལ་འགོ་དོགས་
མི་མཐོང་བཞིན།།[༤] ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །འབྲས་སུ་ཐོབ་
དང་རྒྱུན་རྒྱལ་དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་མགོན། །མཁས་པ་གསལ་བས་ཐོབ་པའི་མྱ་ངན་འདས་
གང་ཡིན། །དེ་ཀྱང་སྦྱོར་མ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྒྲུབ།།[༥] གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་

¹¹ དེ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹² ཅི་འདྲ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹³ གཉིས་ཀར། སྟོག་པོའི་
འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

དག་དེ་ལ་མི་སྒྲག་སྟེ། །སྒྲུལ་སྒྲུལ་བདེན་ལ་མཁམས་དང་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་དང་། །དག་བཅོམ་བྱེ་
 མ་བསལ་ཁེང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ།།[༤]
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁམས་རིག་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་ནི། །དག་བཅོམ་ས་ལ་མི་སྦྱོབ་སྟེན་རྟོགས་
 ས་ལ་མིན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྗེས་སྦྱོབ། །གང་ཞིག་སྦྱོབ་མི་
 སྦྱོབ་ལ་མི་སྦྱོབ་དེ་སྦྱོབ་ཡིན།།[༥] གཟུགས་འཕེལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་
 ཕྱིར་མིན། །ཆོས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་མི་སྦྱོབ་པར། །སྦྱོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ལ། །ངེས་འབྱུང་གང་ཡིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དགའ་བའི་
 སྦྱོབ།།[༦] གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་མེད། །རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་
 ཆོར་དང་སེམས་པ་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མ་ཡིན་འདི་དག་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་མེད། །
 །འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཆུངས་ཏེ་ཐ་དད་མེད།།[༧] དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དེ་ནི་པ་མཐའ་མེད། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། །ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། །འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་
 ཡང་པ་མཐའ་མེད།།[༨] འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །འདུ་
 ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་སྦྱོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། །གང་དག་འདུ་ཤེས་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྗེས་
 ཐོབ་པ། །དེ་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་སྦྱོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས།།[༩] གལ་ཏེ་སྦྱོན་པས་ཀྱང་
 བྱི་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་ཀྱི། །བསྐྱལ་པར་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲ་ཡོངས་བསྒྲགས་
 ཀྱང་། །གཞོད་ནས་དག་པས་སེམས་ཅན་སྟེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 ཕྱིན་མཆོག་སྦྱོང་བ་ཡིན།།[༡༠] གང་ཆོར་ནི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་འདི་དང་། །འབྲུན་པར་
 སྒྲ་ཀྱུར་དེ་ཆོ་ཐོན་གྱི་སྒྲེས་མཆོག་གིས། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་འགྱུར་རོ་
 ཞེས། །ངལུང་བསྟན་པར་གྱུར་ཅེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་། །[༡༡] ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
 པ་གང་ལ་མགོན་སྦྱོང་བ། །འདི་ནི་གང་ཞིག་གྲུས་བྱས་འཛིན་དང་ཆུབ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་དུག་
 དང་མཆོན་དང་མེ་དང་རྩལ་མི་ཚུགས། །བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱང་རྟེན་

“ནམ་མཁའ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།” རམ་མཁའ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “གཏྱུའི་བྱེ། རོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།” རྒྱུ་མཆོག་ རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “གསུངས། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ།

མི་འགྱུར།།[༡༥] ལ་ལས་བདེ་ག་ཤེགས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དངས་པ་ཡི། །མཚོད་རྟེན་རིག་ཆེན་
བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཚོད་བྱེད་ལ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་དེ་དག་གང་གྲ་ཡི།
བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་བྱེ་བ་ལྷག་སྟོང་ཞིང་བཀའ་རྟེ།།[༡༦] ཡོངས་སུ་བཀྟག་བཟུང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་
མཐའ་ཡས་ན། །སེམས་ཅན་རི་སྟེད་འཁོད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལས་གཞན་མི་བྱེད་
ལྟ་ཡི་མེ་རྟོག་སྟོན་རབ་དང་། །བྱུག་པས་དུས་གསུམ་བསྐྱལ་བའམ་དེ་བས་ལྟག་མཚོད་
ལ།།[༡༧] གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་འདྲེན་སྟོབས་བཅུ་འབྱུང་འགྱུར་བ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་
ཀྱི་ཡུམ་འདི་སྟེགས་བམ་ལ་བྱིས་ཏེ། །འཚང་ཞིང་མེ་རྟོག་བྱུག་པས་བསྟེ་སྟོང་བྱེད་གྱུར་ན། །
མཚོད་རྟེན་བྱས་མཚོད་བསོད་ནམས་དེས་ནི་ཆར་མི་ཡོད།།[༡༨] རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་འདི་རིག་སྟགས་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་མང་མུ་བན་སྟུག་བསྐྱལ་ཆོས་ཞི་བྱེད། །གང་
དག་འདས་དང་གང་དག་ཕྱོགས་བཅུ་འི་འཛིག་རྟེན་མགོན། །རིག་སྟགས་འདི་བསྐྱབས་སྟུན་
པའི་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལེན་གྱུར།།[༡༩] གང་དག་ལན་དང་སྟོང་“རྟེན་བཅས་པ་སྨྱད་སྟོན་པ། །རིག་
སྟགས་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་རིག་། །འདུས་བྱས་”བདེ་དང་འདུས་མ་བྱས་
བདེ་གང་ཡིན་པ། །བདེ་བ་དེ་ཀྱན་འདི་ལས་འབྱུང་“བར་རིག་པར་བྱ།།[༢༠] ས་ཐོན་བཏབ་
ནས་ས་ལ་གནས་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ཚོགས་པ་རྟེད་ནས་རྣམ་མང་གཟུགས་དག་རྣམ་པར་
སྟེ། །པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་བུར་ཆུབ་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
ལས་སྟེ།།[༢༡] འཁོར་ལོས་སྨྱར་རྒྱལ་ལམ་གང་ནས་ནི་རྟོག་འགོ་པ། །ལམ་དེ་ཉིད་ནས་རིག་
ཆེན་བདུན་དང་དབྱང་ཚོགས་ཀྱན། །གང་ནས་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་འགོ། །
དེ་ཉིད་ནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱན་འགོ་བར་འགྱུར།།[༢༢] རྒྱལ་བས་བརྒྱ་ཕྱིན་དྲི་བ་ཡོངས་
དྲིས་ལན་གསོལ་བ། །གལ་ཏེ་གང་གྲ་འི་བྱེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་གྱུར་“ལ། །དེ་ཀྱན་རྒྱལ་
བའི་རིང་བསྐལ་བྱུར་བྱར་བལྟམས་”གྱུར་གྱང་། །བདག་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་
ཉིད་ལེན།།[༢༣] ཅི་སྨྱད་ཅེ་ན་“སྟུག་དུང་མི་གྲས་བདག་མ་ལགས། །འོན་གྱང་ཤེས་རབ་
ཡོངས་སུ་བསྟོམས་”པས་མཚོད་པར་བཤིད། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་རྟེན་“མི་རིམ་གོ་ཐོབ་པ་

“ འགྱུར། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། ” སྟོང་བཟེར། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། “ འདུས་བྱས་པ་
དང། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། ” བྱུང་བར། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། “ རྒྱུར་པ། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་
མ། “ གཏམས། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། “ ཞེན། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། “ བསྟོམས་པས། སྟོག་པའི་འཇམ་
དགོན་དཔེར་མ། “ བརྟེན་མི། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ། “ བརྟེན། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔེར་མ།

ལྟར། །སངས་རྒྱལ་འཇིག་འགྲུབ་ལ་ལོ་ལྔ་ལྟར་ལྟོང་།” [[༡༩] རྟོག་འཇིག་ཆེན་
 ཡོན་ཏན་ཀློན་ལྟར་འཇིག་ཐང་མེད། །གང་ཆོག་དུ་སྒྱུ་པ་དེ་ནི་བྱག་པམི་ལོས། །དེ་སྨྱད་ཀྱང་
 གྲང་གང་ཆོ་ལ་ནི་དགའ་བམྱེད་དེ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྟོག་འཇིག་ཆེན་དེ་ཡི་ལགས།[[༢༠]
 དེ་བཞིན་གསུངས་པ་ལོ་ལྔ་ལྟར་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཐུང་ན་འདས་ཀྱང་འཇིག་འགྲུབ་ལ་
 མཆོད་པ་བརྟེས། །དེ་ལྟས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་འཇིག་ཏན་འཛིན་འཚལ་དེས། །གསུངས་པ་ལོ་
 ལྔ་ལྟར་སྨྱད་འདི་ནི་ཐང་པ་ལགས། [[༢༡] སྒྱུ་པ་སྒྱུ་པའི་སྒྱུ་པ་དུ་འགྲོ་བ་གསུངས་པ་
 རྟེ། །རྒྱལ་བ་སྒྱུ་པ་བཟོད་པ་བཟོན་འགྲུས་པས་མ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །དག་ཆོས་རྒྱུད་མི་གཟན་
 བྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་མཐུན་པ་ལྟར་ལྟོན་པ་ར་བྱེད། །
 [[༢༢] དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ན་གིང་རྒྱལ་བ་བྱེད་པ་སྟོང་། །རྒྱལ་བ་སྒྱུ་པ་ཆོག་པ་རྒྱལ་བ་དུ་མ་
 གཟུགས་མང་བ། །གྲིབ་མར་གྱུར་པའི་གྲངས་སུ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པར། །གྲིབ་མ་སྒྱུ་
 ཆོག་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན།[[༢༣] དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ལོ་ལྔ་ལྟར་ལྟོང་འདི་དག་
 གྲང་། །གསུངས་པ་ལོ་ལྔ་ལྟར་པའི་མིང་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
 བྱིར་ཡོངས་སུ་བརྟེན་བྱས་”ན། །བྱང་རྒྱལ་ཅས་བྱར་”དུག་པོ་འདི་ཀློན་པོ་གཅིག་འགྱུར།[[༢༤]
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་མི་གསུངས་པ་བཞིན། །གཟུགས་དང་འདྲ་གསུངས་ཆོར་དང་
 སེམས་པ་རྒྱལ་བར་གསུངས། །མི་རྟག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་བཅོས་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྒྱལ་བ་
 ཆོས་རྒྱལ་མཐུན་པ་མི་བྱེད་དོ།[[༢༥] གང་ལ་གཟུགས་མིན་ཆོར་མིན་འདྲ་གསུངས་མི་དམིགས་
 གིང་། །རྒྱལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་སེམས་པ་མི་དམིགས་ལ། །ཆོས་ཀློན་སྟེ་མེད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་
 དུ་རབ་གསུངས་པ། །འདི་ནི་གསུངས་པ་ལོ་ལྔ་ལྟར་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན།[[༢༦] ལ་ལས་གང་གླའི་
 གྲང་གི་བྱེད་སྟེད་ཞིང་རྒྱལ་བ་ན། །སེམས་ཅན་རི་སྟེད་འཁོད་ཀློན་དག་བཅོམ་ཉིད་བཏུ་
 བས། །གང་གིས་གསུངས་པ་ལོ་ལྔ་ལྟར་འདི་ཡིག་བྲིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་གྲགས་
 བྱིན་བསྟོད་ནམས་བྱུང་པར་འཕགས།[[༢༧] ཅི་བྱིར་ཞེན་སྒྲུ་མཆོག་དེ་དག་འདིར་བསྐྱབས་
 བས། །ཆོས་རྒྱལ་མཐུན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདིར་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཐོས་ཉན་ཐོས་སྒྱུར་དུ་
 རྒྱལ་བར་གྲོལ་ལ་རེག །རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་སངས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་རེག།[[༢༨] ལྟ་བུ་
 མེད་པར་འཛིན་ཏེན་སྟོང་འབྱུང་ཡོད་མེད་ན། །དེ་ལ་ཡལ་འདབ་མི་རྟོག་འབྲས་སུ་ག་ལ་

^༡ བྱེད་ན། སྟོན་པའི་འཛམ་གླིང་དཔེར་ན། ^༢ ཅས་བྱ། སྟོན་པའི་འཛམ་གླིང་དཔེར་ན།

འབྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་“འཛིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་བུ་བརྒྱ་ཕྱིན་
 ཆངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་།།[༡༩] ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་ཆོ་འོད་གྱི་དྲ་བ་འབྱེད།” །
 དེ་ཆོ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བཅོམ་པ་དེ་“བཞིན་དུ། །མཁས་པ་ཤེས་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན།།[༢༠] དཔེར་ན་
 མ་དྲོས་མཆོ་ལ་ཁྲུ་བདག་མེད་གྱུར་ན། །འཛམ་སུའི་སྤྱིང་འདིར་ཆུ་ཁྲུང་འབབ་པར་ག་ལ་
 འབྱུར། །ཆུ་ཁྲུང་མེད་ན་མེ་འོྟག་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུར། །རྒྱ་མཆོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་
 མང་མེད་པར་འབྱུར།།[༢༡] དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། །ཡེ་
 ཤེས་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱུན་དུ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་
 ཆུབ་མེད། །རྒྱ་མཆོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར།།[༢༢] འཛིག་རྟེན་འདི་
 བ་སྤྱང་བྱེད་སྟོག་ཆགས་ཅི་སྟེད་པ། །ཀྱུན་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བྱིར་འོད་རྣམས་སྤྱང་བ་བས། །ཉི་
 མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་གཅིག་སྤྱང་ཆེས་མཆོག་སྟེ། །སྤྱང་བྱེད་ཆོགས་ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀྱུན་
 གྱིས་ཆར་མི་ཤོད།།[༢༣] ཉན་ཐོས་ཆོགས་རྣམས་ཅི་སྟེད་སྟེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བསྐྱོམ་
 དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསྐྱེད་པའང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་“རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་སེམས་གཅིག་ལ། །ཉན་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤྱང་བོས་ཆར་མི་ཤོད།།[༢༤] འདས་དུས་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གང་། །ཞིང་མང་མཐའ་ཡས་བྱེ་སྟོང་དག་ན་
 གང་བཞུགས་དང་། །གང་ཡང་སྤྱང་ན་འདས་པ་“འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས། །སྟུག་བསྐལ་
 ཟད་པར་བྱ་བྱིར་རིན་ཆེན་ཆོས་སྟོན་པ།།[༢༥] དང་པོ་“བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྟུགས་”བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པ་ནས། །རྣམ་པར་འཕྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཟད་གྱི་དུས། །དེ་བར་རྒྱལ་བ་དེ་དག་
 བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ། །ལ་རེ་ལ་ཕྱིན་དང་ལྡན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གང་དང་།།[༢༦] གང་
 ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱས་རྣམས་དང་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་དག་བ་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་པ། །བསྐྱུས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་། །འགོ་བའི་དོན་རྒྱ་
 བྱང་ཆུབ་བྱིར་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟོ།།[༢༧] ཡོངས་བསྟོ་གལ་ཏེ་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་

“བྱུང་། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།” འབྱེད། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “རི་བཞིན་དུ། སྟོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ།” སྟོམ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “སེམས་དཔའ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་
 མ།” འདས་པའི། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “དང་པོར། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།” སེམས་བསྐྱེད།
 སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཞིང་། བྱང་རྒྱལ་འདུ་ཤེས་ཡོངས་བསྟོ་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ན། འདུ་ཤེས་ཕྱིར་ན་ལྷ་གནས་
 སེམས་ནི་གསུམ་ལ་ཆགས། ཉམ་གསུམ་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་རྒྱུ་མ་ཡིན།།[༤༩]
 གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་ཡང་ཟད་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྟོ་ཤེས་གྱུར་ན། ཉམ་རབ་རྒྱལ་ཤེས་པས་ཡོངས་
 སུ་བསྟོས་པ་ཡིན།།[༥༠] གལ་ཏེ་མཚན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བསྟོ་མ་ཡིན། རི་སྟེ་མཚན་མ་
 མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་བསྟོ་བ་ཡིན། རི་ལྟར་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ། དཀར་
 བོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འདྲ་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།[༥༡] དེ་ལྟས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དགེ་བ་དེ་མཁུན་པའི། རྣམ་པ་གང་ཡིན་འབྱུང་
 གང་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ལ། “རྗེས་སུ་ཡི་རང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ།།[༥༢] དེ་ལྟར་
 བསོད་ནམས་བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ན། དུག་མེད་སངས་རྒྱས་མི་སྟོང་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པ་སྟེ། ཉམ་རབ་ཡོངས་བསྟོ་དཔའ་བོ་འཛིག་རྟེན་དམིགས་ཅན་གྱི། “བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་འཛིག་ཐམས་ཅད་ཟེམ་གྱིས་གཞོན།།[༥༣] དམས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་
 བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཤེས་རབ་
 མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་རེག་པར་རྣམ་མ་
 ཡིན།།[༥༤] གང་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རབ་རྒྱ་ཟེན་གྱུར་ན། དེ་ཆོ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་
 ཡི་མིང་ཐོབ་པོ།” དུཔར་ན་རིམ་འཛིན་ཡོངས་ཟེན་མིག་མེད་པ། རི་སྟེ་མིག་མ་བྱིས་
 པས་རྟེན་པ་མི་ཐོབ་པ་ཞིན།།[༥༥] གང་ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་
 ཆོས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཆོ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གངས་འགོ། རྣམ་མཁའ་གང་ལ་འདྲ་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འདྲ།།[༥༦]
 གལ་ཏེ་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟུང་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་རེག་པ་ཁྲག་
 ཁྲིག་མང་དགོལ་སེམས། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་རྟོག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟེ།” །

“བསྟོས་པར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ཅི་སྟེ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “གང་ཡིན་པ། སོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ཀྱིས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “མ་ཤེས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་
 མ། “གྱུར་བ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “འཐོབ་པོ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “བྱིས་པར། སོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “མི་འཐོབ་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “སེམས་དཔའ་དེ། སོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔར་མ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་ལ་རྩོན་མཚོག་སྟོང་མ་ཡིན།།[༡༠] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་
 རྟོན་ཆད་སྟོང་པའི་ཆོ། །པ་རྩོན་འདིར་སྟོང་པ་མཁས་པ་སེམ་ཉི་མེད། །ཐོས་མ་ཐག་
 ཏུ་དེས་པོ་རྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྟེད། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞིབ་མཐུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།[༡༡]
 རྟོན་སྟོང་ཆོན་སངས་རྒྱལ་ཁག་ཁྱིམ་གྱི་འགྲུང་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་ལ་རྩོན་པ་
 མ་དད་ན། །ཐོས་ནས་སྟོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྟོང་པོ་བྱེད་དེ། །སྐྱེས་ནས་སྐྱུ་བས་མེད་ཀྱུར་པ་
 དེ་ནི་མནར་མེད་འགོ།།[༡༢] དེ་ལྟ་བུས་ན་གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ །རིག་པར་
 འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས། །དཔེར་ན་ཆོང་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དུ་སོང་ནས་
 བོ། །ཞོང་ཟད་སྐྱར་ཡོག་ལྟ་བུར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་།།[༡༣] གཟུགས་ཀྱི་དགའ་པ་འབྲས་ལུ་དག་
 པར་རིག་པར་བྱ། །འབྲས་ལུ་གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར། །ཐམས་
 ཅད་མཐེན་ཉིད་འབྲས་ལུ་དག་དང་གཟུགས་དག་པ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཆུངས་ཏེ་
 དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད།།[༡༤]

དཔའ་བོ་གར་སྟོང་ཤེས་རབ་པ་ལ་རྩོན་པ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་ཡང་དག་འདས་ལ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན། །ཉོན་མོངས་བསལ་བར་གྱུར་གྱང་སྟེ་བ་རྟོན་པར་བྱེད། །ཞོ་དང་
 བ་དང་འཆི་བ་མེད་གྱང་འཆི་འཕོ་སྟོན།།[༡] འགོ་བ་འདི་དག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་འདམ་
 ལ་ཆགས། །རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འབྱུང། །འགོ་བ་འབྱུལ་པ་
 རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱུད་འདྲར་ཤེས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་ཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ། །[༢]
 སྟོང་པ་ཡོངས་དག་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་སྟོང་ཅིང་། །རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་ཆོར་བ་སེམས་
 པར་མི་སྟོང་ན། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྟོང་ཞིང་། །ཆགས་ལས་རྣམ་
 གྲོལ་བ་དེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་།།[༣] དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཁས་གསལ་བ། །ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ། །ཉི་མ་སྐྱ་གཅན་
 གཟའ་བྲལ་ལྟར་ངེར་འདུག་པ་དང་། །མེ་བཏང་རྩ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཆལ་སྟེག་པ་

“ རྟོན་སྟོང་སྟོང་པའི་ཆོ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” སྨྱད་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ དེ་ནི།
 སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” འདུ་ཤེས་བྱེད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ རྟོན་སྟོང་། སོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔར་མ། ” སྨྱད་བྱེད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ བྱང་དང་། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།
 འབྲས་མ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” བསྟེན་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

བཞིན།།[༥] ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ན། །བྱེད་བ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀྱི་མི་དམིགས་
ཏེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན།།[༦]

ཀྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟ་ཀྱལ་བ་ཀྱི་བྱིས་ལྷུས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་སྟོན་པ་རི་
ལྟར་བརྩོན། །ལུང་པོ་ཁམས་ལ་རྒྱལ་ཅམ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལུང་པོར་མི་བརྩོན་དེ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན།།[༧] གང་ཞིག་ཆོས་འདི་སྒྲུལ་དང་སྒྲུལ་མ་འབྱར་ཐོས་
ནས། །སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་སྒོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྒྱུར་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་དེ་ནི་རིང་ནས་ཐེག་
ཆེན་ལྷགས་རིག་བྱ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་ལ་ལྷག་བྱས་ཡིན།།[༨] དགོན་པའི་
ལམ་ནི་དཔག་ཆད་མང་པོར་ལྷགས་པའི་མིས། །གནག་རྩི་མཚམས་ཀྱི་ནགས་ཆལ་ལུན་སུམ་
ཆོགས་མཐོང་ནས། །འདི་དག་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཉི་ལའི་རྟགས་སྟུང་སྟེ། །དབྱགས་ཕྱིན་
རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་རྒྱུ་འཛིགས་པ་མེད།།[༩] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཆེ་
ཀྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་མཉན་པ་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་དབྱགས་ཕྱིན་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་འཛིགས་མེད་དེ། །དག་བརྩོས་ས་ལ་མ་ཡིན་ཆུན་རྟོགས་ས་ལ་མིན།།[༡༠]
མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ནི་བལྟ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་གིང་དང་ནགས་ཆལ་རི་མཐོང་ད་དུང་
རིང་། །ཅི་སྟེ་རྟགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་སྟུང་སྟེ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་
མེད། །[༡] དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་རབ་ལྷགས་ཀྱལ་བ་ཡི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
འདི་མཉན་རིག་པར་བྱ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པས་མངོན་སུམ་ལུང་བསྟན་མ་གྱུར་གྱང་། །སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བདག་རིག་འགྱུར།།[༢] དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྒྲོང་པོ་ལོ་
མ་ལྷགས་གྱུར་ན། །ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འབྲས་མེ་རྟོག་སྒྲུབ། །ཤེས་རབ་པ་
རོལ་ཕྱིན་འདི་སྒྲུལ་ལོ་འག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།།[༣]
དཔེར་ན་བྱང་མེད་སྒྲུམ་གང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཉེན་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་

“སེམས་དཔའི། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ།” མཐོང་ན། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ། “གྱུར་ཅིང་། སྟོན་པའི་འཇམ་
དགོན་དཔའ་མ།” འཕྲོ་བ། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ། “ལྟ་ཕྱིར། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ།” སྟུང་སྟེ། སྟོན་
པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ། “ཉན། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ།” རིང་པོར། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ། “བསྒྲུབ།
སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ།” འཕྲོ་བ། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ། “ཉེ་གྱུར་ན། སྟོན་པའི་འཇམ་དགོན་དཔའ་མ།”

ཅེས་བྲ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་ཉན། །དགའ་དང་འདུན་པ་
 སྦྱོང་པ་ལྷུར་དུ་བྱང་ཆུབ་རེག།[༥] ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྦྱོང་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པ། །
 གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་མི་མཐོང་། །གང་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཆོས་
 དབྱིངས་མི་མཐོང་ཞིང་། །ལྷ་པོ་འདས་ལ་མི་རེག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས།།[༦] གང་ཞིག་
 འདིར་སྦྱོང་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་སྟེ། །སྟོབས་དང་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཤར་པ་བྱང་ཆུབ་ཞི་མི་
 རྟོག་ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྟོག་བྲལ་བྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོང་། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་
 མཆོག་སྦྱོང་པ་ཡིན།།[༧] སྤྱོད་པའི་སྒྲ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་འབྱོར་ཞུས། །ཡོན་ཏན་དགའ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་གང་ལགས། །སྟོན་པས་བཀའ་སྤྲུལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་
 མང་སྟེ། །དེ་ལས་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟྃ་།།[༨] རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་འདི་མོ། །སྟོབས་པ་ཐ་དད་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་
 དོན་མ་བྱས་པར་སྟོག་བཞིན་ལྷུར་དུ་ཡང་། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་
 ལས།།[༩] འདི་བཤད་ཆོ་ན་ཁ་ཅིག་སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ། །འདྲན་པས་འདིར་ནི་བདག་གི་
 མིང་ཡང་ཡོངས་མ་བཟྃ་། །རིགས་དང་ས་དང་རུས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་བཟྃ་དེ་ཅེས། །འདི་
 བེ་ཉན་པར་མི་འགྱུར་སྤྱོད་འགྱུར་བདུད་ཀྱི་ལས།།[༡༠] དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དེ་དག་རྩ་བ་པོར་
 བས་ནི། །ཐོངས་པས་ཡལ་ག་དག་དང་འདབ་མ་ཆོལ་བར་འགྱུར། །སྤང་བོ་རྟེན་ནས་སྤང་
 བའི་རྩེས་ནི་ཆོལ་བ་ལྟར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཐོས་མདོ་ཆོལ་དེ་བཞིན་ནོ།།[༡༡] དཔེར་
 བ་ལ་ལས་རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཟས་རྟེན་ལ། །ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་ཟས་པོ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་
 ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་རྟེན་ནས། །དག་བཅོམ་ས་ཡིས་བྱང་
 ཆུབ་ཆོལ་བྱེད་དེ་བཞིན་ནོ།།[༡༢] བསྟེ་སྤང་འདོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟེན་པ་འདོད་འགྱུར་
 དང་། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིས་འདྲིས་བྱེད་ལྟན་ཞིང་། །ཆོས་བཏང་ནས་ནི་ཆོས་
 མིན་བྱ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་བ། །ལམ་པོར་ལམ་གོལ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས།།[༡༣] གང་
 དག་དེ་ཡི་ཆོ་ན་འདུན་ཅིང་དད་གྱུར་ནས། །ཆོས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་ནི་ཉན་དུ་སོང་བ་ལས། །དེ་

“ བྱིན་གྱིས། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” “ འཕྱི། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” “ དེ་ནི། སྟོག་
 པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” “ འཆོལ། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ” “ ས་ཡི། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ།

དག་གིས་ནི་ཚོས་སྒྲུ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རིག་ནས། དགའ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་
 འགོ།[༡༥] དེ་ཡི་ཚོན་བདུད་ཀྱི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ཚོ་གང་དག་གིས་ནི་དག་
 སྒོར་མང་དགྲུགས་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི། བར་དུ་
 གཙོད་པ་རྣམས་མང་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།[༡༦] རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་འགྱུར་
 གང་དག་ཡིན། དེ་དག་དགོན་ལ་དུས་རྒྱུས་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའང་མང། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག། རིན་ཆེན་ཚོས་ཀྱང་དགོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའང་
 མང།[༡༧] ཐེག་པ་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྒོ་རྒྱུང་བ། གང་ཞིག་དགོན་པའི་རིན་
 ཆེན་འདི་ནི་མ་རྟེན་པ། དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་ཕྱིར་བདུད་ནི་སྒྲོ་བར་འགྱུར། ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་
 རྒྱུ་ཤེད་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ་སྒྱུར།[༡༨] མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་ཐུན་མཛེས་ཡོད་པ། དེ་
 ཀྱུན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱང་། ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་མཛད།[༡༩] གང་དག་འདས་
 དང་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་གང་དང་། མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་དེ་དག་འདི་
 ལས་འབྱུང་། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་བྱེད་ཡུམ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྟེང་པ་སྟོན་པར་བྱེད།[༢༠] འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དགྲ་བཅོམ་དེ་བཞིན་
 ཉིད། རང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་ཤེད་དེ་བཞིན་ཉིད། གཙོག་པ་ཉིད་དེ་དངོས་བྲལ་
 གཞན་མིན་དེ་བཞིན་ཉིད། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན།[༢༡] མཁས་པ་
 འཛིག་རྟེན་གནས་སམ་ཐུང་འདས་ཀྱང་རུང་། ཚོས་ཉིད་སྟོན་མེད་ཚོས་རྣམས་
 སྟོང་པ་འདི་གནས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། དེ་ཕྱིར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱུ་མཚན་གསལ་ཏོ།[༢༢] ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དགའ་
 ཚལ་ལ་རྟེན་པ། སྟོབས་བརྩ་རྣམས་འདྲན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྟག་བསྐྱལ་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཡོངས་འདོན་ཀྱང་། དེ་དག་ནམ་ཡང་སེམས་ཅན་འདྲ་
 ཤེས་འགྱུར་བ་མེད།[༢༣] དཔེར་ན་སང་གེ་རི་སྐལ་བཞེན་ནས་འཛིགས་མེད་པར། རི་
 དྲགས་ཕྱ་མོ་མང་སྒྲག་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་སྒྲོགས་ལྟར། མི་ཡི་སང་གེ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བཞེན་

* བྱུང་། རྒྱལ་བའི་འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་རམ། ** གྱུར། རྒྱལ་བའི་འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་རམ། *** འགྱུར། རྒྱལ་བའི་འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་
 མ། * བཞེན། རྒྱལ་བའི་འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་རམ། ** རྣམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་རམ། *** སྒྲ་སྒྲོགས་པར། རྒྱལ་བའི་
 འཛིན་པ་དགོན་དཔལ་རམ།

ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་མང་སྒྲག་བྱེད་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཡང་སྒྲོགས།།[༡༥] དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
གནས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི། །ས་འདི་སྒྲེམས་པར་བྱེད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན། །
དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་རྟེན་པ།” །སྟེང་པའི་ཆུ་ཁྱུང་སྒྲེམས་པ་ཤིང་ཆོས་
ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན།།[༡༦] གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་
ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་
མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པས་བསྟན།།[༡༧] བཅ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་འཛི་ལྟར་མཐོང་”སྟེ་དོན་
འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་
བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་ཡིན།།[༡༨] གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་
ཀྱང་མཐོང་། །རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་སྟོན་པོ་ཀྱུ་བྱེད་ལྟར། །སངས་རྒྱས་མཛད་
དང་ཉན་ཐོས་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་བྱེད།།[༡༩]
རྒྱལ་པོ་གོང་དུ་མི་འགོ་ཡུལ་འཁོར་མི་འགོ་ལ།” །རང་གི་ཡུལ་ནས་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྨྱད་
པ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འདར་མི་འགོ་ལ། །སངས་རྒྱས་ས་ཡི་ཡོན་
ཏན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྨྱད།།[༢༠] གང་ལ་བདེ་གསཤེགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་
བརྟན་ཡོད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་བསམ་མཁྱེར་བ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ས་
གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་བྱས་ནས། །ཟིལ་གྱིས་མི་ཐོན་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སྨྱར་དུ་ཐོབ། །[༢༡]
དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ནི་ཆག་གྱུར་ལ། །མི་གང་རོ་འམ་རྩའམ་”ཤིང་ནི་མི་འཛིན་
པ། །ཆུ་དབུས་འཛིག་པར་འཇུར་ཏེ་དོགས་སུ་བྱིན་མི་འཇུར། །གང་ཞེས་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་
པ་རོལ་བྱིན་པར་འཇུར།།[༢༢] དེ་ལྟར་དད་ལྡན་དང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེས་ནི། །ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་ཡུམ་རྩེས་སུ་མི་འཇུག་”ཡིན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་ཡོངས་ཟེན་

“སྒྲེམ་” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “བརྟེན་ནས།” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “སྒྲེམ་ཞིང་།” སྟེག་
པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “མཐོང་ཞེས་” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “འགོ་བར།” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་
དཔར་མ། “འཐོབ་” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “རོ་འམ་རྩའམ།” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “མི་
འཇུག་མིན།” སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “སྒྲུ་རྒྱ་འཛིད་ལྟར་ན་རྒྱུ་ལྟམས་འཇུགས་པ་ཡིས། །འཁོར་པའི་རྒྱ་མཚོ་
དེར་ནི་རྟག་ཏུ་འཁོར་འཇུར་བ། །གང་དེ་ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ན། །འདོས་པའི་རང་བཞིན་མཁས་ཤིང་
དོན་དམ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཞེས་པའི་སྟོག་འདི་ལེགས་སྒྲར་དང་སྟེག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མར་གསལ་ཞིང་སྟེ་དགེ་མི་
གསལ་”

ན། །མཚོག་ཏུ་མདོ་བྱང་བདེ་གཤེགས་བྱང་ཆུབ་མཐུན་དུ་རྟེན། [༡༥] དཔེར་ན་ལ་ལས་རྩ་སོ་
 མ་བཏང་ཆུ་སྐྱེད་ན། །ཉམ་ཆུང་ཕྱིར་ན་མཐུན་དུ་འཛིག་པར་རྟེན་པར་བྱ། །སོ་བཏང་བུམ་པར་
 ཆུ་སྐྱེད་ལས་དུ་འཛིག་པ་ཡི། །འཛིག་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། [༡༦]
 དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་གུར་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ན་མཐུན་
 དུ་མ་རུང་འགྱུར། །དད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་ན། །ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་
 འདས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་འགྱུར། [༡༧] དཔེར་ན་བཙུངས་ཀྱི་ལེགས་མ་བྱས་གྲུ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་
 བར་། །ཁོར་དང་བཙུངས་ཤིང་ཚོང་པར་བཙས་ཏེ་འཛིག་པར་འགྱུར། །གྲུ་དེ་ལེགས་པར་
 བཙུངས་ལེགས་བྱས་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །མི་འཛིག་ཁོར་དང་བཙས་པར་དོགས་སུ་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར། [༡༨] དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པས་ཡོངས་བསྐྱོས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་མེད་
 བ་བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་མཐུན་ཉམས་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རྩལ་པ་མཚོག་ལྡན་ན། །མ་
 གྲུས་མ་ཉམས་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་པར་འགྱུར། [༡༩] ཡོ་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ཡོན་ཀྱི་རྟེན་པར་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་མི། །ལངས་ཀྱང་བདག་ཉིད་འགོ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཡས་གཡོན་
 གཉིས་ནས་མི་ཡིས་རྟེན་ཀྱིས་ན། །འབྲེལ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་སྒྲུག་འགོ་བར་
 འགྱུར། [༢༠] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆུང་བ། །རབ་ཏུ་ཞུགས་
 པར་གྱུར་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཚོག་གིས་ཡོངས་
 ཟིན་ན། །མི་ཉམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་པར་འགྱུར། [༢༡] བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དད་པའི་ལས་ཀྱི་སར་གནས་གང་། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་
 ཞུགས་པ། །སྟོབས་མ་བཟང་པོ་སྒྲ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སྒྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་
 ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། [༢༢] ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་དག་ཤེས་
 རབ་པ་རྩལ་ཕྱིན་པ་རྩལ་སུ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རྟེན་ཏེ་
 ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཚོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐྱེད་གསུང་། [༢༣] སྦྱིན་དང་ཆུལ་བྱིམས་

(*) འཛིགས་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ' ཤེས་རབ་དེ་ནི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ' ལེགས་
 བཙུངས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ' ཡེན་ཏེ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། བརྟེན། སོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔར་མ། ' བརྟེན་པར་བྱ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

བཟོད་དང་དེ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་བྱང་རྒྱབ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
 བར་གྱིས། །བྱང་རྒྱབ་སྤང་བོར་ཞེན་ནས་མཆོག་འཛིན་མ་བྱེད་ཅེས། །དང་བོའི་ལས་ཅན་དེ་
 ལ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ།།[༤༥] དེ་ལྟར་སྨྱད་པ་ལེགས་མཆོ་སྨྱ་བའི་སྒྲ་བརྒྱམས། །འགོ་བའི་
 སྨྱབས་དང་དཔུང་གཉིན་དང་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཉིན་དང་སྟོ་དང་གླིང་དང་ཡོངས་འདྲེན་དོན་
 འདོད་པ། །གསལ་བྱེད་སྟོན་མ་ཆོས་མཆོག་སྨྱ་བ་མི་འབྲུགས་ཡིན།།[༤༦] གྲགས་ཆེན་ལྷན་
 རྒྱལ་སྤྱ་དཀའ་གོ་ཆ་ཁྱོན་བྱེད་དེ། །སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྟོ་མཆེད་རྒྱལ་སྤྱ་གོ་ཆ་མིན། །ཐེག་
 གསུམ་འདུ་གཤམ་བྲལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་མེད། །མི་ལྷོག་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་འབྲུགས་
 ཆོས་ཅན་ཡིན།།[༤༧] དེ་དག་འདི་འདྲའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཞིང་སྟོས་པ་མེད། །ཐེ་ཆོས་སོམ་
 ཉི་ཡིད་གཉིས་བྲལ་ཞིང་དོན་དང་ལྷན། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐོས་ནས་མི་རྒྱར་
 བ། །གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིན་ཅིང་མི་ལྷོག་རིག་པར་བྱ། །[༤༨] འདྲེན་པ་རྒྱལ་སྤྱ་གོ་ཆོས་འདི་
 ཟབ་སྟེ་མཐོང་བར་དཀའ། །སྤྱུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་
 ཡན་མཛད་བཅུར་ལྷན་བྱང་རྒྱབ་བརྟེས་ནས་ནི། །སེམས་ཅན་ཆོག་གས་སུས་ཤེས་སྒྲུམ་བྲུགས་
 བྲལ་རྒྱུང་བར་མཛད། །[༤༩] སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱ་ནི་གནས་ལ་དཀའ་ཞིང་ཡུལ་རྒྱལ་སྤྱ་
 འདོད། །འཛིན་ལ་གནས་གིང་མི་མཁས་སྤྱན་རྫོངས་སྤྱན་པ་བཞིན། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
 ཉི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་དེ། །དེས་ན་འཛིན་རྟེན་དག་དང་རྩྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན།།[༥༠]
 བམ་མཁའི་ཁམས་ནི་གར་གྱི་ཕྱོགས་དང་སྟོ་ཕྱོགས་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་བྱང་
 ཕྱོགས་པ་མཐའ་ཡས། །སྟེང་དང་འོག་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་རི་སྟེང་རྒྱལ་སྤྱ་ནའང་ཡོད། །ཐ་
 དད་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་གྱུར་པ་མེད།།[༥༡] འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་མ་བྱོན་དེ་
 བཞིན་ཉིད། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དག་བཙམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད། །[༥༢]
 བདེ་གཤེགས་བྱང་རྒྱབ་ཐ་དད་ཆོས་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གང་
 ཞིག་ཐོབ་འདོད་པ། །ཐབས་དང་ལྷན་པས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སྟོར། །འདྲེན་པའི་ཤེས་
 རབ་མེད་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།[༥༣] དེ་ཞིག་ལུས་ཆེད་པག་ཆད་བརྒྱ་རྩ་ལྟ་བུ་པར་།

“ གསྐྱར་བ། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ བརྟེས་ནས་འདི། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ རྩྱུང་བ་བྱུང་།
 སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ ཕྱོགས་བཅུ། སྟོག་པའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

གྱུར་ལ་འདབ་གསོག་ཟད་དེ་ཉམ་རྩལ་ཡོད་མེད་ན། །དེ་ཡིས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གནས་ནས་
 འཛམ་གླིང་འདིར། །བདག་ཉིད་མཛོངས་ན་དེར་ནི་ཉམ་ཉེས་གྱུར་པ་ཡིན།།^{[[११]]} ལྷལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་འདི་ཡང་། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བསྐྱབ་ བྱས་
 ཤིང་། །སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཏྲག་བསྟེན་ཀྱང་། །ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་
 བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་།^{[[१२]]} །^{[[१३]]} སངས་རྒྱུས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་
 གང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་སྒྲོམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། །ཕན་པའི་སེམས་དང་བྱམས་
 པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟུལ་བྱ་ཞིང་། །ཐ་བ་མེད་ཅིང་དྲང་ལ་ཆོག་འཇམ་སྒྲུབ་ར་བྱ།།^{[[१४]]} འཛིག་
 རྟེན་མགོན་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ཡོངས་ལྷན་པ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཉོན་མོངས་མ་
 མཆིས་རྟགས་བསྟན་གསོལ། །མཐུ་ཆེ་བ་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲར་ཐོག་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་ཡོན་
 ཏན་ཕྱོགས་ཙམ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་གསོལ།།^{[[१५]]} ཐ་དད་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་རིགས་པ་
 ལུན་ཆོག་སྒྲ། །དགོ་སྦྱོང་དག་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་ལ་རྟེན་མི་བྱེད། །མཁས་པ་དུས་རྒྱུས་
 རྟག་ཏུ་རབ་སོང་གསུམ་པོ་སྤངས། །དེ་དག་དགོ་བརྩེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་མངོན་པར་
 བརྩོན།།^{[[१६]]} ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲོན། །ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དག་འཁོང་
 རྟག་ཏུ་ཆོག་འཇམ་ལུན། །འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལུན། །གཉའ་
 ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འབྱུལ་མེད།།^{[[१७]]} གཙང་བྱས་གཙང་མའི་གོས་འཆང་
 གསུམ་པོ་དབེན་ཞིང་དག །རྟེན་འདོད་མ་ཡིན་ལྷུ་མཆོག་རྟག་ཏུ་ཆོས་འདོད་པ། །བདུད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལས་འདས་ཤིང་གཞན་ཀྱི་དྲིང་མི་འཛིག །བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བསམ་གཏན་བསམ་
 གཏན་དེར་མི་གནས།།^{[[१८]]} གྲགས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཁྱོད་བས་སེམས་དཀྱིས་མེད། །བྱིམ་
 པར་གྱུར་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ཀུན་མ་ཆགས། །འཆོ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངས་ཡོངས་སྦྱོང་ཆོལ་
 མི་བྱེད། །དག་ཤུལ་སྦྱོང་སྒྲགས་མི་བྱེད་བྱུང་མེད་སྦྱོར་སྒྲགས་མིན།།^{[[१९]]} འདོད་པའི་ལས་
 ཅན་པོ་མོར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲོན་མི་བྱེད། །རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་
 བརྩོན། །འཐབ་དང་རྩྭ་དང་བྲལ་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱང་བརྟན། །ཀུན་མཁྱེན་འདོད་

^{[[१]]} འགྱུར་བ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[२]]} བསྐྱལ་བ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[३]]} སྨྱད། རོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔར་མ། ^{[[४]]} བརྟུལ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[५]]} བརྟེན། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[६]]} དགོ་བ་
 བརྩེའི་ལམ་ལ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[७]]} ཙང་མའི། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[८]]} གྱུར་ནང་། རོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{[[९]]} མི་བྱེད། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཅིང་བརྟན་^{ྱོད་}ལ་རྟག་ཏུ་གཞི་ལ་སེམས་ལྡན་།^[༥༠] མཐའ་འཁོབ་སྒྲ་^{ལྟེན་}སྒྲིའི་སྒྲིའི་པོའི་ཡུལ་མཐའ་
 རྣམ་པར་སྤངས། །རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འདྲ། །ཆོས་ཕྱིར་སྟོན་གྲང་འདོར་
 ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན། །མི་ལྟོག་རྟགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།^[༥༡]
 གཟུགས་དང་ཆོར་དང་འདྲ་ཤེས་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམས། །ཟབ་སྟེ་རང་བཞིན་མཚན་མ་
 མེད་ཅིང་རབ་ཞི་བ། །དཔེར་ན་མདའ་ཡིས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཐུག་ཆོལ་བ་ལྟར། །ཤེས་རབ་
 གྱིས་ནི་བརྟགས་ན་ཐུང་པོའི་གཏིང་མི་རྟེན།^[༥༢] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་
 ཟབ་གྱུར་ཅིང་། །ཐེག་པ་དོན་དམ་ཆགས་མེད་གང་ལ་ཐུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ཡོད་
 མིན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པ་དེའི། །བསོད་ནམས་ཡང་དག་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད།^[༥༣]
 དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོས་བྱ་ཞིག །ཐད་མེད་དུས་བཟབ་དེ་དང་མ་ཐད་
 དེ་ཡི་ནི། །ཉིན་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྦྱོད་པ་རི་སྟེང་བ། །དེ་སྟེང་བསྐྱལ་པར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་^{ལྟེན་}དཔལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^[༥༤] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་མང་བྱེ་སྟོང་
 དུ། །དགྲ་བཙུམ་རང་རྒྱལ་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བྱེད་ཀྱང་། །གང་^{ལྟེན་}ཞིག་ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་ཕྱིན་མཚོག་ལྡན་པའི་ཆོས། །བརྟོན་པའི་ལེགས་པ་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆར་མི་
 ཐོང་།^[༥༥] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཚོག་བསྟོམས་ཏེ། །དེ་ལས་ལངས་
 བས་གོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་བརྟོན་ཅིང་། །དེ་ཡང་འགྲོ་པའི་དོན་^{ལྟེན་}ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྒྱར་བསྟོ་
 བ། །དགོ་བ་དེ་དང་མཉམ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད།^[༥༦] བསོད་ནམས་དེ་ཡང་གསོག་
 དང་དེ་བཞིན་སྟོང་བ་དང་། །གསོབ་དང་ཡ་མ་བརྒྱ་དང་སྟིང་པོ་མེད་པར་ཤེས།^{ལྟེན་}དེ་ལྟར་
 བདེ་གཤེགས་^{ལྟེན་}རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱད་སྦྱོད་ན། །སྦྱོད་ཆེ་བསོད་ནམས་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན།^[༥༧] སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་རབ་ཏུ་སྦྱོད་ཅིང་རབ་བསྟན་པའི། །ཆོས་
 འདི་ཐམས་ཅད་བརྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཤེས་ནས། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བརྟོན་
 བྱས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད།^[༥༨] རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལ་
 རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་། །ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ཡོངས་

^{ྱོད་} བསྟན་ལ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{ལྟེན་} ལྟེན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{ལྟེན་} སེམས་དཔལ། སོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{ལྟེན་} གང་གིས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{ལྟེན་} དོན་དུ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།
^{ལྟེན་} མེད་ཤེས་པར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{ལྟེན་} དེ་གཤེགས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཀུན་ལྡན་ཞིང་། ལྷོ་བས་ལྡན་མི་ཐུབ་བཙོན་བྱས་སྐྱུ་རྩ་ལ་ཚོག་གེས། །འཕོང་དང་བཟོ་གནས་
 མང་པོའི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིང་། ལྷོ་མ་སྐྱབ་གེས་འགོ་དོན་རབ་རྒྱ་འདོད་པ་ཞིག།^[༥] ཡ་
 དང་མ་དང་རྒྱུང་མར་བཅས་པར་ཡོངས་བསྐྱས་ནས། །དག་བྱེད་མང་བ་དགོན་པའི་ལམ་རྒྱ་
 ཕྱིན་པ་དང་། །དེ་ཡིས་དཔལ་ཞིང་རྩལ་ཕོད་སྐྱེས་སུ་མང་སྐྱལ་ཏེ། །བདེ་བར་སོང་ཞིང་
 ཕྱིར་ལྷོ་ཡང་བྱིས་རྒྱ་འོང་བ་ལྟར།^[༦] དེ་བཞིན་དེ་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་མཁས་པ་
 ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནམས་ཀུན་རྒྱ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞི་དག་དང་
 ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཉིང་འཛིན་མཚོག་ལ་གནས་གིང་བྱང་རྒྱུ་རེག་མི་
 བྱེད།^[༧] མཁའ་ལ་རྒྱུང་བརྟེན་དེ་ལ་རྩལ་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་
 འགོ་བ་བརྟེན། །སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་གང་ལ་གནས་
 ཡིན་དོན་འདི་བསམ་པར་གྱིས།^[༨] དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གནས་
 བ། །འགོ་ལ་སེམས་ཅན་གེས་པའི་སྟོན་ལམ་རྟེན་ཅན་གྱིས། །བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་
 སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །ལྷ་རན་འདས་ལ་མི་རེག་སྤྱོད་པར་གནས་པ་མེད།^[༩] གང་གི་ཆེ་ན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་མཁས་གསལ་བ། །སྤྱོད་པ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་འདི་སྤྱོད་པ། །བར་
 སྐབས་དེར་ནི་མཚན་མ་རབ་རྒྱ་སྟོན་མི་བྱེད།^[༡༠] །མཚན་མ་མེད་པར་གནས་གིང་ཞི་ལ་རབ་
 ཞི་སྤྱོད།^[༡༡] བར་སྤྱང་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ས་
 ལ་ལྷུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམ་ཐར་སྟོན་སྤྱོད་པ། །ལྷ་རན་འདས་ལ་
 མི་རེག་མཚན་མར་སྤྱོད་མ་ཡིན།^[༡༢] དཔེར་ན་འཕོང་བསྐྱབས་སྐྱེས་སུ་གནས་དུ་མདའ་
 འཕངས་ཏེ། །མདའ་གཞན་དག་གིས་ཕྱི་བཞིན་བརྒྱུད་མར་ཡོང་བཏགས་ཏེ། །སྤྱི་མའི་
 མདའ་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད།^[༡༣] །མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བར་
 འགྱུར།^[༡༤] དེ་ལྟར་གེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག་སྤྱོད་པ། །གེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྒྱ་
 འཕུལ་གྱིས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ།^[༡༥] །དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་རི་མིན་མ་རྩོགས་པ། །དེ་མིན་སྤྱོད་
 ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད།^[༡༦] དཔེར་ན་དགེ་སྟོང་རྒྱ་འཕུལ་སྟོབས་མཚོག་ལྡན་པ་

“” སྤྱིར་ཡག སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” སྤྱིར་རྩེ་ཆེ་སྤྱོད། སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” མ་བྱེད།
 སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” དག་ནི། སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” རྒྱུད་མར་ཡོང་བཏགས་ནས། སྟོན་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” མི་རྟེན། སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “” དཔྱུད་པ། སྟོན་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཞིག་ནམ་མཁའ་གནས་ཏེ་ཅིག་¹¹⁰ ཆར་ཆོ་འཕུལ་ནམ་པར་འཕུལ། །འགྲོ་དང་འཆག་པ་དང་
 བྱི་ཉལ་དང་འདུག་པ་སྟོན། །དེ་ནི་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་དུབ་པ་མེད།།¹¹¹ དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྟོང་གནས་ཤིང་། །ཡེ་ཤེས་རྩ་འཕུལ་པ་རོལ་སོན་ལ་གནས་པ་
 མེད། །འགྲོ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་སྟོན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་དུབ་
 པ་མེད།།¹¹² དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འདུག་བྱེད་ཅིང་། །ལག་པ་གཉི་¹¹³ གས་
 གདུགས་གཉིས་འཛིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ། །མཆོང་བར་བྱེད་ཅིང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལུས་
 བོར་ནས། །ལུང་བར་མི་འགྱུར་རི་སྒྲིང་དེར་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར།།¹¹⁴ དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྟོང་རྫོང་གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་
 བཟུང་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་མཆོན་མེད་སྟོན་པ་མེད་ཏོག་ཅིང་། །ཟུང་ན་འདས་ལ་རེག་
 པ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་།།¹¹⁵ དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འདོད་པ་རིན་ཆེན་གླིང་སོང་སྟེ། །རིན་
 ཆེན་རྟེན་ནས་ཐིམ་ཡང་ཁྱིམ་དུ་འོངས་གྱུར་བ།¹¹⁶ །དེར་ནི་དེད་དཔོན་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་
 འཛོལ་བྱེད་ཅིང་། །གཉེན་བཤེས་ཆོགས་ཡིད་མི་བདེར་འཛོག་པ་མིན་པ་ལྟར།།¹¹⁷ དེ་བཞིན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཉིད་རིན་ཆེན་གྱི། །གླིང་དུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏན་དབང་པོ་སྟོབས་
 ཐོབ་པ། །ཟུང་ན་འདས་ལ་རེག་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་དགའ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་
 ཡིད་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།¹¹⁸ དཔེར་ན་དོན་གཉེར་ཆོང་བ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་བའི་
 ཐིམ། །བར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་དལ་གྲོང་གང་ཡིན་པར་འགྲོ། །དེར་ཡང་མི་གནས་རིན་ཆེན་
 གླིང་དུ་འང་མི་གནས་ལ། །རིག་པ་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་ལམ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར།།¹¹⁹ དེ་
 བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསལ་¹²⁰ ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་
 གྲོལ་ཀླན་ལ་མཁས། །དེ་ལ་མི་གནས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གནས་མ་ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་
 ལ་མི་གནས་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཤེས་ཡིན།།¹²¹ གང་ཆོ་འགྲོ་ལ་བྱམས་¹²² པས་རྩེས་སུ་འབྲེལ་
 བྱས་ནས། །ཉིང་འཛིན་སྟོང་བ་མཆོན་མེད་སྟོན་པ་མེད་སྟོན་པ། །དེ་ནི་ཟུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཞེ་འཇ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གདགས་རྩས་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ།།¹²³ དཔེར་

¹¹⁰ ཅིག་ཅར། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹¹¹ གཉིས་ཀ་ས། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹¹² འོང་འགྱུར་བ།
 སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹¹³ གསལ་དེ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹¹⁴ བྱམས་པ། སྟོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ།

ན་སྒྲུལ་པའི་མི་ལུས་མི་སྤང་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ནི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་རུས་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་ཐར་སྒྲོར་¹⁴སྒྱུད་པ། །དེ་ནི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་
གདགས་པར་རུས་པ་ཡིན།།¹⁵ གལ་ཏེ་སྒྱུད་པ་དང་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་དྲིས་ལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲོང་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས། །ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་བྱིར་མི་ལྡོག་¹⁶པའི་ས་ཡི་
ཆོས། །མི་འཆད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་¹⁷པར་རིག་པར་བྱ།།¹⁸

དགྲ་བཙུམས་དང་ཉེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཁམས་གསུམ་དག་ལ་མི་ལམ་ན་
ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མི་ལྡོག་
ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།།¹⁹ མི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་གནས་
མཐོང་། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ངན་སོང་རྒྱན་²⁰གཙད་སྟོན་ལམ་འདེབས། །བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་²¹གྱིས་མེ་ཡི་ལུང་པོ་ཞི། །དེ་ནི་མི་ལྡོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།།²² མི་
ཡི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་དང་ནད་མང་བ། །ཕན་དང་སྤྱིང་བཅུར་ལུན་པའི་བདེན་པའི་
བྱིན་གྱིས་ཞི། །འོན་ཀྱང་སྟོམ་སེམས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་མི་ལྡོག་ལུང་བསྟན་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།།²³ ཅི་སྟེ་དེ་ནི་བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སྣ་ཆོགས་དག །འབྱོར་བས་
བདག་ལུང་བསྟན་སྟམ་སྟམ་སེམས་འབྱུང་བ་འམ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་
གྱིས་ལུང་བསྟན་སྟམ། །སྟམ་སེམས་གནས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་རྒྱུང་ཤེས་པར་བྱ།།²⁴ མིང་གི་གཞི་
ལས་བདུད་ནི་ཉེ་བར་འོངས་ཀྱུར་ནས། །འདི་སྐད་སྒྲུལ་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་ལ་མ་དང་། །ཁྱོད་
ཀྱི་བདུན་མེས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་²⁵ཡིན་ཞིང་། །གང་ཆེ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་པའི་མིང་
འདི་ཡིན།།²⁶ སྤངས་སྟོམ་རྣལ་འབྱོར་ལུན་པ་ཅི་འདྲ་འབྱུང་འགྱུར་ལ། །ཁྱོད་སྟོན་ཡོན་ཏན་
རྒྱལ་ཡང་འདི་འདྲའི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་སྐད་གང་ཐོས་སྟོམ་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲོ་རྒྱུང་རིག་པར་བྱ།།²⁷ རབ་རྩ་དཔེན་པའི་གྲོང་དང་
གྲོང་ཁྱེར་རི་སྒྲུལ་དང་། །དགོན་པ་དཔེན་²⁸པ་ནགས་ཁྱོད་རབ་རྩ་སྟེན་²⁹བྱེད་ཅིང་། །བདག་

¹⁴ རྣམ་ཐར་སྒྲོར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁵ ལྡོག་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁶ བསྟན་པ་ཡིན་
རིག་བྱ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁷ རྒྱན་གཙོད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁸ རྒྱབས། སོག་པོའི་འཇམ་
དགོན་དཔར་མ། ¹⁹ མིང་ཡིན། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ²⁰ དཔེན་པའི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།
²¹ བསྟན་བྱེད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

སྨྱད་^{༡༡} གཞན་ལ་སྨྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི། །བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་སྒོ་
 ཆུང་རིག་པར་བྱ།།^{༡༢} ཏྲག་ཏུ་གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་གྲོང་རྫོང་གནས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་
 མྱིན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་པ་མ་གཏོགས་པར། །དེ་ནི་དག་བཙུམ་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞན་མི་
 སྨྱ།^{༡༣} །འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་^{༡༤} ཀྱི་སྤྲས་ཀྱིས་དཔེན་པར་གསུངས།།^{༡༥} གང་ཞིག་དཔག་
 ཚད་ལྟ་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སྤུལ། །སྤུལ་ཀྱིས་གང་བར་ལོ་མང་བྱེ་^{༡༦} བར་གནས་བྱེད་
 གྲང་། །དཔེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ། །ལྷག་པའི་ར་རྒྱལ་རྟེན་ནས་
 འདྲེ་^{༡༧} བར་གནས་པ་ཡིན།།^{༡༨} བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བའི་དོན་བརྩོན་བསམ་གཏན་
 དང་། །སྟོབས་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་དེ་ལ། །འདི་ནི་དགོན་དཔེན་སྨྱོད་པ་མིན་
 ལྷམ་བརྣམས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་^{༡༩} བདུད་ཀྱི་སྨྱོད་ཡུལ་གནས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།^{༢༠} གང་
 ཞིག་གྲོང་རམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་གནས་གྲང་རུང་། །ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་ངེས་ན། །འདི་ནི་འགྲོ་དོན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 འདོད་སྟོམ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཉམས།།^{༢༡} དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་བ་ཚོལ་^{༢༢} བ་ཡིས། །
 བསམ་པ་དྲག་ལྷན་མཁས་པས་ར་རྒྱལ་ངེས་བཙུམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱིར་སྤྲོན་
 པ་སྟེན་^{༢༣} བ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།།^{༢༤} སངས་
 རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དག །པ་རྩ་བྱིན་དང་བཙས་ཏེ་དགེ་
 བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན། །དེ་དག་ཇེས་སུ་སྟོན་བྱེད་འདི་ནི་བསྐྱབ་པའི་ས། །རྒྱ་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་རྟོགས།།^{༢༥} རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་བྱོགས་བཅུར་
 གང་བཞུགས་པ། །ཀྱུན་ལམ་པ་རྩ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །པ་རྩ་བྱིན་འདི་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །གསལ་དང་སྟོན་དང་སྤྱང་དང་སྟོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་
 བཤད།།^{༢༦} ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རྩ་བྱིན་པ་མཚན་ཉིད་སྟོང་། །ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་
 མཚན་ཉིད་དེ་དང་འབྲར་ཤེས་ཤིང་། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་

^{༡༡} བདག་བསྟོད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༢} མི་སྨྱེད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༣} གཤེགས་
 པའི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༤} བྱེ་བ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༥} འདྲ་བར། སོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༦} འདི་ནི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༧} ཚོལ་བ་ཡི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ། ^{༡༨} བསྟེན། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ན། །དེ་ལྟར་སྨྱོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྨྱོད་པ་ཡིན།།^[༡༧] སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་^{༡༧} པ་ཟས་ལ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་ནམས་ཉག་ཏུ་
 འཁོར། །བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་སྟེ། །བྱིས་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་
 བེ་མཁའ་ལ་མཐུད་པ་བོར།།^[༡༨] དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བེ་དུག་བསྐང་^{༡༩} པ། །
 དུག་དེ་ཁོར་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་
 ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མི་རྟག་སྟེ་ཞིང་འཆི།^{༢༠} །^[༡༩] རི་ལྟར་འཛོན་
 པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་ནམ་པར་བྱང་
 བར་གསུངས། །འདི་ལ་གང་ཡང་ཉོན་མོངས་ནམ་དག་འགྱུར་མེད་པར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྟོགས།།^[༢༠] འཛམ་སུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་མ་ལུས་
 པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ལོ་སྟོང་བྱེ་བ་མཐུ་ཤོར་བྱིན་
 པ་བྱིན་བྱས་ལ། །ཀུན་གྱང་འགོ་བའི་དོན་^{༢༡} དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྟོ་ཡང་།^{༢༢} །^[༢༠] གང་ཞིག་
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་^{༢༣} མཆོག་མཛོན་བརྩོན་པ། །ཐ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་རྗེས་སུ་འཐུན་
^{༢༤} བྱེད་ན། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་སྤང་བོས་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཤོད། །དེ་བྱིར་གཡེལ་མེད་རྟག་ཏུ་
 ཤེས་རབ་འཇུག་པར་བྱ།།^[༢༡] ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྦྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་^{༢༥} ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། །དེ་ཆོ་མཁས་པ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྦྱིན་
 གནས་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སུ་སྨྱོད།།^[༢༢] བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་འདིར་ཡུན་རིང་འབྲེལ་བ་ཡི། །ལྷ་མི་དན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགོལ་
 བའི་བྱིར། །ལམ་ཡངས་པ་རོལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོན་འདོད་^{༢༦} པས། །ཉིན་མཆོན་ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།།^[༢༣] མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་རྟོད་པ་ཡི་རིན་ཆེན་མཆོག་ །
 དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྟོད་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ལས། །རྟོད་མ་ཐག་ཏུ་བག་མེད་གྱུར་ཏེ་སྟོར་
 བ་ནི། །སྟོར་བས་རིན་ཆེན་མཛོན་འདོད་རྟག་ཏུ་སྟག་བསྐལ་ལོ།།^[༢༤] དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་

^{༡༧} རྟོག་པས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༨} ལངས་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༩} མིན་རྟོག་
 སྟེ་ཞིང་འཆིག སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༠} དོན་བྱིར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༡} བསྟོ་
 ཡང་། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༢} བྱིན་ལ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༣} མཐུན། སོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༤} སྦྱེད་ཅིང་། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༥} འདོད་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ལྷགས་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དོར་མི་བྱ། །རིན་ཆེན་རྟེན་
 བས་སྒྲངས་ཏེ་རབ་རྩ་བརྩོན་དགེས་ནས། །ལྷར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་
 བཞིན།།^[༩༥] ཉི་མ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཟེར་བྱ་བ་ཅན། །ལུན་ནག་ཐིབས་པོ་བོ་ལུན་པ་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་འཆར་བ། །སྤྱིན་བུ་མེ་ཁྱེར་སྤྱོད་ཆགས་འབྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐར་
 མའི་ཆོགས་དང་སྒྲེ་བའི་འོད་ཀྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན།།^[༩༦] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །མཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་ནི་མཆོན་མ་མེད་སྤྱོད་པ། །མཁས་པས་ལྟ་
 བའི་ཐིབས་པོ་བོ་བཅོམ་ནས་འགྲོ་ཀྱན་དང་། །དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན།།^[༩༧] དཔེར་ན་རྒྱལ་བོའི་བུ་ཞིག་ཁོར་གཏོར་དོན་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་འགྲོ་བྱ་འོས། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་དགའ་བྱེད། །
 ཐབས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བྱིད་གནས་པོ་ནས་སྤྱོས་ཅི་དགོས།།^[༩༨] དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 སྤྱོད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་། །བདུད་རྩི་སྤྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་
 དགའ། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པན་བརྩོན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོར་གནས་པར་
 གྱུར་པོ་ནས་སྤྱོས་ཅི་དགོས།།^[༩༩] དེ་ཡི་ཆེན་བདུད་ནི་ཟུག་རྩ་ལྟ་བུར་པར་འགྱུར། །ལྷ་བར་ཉམ་
 ཐག་སྤྱག་བསྐལ་ཡིད་མི་བདེ་ཉམ་རྒྱུད། །ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡིད་རྒྱར་
 གྱུར་པོ་ཞེས། །འཇིགས་པ་བསྐྱར་བྱིར་སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་ཅིང་སྐར་མ་དཔལ་གཏོར་།།^[༡༠] གང་
 ཆོ་མཁས་པ་དེ་དག་བསམ་པ་བྱས་པོ་ལྟ་བུ་ཞིང་། །ཉིན་མཆོན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
 མཆོག་དོན་ལྟ། །དེ་ཆོ་ལུས་སེམས་དག་ནི་མཁས་འགྲོ་བྱ་ལྟར་རྒྱ། །ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས་
 གྱིས་སྤྱགས་རྟེན་གལ་འགྱུར།།^[༡༡] གང་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཐབ་དང་རྩོད་གྱུར་
 ཅིང་། །པན་རྩོན་མི་འཐུན་པོ་སྤྱོས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་བདུད་ནི་དགའ་ཞིང་
 མཆོག་རྩ་ཉམས་བདེར་འགྱུར། །དེ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རིང་འགྱུར་སྟམ།།^[༡༢]
 དེ་གཉིས་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ག་ཟ་འདྲ་བར་འགྱུར། །གཉི་ག་རང་གི་དམ་བཅས་ཉམས་པར་
 བྱེད་པར་འགྱུར། །སྤང་ཞིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་གལ་ཡོད། །དེ་ཆོ་བདུད་རྣམས་

^[༩༥] འཐིབས་པའི། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༩༦] འཐིབས་པོ། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༩༧] གནས་ན། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༩༨] གྱུར་ན། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༩༩] འགྱུར། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༡༠] རབ་ལྟན། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༡༡] ཕྱིན་པ། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༡༢] མཐུན། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^[༡༣] མཆོག་རྩ་དགའ་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ།

གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བར་འགྱུར།།^[༡༩] ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་ཞིག་གིས། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ཚུང་པ་ཚུམ་བྱེད་ན། །ཐ་བསྟོན་ལྡན་སེམས་
 གྱི་སྒྲིད་ཅིག་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱལ་བར་གཞིན་ས་གོ་ཆ་བགོ་བགོས་^{༡༧} སོ།།^[༢༠] སངས་
 རྒྱུ་པ་ཐོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་རེག །སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟུམ་བུར་པ་སྟེད་
 བྱེད་ཅིང་། །སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྟོམ་བྱེད་ལ། །དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་ཚས་འདིར་སྟོབ།།^[༢༡] གང་ཞིག་སྟོབ་ཆོ་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན། །སྟོབ་
 པ་པོ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་ཤིང་། །བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་འདི་གཉིས་
 མི་རྟོག་པ། །དེ་ལྟར་གང་སྟོབ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཚས་འདིར་སྟོབ།།^[༢༢] བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟའི་བསྐྱབ་འདི་ཤེས། །དེ་ནི་གཞར་ཡང་བསྐྱབ་ཉམས་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་
 མི་འགྱུར། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཚས་མཉེས་^{༡༨} བྱ་བྱིར་འདི་ལ་སྟོབ། །དེ་ནི་བསྐྱབ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་
 ལ་མཁས་ཏེ་དམིགས་པ་མེད།།^[༢༣] མཁས་པ་འོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟར་སྟོབ། །
 དག་བ་མ་ཡིན་སེམས་གཅིག་ཅུམ་ཡང་སྦྱེད་མི་བྱེད། །ཉི་མ་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་ཟེར་^{༡༩} གྱིས་
 ཟེལ་གཞོན་པའི། །མདུན་གྱི་བར་སྒྲུབ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་མི་གནས་བཞིན།།^[༢༤] ཤེས་རབ་པ་
 རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་^{༢༠} པར་བྱས་རྣམས་ཀྱི། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་
 འགྱུར། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བར་ལྟ་བ་བྱུག་ཅུ་གཉིས་འདུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་རོལ་ཕྱིན་
 པ་འདི་དག་འདུས་པར་གསུངས།།^[༢༥] དཔེར་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་
 གཞན། །གང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོབ་པ་
 མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་གསུངས།།^[༢༦]
 བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་ཉན་ཐོས་ཡོན་ཏྲན་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ཡོན་ཏྲན་ཀུན་
 ལ་སྟོབ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་དག་དེ་ལ་མི་གནས་འདོད་པ་མི་སྦྱེད་^{༢༡} དེ། །འདི་ནི་བདག་གིས་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་སྟུམ་དེ་བྱིར་སྟོབ།^{༢༢} །^[༢༧] མི་སྟོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་
 བསྟེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞུགས་པས་ཆད་

¹⁷ དགོས་སོ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁸ བརྟེས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ¹⁹ གཟེར་གྱིས། སོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ²⁰ བསྐྱབ་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ²¹ མི་སྦྱེད་དམ། སོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔར་མ། ²² དེ་བྱིར་སྟོབ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

གཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན།།^[༡] དགོ་བ་དོན་གཉེར་ཡན་འདོད་
 སེམས་ཅན་རི་སྟེང་བ། །ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལུང་པོ་ལ་ཡང་ཡི་རང་གུར།^[༢] །དེ་ཕྱིར་དེ་
 དག་ཀྱུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་གུར་ནས། །སྤྱག་བསྐུལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་སྦྱིན་
 བྱེད།།^[༣] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་^[༤] ཞིག་མི་རྟོག་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །སྟོང་དང་མཚན་
 མ་མེད་དང་སྟོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་བ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་མི་བྱེད། །
 རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཤེས་རབ་པ་ཐོལ་ཕྱིན་མཚོག་བརྩོན།།^[༥] རམ་མཁའི་ཁམས་དེ་དང་ནི་
 རམ་མཁའ་^[༦] དེར་འགལ་བ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་གང་གིས་ཀྱང་ནི་དེ་མ་ཐོབ། །དེ་བཞིན་ཤེས་
 རབ་སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །རམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཏེ་བར་ཞི་བ་
 སྟོན།།^[༧] སྟེ་བའི་དབུས་ན་སྦྱ་མའི་སྟེས་བུ་འདི་སྟུམ་དུ། །སྟེ་བོ་འདི་མགུ་བྱ་སྟུམ་མི་སེམས་
 དེ་ཡང་བྱེད། །རྩུ་འབྲུལ་སྣ་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་མཐོང་ཡང་། །དེ་ལ་ལུས་མེད་སེམས་
 མེད་མིང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།^[༨] དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་སྟོན་པ་རམ་ཡང་འདི་སྟུམ་དུ། །བྱང་
 ཆུབ་རྟོགས་ནས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་དགོལ་མི་སེམས། །སྟེ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ནི་བྱ་བ་མང་ལུན་
 བ། །སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོན།།^[༩] དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱུལ་བ་སངས་
 རྒྱས་མཛད་^[༡༠] པ་བྱེད། །བྱེད་པ་དེ་ལ་དེགས་བ་ཅུང་ཟད་སྟེ་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་
 སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །སྤྱུལ་བ་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན།།^[༡༡]
 ཤིང་མཁན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་དང་། །འདྲ་བའི་བཟོ་བྱས་དེ་ཡང་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད།།^[༡༢] དེ་ལྟར་སྟོན་མཁས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཚོགས་མང་པོ་
 དག །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་བྱག་ཀྱང་འཆལ་བར་བྱེད། །བྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རི་སྟེང་བའང་། །ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པའི་ཐྱེད་བ་ཡོངས་སུ་བཟོད་པར་
 མཛད།།^[༡༣] གང་གའི་ཀྱང་མཉམ་ཁིན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་བ། །དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བརྟག་
 པ་བཟུང་སྟེ་བདུད་གུར་ལ། །བ་སྦྱ་ཉག་རེ་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེད་སྦྱལ་བྱས་ཀྱང་། །དེ་དག་ཀུན་
 ཀྱིས་མཁས་ལ་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས།།^[༡༤] རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་

^[༡] འགྱུར། སྟེག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^[༢] གང་ཞིག སྟེག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^[༣] རམ་མཁའ། སྟེག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^[༤] མཚན་པ། སྟེག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྤུབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་^{༡༠} པར་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་
 དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །ཇི་སྐད་སྤྲུམ་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་
 བསྐྱབས་^{༡༡} ཅན།།^{༡༢} དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རྩོམ་པ་འདི། །འཆད་ཆེ་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མོས་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་པ་ཐག་པས་བསྐྱབ་^{༡༣} པར་མཛོན་
 པར་བརྩོན་བྱེད་ན། །དེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་རིག་བྱ།།^{༡༤} ཆོས་དབྱིངས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་^{༡༥} པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དཔེར་ན་པར་སྤངས་སྤྲིན་བཞིན་གནས་པ་
 མེད་པར་གནས། །རིག་ཐུགས་འཆང་བ་གནས་མེད་མཁའ་རྒྱ་གནས་འདོད་པ། །ཐུགས་
 མཐུས་དུས་མིན་མེ་ཏོག་ལྡན་^{༡༦} ཞིང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ།།^{༡༧} དེ་ལྟར་སྟོང་^{༡༨} པ་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་མཁས་གསལ་བ། །རྟོགས་པར་བྱེད་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དམིགས་མི་
 འགྱུར། །འཆད་པར་བྱེད་དང་ཆོས་འདོད་ལྟ་བུར་བྱེད་མི་དམིགས། །འདི་ནི་ཞི་འདོད་ཡོན་
 ཏན་དགའ་བའི་གནས་པ་ཡིན།།^{༡༩} དག་བཅོམ་རྣམ་ཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་མ་གཏོགས་
 པར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་ཡི། །གནས་པ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་རབ་
 ཞི་བདེ་ལྡན་པ། །ཇི་སྟེད་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན།།^{༢༠} འདབ་ཆགས་མཁའ་
 ལ་གནས་ཀྱང་ལྟར་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཉ་ནི་རྩ་ལ་གནས་ཀྱང་འཇུགས་ཏེ་འཆི་བ་མེད། །དེ་
 ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་སྟོབས་དག་གིས། །པ་རྩོམ་སོན་པ་སྟོང་གནས་ཟུ་
 ངན་འདའ་མི་འགྱུར།།^{༢༡} སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། །སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མྱད་བྱུང་མཆོག་རིག་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རབ་མཆོག་དམ་པ་སྦྱིན་
 འདོད་གང་། །པན་མཛད་རྣམས་ཀྱི་གནས་མཆོག་འདི་ལ་བསྟེན་^{༢༢} པར་གྱིས།།^{༢༣} བསྐྱབ་
 པ་འདི་ནི་འདྲེན་^{༢༤} པས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་བཞེད་ན།^{༢༥} །བསྐྱབ་པ་ཇི་སྟེད་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་
 གོང་ན་མེད། །མཁས་པ་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱན་པ་རྩོམ་འགྲོ་འདོད་པས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་
 པ་ཤེས་རབ་པ་རྩོམ་པ་འདི་ར་སྟོབས།^{༢༦} །^{༢༧} འདི་ནི་ཆོས་གཏེར་མཆོག་དང་ཆོས་མཛོད་

^{༡༠} བསྐྱོད་པར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༡} རྩལ་སེམས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༢} སྤུབ་པར། སོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༣} གནས་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༤} ལྡན་ཤིང་། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔལ་མ། ^{༡༥} སྟོང་པའི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༦} བཞེན་པར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༧} འདྲེན་
 པའི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༨} བཞེད་པ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔལ་མ། ^{༡༩} སྟོབ། སོག་པོའི་འཇམ་
 དགོན་དཔལ་མ།

དམ་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་འགོ་བའི་བདེ་དང་སྦྱིད་པའི་མཛོད།^{༡༤} །འདས་དང་
 མ་བྱོན་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས། །དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་ཚོས་
 དེ་བྱིངས་ཟད་མི་ཤེས།^{༡༥} །[༡༤] ཤིང་དང་འབྲས་སུ་མེ་རྟོག་ནགས་ཚལ་མི་སྟེད་པ། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་ཞིང་འཐོན། །འོན་ཀྱང་ས་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་
 མེད། །ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོབ་མེད།།[༡༥] སངས་རྒྱལ་སྐུ་དང་ཉན་ཐོས་
 རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཚོས་རྣམས་མི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་
 རབ་པ་ལོ་ལྟོན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་། །ཤེས་རབ་རྣམས་^{༡༦} ཀྱང་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་
 མེད།།[༡༦] སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་སྟུར་མི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་
 བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་ནས་སྟུག་བསྐལ་འབྱུལ་འཁོར་རབ་རྩ་
 འབྱུང་། །མ་རིག་འབྱུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད།།[༡༧] ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་ཐབས་
 དང་ཅ་བ་མི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟོན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་། །རྒྱུན་རྣམས་ཚོགས་
 བས་ལས་ཀྱི་^{༡༧} འབྱུལ་འཁོར་རབ་རྩ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟོན་པ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་
 མེད།།[༡༨] བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འཕེལ་འབྱུང་ལ། །སྟེ་མེད་ཟད་པ་
 མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། །ཉི་མ་སྤྱིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཐུན་བསལ་^{༡༩} ལྟར། །
 མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཙོམ་^{༢༠} བས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འབྱུང་།།[༢༠] མཐུ་ཆེན་ལྷན་པ་བསམ་
 གཏན་བཞིས་ཀྱང་གནས་བྱེད་ལ། །རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད། །འོན་
 ཀྱང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་བཅས་པ་བཞི་པོ་འདི། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་མཚོག་ཐོབ་པ་ཡི་རྟེན་
 ཏུ་འབྱུང་།།[༢༡] ཤེས་རབ་མཚོག་ཐོབ་བསམ་གཏན་དག་ལ་གནས་^{༢༡} པ་ནི། །གཟུགས་
 མེད་ཏིང་འཛིན་དམ་པ་བཞི་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་། །བསམ་གཏན་འདི་དག་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་
 མཚོག་ལ་པན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཟག་པ་ཟད་བྱིར་སྟོབ་པ་མིན།།[༢༢] འདི་ནི་ཡོན་
 ཏན་སྟུགས་^{༢༢} པའི་རོ་མཚར་ལྷད་བྱུང་སྟེ། །བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས་མཚོན་

^{༡༤} མཛོད། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༥} མི་འབྱུར། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༦} བམ་ཡང་། སོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༧} ཡེ་ཤེས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༨} ཐུན་སེལ། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ། ^{༡༩} བཙོམ་པས། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༢༠} གནས་པ་འདི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།
^{༢༡} སོགས་པའི། སོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

མ་མེད། །དེ་ལ་གནས་ནམས་གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ཞིག་གྱུར་ན། །བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འདོད་པའི་
 །ཁམས་སུ་ཡང་སྒྲུའོ།།^[༡༢] དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་མི་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་ལྷ་ཡུལ་གྱི། །ལྷ་ཡི་གྲོང་
 །ཁྱིམ་མཆོག་ཏུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིས་སོང་སྟེ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནམས་མཐོང་
 །ནས། །ཕྱིར་འདིར་འོང་^{༡༣} བར་གྱུར་ན་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར།།^[༡༤] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 །སེམས་དཔའི་^{༡༤} ཡོན་ཏན་མཆོག་འཆང་བ། །རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ལ་
 །གནས་ནས། །ཕྱིར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གནས་ཏེ་ཆགས་པ་མེད། །ཆུ་ཡི་བདྲ་བཞིན་དུ་
 །བྱིས་པའི་ཆོས་མི་གནས།།^[༡༥] བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱ་དང་། །
 །ཞིང་^{༡༥} སྒྲོད་པ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་དོན་བྱེད་ཁོ་ནར་ཟད། །བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་
 །འགྱུར་འོང་ཞེས། །གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད།།^[༡༦] དཔེར་ན་མི་
 །ཞིག་རིན་ཆེན་གཏིར་ནམས་རྟེན་གྱུར་ནས། །དེ་ལ་འདོད་པའི་སྒོ་ནི་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་
 །ལ། །དེས་ཀྱང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྒྲངས་ཤིང་། །སྒྲངས་ནས་ཕྱིར་དུ་སོང་སྟེ་
 །ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར།།^[༡༧] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དགའ་བ་
 །དང་། །བདེ་སྒྲིན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་བཞི་ཐོབ་ནས། །བསམ་གཏན་བདེ་ལྷན་
 །བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་བཏང་སྟེ། །འགྲོ་ལ་སྒྲིང་བརྩེར་^{༡༦} ལྷན་པ་ཕྱིར་ཡང་འདོད་ཁམས་
 །འཇུག།^[༡༨] གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་གནས། །དགྲ་བཙུམ་
 །རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྒྲེད་ན། །མཉམ་པར་མ་བཞག་རྒྱུ་ཅིང་སེམས་གཡེངས་
 །གྱུར་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་མཉན་པ་གྲུ་ཞིག་བཞིན།།^[༡༩] གཞན་ཡང་
 །གཟུགས་དང་སྒྲུ་དང་དེ་བཞིན་བྱི་དང་རོ། །རེག་དང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་གྱུར་
 །ཀྱང་། །དགྲ་བཙུམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་བྲལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དགའ་ན། །དཔའ་བོ་རྟག་ཏུ་མཉམ་
 །གཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།^[༢༠] སེམས་ཅན་གང་ཟག་གྲུ་གཞན་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་རྣམ་
 །དག་པ། །བརྩོན་འགྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་མཛོན་བརྩོན་རྣམ་པར་སྒྲོད། །དཔེར་ན་བྲན་མོ་རྩ་
 །རྩལ་དབང་མེད་རྩེ་བོའི་དབང་། །དེ་བཞིན་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་གིས་

^{༡༢} ཕྱིས་འདིར་འོངས་པར། སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༣} སེམས་དཔའ། སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༤} ཞིང་སྒྲོད། སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༥} གྱུར་ན། སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༦} སྒྲིང་བརྩེ། སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༧} གང་དག སྐག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

འགྲོ།།^[༥] སྐྱོ་བ་བྱས་མཁའ་འོན་ཏེ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་སྒྲོལ་གྱི་རུང་། །བྱ་མ་རྩེ་པོ་ལ་ནི་སྒྲོག་
 ཆོག་མི་སྒྲོ་ཡི། །འདི་ཡིས་བདག་ནི་བསང་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྐྱམ་ནས། །ཤིན་ཏུ་སྒྲག་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་འཛིགས་བཅས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན།།^[༦] དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 ཞུགས་པ། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་བྱན་གྱུར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། །འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་
 ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར། །རྩ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་བས་ནི་དེ་ཉིད་སྟེ།།^[༧] བདག་གི་
 བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དགོས་ལ་ཉིན་མཆོན་
 མཛོན་པར་བརྩོན། །བྲག་ཅིག་པ་ལ་མ་ནི་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར། །བསམ་པ་ཐག་པས་རྣམ་
 པར་སྐྱོ་མེད་གནས་པར་གྱིས།།^[༨] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་འཁོར་འདོད་
 ཅིང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་ཞིང་སྤྱོད་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །སྐྱོ་བའི་སྒོ་ནི་རྩལ་ཙམ་སྐྱེ་
 བར་མི་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ལྟན་གཡེལ་བ་མེད།།^[༩] བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མི་མཁས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བགྱང་། །གལ་ཏེ་རིང་བར་འདུ་ཤེས་སྟུག་བསྟུལ་
 བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ། །ཡང་དག་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཆེ་ཡུན་རིང་སྟུག་བསྟུལ་འགྱུར། །དེས་ནི་བརྩོན་
 འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན།།^[༡༠] བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར། །ཉིན་མཆོན་གཅིག་ཙམ་དུ་ནི་
 ཡིད་ལ་སེམས་བྱེད་ན། །མཁས་པ་གསལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་རིག་པར་བྱ།།^[༡༡]
 གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་རྒྱུད་རི་རབ་རི་བཤིག་པའི། །རྩེས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར་
 ཞེས་སྒྲུབ་ལས། །ཅི་སྟེ་སྐྱོ་བའི་སྒོ་སྐྱེད་ཆད་ཀྱང་སེམས་བྱེད་ན། །དེ་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཡིན།།^[༡༢] རི་སྟེ་དེ་ནི་འདི་ཙམ་ཆོད་ལྟ་ཅི་དགའ་ཞེས། །རྟན་ཅིག་
 ཙམ་ལ་རི་རབ་ཐལ་བར་རྒྱག་སེམས་བསྐྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་བརྩོན་
 འགྲུས་བརྩམས་པ་སྟེ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར།།^[༡༣]
 འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་དོན་བྱ་ཞེས། །གལ་ཏེ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 བརྩོན་བྱེད་ན། །བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གནས་པས་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

^{༡༡} བརྟེན་ སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༢} གནས་པར་གྱིས། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༣} བེ་ཅིང་དུ་
 མིག་སལ། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༤} ཐོབ་པ། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༥} འབའ་ཞིག་ སྐྱོག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༦} རི་སྟེ། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། ^{༡༧} ཆད་ཀྱང་སྐྱེད། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ། ^{༡༨} སྐྱེད། སྐྱོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཉིད་ལས་རིང་འགྱུར་གནས་ས་བཞིན།།^[༥] གང་ཆོ་ལུས་དང་སེམས་དང་སེམས་ཅན་འདྲ་
 ཤེས་མེད། །འདྲ་ཤེས་ནམ་པར་ལོག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་ཆོས་སྟོང་། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
 ཞིབ་མི་ཉམས་མཆོག་འདོད་པའི། །བརྩོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་པན་པ་མཛད་པས་
 གསུངས།།^[༦] གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ངན་བརྗོད་ཆོག་རྒྱབ་ཐོས་གྱུར་ན། །བདག་བདེ་ཡིན་
 ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དགའ། །སུ་སྤྲོ་སུས་ཐོས་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་གི་
 བྱིར། །བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་ལྡན་པ་མཛད་པ་ཡིན།།^[༧] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་ཞིག་བཟོད་པའི་ལེགས་ཆོས་ལྡན། །གང་ཞིག་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀའ་རྟེ་འཛིན་རྟེན་
 མཆིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལུས་བྱས་པའི།^༡ །སྤྱིན་པའི་ལུང་
 བོས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཤོད།།^[༨] བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་
 འགྱུར་ཏེ། །སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་མཆོན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཆོས་རབ་སྟོང་བ་སྒྲིགས་པར་བྱེད། །འདི་ནི་བཟོད་ལྡན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དགའ་^༢ འགྱུར་
 མཁས།།^[༩] གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཅན་དན་ལུང་མ་བླངས། །རབ་གྲུས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉུག་བྱེད་ལ།^༣ །གཞན་ཞིག་མེ་མདག་མགོ་ལ་འཐོར་བྱེད་གཉི་ག་
 ལ།^༤ །དེ་ཡིས་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པའི་ཡིད་^༥ བསྐྱེད་པར་བྱ།།^[༡༠] བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་བྱས་ནས། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་
 བསྟོས་ན། །དཔའ་བོ་འཛིན་རྟེན་ཀུན་ལ་བཟོད་པས་དགྲ་བཅོམ་དང་། །རང་རྒྱལ་སེམས་
 ཅན་ཁམས་མང་^༦ རི་སྟེང་ཟེལ་གྱིས་གཏོན།།^[༡༡] བཟོད་བྱེད་འདི་སྟམ་དུ་ཡང་སེམས་ནི་
 བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །སེམས་དཔལ་དུང་འགྲོ་གཤིན་རྗེའི་འཛིན་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་པར་། །འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དཔའ་མེད་གཏོད་ཐུང་ན། །བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་ཅི་བྱིར་ད་བཟོད་མི་བྱ་
 སྟམ།།^[༡༢] ལུག་དབྱིག་མཆོན་དང་གསལ་དང་བཅིང་དང་བདེག་པ་དང་། །མགོ་གཅོད་པ་
 དང་རྩ་བ་རྒྱུ་ལག་སྟེ་གཅོད་དང་། །འཛིན་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་པར་མེ་སྟེད་བདག་གིས་བཟོད་སྟམ་
 པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་གནས།།^[༡༣] ལུས་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་

^༡ བྱེད་པ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།^༢ དགའ། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།^༣ བྱེད་པ། རོག་པོའི་
 འཇམ་དགོན་དཔར་མ།^༤ གཉིས་ཀྱིས། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།^༥ སེམས་ནི། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ།^༦ ཁམས་ཀྱི་རི་སྟེང་། རོག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

ཞི་བ་འདོད་ནམས་འཕགས་པར་འགྱུར། རྟོགས་བཅུའི་སྟོང་ཡུལ་གནས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པ་མེད། རྟོགས་པའི་བྱ་བ་རི་སྟེང་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག། ཁྲིམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡན་
 བྱིར་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་བསྟོ།།^[14] གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་རེག་འདོད་ན། །
 ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བྱིང་མི་མཁས་དེ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉམས། ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་
 ཏུ་ཡོངས་བསྟོ་ན། འདོད་ཡོན་བཅོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་ལ་གནས།།^[15] ཆོས་
 གང་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་འགྱུར་བ། འདི་ཞི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལྡན་ནམས་
 གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན། ཆོས་གང་ཡན་བྱེད་ནམས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཉམས་པ། འདི་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་བྱིང་ས་ནམ་པར་འདྲན་པས་གསུངས།།^[16] གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འདོད་ཡོན་ལྟ་སྟོང་གྱུར། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐུ་བས་སོང་སྟེ། །
 སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་བྱ་སྟེ་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། མཁས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་
 གནས་རིག་པར་བྱ།།^[17] གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཟུ། སྟོང་གྱུར་
 དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱིང་ལ་འདོད་སྟེད་ན། རྟོག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་བྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་
 པ་ཡིན། ཁྲིམས་བསྟེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་གྱུར་ཤིན་ཏུ་ལྷོ།།^[18] ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཁིང་
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོ་ལ། རྟོག་ཡིས་རྫོམ་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་བསྟོད་མི་བྱེད་
 ལ། རྟོག་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་བཟོད།།^[19] གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ལམ་སྟོང་
 པ། ཁྲིམས་ཅན་འདི་དག་ཁྲིམས་ལྡན་འདི་དག་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས། རྟོག་ཆོགས་འདུ་ཤེས་
 ལྷགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་
 མེད།།^[20] གང་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་
 བྲལ་ལ་སྟོམ་མིན་ག་ལ་ཡོད། གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་སྟོམ་སེམས་མེད། འདི་ནི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོམ་པར་རྫུང་པར་འདྲན་པས་གསུངས།།^[21] ཁྲིམས་ཅན་དག་པ་གང་ཞིག་དེ་
 ལྟར་ཁྲིམས་ལྡན་པ། ལྷག་དང་མི་ལྷག་ཀུན་ལ་ལྟར་པ་མེད་པ་ཡིན། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་

^[14] རྟོགས་པ། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[15] རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[16] འཆལ་
 ཁིང་། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[17] རི་སྟེ། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[18] དེས་པའི། རྟོག་པའི་
 འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[19] དེ་ནི། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ། ^[20] འཆལ་ཞེས། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་
 དཔར་མ། ^[21] རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ། རྟོག་པའི་འཇུག་དགོན་དཔར་མ།

ཞིང་ཁུམ་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཞེན་པ་
 མེད།།[༡༠] ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་བདག་མེད་ཡ་མ་བརྒྱར་གྲེས་ནས། །བདག་གི་གཡང་
 གཏོང་ཞིང་ཁུམ་པའི་སེམས་མེད་ན། །དེ་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་གཏོང་བ་སྒྲིལ་ཅི་དགོས། །གལ་
 ཏེ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ།།[༡༠] བདག་ཏུ་འདུ་གེས་དངོས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་
 པས་ཆགས། །སྒྲིབ་པོ་རྒྱམས་ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་ལྟ་གལ་ཡོད། །སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་
 གནས་སུ་སྒྱུ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྒྲེ་མིར་སྒྲིལ་ན་ཡང་དེ་ཆེ་དབུལ་པོར་འགྱུར།།[༡༠] དེ་ཆེ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དབུལ་གྲེས་ནས། །གཏོང་ལ་མོས་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟག་ཏུ་
 རྟག་པར་གཏོང་། །སྒྲིང་བཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ། །བྱིན་ནས་
 དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲི་སྒྲིང་ཐོབ་དེ་ལྟ་མིན།།[༡༠] བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་གསལ་
 བ་སྤྲིད་གསུམ་གྱི། །སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་དེ་དག་ཀྱང་ལ་སྒྲིབ་པ་འདི། །བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་
 སྒྲམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲིབ་བྱིན་ལ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱོ།།[༡༠] སྒྲིབ་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད། །དེ་ནི་ནམ་དུ་འང་རྒྱམ་པར་
 སྒྲིབ་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །རྒྱུ་དུ་བཏང་ལ་
 མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར།།[༡༠] སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཇི་སྟེད་པ། །
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་མཁའ་པ་སངས་རྒྱུས་
 དག་བཙོམ་རང་རྒྱལ་ལ། །བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་སྒྲིབ་བྱིན་ཉན་ཐོས་ལེགས་ཆོལ་ན།།[༡༠] བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་མཁས་གང་ཞིག་གིས། །དེ་དག་བསྤོང་ནམས་བྱ་
 བའི་དངོས་ལ་ཡི་རང་ནས། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རབ་ཡོངས་བསྐྱོན། །ཡོངས་
 སུ་བསྐྱོས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན།།[༡༠] རོར་བུ་མཆིང་ལུའི་ལུང་པོ་ཆེན་
 པོར་གྱུར་པ་ཡང་། །རིན་ཆེན་བུ་རྒྱུ་ལ་གཅིག་དེ་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དེ་བཞིན་འགྲོ་
 ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་ལུང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཟིལ་གྱིས་
 གནོན།།[༡༠] གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་ལ་སྒྲིབ་བྱིན་ནས། །དེ་ལ་བདག་གིར་མི་

“གཏོང་ལ། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “ཇི་སྟེ། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “འགྱུར་ཞིང་། སྟག་
 པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “འགྱུར་གྱིས། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “དོན་དུ། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་
 དཔར་མ། “གཏོང་བ། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ། “བསྐྱོ་བས། སྟག་པོའི་འཇམ་དགོན་དཔར་མ།

སྐྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིན་ཀ་ར་སིང་ཉ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པན་དེ་དཔལ་
བརྩེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཉེ་གཏན་ལ་པབ་བོ། །

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྲད་པ་ཆོག་ས་སྤྲུང་པ་ཅད་པའི་
རྒྱ་ཀ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
རྒྱ་མཚོའི་སྤེལ་ས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཆོག་ས་གཉིས་ལྟན་པའི་དཔལ་ལས་གྲུབ་པ་དོ་རྗེའི་སྤྱུ།
ཚངས་དབྱངས་ལྟ་བུར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་སྒྲོགས་གསུང་།།
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་།།
མའང་ཞིང་མཆོག་གྲུར་བྱུང་ཆེན་སང་གེ་དེ་ཞབས་འདུད་།།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་ཡངས་ནམ་མཁའ་ཡི།།
སྤེལ་ས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་གཏིང་ཐམས་ཅད་ལས།།
མད་བྱང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་མཆོག་།
དོན་རྟོགས་བརྒྱད་པའི་སྤྱུ་མ་རྣམས་ལ་འདུད་།།

དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱིན་བཞོད་པའི་ལམ།།
ཐེག་མཆོག་དམ་ཆོས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས།།
རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན།།
སྟོང་པོ་འདི་ལ་སྟོན་ཆད་མཁས་འདོད་ཀྱིས།།

མ་ཤེས་ཐེག་མཆོག་དོན་འདི་མ་རྟོག་དེ།།
དེ་ལྟར་རྟོག་དཀའི་དོན་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ།།
བདག་འདྲའི་སེམས་དཔའ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ཡིས།།
དོན་མཆོག་ཆོག་འདི་མ་ནོར་འབྲི་བར་བྱ།།

དེ་ལ་མདོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ། བཤད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་

ལས། འདིན་ནི་ལྷ་འབྱོར་པ་ཀྱ་སུ་ལུ་པའི་བཤད་ལུགས་ཀྱིས། ཉམས་སུ་བྱོར་བ་ལ་
བརྟེན་ཏེ་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲད་པ་ལས། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
མདོར་བསྡུས་པ་གཅིག་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ། དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས། བར་དུ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཆོགས་
བསགས་གིང་། མཐར་མཇོག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་
བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་མཛད་པའོ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་དེའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་
ན་དུར་འདུ་ཞེན། ལུང་གི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡང་མཛོན་པ་མཛོད་ལས།

སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
སུ་འདུས། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས།

ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདིར་བཀའ་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་
ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཀའ་ཡི་མཚོན་བྱ་དང་། བཀའ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། བཀའ་ཡི་
མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་བཀའ་བསྟུན་ཏེ། ཞེས་པས་བཀའ་ཡང་འདོད། ཡང་ན་གཉིས་པ་ནི་དག་གང་ཞིག་
དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་སྟེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པ་གསུངས་ཞེས་པ་ལའང་འཇུག་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་དཔེ་སྒོ་རྒྱུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱི་སྒོ་
 བས་དཔེ་བ། བདག་གྱེན་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ། བཟླ་བའི་སྒོ་བས་དཔེ་བ། རྒྱུ་བཟུང་གྱི་
 སྒོ་བས་དཔེ་བ། མཚོག་དམན་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ། གཉིན་པོའི་སྒོ་བས་དཔེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་
 གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་སྟེ། དང་པོ་རྒྱུ་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་དང་། བར་པ་དང་། ཐ་མས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་དང་
 རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་
 པ་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་དང་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་ཏེ། དམ་
 པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་ལྷ་སྒྲོན་རྣམས་སོ། །བཀའ་བར་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ལྷ་སྒྲོན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མདོ་ལྷེ་སྒྲོན་དེ། བཀའ་ཐམ་དོན་
 དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་མདོན་པའི་ལྷ་སྒྲོན་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་གྱེན་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བཀའ་ཡིན་པས།
 ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་
 བཀའ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱི་བའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བཀའ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཤིང་བུའམ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་གྲགས་ཀྱང་བཀའ་ཞེས་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་མཚོག་བརྒྱད་
 ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
 ལ་སོགས་པ་ཤོད་ཅིག་ཅེས་གནང་བ་ཕྱིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གསུངས་པ་དེ་ཡང་བཀའ་འགྲོ་
 བའོ། །བཀའ་ལ་ཡང་། བཟླ་བའི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲང་བའི་དོན་གྱི་
 བཀའ་དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་བཀའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དྲང་དོན་
 གྱི་བཀའ་ཞེས་བྱའོ། །འབུམ་ལ་སོགས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ལ་ནི་
 དེས་པ་དོན་གྱི་བཀའ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱུ་བཟུང་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་མདོ་ལ་སོགས་ཏེ་
 གསུང་རབ་ཡམ་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སོ། །མཚོག་དམན་གྱི་སྒོ་བས་དཔེ་བ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། མཚོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་། དམན་པ་ཐེག་པ་རྒྱུད་པའོ། །

བར་གྱིས་ནི། གྲང་གྱི་དོན་མཚན་སྟེན་སྲུབ་ཚོགས་ཏེ། རྒྱ་གར་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱན་
 རིགས་བཞི་སྟེ། བཞིའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་ཏེ་ལྷའི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་ཡང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་རྒྱུ་པ་ལྷའི་
 རྒྱལོ། །གར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ལས་གར་བའི་ཕྱིར་ན། གར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་
 དུ་ནི་གཞན་དག་རྒྱན་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་སྟོན་ཏེ་ལྷའི་
 རྒྱན་ཡིན་པས་ན་རྒྱན་དུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྟོན་ཏེ་ལྷའི་རྒྱན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཨ་ཏུ་
 དྲ་རྩེ་པ་ར་མི་དྲ་ས་ལྷ་ཡ་ལྷ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་རྩོས་པ་ལ་དགོས་ཆེད་ཅི་ཡོད་ཞེ་
 བ། རྒྱ་གར་རྒྱན་གྲང་དུ་རྩོས་པའི་དགོས་ཆེད་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱན་ཁུངས་བཙུན་པའི་
 དགོས་ཆེད་དང་། སྟོན་ཏེ་ལྷའི་རྒྱན་ལ་བག་ཆགས་འདོག་པའི་དགོས་ཆེད་དོ།

དེ་ལ་བོད་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི། སྟོན་ཏེ་ལྷའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱར་ཏེ་བཤད་པར་
 བྱེད་དོ། །རི་ལྷར་དུ་བསྐྱར་ཞེ་ན། མཚན་གྱི་དོན་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སྲུང་གསལ་པའི་
 བར་གྱིས་སོ། །མཚན་ཉིད་བསྐྱར་ན་ཨ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ། དྲ་རྩེ་ཞེས་པ་ཤེས་
 རབ། དྲ་ར་མི་དྲ་ཞེས་པ་ནི་པ་རོ་ལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ས་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་སྐད་པ། ཡ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་
 ཚོགས་སྲུབ་ཅད་པའོ། །དེ་རྒྱམས་བསྐྱར་ན་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་
 སྐད་པ་ཚོགས་སྲུབ་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་ཡང་མཚན་འདོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བྲག་རྒྱ་བྲགས་པ་རོས་
 བཟུང་བའོ། །སྤྱིར་མཚན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེ་ལ་མཚན་དུ་བྲགས་པ་ས་ལྷ་
 ལྷང་པའི་མདོ་ལྷ་ལྷ། ལྷོ་ཀ་ལ་མཚན་དུ་བྲགས་པ་འབུམ་དང་ཉི་མེ་ལྷ་ལྷ། ལེའུ་ལ་
 མཚན་དུ་བྲགས་པ་ཡང་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལྷ་ལྷ། བམ་པོ་ལ་བྲགས་པ་བམ་པོ་འམ་ལམ་
 ལྷ་ལྷ། གནས་ལ་བྲགས་པ་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལྷ་ལྷ། ཚུམ་པ་པོ་ལ་མཚན་དུ་
 བྲགས་པ་ཆད་མཚོས་མཚོག་ལྷ་ལྷ། ལུ་བ་པོ་ལ་མཚན་དུ་བྲགས་པ་བཞེས་མོས་ལུས་
 བའམ། རབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་རྒྱམ་པར་གཞོན་པ་ལུས་པ་ལྷ་ལྷའོ། །དེ་ལས་འདི་ནི་དོན་ལ་
 མཚན་དུ་བྲགས་པའོ།

དན་འདི་ཉིད་གྱི་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་ནམ་པ་ལྟ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནམས་སྤངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྤུངས་སུ་མཛོགས་པ་དང་ལུན་པས་ན་
འཕགས་པའོ། ཤེས་རབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། ཀྱན་
རྩོམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་ལྟ་བུར་གྱེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་
འདུ་གཤིས་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་ནས་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། ལྷུང་བ་ནི་ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་བསྐྱུང་བ་སྟེ། རྩོམ་ལེན་ལྟ་བུའོ། ཚིགས་སྤྱུ་བཅད་པ་ནི་
ལྷུག་པ་མ་ཡིན་པ་དབང་པོ་རྩོམ་ཚིགས་སྤྱུ་བཅད་པ་སྟེ། ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་
པའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞན་དག་གིས་མཚན་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་མེད། ཞེས་ཟེར་ན་ངེས་
པ་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་ལས།

མིང་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤྱུང་བ་བྱུང་བྱུང་ལམ།

ལམ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་བཤད།

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དང་། བོད་སྐད་མཚན་དོན་ལ་སོགས་
པ་ནམས་སྒྲོས་ན་དགོས་ཆེད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལོ་རྒྱུ་བའི་དྲིན་བྱན་པའི་དགོས་ཆེད་དང་།
སྤྱུ་གཤངས་སྒྲོག་གེས་པའི་དགོས་ཆེད་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་ལྟར་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་
པོ་བསགས་པར་གྱུར་ན་ལོ་རྒྱུ་གེས་པའི་དགོས་ཆེད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་མཚན་
གྱི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །འདི་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱི་ལྷན་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས་
ན་ཡང་། ལོ་རྒྱུ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲོས་པའི་རྩིས་སྤྱུ་བཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་
འཇམ་དབལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་གྱུར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོད་བྱ་
དང་མཐུན་པའི་ལོ་བཅུ་ནམས་ཀྱི་ཡི་དམ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱུག་འཆལ་བ་ཡིན་ནོ།

དན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། མདོ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་གཞི་སྤུན་སུ་མཛོགས་པ་དང་། གསུངས་པའི་མདོ་རང་བཞིན་སྤུན་
སུ་མཛོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་སྤུན་སུ་མཛོགས་པའོ། །དང་པོ་མདོ་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་བྱེད་གཞི་སྤུན་སུ་མཛོགས་པ་ནི།

དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལའོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
དག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཆོ་
ཚོགས་སྤྱི་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་
ནས་ཞེས་པ་ནི་འབུམ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་རྗེས་ནས་སོ། །
བཅོམ་པ་ནི་བདུད་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གོ། དེ་ཡང་ལྷའི་ལུང་
བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལུང་པའི་བདུད་ལ་སོགས་
པ་བཅོམ་ཞིང་། ལྡན་པ་ནི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་།

དབལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་།།

དབང་ལྷག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་།།

བཙོན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་པ།།

དུག་པོ་དེ་ལ་ལྡན་ཞེས་བཞོད།།

ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དག་
པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པས་དབེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་
དོན་བདེ་སླག་ཏུ་རྩོལ་བའི་བྱིར། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྡ་དང་ལྡན་ཞེས་ཀྱང་བཞོད་དོ། །གྲགས་
པ་དང་དབལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

དེ་ཡང་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་དབལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །དབང་ལྷག་
དང་། གཟུགས་བཟང་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། མེ་ལོང་ལྷ་ལུར་སྒྱུར་ལ། གང་ཡེ་ཤེས་ནི་སོ་སོར་རྟོགས་པ་
ཡིན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་
འབྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་བྱིར་དང་། ལྡན་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འདས་
པ་ནི་ཚུ་རོལ་ཏུ་འཁོར་བ་འམ། དེས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གུན་

ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས། ཡུལ་རིམ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་ཅིན། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་
མ་ཡིན་དང་། དག་བསྟེན་པ་མ་དང་། དག་སྦྱོང་པ་མ་ལ་སོགས་ཏེ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་
ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་སྟོན་པའི་རྒྱལ་དེའི་ཆོ། དབང་པོ་དོན་རྗེའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སུམ་
བརྒྱ་པོ་འདི་དག་བཀའ་བསྟུལ་ཅིང་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་མདོའི་རང་བཞིན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལྟ། ཆོས་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་ཉན་པར་
བསྟུལ་བ་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་
བསྟུལ་བ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་རིམ་བསྐབ་བ་དང་། དཔེ་བསྟན་པ་ཆོས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུལ་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་
ཉན་པར་བསྟུལ་བ་ནི།

དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་བཞག་སྟེ།

སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་དྲི་མ་ལས་འདས་བ།

འགོ་དོན་མཛོན་ཞུགས་དེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན།

གང་ལ་དབང་ལྡན་སྦྱུང་བ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། ༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགའ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །དང་པོར་ནི། བཙུམ་ལྟ་འདས་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དག་ལ་འདི་ལྟ་བུར་ཆོས་
ལ་ཉན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོ་དང་། པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་དད་པའི་མཆོག་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། འགལ་སྐྱེད་དང་གཡེང་བ་
སྤངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་འགྲོད་པ་དང་གཞོད་
སེམས་ཏེ། བདུན་བསལ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་བསལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་སྟེ་དུག་
པོ་དེ་དག་གི་དྲི་མ་ལས་འདས་ནས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཛོན་པར་

ལྷགས་པ་རྣམས་ཞེས་པོས་ནས། དེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་འདི་
 ཉིད། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེད་པ་འདི་ཡིན་པས་ཉན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བསྐྱལ་བའོ།
 གཉིས་པ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་སྒྲོན་མཚོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ནི།

འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆུ་ཁྲུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་།
 མེ་ཏོག་འབྲས་ལྡན་སྒྲན་དང་ནགས་ཚལ་སྟེད་བྱེད་པ།
 མཛུས་གནས་པའི་ཁྲུ་དབང་ཁྲུ་བདག་བརྟེན་གནས་ཏེ།
 དེ་ནི་ཁྲུ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུད་པལ་ཡིན། ༡།

རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཚོས་སྟོན་དང་།
 འཚད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པ་དང་།
 མཚོག་འཕགས་པ་དེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ།
 དེ་དག་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེས་བུའི་མཐུ། ༢།

ཅི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱལ་བས་ཚོས་ཚུལ་གང་བསྟན་པ།
 དེ་ལ་མི་མཚོག་སྟོབ་མར་གྱུར་བས་མཛོན་བསྐྱབས་གིང་།
 མཛོན་སྐྱམ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་ཇི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་དེ།
 སངས་རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། ༣།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཆུ་པོ་གརྒྱ་དང་། དཔག་ཤུ་དང་། སིན་རྒྱ་དང་། སི་ཏ་དང་ཆུ་བཞི་
 གཡོག་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་ཁྲུང་ཇི་སྟེད་
 པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འབབ་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱེད་སྒྲན་དང་།
 བགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཚོ་མཛུས་

པ་ན་གནས་པའི་ཁྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་གནས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཁྱའི་
བདག་པོ་དེའི་མཐུ་དང་དཔལ་དང་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའོ།།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་
སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་འཆད་
པ་དང་འཐད་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་སྟན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པར་
བརྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལའོར་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་གིང་མུ་རན་ལས་
འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱན་
དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་སུ་དེའི་མཐུ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱལ་བས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་པའི་རྒྱལ་
གང་བསྟན་པ་དེ་ལ། མིའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་
མཆོག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་པར་བསྐྱབས་གིང་ལམ་དང་འབྲས་
སུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རང་གིས་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་
ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། སུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟུམ་ན། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱལ་བས་ནི་བདག་མེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་གིང་། མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལས་བྱུང་བའོ།།

གསུམ་པ་པ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ཉར་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་སུ་བྱུང་
བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་པ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་
པ་ལྷ་དག་བསྟན་པ་ཅིག་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་མཆོག་མི་དམིགས་གིང་།།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནམས་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་
 ཐྱིན་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་དང་། ཉམས་སྲུབ་ལྔ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉམས་སྲུབ་ལྔ་
 བའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་དུག་གི་སོ་སོའི་དོ་བོ་དང་།
 གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་ལས། མཚན་བྱིད་དབང་
 དུ་བྱས་ནས། དུ་ན་པ་ར་མི་དུ་ཞེས་པ་ལ་དཔལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཐྱིན་པ་ཞེས་
 བུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། མ་ཆགས་པའི་སེམས་པ་འོ། །མཚན་གཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཟང་
 ཟེད་གི་དང་ཚོས་ཀྱི་དང་། མི་འདིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོན་པ་འོ། །

གཤིས་པའི་མཆོན་བྱ་ནི་ལྷ་ལ་སྤྲུལ་མི་དུ་ཞེས་བ་སྟེ། ཉེན་མོངས་པའི་གཏུང་པ་
ལས་བསལ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཚུལ་བྱིས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ལས་
བསྐྱོག་པའི་སེམས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་པའོ། །མཆོན་གཤིས་བརྟུང་བའི། རྩོམ་པ་
ཡི་དང་། དག་བཆོས་སྤྱད་པའི་དང་། སེམས་ཕན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་སོ། །

[illegible]

པའི་པའི་མཆོན་བྱ་ནི་བྱུ་པ་མི་ཏུ་ཞེས་པ་ཉེ། ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྒྲོར་པའི་
བརྩོན་ལྷན་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་དག་པ་ལ་མཛོན་པར་སྒྲོ་བའོ། །མཆོན་གཞིའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་ནི་གོ་ཆ་དང་། ལུག་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛོན་པའོ། །

ལྷ་པའི་མཚན་བྱེད་མཆོད་སྦྱིན་པ་མི་ཏུ་རྒྱུན་པ་མི་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡིད་མཛོན་པར་
བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅུ་གཅིག་པའོ། །མཚན་
གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོན་པར་བསྐྱེད་པ་
དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དོན་ལ་མཛོན་པར་སྦྱོར་བས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །

ཏུག་པའི་མཚོན་བྱ་ནི། བརྒྱ་ལྷ་ར་མི་ཏུ་ཞེས་པ་ལྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཤེས་

པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒོ་རབ་ཀྱི་མུ་མཐར་ཕྱིན་
པའོ། །མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བདག་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་སྟེ། ཐོས་པ་
ཡིད་དང་། བསམ་པ་ཡིད་དང་བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

གཉིས་པ་གངས་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་པ་སྟེ། དང་
པོ་གསུམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་འགྲུབ་ལ། བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པ་དང་།
ཡང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་སེམས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཉིས་ཆར་གྱིས་གོགས་བྱེད་དོ། །ཡང་
རང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་དང་། ཐ་
མ་གཉིས་གྱིས་གཞན་དོན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་གོགས་བྱེད་པས་ན་
དུག་ཏུ་གངས་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོན་བསྐྱས་པས་འདོད་པ་ལ་དབེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་
ལ་དེས་གཞོད་པ་ལས་ལོག་ནས་དགེ་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་གནས་པས་བཟོད་
པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་འབྱུང་ལ། བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་
བསམ་གཏན་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ལས་ལྟག་མཐོང་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱུང་རོ། །

ཡང་སྒྲིན་པ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཅེས་གྱིས་དམན་པ་དང་། མཆོག་གི་རིམ་
པའོ། །ཡང་སྒྲིན་པ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱ་བ་དང་རགས་པའི་རིམ་
པས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའོ། །དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་
དོ། །འདི་རྗེས་སུ་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྐར་རོ། །

བཞི་བ་དཔེ་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་བླ་མ་ལ་འཁྲུག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་དང་། འབྲིང་
 ཏུ་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་འོས་བསྐྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་དེས་ཆོས་ལ་འབྲས་
 སུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་པའོ། །དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་
 པ་ལ་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་འོས་བསྐྱུང་བ་ནི། ཚུལ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་སྟེ།

གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་མཚོག་མི་དམིགས་ཤིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་དམིགས།
 དེ་སྐད་ཐོས་ནས་མོངས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲག་མེད་པ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདེ་གསེགས་ཤེས་རབ་སྦྱོང་། །༧།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་མཚོག་མི་དམིགས་ཤིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ།
 དེ་ལས་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་སུའི་ཚུལ་
 ཏུ་གཞི་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པའི་དོན་དང་། ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་ཁྱད་
 པར་ལ་སོགས་པ་འཕྲོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ལམ་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལས། རྣམ་པ་ཀླན་
 མདོན་རྩོགས་དང་། རྩོམ་པ་དང་། མཐར་ཁྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ལ་མདོན་པར་བྱང་
 ཚུབ་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་འཕྲོད་པ་བསྟན་པ་ལ། མཐར་ཐུག་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིང་སྒྲུབས་སུ་འབྲས་སུ་བསྐྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན། མདོན་
 པར་རྩོགས་པའི་རྒྱན་ལས།

ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་ནི།
 དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད།
 རྣམ་ཀླན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད།

དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།

རྣམ་ཀྱན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་།

ཅེ་མས་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ།

སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད།

ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག །ཡོངས་སུ་གཅོད་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར།
སྐབས་འཕྲན་དུ་ཕྱེ་བ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་།

སྐབ་པ་ཡི་ནི་བརྟེན་གྱར་པ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་།

དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི།

གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་།

ཆོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས།

ཐུབ་པས་རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཉིད།

ཞེས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་མོད་
ཀྱི། འདིར་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དག་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཞོར་ལ་ཆང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
སོ་སོར་དབྱེ་ཞེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ལ་ཤེས་རབ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པ་རྩོས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སྟོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་མཚོག་སྒྲུང་བ་དང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མི་དམིགས་ཤིང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྟོད་
 པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་། དེས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་པོ་ལ་ཉན་པ་པོས། དེས་རྒྱད་ཐོས་ན་
 དེའི་དོན་མི་གོ་བའི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་ཐ་དད་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་བློ་དང་
 ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའོ།།

གཉིས་པ་གང་མག་དེ་ཚོས་ལ་བསྐབ་བས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆུང་ལ་གསུམ། མི་དམིགས་པས་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ། སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པས་ལུང་བརྟན་ཐོབ་པ། ཤེས་བྱའི་ལུས་ཤེས་པས་
 ལམ་ལ་སྟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་མི་དམིགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས། ལུས་མི་
 དམིགས་པས་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཅན་མི་དམིགས་པས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལུས་མི་དམིགས་
 པས་ཐོབ་པ་ནི།

གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མེད།།
 དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་གནས་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན།།
 དེ་ཚོས་ཀུན་ལ་མི་གནས་གནས་པ་མེད་པར་སྟོད།།
 ཡོངས་སུ་གཟུང་མེད་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ།། ༡༤

ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་བཟོ་སྒྲུངས་ཤེས་པ་ཡིས།།
 དམིགས་མེད་ལུང་པོ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ལྟར།།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཚོས་ཤེས་པ།།
 བྱང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གནས་ཞེས་པའི་བར་།
 འདི་ཡང་དག་པར་ན་ལུང་པོ་ལྔ་པོ་སྒྲུང་བདེན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་

ལྷུ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ཡང་མེད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་མཚན་མར་
འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལས་
སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པའི་གནས་ནི་རྩལ་ལྷ་
རབ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བའི་
ཚོས་དང་། རྣམ་བྱང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དེ་ཀླན་ལ་མི་གནས་པས། རོན་དམ་
པ་ལ་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་མེད་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའོ།།
དཔེར་ན་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཀླན་ཏུ་རྒྱ་བ་བཟོ་སྤངས་ཤེས་པ་ཡིས། སྤར་
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་། སྤི་བཅས་ཀྱི་ཐར་བ་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་
བཤད་པའི་སྒོས། དམིགས་མེད་ཐུང་བོ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་
ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
ཀླན་ཏུ་རྒྱ་བ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཉན་
ཐོས་ལྟར་ན་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་རེག་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་
གནས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལྷུ་པ་ཅན་མི་དམིགས་པས་ཐོབ་པནི།

ཡང་འདི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་གང་ཡིན་སུ་ཡི་ཡིན།།

གང་ལས་ཡིན་ཞེས་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་རྟོག།

ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ལྷུ་པ་མེད་ཅིང་སྤྲུག་མེད་པ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ཡིན།། H

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་འདི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ཡིན་
ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་བྱའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ཡོན་ངོ་བོ་ནི་གང་ཡིན། གང་ཟག་སུ་ཡིན། ཡུལ་གང་ལས་བྱུང་བ་

ཡིན་ཞེས་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལའོར་བ་པའི་ཆོས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལྷ་ངན་
འདས་གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁུམ་པ་མེད་ཅིང་འཛིགས་
ཤིང་སྒྲག་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ནི་སྤྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དེ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པས་ལུང་བཟླ་བོར་བ་ལ་ཡང་གཉིས། བསྐྱོག་པ་དང་། ཡང་དག་
པའོ། །དང་པོ་བསྐྱོག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་།

ཆོར་བ་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་སུང་པོར་སྦྱོད་བྱེད་ཅིང་།

སུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།

མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་སྦྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། དད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། གལ་ཏེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་
སུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྟེ་སུང་པོར་སྦྱོད་པར་བྱེད་ན། ཡང་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་སྦྱེ། སྦྱེ་བ་མེད་པའི་གནས་ལ་
དད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་བཀག་པའི་སྟོང་པ་རང་དངོས་སུ་གྱུར་
པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། དགག་བྱ་དང་དགག་ཆོས་གྱི་མཚན་མ་
ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་གྱིས། རང་བཞིན་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་གནས་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པ་ནི།

གང་ཞིག་གཟུགས་མིན་ཆོར་མེད་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མིན།

རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མི་སྦྱོད་གནས་པ་མེད་པར་སྦྱོད།

དེ་ནི་སྦྱོད་ཅིས་བྱ་བར་མི་དམིགས་ཤེས་རབ་བརྟེན།

ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་འདི། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་འདི་བདག་གིས་ཤེས་པ་འདི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཀྱུན་ཆོབ་རྒྱ་མར་ཤེས་པ་ནི།

གང་འདིར་ང་པོ་ལྟ་དག་རྒྱ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་།

རྒྱ་མ་གཞན་དང་མུང་པོ་གཞན་རྒྱ་མི་བྱེད་ལ།

རྒྱ་ཆོགས་འདྲ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྤྱོད་པ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་འདིར་མུང་པོ་ལྟ་དག་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་གང་ཞེས་ཀྱུན་ཆོབ་འདིར་མུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་མའི་སྤྱེས་སུ་དང་
སྤྱི་ག་རྒྱ་ཆུ་མུར་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་མའི་
སྤྱེས་སུ་ནི་གཞན་རྒྱ་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མུང་པོ་ནི་བདེན་ནོ་ཞེས་གཞན་རྒྱ་པ་དང་
བར་ནི་མི་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆོགས་པ་རྒྱ་
བ་དང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འདྲ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་
འདི་ནི། དོན་གནས་ལུགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལའང་གསུམ། སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་
དང་། སྤྱོད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་སྤྱོད་
པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལའང་གཉིས། གང་ཟག་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། གང་
ཟག་གི་སྤྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་འོ། །དང་པོ་གང་ཟག་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི།

དགེ་བའི་བཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་ལྟག་མཐོང་ལྡན་གྱུར་པ།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཐོས་སྒྲུག་བར་ཡོང་མི་འགྱུར།

གང་ཞེས་སྤྱི་བའི་གོགས་ལྡན་གཞན་གྱི་དྲིང་འཛོག་པ།

དེ་ནི་སྒྲིང་སྒྲིང་བཏང་ཆུས་ཟེ་གཞི་བ་བཞིན།། ༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་དང་ལྷན་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། ལུས་རྒྱལ་ཞིག་པ་
 བཞིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ལུས་རིང་དུ་གྲོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། རང་གི་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ། དེ་
 ལྟར་གསེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 གྱུན་པ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐོས་ནས་སྒྲག་པ་ཡོངས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཡང་གང་ལ་
 ལ་རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཐོག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་གི་སྒྲོ་ཞན་
 བས་འདྲེན་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་འཛོག་པ་དེ་ཉམས་སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཉིད་སྟོང་སོ་མ་
 བཏང་པ་ལ་ལུས་རྒྱལ་མ་ཐག་དུ་ཞིག་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱ་དོན་ལ་གསུམ། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དང་། མེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དང་། གོ་ཆ་པ་གོ་སྐུ་པ་འཛིན་པོ། །དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ནི།

ཅི་ཐྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ཞེན།།

ཆམས་པ་མཚོད་ཕྱིད་ཀྱང་ལ་ཆམས་པ་ཟད་པར་འདོད།

ཀྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་བྱུང་ལ་ཕྱེ།

དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་འཕྲོབ་པོ།།༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། མིང་འདི་འཛོལ་བོ་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། ལྷ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་
 གྱེ། རང་གི་ཞེན་པ་དང་ཆགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ལྷན་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་དེ་དགོས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེན། ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་རེག་ཅིང་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་བའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི།

ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེན།།

སེམས་ཅན་ཚོ་ཚོགས་རྣམས་མང་པོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།།

སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཆེན་པོ་གཙོད་པ་སྟེ།།

དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་རབ་བརྗོད་དོ།། ༡༧།

གཏོང་བ་ཆེ་དང་སློ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་།།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་།།

གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བ།།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ།། ༡༨།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རབ་ཏུ་བརྗོད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཅན་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་མང་པོའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་
གཙོད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་
བརྗོད་དོ། །ཡང་རང་གིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཚོགས་རྣམས་པ་ནི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་
ཆེ་བ་དང་སློ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུ་ཆེ་བ་ནི་འཆལ་བ་དང་། ཁོང་
ཁྱོ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གཡེང་བའི་དཔྱད་འཛོམས་པ་ལ་དཔའ་བས་ན་རྒྱལ་བ་ཁྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་ཤེས་རབ་སྟོན་རྗེ་དང་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་གོ་ཆ་མགོ་ས་ནི།

དཔེར་ན་རྣ་མ་མཁན་གྱིས་བཞི་མདོར་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ།
 སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེན་མགོ་མང་བྱེ་བ་གཅིད་བྱེད་པའི།
 གསལ་བྱ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས།
 འགོ་ཀུན་སྐྱུལ་འདྲ་རབ་ཤེས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་མེད།།༡༧།

གསུགས་དང་འདྲུ་ཤེས་ཚོར་བ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཡོད་པ་མིན།
 དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ལ་འཇུག་ཤུམ་པའི་སེམས་མེད་བ།
 འདི་ནི་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཚོགས།།༡༨།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣ་མ་མཁན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། གོ་ཆ་མཚོགས་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། ཡང་བསྐྱུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་སྤོད་གྱིས་མི་འཛིགས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་
 ན་རྣ་མ་མཁན་གྱིས་ལམ་བོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྐྱུལ་བར་བྱས་ཏེ།
 རྣ་མས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་གཅིག་གིས་ཅིག་མགོ་མང་པོ་བརྒྱ་འམ་སྟོང་ངམ་བྱེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྟེད་ཅིག་གཅིད་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་རྣམ་པར་སྐྱུལ་ཀྱང་། རྣ་མའི་
 སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་བསལ་བྱ་དང་གསོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་བསལ་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
 རྟོག་པ་མེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་། འགོ་བ་ཀུན་རྣ་མ་
 ལས་སྐྱུལ་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པས་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་མེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་སེམས་ཅན་རྣ་མ་འདྲ་ན་བཅིངས་པ་དགོལ་བ་མི་འཐོབ་ཞེན། ཡང་དག་པར་བཅིང་
 གོལ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གསུགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་འདྲུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་དང་སེམས་
 དཔལ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་མ་བཅིངས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་
 གོལ་རྒྱུ་མེད་པས་མ་གྲོལ་བ་སྟེ། ཡོན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་བར་གྱི་གཞི་གང་ཡང་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཐ་

སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་སེམས་མེད་ན་འདི་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཆོག་བགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ བྱུང་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་ན་དང་། ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྐྱོད་ན་ནོ། །དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་ན་ལ་གཉིས། ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཆུལ་དང་།
དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཆུལ་ནི།

ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་བྱ་ཞེན།

དེ་གང་བཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ངན་རྒྱོ།

ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ།

དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་འཕོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག་།།(༡༧)

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐེག་པ་ནས། ཐེག་པའི་མཆོག་ཅས་པའི་བར་
ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་བྱ་ཞེན། སྒྲུབ་བདེན་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་བཞོན་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་ཅིང་ངོས་གཟུང་མེད་པས་ན་མ་མཁའ་
དང་འདྲ་ལ། འདིར་ཞུགས་པས་ཉམས་དགའ་བས་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་དང་འདྲ་
བ་སྟེ། ལམ་ཟག་པ་མེད་པས་དགའ་བ་འདུས་མ་བྱས་པ། སྦྱིད་བཅོས་སྦྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ། བདེ་བ་མངོན་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་འདིར་ཐེག་པའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཆུལ་ནི།

གང་ཞིག་བཞོན་ནས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དམིགས་སུ་མེད།

བྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་འགྲོ་མི་དམིགས།

དཔེར་ན་མེ་ཤི་དེ་ཡིས་འགྲོ་སྐྱུ་མེད་པ་བཞིན།

སྐྱུ་དེས་དེ་ནི་བྱ་ངན་འདས་ཞེས་རབ་རུ་བརྟུང་།།(༡༨)

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོད་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་།
 ད་ལྟར་བྱུང་བར་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་དག་པ་སྟེ།
 གང་དག་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་སྟོན་མེད་དེ།
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་ལྷན་པ་མཚོགས་སྟེན་པ་ཡིན།། (༡༩)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་བཞོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་ལ། ཡང་འདི་ལ་བཞོན་ནས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགོ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་
 པའི་ལམ་གང་ཞིག་ལ་བཞོན་ནས་འགོ་བས་འབྲས་སུའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དང་འགོ་བྱེད་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུར། ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱིས། ཡང་དག་པར་འགོ་བ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་འགོ་ས་མེད་ལ་འགོ་བའི་
 བད་བྱས་པ་དེ་མི་གི་ནས་སོང་ཞེས་བྱས་ཀྱང་དེའི་འགོ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེས་མཚོན་
 དེ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་ནས་སོང་ཞེས་བདའ་རབ་དུ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།
 གཞན་ཡང་འགོ་བ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཕྱོད་གྱི་མཐའ་སྟེ། འདས་པ་དང་།
 ཕྱི་མའི་མཐའ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བར་ཀྱང་སྤང་བ་དེན་གཉིས་སུ་མི་དམིགས་
 པས་དུས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་སྟེ། གང་དག་དུས་གསུམ་གྱི་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་དེ་ནི།
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ལ་ནི་དོན་གྱི་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་དོ། །མི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལྷན་པ་མཚོགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལགས། གྲོགས་སྤྱིང་རྩིས་ཐེན་པ་དང་། ལུས་མཉམ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམ་པ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་གྲོགས་སྤྱིང་རྩིས་ཐེན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཆོ།
 སྟེ་མེད་ནམ་པར་བསམས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།
 སྤྱིང་རྩིས་ཆེན་པོ་བསྟེན་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད།
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་ལྷན་པ་མཚོགས་སྟེན་པ་ཡིན།། (༢༠)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་སྟོན་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱངས་པའི་ལས་འབྲོ་དང་ལྡན་པས་
མཁས་པར་རིག་པས་མཉམ་བཞག་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཆོན་ལུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ།
སྟོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྟེ་མེད་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ཁོ་
ན་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་དམིགས་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་བདེན་པ་ཅན་གྱི་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་
པ་མཆོག་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་སྟུག་བསྐྱེད་འདུ་ཤེས་སྟེད།

འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱང་སྟེ།

བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྟོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོན་མ་ཡིན།། (༡༧)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཏེ་དོན་བྱ་བའི་ལུལ་སེམས་ཅན་བདེན་
པའི་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དོན་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་དེ་འགོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་དགོས་སྟུམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་
འདི་དག་སྐྱང་བར་བྱའོ་སྟུམ་ཞིང་བདག་གིས་དོན་བྱས་དགོས་སྟུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོ་བདག་དང་ཤེས་བྱའི་ལུལ་སེམས་ཅན་དང་ངོ་བོའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱེན་པ་མཆོག་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟུག་མཉམ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི།

བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲར་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས།

སྟེ་བ་མེད་དང་སྟེ་བ་གཉི་གར་མི་རྟོག་པ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མཚོག་སྒྲིབ་པ་ཡིན།། ༡༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཅི་འདྲ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
འོན་ཏེ་བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཀྱང་མེད་
པར་ཤེས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཅི་འདྲ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་ཀྱང་དེ་འདྲར་ཤེས་ནས། བཀག་ཚོས་འདུས་བྱས་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། སྦྱེ་བའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པ་དང་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་ནི།

འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཚོས་མིང་རི་སྟེང་ཡོངས་བརྗོད་པ།།

ཀུན་ལ་སྦྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་འདས་སྤངས་ནས།།

ལེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་འཛོལ།།

དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ།། ༡༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ་བའི་བར་
གྱིས་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཉོན་མོངས་ལ་ཁོར་བའི་ཚོས་དང་། རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་
པ་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མིང་རི་སྟེང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཀུན་ལ་འདུས་
བྱས་སྦྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེ། དགག་པ་སྤངས་ནས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་སྦྱེ་བའི་མེད་པའི་དམ་པ་དེ་ལས་ལྟག་བཅས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འགག་པ་མེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ།།

གསུམ་པ་གང་ལག་དང་ཚོས་ཀྱི་དོན་བརྟུས་པ་ནི།

བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་དོགས་མེད་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་།།

ཤེས་རབ་ལྟན་ཏེ་མཉམ་ཉིད་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

ཚེས་རྒྱམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་གློད་པ་ཡིན།། ༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་མཆོག་གློད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཟབ་མེད་དོན་ལ་མོངས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་གློད་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོ་གནས་པར་བྱ་བ་གང་དུ་ཡང་མཉམ་ཞེན། ཉན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྒྱམས་སྤང་བ་དེན་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི། གནས་ལྷགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལ་གློད་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་ཡན་ཆད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ལ། འབྲིང་དུ་སྟོན་པའི་དོན་སྒྲུབས་འོག་མ་གཉིས་སུ་བྱུང་བར་ཀྱི་ལམ་དང་གཞི་ཚེས་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གྱུང་གཞིའི་མཆོམས་སུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འཕྲིང་དུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་བའི་རྒྱལ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་ཤེས་རབ་རོལ་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱུ་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དང་། གྲུབ་ཇོ་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱུ་བ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་ལ་བསྐྱོབ་པའི་གང་ཟག་བསྐྱུ་གས་པའོ། །དང་པོ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ལུམ་གྱི་དོན་ཚེས་རྒྱམས་ལ་མི་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ལུམ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་ལམ་དུ་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ལུམ་གྱི་དོན་ཚེས་རྒྱམས་ལ་མི་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དོན་དང་། དཔེ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་དོན་ནི།

གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་།

གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་མི་གནས་སེམས་པར་མི་གནས་ལ།

ནམ་ཤེས་གང་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་སྟེ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན།།༡༽

རྟག་དང་མི་རྟག་པདེ་དང་སྟག་པསྟལ་སྟག་མི་སྟག།

བདག་དང་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་སྟོང་།།

འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་དག་བཅོམ་ས་ལ་མི་གནས་ཤིང་།

རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས།།༢༽

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདི་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱ་ནི་ལམ་ནམ་པར་ཤེས་པ་

ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཅི་རིགས་པར་

བདག་དང་གཞན་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །**དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་།**

སྟོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས།།

ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་།།

བསྟོན་དང་བསྐྱར་དང་བསྟགས་པ་དང་། །བསྟོན་དང་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ།།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྲམ་མེད་དག །བསྐྱབ་དང་གིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས།།

བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཁས་ནམས་གྱིས།།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད།།

ཅེས་པའི་སྒྲུབས་ཐུན་འདི་དག་གྱུར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནམས་མི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་མཛོད་རྟོགས་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་ཞེས་པ་ནས། སར་མི་གནས་

ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག །གཟུགས་ལ་སྣང་བདེན་དུ་
 ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས། ཚོར་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་སུ་
 ཡང་མི་གནས་ཏེ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔར་ཡང་མི་གནས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
 ལ་ཡང་སྣང་བདེན་དུ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་དེ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་གནས་པ་སྟེ། ཞེན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་མཚན་ལ་སྟོང་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་
 པ་དང་། ཡིད་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་། བདག་དང་དེ་བཟུགས་པའི་བདག་མེད་པའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་གནས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 རོགས་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ས་དང་རྟགས་ལ་རོགས་པར་མི་
 གནས་ཤིང་རང་རྒྱལ་པའི་ས་དང་དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་མི་
 གནས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བརྟན་བཞི།

རི་ལྟར་འདྲེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་གནས་མེད་སྟོང་།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ལ་གནས་མེད་གནས།

གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས།།[༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པར་གསུངས་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། འོ་ན་རི་ལྟར་གནས་ཞེས་ན་འདྲེན་པའི་ཐུགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་
 ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མི་གནས་ཞིང་ཅི་ལ་ཡང་
 གནས་པ་མེད་པར་སྟོང་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་གནས་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་ཅི་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལ། དེ་ལྟར་ཅི་ལ་གནས་པ་མེད་
 པ་འདི་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གནས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ ལྟུང་ཆུབ་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བརྟན་བཞི།

གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྒྲུལ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ།
 བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྩེ་རྩེ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན།།༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་ནས། མི་མཐོང་བཞིན་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། གང་ཟག་དབང་པོ་ཐ་མ་པ་གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་
 བར་བྱ་སྒྲུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་
 བར་འདོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་
 འདོད་པས་ཀྱང་གནས་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་དེ་དག་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སྒྲོང་པའི་བྱིར་
 རོ། །དཔེར་ན་རྩེ་རྩེ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་དོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གྲུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་
 རྩེ་རྩེ་འགྲོ་དོགས་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྩེ་རྩེ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་དོགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩེ་རྩེ་ལ་ལོ་
 ལོ་འགྲོ་དོགས་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩེ་
 རྩེ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་དོགས་ཏེ།

ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་དང་།
 འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་རྒྱུན་རྒྱལ་དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་མགོན།
 མཁས་པ་གསལ་བས་ཐོབ་པའི་བྱ་རན་འདས་གང་ཡིན།
 དེ་ཀུན་རྩེ་རྩེ་ལ་ལོ་ལོ་འགྲོ་དོགས་ཏེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།།༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འཆད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་
 ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། ཉན་པ་པོ་སྒྲོབ་
 མ་དང་བཤད་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུས་བུ་བྱུང་

བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་པའི་རང་རྒྱལ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་
 འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གཟུགས་སྐྱར་སྐྱར་བའི་སྐྱུ་དང་། རྒྱར་སྐྱུངས་པ་ཡོད་པས་མཁས་
 པ་དང་གེས་རབ་གསལ་བས་ཐོབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་གྲོ་བུར་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་སྐྱུ་གང་ཡིན་པ་སྒོ་ལས་སྐྱར་བ་དེ་ཀུན་སྐྱར་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དཔེ་སྐྱུ་མས་
 སྐྱལ་པའི་རྟ་གླང་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱར་རྒྱས་འབྲིང་ཏུ་བསྟན། ཅི་སྐད་ཏུ་
 བསྟན་ཅེན། མངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་འབྱོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁའ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལགས་སམ། བཀའ་བསྟུལ་པ། ལྟ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལགས་ལ། དེ་བས་ལྟག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་
 ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་གང་ཟག་ངོས་བསྐྱང་བཞི།

གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་དེ་ལ་མི་སྐྱག་སྟེ།

རྒྱལ་སྐས་བདེན་ལ་མཁས་དང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་།

དགྲ་བཅོམ་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་།

བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ།། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ་
 ཞེས་པའི་བར་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་མི་སྐྱག་ཅིང་མོས་པ་གང་ཞེན། འོག་ནས་འབྱུང་
 པའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མི་སྐྱག་ཅིང་། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་མ་མཐོང་
 ཡང་སྐྱོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒྲོམ་སྤངས་
 ཀྱི་དྲི་མ་རྩ་ལ་ཞིག་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་སོམ་ཉིད་སྤངས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་
 དང་། བཞི་པ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་གྲོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ལུགས་སྒོ་བ་པ་ལ་བུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ། ལུལ་ཐེག་པ་དམན་

བ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོས་པ་འཕེལ་གྱིང་གྱི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། དཔེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ཐུལ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་དེ་ལྟར་སྒྲོད་པ་ནི།

དགྲ་བཙམ་ས་ལ་མི་སྒྲོབ་ཆེན་རྟོགས་ས་ལ་མིན།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཆེད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྗེས་སྒྲོབ།

གང་ཞིག་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ལ་མི་སྒྲོབ་དེ་སྒྲོབ་ཡིན།།ཉ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྒྲོབ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་སྒྲོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤར་གྱི་སྤྱངས་པའི་འཕྲོ་ཡོད་པས་མཁས་
གིང་རིགས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པའི་ས་ལ་མི་
སྒྲོབ། དེ་བཞིན་ཆེན་རྟོག་འབྲེལ་ལ་མི་སྒྲོབ། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་མིན། འོན་
གང་ལ་སྒྲོབ་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྒྲོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས། གསུངས་པའི་ཆོས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའོ། །ཡང་གང་
ཞིག་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་
སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་འཕེལ་གྱིང་གྱི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པ་ནི།

གཟུགས་འཕེལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བྱིར་མིན།

ཆོས་རྣམས་སྣ་ཆོག་ས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བྱིར་མི་སྒྲོབ་པར།

སྒྲོབ་ཅིང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་འཕེལ་ཞེས་པ་ནས། མི་སྒྲོབ་པར་སྒྲོབ་ཅིང་ཞེས་པའི་
བར་ལ། རོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མང་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་ཉུང་ཏུ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། གང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་སྒྲོབ་པ་མིན་
ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཟུང་

བ་དང་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པར། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོབ་པའོ། །གསུམ་
བ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི།

—————ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ལ།

དེས་འབྱུང་གང་ཡིན་འདི་ནི་ཡོངས་སྒྲུ་དགའ་བའི་སྒྲོབ་པ། །༥།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞེས་པ་ནས། དགའ་བའི་སྒྲོབ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ལམ་དང་ཡོངས་སྒྲུ་འཛིན་ལ། དེའི་
དབང་གི་ཉོན་མོངས་སྒྲུག་བསྐལ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
གྱིས་ཡོངས་སྒྲུ་ཐོབ་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡན་ཆད་
གྱིས་སྤྱིར་དོན་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཚུལ་སོང་ནས།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་གེས་རབ་གྱི་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་བཅོས་བསྐྱང་བ་ལ་བཞི། ལུལ་ཅི་ལ་ཡང་མི་
གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་གཤམ་གྱི་མཚན་མ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལུལ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ནི།

གཟུགས་ནི་གེས་རབ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་གེས་རབ་མེད།

རྣམ་གཤམ་འདུ་གཤམ་ཆོར་དང་སེམས་པ་འདི་དག་ནི།

གེས་རབ་མ་ཡིན་འདི་དག་ལ་ཡང་གེས་རབ་མེད།

འདི་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་ཐ་དད་མེད། །༦།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཚུངས་ཏེ་ཐ་དད་མེད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། གཟུགས་སྒྲུ་སྒྲུང་ཆོད་གྱི་བསྒྲོག་པ་དེ་ནི་གེས་རབ་སྒྲོང་པའི་བསྒྲོག་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་གཟུགས་གྱིས་བསྒྲོག་པ་ལ་གེས་རབ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པར་ཀྱང་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཤམ་དང་འདུ་གཤམ་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་པ་སྟེ་ལྔ་བོ་འདི་དག་

ཏུ་སྤང་ཚོད་དེ་ནི་སྟོང་པར་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞི་འདི་དག་ལ་ཡང་ཤེས་
རབ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྟན་པར་ཡང་མེད་དོ།

འོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན། ཚེས་ཅན་སྤང་པོ་ལྟ་དང་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་
པར་ཐ་དད་མེད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ་སྤང་པོ་དང་སྟོང་པ་ལའང་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་རོ་བོ་མཐའ་ལས་བཞི།

དམིགས་པ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་པ་མཐའ་མེད།།
སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད།།
ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད།།
འཇིག་རྟེན་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད།།༡༠།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
པ་བཞི་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རོ་བོའི་རང་བཞིན་གསུང་དུ་མེད་པར་བསྟན་
ཏོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་འཇིགས་བཞི།

འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས།།
འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་སྟོང་པ་པ་རོལ་འགྲོ།
གང་དག་འདུ་ཤེས་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྗེས་སྐོབ་བ།།
དེ་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས།།༡༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཞེས་པ་ནས། བཀའ་ལ་གནས་ཞེས་པའི་བར་
ལ། བདག་གཞན་ནས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་རོལ་
འཁོར་བ་ཡིན་ཞེས་འདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་
པ་ལུང་དང་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ནི་འདུ་ཤེས་པར་བཤིག་ནས་བདེན་འཛིན་སྟོང་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་པ་རོལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་ཞིང་། གང་དག་སྤང་བའི་ན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀ་ལམ་པ་རོལ་བྱ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་ལ་གནས་སོ།།

བཞི་བ་དེ་དག་གི་འཕད་པ་བརྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟོན་པས་ཀྱང་ནི་གང་གའི་ཕྱེ་སྟེང་གྱི།

བསྐྱལ་བར་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཕན་ཞེས་སྒྲ་ཡོངས་བསྒྲགས་ཀྱང་།།

གཞོན་ནས་དག་པས་སེམས་ཕན་སྟེ་བར་གལ་འགྱུར།།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན།། ༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོན་པས་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། གལ་ཏེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཡུན་གྱི་གཏུའི་འགྲམ་གྱི་ཕྱེ་མའི་གངས་རི་སྟེང་གྱི་སྐལ་བར་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོགས་ཀྱང་། སེམས་ཕན་ཡེ་གཏོད་མ་ནས་དག་ཅིང་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཕན་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་བར་གལ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཐ་དད་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱ་བྱིན་པའི་མཆོག་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་སོང་ནས།

སྟེ་དོན་གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། ལུང་གི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ལུང་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ལུང་གི་ཡིད་རང་དང་བསྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལུང་གི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། དོན་འཛིན་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་པས་གཏོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་དོན་འཛིན་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ནི།

གང་ཆེ་ང་ནི་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་འདི་དང་།།

མཐུན་པར་སྒྲ་གྱུར་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟེས་མཆོག་གིས།།

མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་སངས་རྒྱལ་འགྱུར་རོ་ཞེས།།

ང་ལུང་བསྟན་པར་གྱུར་ཅེས་རྒྱལ་བས་དེ་རྒྱད་གསུང་།།༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་ང་ནི་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བས་དེ་རྒྱད་གསུངས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། རྩོན་བྱུང་གི་དུས་ལྟར་པ་ང་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གཞོན་ལུ་སྤྱིན་དུ་སྤྱེས་པའི་དུས་
ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་གི་དོན་འདི་རྒྱུད་ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
མར་མེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདུག་པ་ན་སྤྱེས་མཆོག་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་འཛིན་བས་གཞོད་པ་སྤྱོད་བཞི།

ཤེས་རབ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་མགོན་སྤྱོད་པ།།

འདི་ནི་གང་ཞིག་གུས་བྱས་འཛིན་དང་རྒྱབ་བྱེད་པ།།

དེ་ལ་དུག་དང་མཆོན་དང་མེ་དང་རྒྱས་མི་རྩུག་ས།།

བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གྲགས་ཀྱང་རྟེན་མི་འགྱུར་།།༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། གྲགས་ཀྱང་རྟེན་
མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་ལ། ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལུ་མཆོད་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་གསུམ། མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་བས་ལུ་མཆོད་
བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉིད་བསྟན་པའི་
རྒྱུའོ། །དང་པོ་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་བས་ལུ་མཆོད་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ། དོན་དགོད་
བ་དང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ཐན་
མར་དོན་དགོད་བཞི།

ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་པ་ཡི།།

མཆོད་རྟེན་འོན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཆོད་བྱེད་ལ།།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་གང་གྲུ་ཡི།།

བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཐུག་སྟོང་ཞིང་བཀའ་ལྟེ།།༡༦།

ཡོངས་སུ་བརྟག་བཟུང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ན།
 སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
 ལས་གཞན་མི་བྱེད་ལྟ་ཡི་མེདྲག་སྟོན་རབ་དང་།
 བྱུག་པས་དུས་གསུམ་བསྐྱལ་བའམ་དེ་བས་ལྟག་མཆོད་ལ།།༡༦།
 གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་འདྲེན་སྟོབས་བརྩུ་འབྱུང་འབྱུར་བ།
 བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་ལུས་འདི་གྲེགས་བམ་ལ་བྱིས་ཏེ།
 འཆང་ཞིང་མེདྲག་བྱུག་པས་བསྟི་སྟངས་བྱེད་ལུར་ན།
 མཆོད་རྟེན་བྱས་མཆོད་བསོད་ནམས་དེས་ནི་ཆར་མི་ཤོད་།།༡༧།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆར་མི་ཤོད་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། གང་ཟག་གང་ལ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 མཆོད་རྟེན་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ལས། རྒྱའི་ཁྱད་པར་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་ལས་
 བྱས་ཤིང་དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ལ། གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་
 རྟེན་དེ་དག་ཀྱང་པོ་གསལ་འགྲུལ་གྱི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་ཀྱིས་བྱེ་བ་བྲག་སྟོང་དང་མཉམ་
 པའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ། མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མཆོད་བྱེད་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པའི་ཐབས་བཟུང་ན་སྟེར་གྱི་ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་
 པ། གྲུབ་པ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་སྟགས་ཆེན་པོའོ། །འདུས་བྱས་
 འཁོར་པའི་བདེ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་གང་གངས་ཇི་
 སྟེང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལས་མི་བྱེད་པར་མཆོད་
 པའི་རྣམས་ལྟའི་མེདྲག་དང་སྟོན་རབ་དང་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་པས་དུས་སྟོན་
 གུང་ཕྱི་དོ་གསུམ་དུ་ལུང་རིང་བ་བསྐྱལ་བའམ། དེ་བས་ཀྱང་ལྟག་པར་མཆོད་པར་བྱེད་
 ལ། གང་ཟག་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆོས་གང་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་རྣམ་པར་འདྲེན་
 པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པའི་

ཚོགས་པ་རྟེན་ནས་རྣམ་མང་གཟུགས་དག་རྣམ་པར་སྟེ།

པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་བུར་རྩལ་ཡོན་ཏན་རི་སྟེན་པ།

དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལས་སྟེ།། ༡༠

ལམ་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ལམ་གང་ནས་ནི་རྟག་འགོ་བ།

ལམ་དེ་ཉིད་ནས་རིན་ཆེན་བདུན་དང་དབྱང་ཚོགས་ཀྱང་།

གང་ནས་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་འགོ།

དེ་ཉིད་ནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཀྱང་འགོ་བར་འགྱུར་།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁམས་མང་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱང་འགོ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རྩལ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མང་པོའི་སེམས་གྱི་མ་ངན་
 དང་ན་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གང་དག་
 སྐར་འདས་པ་རྣམས་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་ཕྱོགས་བརྩམས་བཅུན་བཅུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 མགོན་པོ་རྣམས་རིགས་སྤྱགས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བསྐྱབས་པས་བདག་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སེལ་བའི་སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་
 འོངས་པའི་སངས་རྒྱལ་གང་དག་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་བཅས་པར་སྤྱད་
 པ་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་། རིགས་སྤྱགས་ཆེན་མོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་
 སམ་ཚོས་སྟོན་བརྩམས་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པར་གྱུར་པས་བྱང་རྩལ་ལ་རིག་པར་གྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ།

རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་རིགས་སྤྱགས་ཆེ། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལ། དེ་
 ལྟར་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཆེན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་འདི་ཡིས། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་གནས་
 སུ་འདྲན་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གྲུབ་པར་ཡིན་པའི་བདེ་བ་དེ་ཀྱང་། རིགས་སྤྱགས་
 ཆེན་མོ་འདི་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ།

དཔེར་ན་རྒྱ་ས་བོན་བཏབ་ནས་ས་གཞི་ལ་གནས་ཏེ། འབྲས་སུ་ཐུག་འབྲུང་བར་
འབྱུང་བ་ཟེ། རྒྱ་ཁྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཆང་བར་སྟེང་ནས་ཐུག་ཀླམས་མང་གི་གཟུགས་དག་
ནམ་པར་སྐྱེ་བ་ལྟར་དུ། རྒྱའི་དུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་ལྡ་དང་འབྲས་སུ་འདྲེས་ན་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་ཡོད་པ། དེ་དག་ཀྱུན་གྲང་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ།།

ཡང་དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལམ་གང་དང་གང་ནས་ཏྲག་ཏུ་འགོ་
བའི་ལམ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལས་ནི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་པོ་དང་། ཏྲ་
དང་རྒྱང་ཐང་དང་། དམག་མི་དང་དཔུང་སྤྱོད་གི་ཚོགས་ཏེ། དཔུང་གི་ཚོགས་བཞི་པོ་
ཀྱན་འགོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལམ་གང་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་གསུངས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་འདི་འགོ་བ་དེ་ཉིད་ནས་ནི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཚོས་ཀྱན་གྲང་འགོ་བར་འབྱུང་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་བརྟན་པ་ལགས་ལ། མདོར་བརྟན་བ་དང་། འཐད་བ་བཤད་བ་
དང་། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བརྟན་བཞི།

རྒྱལ་བས་བརྒྱ་ཕྱིན་དྲི་བ་ཡོངས་དྲིས་ལན་གསོལ་བ།།

གལ་ཏེ་གང་གྲུའི་ཁྱེ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཞིང་གྱུར་ལ།།

དེ་ཀྱན་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་བྱུར་བྱུར་བ་ལྷམས་གྱུར་གྱང་།།

བདག་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཐིན་པ་འདི་ཉིད་ལེན།།༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བས་བརྒྱ་ཕྱིན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ལེན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་དྲིས་པ་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པའི་སྐྱེགས་བམ་འདི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གདུང་རིང་བསྐལ་གཉིས་བཞག་ན། དེ་གཉིས་ཁྱོད་ཆགང་ལེན་ཞེས་ཡོངས་སུ་དྲིས་པའི་
ལན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་སྐྱེགས་བམ་བཞག་པའི་ཆ་དེ་དང་

རིང་སྤེལ་གང་གའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེན་ཅིག་ན་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
དག་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྤེལ་གྱིས་བྱུར་བྱུར་བལྟམས་ཏེ་བཀའ་བར་འགྱུར་
བ་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་། བདག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སློགས་
བམ་འདི་ཉིད་ལོན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཐད་བ་བཤད་བནི།

ཅི་སྤྲད་ཅི་ན་སྐྱུ་གཏུང་མི་གྱུས་བདག་མ་ལགས།
འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་བས་མཆོད་བར་བགྱིད།
དབེར་ན་རྒྱལ་བོ་རྟེན་མི་རིམ་འགོ་ཐོབ་བ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་རིང་བསྤེལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟེན། [༡༩]

ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་རིན་ཐང་མེད།
གཤམ་ཆེ་གང་དུ་སྐྱལ་བ་དེ་ནི་ཐུག་བགྱི་འོས།
དེ་སྐྱུང་གྱུར་ཀྱང་གཤམ་ཆེ་ལ་ནི་དགའ་བགྱིད་དེ།
ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དེ་ཡི་ལགས། [༢༠]

དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱིས།
རྒྱལ་བ་བྱ་ངན་འདས་ཀྱང་རིང་བསྤེལ་མཆོད་བ་བརྟེན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅིས་སྤྲད་ཅིས་ན་ཞེས་པ་ནས། མཆོད་བ་བརྟེན་ཞེས་པའི་བར་
ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་ཏེ། རིང་བསྤེལ་ལ་མི་དད་བ་ཡང་མ་
ལགས་མོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆེ་བས་མཆོག་ཏུ་མཆོད་བ་བགྱིད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྐྱུ་གཏུང་ལ་ཡང་མཆོད་བར་འོས་སོ་ཞེས་པ་ན་མས་རྒྱལ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་དབེ་
དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབེ་བརྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དོན་བཤད་བནི།

དེ་ལྟས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་འདིན་འཆལ་དེས།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤང་འདི་ནི་ཐར་བ་ལགས། [༢༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་ས་གང་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། བར་པ་ལགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ལ། ཤེས་རབ་ཉིད་མཚོད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
བརྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཉིད་ལགས་པའི་རྒྱ་ལག་སུམ། ལྷོ་འོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོ་
མིང་ཐུན་པ་དང་། ལྷོ་ལུས་པ་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལྷོ་མོན་དུ་འགྲོ་བཞི།

ཐུན་པ་ཐུན་པའི་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ།

དགེ་ཚོས་རྒྱུད་མི་གསལ་བྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་པ་ཐུན་པའི་ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་
ཐུན་པ་ཞེས་ཟང་ཟང་དང་། ཚོས་དང་། མི་འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཏེ། ཐུན་པ་གསུམ་
ཡང་། བདག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐུན་ན་པ་ལོ་ལྷ་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་ལྷན་དུ་
ཉམས་སུ་སྤང་རོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་ཐུན་པའི་མ་དག་པས་ཡོངས་སུ་
མ་གོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཁོང་ཁྱོད་པའི་བཟོད་པ། ལྷར་དུ་བསྐྱབ་པའི་བཙོན་
འགྲུས། ཕེ་གཅིག་དུ་བསམ་པའི་བསམ་གཏན། དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
བསྟོར་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། དམིགས་ཡུལ་
སེམས་ཅན་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ལ། ཐུན་པ་དངོས་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་གྱང་། གློ་དམན་པའི་སྐྱེས་སུ་དག་གིས་ཐུན་པའི་དངོས་བོ་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པར་ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ནས་གློས་སྤངས་ལ་བསྐྱབ་
བོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དམིགས་མེད་ཀྱི་ཆར་གྱུར་ཏེ། དམིགས་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་དམན་པའི་
བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་
གཏན་གྱང་པ་ལོ་ལྷ་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་ལྷ་སུའི་དམིགས་མེད་དེ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་བྱེད་ཞེན། བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ཚོས་མི་དམིགས་པར་
བསྟོར་པས་རྒྱུད་མི་གསལ་བྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྗེ་མིང་སྤྱོད་པ་ནི།

འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྩལ་གཅིག་སྟོན་པར་བྱེད། [༡༥]

དཔེར་ན་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་གིང་རྣམས་བྱེ་བ་སྟོང་།

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་གཞུགས་མང་བ།

གྲིབ་མར་སྒྱུར་བའི་གྲངས་སྒྱུ་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར།

གྲིབ་མ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། [༡༦]

དེ་བཞིན་རྩལ་བའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་བུ་འདི་དག་གྲང་།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། མིང་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞེས་པའི་བར་གྲིས་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྩུས་བཏབ་ན། དམན་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྗེ་མིང་སྤྱོད་པ་བཞི།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བྱིར་ཡོངས་སྒྱུ་བརྗོད་བྱས་ན།

བྱང་རྩལ་ཅེས་བྱར་དུག་པོ་འདི་ཀྱན་རོ་གཅིག་འགྱུར། [༡༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། རོ་ཅིག་འགྱུར་ཞེས་
པའི་བར་ལ། རྩུ་སྤྱོད་སོགས་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སྒྱུ་བརྗོད་བྱས་ན། དེ་དག་གི་རྩུས་པ་བྱང་རྩལ་ཞེས་
བྱ་བ་དུག་པོ་འདི་ཀྱན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྱུ་རོ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་
མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ལྟུང་ཕྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། ལུམ་བཙོས་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལུམ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལུམ་བཙོས་མ་བསྟན་
པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་བཞིན།

གཟུགས་དང་འདྲ་ཤེས་ཚོར་དང་སེམས་པ་རྣམ་པར་ཤེས།
 མི་རྟག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་བཅོས་ལ་སྟོད་པ་སྟེ།
 མཁས་པ་རྣམ་ཡང་ཆོས་རྣམས་འཛིག་པར་མི་བྱེད་དོ།།[༡༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས། ཡང་བསྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་ཆུང་བ་འགའ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་པའི་ནུ་མེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་དང་། འདྲ་
 ཤེས། ཚོར་བ་དང་སེམས་དཔའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྟུལ་
 པ་དང་། སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅོས་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཅི་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཆོས་རྣམས་
 འཛིག་པར་མི་བྱེད་དེ་དེ་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ཐུབ་བརྟན་པའི་ཐོན་ཡོང་གཉིས། དོན་དགོད་པ་དང་། དེ་
 བསྐྱབ་པའོ། །དོན་དགོད་པ་ནི།

གང་ལ་གཟུགས་མིན་ཚོར་མིན་འདྲ་ཤེས་མི་དམིགས་ཤིང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་སེམས་པ་མི་དམིགས་ལ།
 ཆོས་ཀུན་སྟེ་མེད་སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་རབ་ཤེས་པ།
 འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན།།[༡༨]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་གཟུགས་མིན་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་སྟོད་པ་ནི།
 གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱའམ། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་དེ་མ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་མ་ཡིན། འདྲ་ཤེས་སུ་མི་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་ལ། ཉོན་མོངས་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་རྣམ་

བྱང་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་ཚེས་ཀྱན་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་
གཤེས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པ་འདི་ནི་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་
སྟོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་བསྐབས་ལག་གཉིས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟོག་པའོ། །དང་པོ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ནི།

ལ་ལས་གང་གྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་སྟེད་ཞིང་རྣམས་ན།

སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེད་འཁོད་ཀྱན་དག་བཅོམ་ཉིད་བརྟལ་བས།

གང་གིས་གཤེས་རབ་ཕ་རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་བྲིས་ཏེ།

སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་སྒྲིགས་བྱིན་བསོད་ནམས་བྱུང་བར་འཕགས།།[༣༠]

ཅི་བྱིར་ཞེན་སྒྲ་མཆོག་དེ་དག་འདིར་བསྐབས་ནས།

ཚེས་རྣམས་མཐའ་དག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འདིར་སྟོན་བྱེད།

དེ་ཐོས་ཉན་ཐོས་སྐྱུར་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་རེག།

རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རེག།།[༣༡]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་རེག་ཞེས་པའི་བར་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་བྲིས་
ནས། འཆང་ཞིང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བྱིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དག་དག་བཅོམ་པར་བརྟལ་བ་
དང་གཉིས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐོག་པ་ནི།

སྐུ་གུ་མེད་པར་འཕྲིག་རྟེན་སྟོང་འབྱུང་ཡོད་མེད་ན།

དེ་ལ་ཡལ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་བྲག་ལ་འབྱུང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཕྲིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན།

འབྲས་ལུ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཚངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་།།[༡༩]

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་ཆེ་འདྲ་གྱིས་བ་འབྱེད།།

དེ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བརྩོན་བ་དེ་བཞིན་དུ།།

མཁས་པ་ཤེས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཚོས་དང་ལྡན།།[༢༠]

དཔེར་ན་མ་དྲོས་མཚོ་ལ་ལྷ་བདག་མེད་གྱུར་ན།།

འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆུ་གྲུང་འབབ་པར་ག་ལ་འབྱུར།།

ཆུ་གྲུང་མེད་ན་མེ་ཏོག་འབྲས་ལུ་འབྱུང་མི་འབྱུར།།

རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འབྱུར།།[༢༡]

དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་པ་དེ་གཤེགས་ཀྱི།།

ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱུན་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་།།

ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད།།

རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར།།[༢༢]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་འབྱུར་ཞེས་པའི་པར་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་མེད་ནས། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་
སངས་རྒྱས་ནས། ཇི་སྟེན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཞེས་པ་ལྷ་གྲུ་དང་། ཉི་
མ་དང་མ་དྲོས་པའི་དཔེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ།།

བཞི་བ་ཡིད་རང་བ་དང་བསྟོན་པའི་ལན་ཡོན་ལག་གིས། ཇེས་སྤྱིའི་དང་བ་བསྟན་པ་
དང་། བསྟོན་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཇེས་སྤྱིའི་དང་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ལུས་ཀྱི་
ཡིད་རང་བ་བསྟོན་ནམས་ཆེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཡིད་རང་བ་བསྟོན་ནམས་ཆེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྣང་བྱེད་སྟོག་ཆགས་ཇི་སྟེད་པ།
 ཀུན་གྱིས་སྣང་བར་བྱ་བྱིར་འོད་རྣམས་བྱུང་བ་བས།
 ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་གཅིག་ལྷུང་ཆེས་མཆོག་སྟེ།
 སྣང་བྱེད་ཆོགས་ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཆར་མི་ཐོང་། [༡༥]

ཉན་ཐོས་ཆོགས་རྣམས་ཇི་སྟེད་སྟེན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་དང་།
 བསྐྱོམ་དང་རབ་རྩ་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསྐྱེད་བའང་།
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སྐྱེའི་རང་སེམས་གཅིག་ལ།
 ཉན་ཐོས་ཆོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལུང་པོས་ཆར་མི་ཐོང་། [༡༦]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནས། ཆར་མི་ཐོང་ཞེས་པའི་བར་ལ། ཉི་
 མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔེས་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ལ། དཔེ་དང་སྐྱུར་ཏེ་སྟོན་བྱ་མེ་
 བྱིར་ལྷ་བྱའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅི་སྟེད་བའང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྗེས་
 སྐྱེའི་རང་བའི་ཆར་མི་ཐོང་དོ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་བར་
 བསྟན་པའི།

འདས་དུས་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་གང་།
 ཞིང་མང་མཐའ་ཡས་བྱེད་སྟོང་དག་ན་གང་བཞུགས་དང་།
 གང་ཡང་བྱུང་ན་འདས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས་།
 སྐྱག་བསྐྱེལ་ཟད་བར་བྱ་བྱིར་རིན་ཆེན་ཆོས་སྟོན་པ། [༡༧]

དང་པོ་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་ནས།
 རྣམ་པར་འབྲེན་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཟད་གྱི་དུས།
 དེ་བར་རྒྱལ་བ་དེ་དག་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ།
 བ་རོལ་བྱིན་དང་ལྡན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གང་དང་། [༢༠]

གང་ཡང་སངས་རྒྱས་སྐུ་མཉམས་དང་ནི་ཉན་ཐོས་དང་།

སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་པ།

བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་རྩེ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་རང་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདས་དུས་སྒྲོན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་རང་ཞིང་ཞེས་པའི་བར་
ལ། གང་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལམ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྟ་བུ་ཉམས་
སུ་བྱུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་བར་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་བོ་རི་སྟེང་པ་དག། །བདག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱུང་བ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་རང་བས་
ཐོབ་པོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ། རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསྐྱེད་པ་རྩོས་བཟུང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
གདམས་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི།

འགོ་བའི་དོན་རྒྱ་བྱུང་བྱིར་ནི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ།། (༢)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི་འགོ་བའི་དོན་དུ་བྱུང་བྱིར་ནི་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་པས། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ཤོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
མི་དམིགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་བསྐྱེད་པ་ནི།

ཡོངས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་སུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་འབྱུང་ཞིང་།

བྱུང་བྱིར་འདུ་ཤེས་ཡོངས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན།

འདུ་ཤེས་བྱིར་ན་ལྟ་གནས་སེམས་ནི་གསུམ་ལ་ཆགས།

དམིགས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་མ་ཡིན།། (༣)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་བར་ལ། བོད་ལྟར་དམིགས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནས། ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་

བའི་དུས་ན་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་བཅས་ནས་
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོན་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷ་བའི་གནས་སེམས་ནི་འཁོར་གསུམ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་
དང་བཅས་པའོ། །དམིགས་པ་ཡོད་པས་བསྟོ་བའི་ཆོག་བྱས་ཀྱང་དོན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་
བར་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་བསྟོ་བའི་སྤྱོད་པ་ལོ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་འགགས་ཤིང་ཟད་བ་དང་།

གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་ཡང་ཟད་བ་དང་།

ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྟོ་ཤེས་སྤྱུར་ན།

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ས་པ་ཡིན།།༤༩།

གལ་ཏེ་མཚན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བསྟོ་མ་ཡིན།

ཇི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱུང་རྒྱུ་བསྟོ་བ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ།

དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་འདྲ་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།༥༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བས་གསུངས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྟོ་བྱ་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་
སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་དུ་མི་སྟོད་པར་འགག་ཤིང་ཟད་དེ་མེད་བ་དང་། བསྟོ་
བ་གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱུང་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཟད་ཅིང་འགགས་པ་དང་། བསྟོ་བྱ་དག་
པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དུས་ནམ་ཡང་བསྟོ་རྒྱུ་མེད་པས་མི་
བསྟོ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་
པར་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་གལ་ཏེ། བསྟོ་བྱ་
བསྟོ་བྱེད་དུ་དངོས་པོ་དང་། མཚན་མར་བྱེད་ན་དག་བ་དེ་ནི་བསྟོ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཅི་སྟེ་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟོ་ན། དཔེར་ན་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་
བཟང་པོ་ཟ་བ་དེ་རྒྱའི་དུས་ན་རོ་ཞིམ་ཡང་། ལུ་བའི་དུས་སམ་འབྲས་སུའི་དུས་ན་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྟེད་པ་བཞིན་དུ། དཀར་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ལ་ཁ་ཟས་དུག་ཅན་ཟ་བ་དེ་དང་
འབྲ་སྟེ་རྒྱའི་དུས་ན་དགའ་བ་ཡིན་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་འཁོར་བའི་དུ་ཁ་
བསྟེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ། །བཞི་བ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གདམས་པའི།

དེ་ལྟས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ།
རི་ལྟར་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དགེ་བ་དེ་མཁུན་པའི།
ནུམ་པ་གང་ཡིན་འབྱུང་གང་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ལ།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་།།༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟས་འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཆུལ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་སྤར་རི་
ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གིས་བསྟོ་རྒྱའི་དགེ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མཁུན་པའི་
ནུམ་པ་སྟེ། རོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་གང་སྟེ་རྒྱའི་ཚོས་དང་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་
པ་དེ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་རིམ་པ་ལྟར་རོ་བོ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་
དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བའི་ཆུལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ།

ལྟ་བ་དའི་ཕན་ཡོན་བརྟན་པའི།

དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ན།
དུག་མེད་སངས་རྒྱས་མི་སྟོང་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་དཔའ་པོ་འཛིག་རྟེན་དམིགས་ཅན་གྱི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པོ་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཏོན་།།༡༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཞེས་པའི་བར་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིད་རང་བའི་བསོད་ནམས་
 དེ་དག་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོང་བར་བྱེད་ན། དམིགས་པའི་དུག་མེད་
 དེ་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པས་སངས་རྒྱས་མི་སྟོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོང་བའི་དབང་པོ་དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ན་གང་ཡང་བྱུང་བ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཇི་སྟེད་
 བསགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་གྱིས་ཟེལ་གྱི་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་བསྟན་ནས།

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་དཔེ་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བསྟེད་བ་ལག་སྒྲུམ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
 དང་། གང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་
 པོ་གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་གསུམ། ཡུམ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མིག་ཡིན་པ་དང་།
 རྣམ་དཔྱད་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུངས་པའི་དད་པ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ཡུམ་ཉིད་ཆོས་
 གྱི་མིག་ཡིན་པ་ནི།

དམུས་ཡོང་དམིགས་སུ་མེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས།
 ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ལ་འོལ་བྱིན་ལྟ་འདི།
 དམིགས་སུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་རིག་པར་རྣམས་མ་ཡིན།།༡༥།

གང་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟིན་གྱུར་ན།
 དེ་ཆེ་མིག་རྟོག་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ།
 དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་ཟིན་མིག་མེད་པ།
 ཇི་སྟེད་མིག་མ་བྱིས་བས་རྒན་པ་མི་ཐོབ་བཞིན།།༡༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམུས་ཡོང་དམིགས་སུ་མེད་ཞེས་པ་ནས། རྒན་པ་མི་ཐོབ་བཞིན་

ཞེས་པའི་བར་ལ། དམུས་ལོང་གི་དཔེ་བཞིན་དུ་དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་
མེད་ན་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བའི་མིག་མེད་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རྩ་ལྟ་
བུ་བ་ལྟ་བུ་པོ་འདི་དག་ལ། རྗེས་སུ་འབྲིད་པའི་དམིགས་པ་ཤེས་རབ་མེད་པས་འབྲས་
བུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་རེག་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩ་ལྟ་བུ་བཟུང་ནི། རབ་ཏུ་ཐེན་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་མིག་སྟེད་པར་
འགྱུར་ཞིང་པ་རྩ་ལྟ་བུ་བཟུང་བའི་མིང་ཡང་འཕྲོབ་པོ། །དགེ་བ་གཞན་ཚང་ཡང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མིག་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འཕྲོབ་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཐེན་
ཀྱང་མིག་འབྲས་མེད་པ་དཔེ་ནི། རི་སྤྱིད་དུ་མིག་འབྲས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལྟ་བུ་བཟོ་བས་
རྩན་པ་མི་འཕྲོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམས་དཔྱད་ཀྱི་མིག་པ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ནི།

གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས།
ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་རྩལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཆོ།
འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རྩ་ལྟ་བུ་གངས་འགོ།
ནམ་མཁའ་གང་ལའང་རྩེད་ཐང་མི་གནས་དེ་དང་འབྲ།།༤༩།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སྤྱད་བཞིང་།
སེམས་ཅན་སྤྲུག་པ་སྤྲུལ་རེག་པ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་དགྲོལ་སེམས།
སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་རྟོག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟེ།
འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩ་ལྟ་བུ་མཚོག་སྤྱོད་མ་ཡིན།།༥༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་འདུ་བྱས་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
འོ་ན་ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན་གང་གི་ཆེ་འདུ་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་
བྱས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། དཀར་པོ་དགེ་བ་དང་ནག་པོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་བཅའ་ན་རྩལ་བྱ་
རབ་ཅམ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ། དོན་དམ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་

དག་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱངས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ལྟུ་
 ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་རྩེད་ཟད་དེ་དང་
 འབྲེལ།

གལ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་བདག་ནི་གླུ་ལ་བ་ནམས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་གསུངས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་
 རེག་ཅིང་ཉམས་ཐག་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་གྲོལ་བར་སེམས་དཔའ་དེ་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཐ་དད་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོག་
 ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱངས་པའི་དད་པ་ཡིན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་སྤྱོད་པའི་ཆོ།

པ་རོལ་བྱིན་འདིར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་སོམ་ཉི་མེད།

ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ནི་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྟེ།

དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞིབ་ཐུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།༡༦།

སྟོན་སྤྱད་ཆོན་སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་བཀུར་བྱས་ཀྱང་།

གླུ་ལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་མ་དད་ན།

ཐོས་ནས་སློབ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྤྱོད་བྱེད་དེ།

སྦངས་ནས་སྤྱབས་མེད་ཀྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ།།༡༧།

དེ་ལྟར་བསམ་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་མཆོག་།

རེག་པར་འདོད་ན་གླུ་ལ་བའི་ལུས་འདིར་དད་པར་བྱིས།།

དཔེར་ན་ཆོང་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་དུ་སོང་ནས་ནི།

མོང་པད་སྤར་ལོག་ལྟ་བུར་ཀྱུར་ན་མི་རུང་ངོ།།༡༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས། རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་སྟོན་ཆད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 རྒྱད་པར་སྟོད་པའི་ཆེ་ན། ལམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོད་པ་ལ་མ་ཁས་ཤིང་རྟོགས་པ་ལ་
 སོམ་ཉི་མེད་པ་ལ། ཆེ་འདིར་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 དེ་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དེས་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 ཞི་བར་ལྷུང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟོན་རྒྱད་པ་སྟོད་པའི་ཆེ་ན།
 སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་དགོ་བ་བྱས་གྲང་། རོ་བོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
 ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མ་དད་པས་མ་ཉན་ན། ཆེ་འདིར་འཆད་པ་ལ་ཉན་
 པས་ཐོས་ནས་སྟོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་མ་དད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྟོང་བར་བྱེད་དེ། སྤངས་ནས་གཉེན་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲུབས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འབྲས་
 བུ་མནར་མེད་པའི་དམུལ་བར་འགྱེད། །དོན་བསྡུ་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་རིག་ཅིང་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས་
 ཤིག་འདི་ལ་དད་པར་མ་བྱས་ན་དཔེ་ཅི་དང་འབྲེན། དཔེར་ན་ཆོང་པ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་
 སོང་ནས་ནོར་བུ་མ་རྟེན་པར་སྤྱར་ལོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས། རྟོགས་བྱ་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 དང་། རྟོགས་བྱ་དེའི་སྟོང་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་རྟོགས་བྱ་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི།

གཞུགས་གྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ།

འབྲས་བུ་གཞུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར།

ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཞུགས་དག་པ།

ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད།།(༡༧)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་གྱི་དག་པ་ཞེས་པ་ནས། དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་
 ཞེས་པར་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། ཡུལ་ནི་

གཟུགས་ཀྱི་དག་པ་སྒྲིམ་བུ་བྱུང་བཞི་འབྲས་བུ་དག་དང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་
བུ་བཞི་དག་དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་གཟུགས་དག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་པ་
དང་། འབྲས་བུ་བཞི་དག་པ་དང་ཆོས་ཅན་གཟུགས་དག་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཐ་དད་མེད་
པའི་དཔེ་ནི། ཉམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་སྒོམ་གྱང་
ཐ་དད་ཏུ་གཅད་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་ནས།

སྐབས་གསུམ་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞི་ལམ་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེ་བའི་གཞི་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཞི་ཤེས་བྱ། དེ་
བདག་མེད་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པས་གཞི་རྩ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་གོ་ལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་
གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་མཆོན་ནས་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གོ་ལ་
ས་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །འདི་ལ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ཡོད་དེ།
དེ་ཡང་།

ཤེས་པས་སྒྲིད་ལ་མི་གནས་གིང་། །སྒྲིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་།
མི་མཐུན་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྒྱུར་དང་དེའི་མཉམ་ཉིད་དང་།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཏུ་འདོད་།

ཞེས་པས་སྐབས་ཐུན་གྱིས་བྱེ་བ་འདི་དག་གྱང་ཞོར་ལ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་
གཞན་ཏུ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་བྱའི་དེའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཉིས། སྒྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་
དང་། གནས་པའི་མཐའ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་སྒྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ནི།

དབང་པོ་གར་སྒྲིད་ཤེས་རབ་ལ་ལོ་ལ་བྱིན་པ་ཡིས།

ཁམས་གསུམ་ཡང་དག་འདས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན།།

ཉོན་མོངས་བསལ་པར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད།།

ཆ་དང་ན་དང་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་འཆི་འཕོ་སྟོན།། ༡།

འགྲོ་བ་འདི་དག་མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་འདམ་ལ་ཆགས།།

རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལུང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འབྱུང།།

འགྲོ་བ་འབྱུལ་བ་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱད་འབྲར་ཤེས་ནས།།

ཤེས་རབ་ལྷན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་ཞིན་རྣམ་པར་རྒྱ།། [༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔའ་བོ་གར་སྟོད་ཅེས་པ་ནས། རྣམ་པར་རྒྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ཡང་དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གར་ལྟར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཐུ་ཡིས། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ལ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅའ་བར་གྱུར་ཀྱང་འདོད་པ་དང་ཐེད་པའི་ཟག་པ་ཙམ་ཡང་མ་སྦངས་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བའི་སྟོ་རོར་འཆི་འཕོ་ལ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན། དེ་ལྷ་ལུང་ཤེས་རབ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་མིང་ག་ཞིའི་ལུང་བོ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི་དང་གཞུགས་ཀྱི་ལུང་བོ་སྟེ། ལུང་བོ་ལྷའི་འདམ་ལྟར་ཐོན་དཀའ་བ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་། དཔེར་ན་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པའི་ཐོ་རྒྱུ་ལུང་མའི་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལུང་དོན་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཁམས་གསུམ་དང་རིགས་དྲག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང། འགྲོ་བ་ལམ་ལ་འབྱུལ་བ་རྣམས་དཔེར་ན་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱད་པ་དེ་མི་ཐར་པ་དེ་དང་འབྲུག་པ་རྒྱ་བོ་བཞིའི་རྒྱར་རྒྱད་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པར་ཤེས་ནས། མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་འབྲུར་བ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ཡང་མ་ཞེན་ཅིང་མི་བརྟེན་པར་རྣམ་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་མཐའ་ལག་བཞི།

རྫོད་པ་ཡོངས་དག་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་རྫོད་ཅིང་།
 རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་སེམས་པར་མི་རྫོད་ན།
 དེ་ལྟར་རྫོད་པ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོང་ཞིང་།
 ཆགས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ་དེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རྫོད་།།༡།
 དེ་ལྟར་རྫོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་གསལ་བ།
 ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོད་པ་ཡོངས་དག་ཞེས་པ་ནས། ཆགས་པ་མེད་པར་འགོ་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྫོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལུ་
 གཟུགས་ལ་ཞེན་པས་མི་རྫོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་དང་འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་དང་།
 སེམས་པ་ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྫོད་ན། མ་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་རྫོད་པ་དེ་ཆགས་པ་དང་
 ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོང་ཞིང་། ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ལས་སྒོ་རྣམ་པར་འགོ་བ་
 དེ་བཤེས་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ལ་རྫོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་པོ་ལྷ་ལ་
 ལྷང་བ་དེན་དུ་མ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་བྱུངས་འགོ་ཡོད་
 པས་མཁས། དོན་རྟོགས་པས་གསལ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་བཅད་
 ནས་འགོ་བ་ཁམས་གསུམ་ལ་འང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་
 པའོ། །གསུམ་པའི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི།

ཉི་མ་སྒྲིག་ཅན་གཟུང་བྲལ་ལྟར་དེར་འདུག་པ་དང་།
 མེ་བཏང་རྒྱ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་སྒྲིག་པ་བཞིན་།།༢།

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཤེས་རབ་པ་རྩལ་ལྷན་ལ།
 བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཚོས་ཀྱུན་མི་དམིགས་ཏེ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན།།(༧)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱོད་གཙུག་གཟུང་བྲལ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། མ་དུག་པའི་ཕྱིན་པ་སེལ་ཞིང་དངོས་འཛིན་བསྟེན་པའི་དཔེ་
ནི། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྤྱོད་གཙུག་འཛིན་གྱི་གཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་ཕྱིན་པ་ལྟས་ནས་འོད་ལྟ་
འདྲ་ག་པ་དང་། མེ་བཏར་བས་བསྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྩ་དང་གིང་དང་ནགས་ཆལ་ལ་
སོགས་པ་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་སྒོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་དེས་ལམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་འཁྱུག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བལྟས་པས་བྱེད་པ་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་
རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་
འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་འཁྱུག་པ་མཆོག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྟ་
བའི་དོན་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་འབྲིང་དུ་བསྟན་ཟིན་ནས།

གསུམ་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་རྣམས་ཀྱངས་ལ། སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་
རིམ་པ་དང་། འབྲས་ཕུསྟོན་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་
རོས་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་
བསྟེན་པའི་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་བ་བསྟེན་པའི་དང་། །དང་པོ་སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་ནས་
བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་། སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དོན་བསྟན་
པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱོད་པ་པར་དུ་གཙོད་པའི་
རྟོན་བསྟན་པ་དང་། བར་ཆད་བྱུང་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་བྱ་
བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་སྤྱོད་པ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་པོ།

མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་བསྟོམ་པའི་དོན་མཉམ་
བཞག་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པའི་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མོ་གཉིས་ལས། སྤྱོད་པ་པོ་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་མཉན་པ་གང་ཐོབ་པ།
 དེ་ནི་དབྱུགས་བྱིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་འཇིགས་མེད་དེ།
 དག་པོཅམ་ས་ལ་མ་ཡིན་ཀྱིན་རྟོགས་ས་ལ་མིན།༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་པའི་ལམ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ས་ལ་མིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 གནག་རྩིའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཁྱུལ་བ་རྣམས་
 གྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་མཉན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་རན་
 འགྲའི་འཇིགས་པ་ལས་དབྱུགས་བྱིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཉན་རང་དུ་ལྟུང་གིས་དོགས་
 པའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །ཉན་ཐོས་དག་པོཅམ་པའི་ས་ལ་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཀྱིན་
 རྟོགས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱམ་ཆོའི་དཔེ་བཞན་པ་ནི།

མི་ཞིག་རྒྱམ་ཆོའི་རྒྱ་ནི་བཏུ་བྱིར་འགྲོ་བ་ཡིས།
 གལ་ཏེ་ཤིང་དང་ནགས་ཆལ་རི་མཐོང་ད་དུང་རིང་།
 ཅི་སྟེ་རྟོགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱམ་ཆོ་ཆེན་པོ་ནི།
 ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ་སྒྲམ་ཏེ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །༥

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་རབ་ཞུགས་རྒྱལ་བ་ཡི།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་མཉན་རིག་པར་བྱ།
 རྣམ་པར་འདྲེན་པས་མངོན་སུམ་ལུང་བསྟན་མ་གྱུར་གྱང་།
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པ་དག་རེག་འགྱུར།༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཞིག་རྒྱམ་ཆོ་ཞེས་པ་ནས། བདག་རིག་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། རྒྱམ་ཆོའི་དཔེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་
 པའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་གྲོགས་པམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱས་
 ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་འདྲེན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་མ་གྱུར་གྱང་། འདི་ནས་

བཤད་པ་དང་བདག་གི་སྒོ་མཐུན་པར་འདུག་པས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་
 རྒྱས་རིང་པོ་མི་ཐོག་མ་པར་བདག་གིས་རེག་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བལྟའོ།
 གསུམ་པ་རྒྱུད་པའི་དཔེ།

དབྱིད་རྒྱས་བཟང་ལ་སྤྱོད་པོ་ལོ་མ་ལྷག་སྤྱར་ན།
 ཡལ་གས་རིང་པོ་མི་ཐོག་མ་ལོ་འབྲས་མེ་རྟོག་རྒྱུན།
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་སྤྱི་ལམ་ཐོབ་པ།
 རིང་པོར་མི་ཐོག་མ་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། [༡]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིད་རྒྱས་བཟང་ལ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཅེས་པའི་
 བར་ལ། སྤྱོད་པོའི་དཔེ་ལྷར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་པམ་འདི་གང་ཟག་
 སྤྱིའི་ལམ་རྒྱ་ཐོབ་ཅིང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་རྒྱས་རིང་པོར་མི་ཐོག་མ་པར་འདྲེན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པོ། །པའི་པ་རྒྱུ་མའི་དཔེ་བལྟན་པའི།

དཔེར་ན་བུད་མེད་རྒྱུ་གང་རྒྱལ་བཟུལ་ཉན་སྤྱར་ན།
 དེ་ནི་དེ་ལི་བཙའ་བའི་རྒྱས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ།
 དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན།
 དག་འདང་འདུན་པ་སྤྱིད་པ་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་རེག། [༢]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་རེག་ཅེས་པའི་བར་
 ལ། རྒྱུ་མའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉན་ཅིང་ཐོས་པས་ཆོས་ལ་དག་འད་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་
 པས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རོལ་པ་ལོ་ལྷག་སྤྱར་ལ། འཕེལ་
 འགྲིབ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དང་
 བོ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བལྟན་པའི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་ཆོན་ལ་འབྱོར་བ།
གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་མི་མཐོང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། འགྲིབ་མི་མཐོང་
ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། ཞིག་ནས་
དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ནྣ་ལ་འབྱོར་བ་དེས་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ནི་ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་སྟེ་ངོ་བོ་དང་ཡོངས་སུ་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་མཐོང་བར་བརྟན་བཞི།

གང་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཆོས་དབྱིངས་མི་མཐོང་ཞིང་།
ཐུང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས་།།[༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གནས་ཞེས་པའི་བར་ལ། ཐུང་
གང་ཞིག་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་མིན་པ་དང་ཆོས་དེ་དག་གི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་
མཐོང་ཞིང་། རྟོགས་ཀྱང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་རེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ནི་ཐོ་ཤེས་རབ་ལ་འང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་བརྟན་བཞི།

གང་ཞིག་འདིར་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་སྟེ།
སྟོབས་དང་རྩལ་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཞི་མི་རྟོག་།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྟོག་བྲལ་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་།
འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་།།[༨]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་འདིར་སྤྱོད་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་
ཞེས་པའི་བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་འདིར་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱང་བྱར་འཛིན་པའི་ཆུབ་ཀྱིས་མི་རྟོག་སྟེ། ཆོས་གང་ཞེན་སྟོབས་
བརྩུ་དང་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཆོས་སྐྱར་མི་རྟོག་ །ངོ་བོ་

ཉིད་དུ་མི་རྟོག་ཁྱད་པར་རྟོག་བྲལ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་གྱིས་སྤྱོད་
པ། འདི་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཚོག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྦྱོན་ལག་སྒྲུམ། དྲི་བའི་སྦྱོན་ནས་མདོར་བསྟན་པ།
ནམ་པའི་དབྱེ་བའི་སྦྱོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བར་ཆད་མང་བའི་རྒྱ་བསྟན་
བཤོ། །དང་པོ་དྲི་བའི་སྦྱོན་ནས་མདོར་བསྟན་བཞི།

སྦྱ་བའི་སྦྱ་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་རབ་འབྱོར་ལུས།།

ཡོན་ཏན་དགའ་བ་ནམས་གྱི་བར་དུ་གཅོད་གང་ལགས།།

སྦྱོན་བས་བཀའ་སྒྲུལ་བར་དུ་གཅོད་པར་འབྱུར་མང་སྟེ།།

དེ་ལས་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་།།༡༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱ་བའི་སྦྱ་བ་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་བརྗོད་ཞེས་པའི་བར་ལ།
སྦྱ་བའི་སྦྱ་བ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་སྦྱ་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་གནས་བཏན་རབ་འབྱོར་གྱིས་
ལུས་པ། རབ་འབྱོར་གྱི་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་བཞིན་གྱི་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ནམས་དེ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་
བདུད་གྱི་ལས་གྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་གང་ལགས་ཞེས་ལུས་པའི་ལན། སྦྱོན་བ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ལན་བཀའ་བསྒྲུལ་པ། སྦྱིར་བར་དུ་གཅོད་པ་འབྱུར་བ་མང་
སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་ལས་སྒྲུབས་འདིར་རེ་ཤིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནམ་པའི་དབྱེ་བའི་སྦྱོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཉམས་
པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཞན་འཚོལ་བ་དང་། བསྟེན་བསྐྱར་གྱི་རོ་བྱུང་བ་
དང་། འཆད་ཉན་གྱི་བཤེགས་སུ་གྱུར་བཤོ། །དང་པོ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཉམས་བཞི།

རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་འདྲི་ཆེ།།

སྦྱོབས་པ་ཐ་དད་ནམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།།

འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སྒྲོག་བཞིན་སྦྱར་དུ་ཡང་།།

ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་གྱི་ལས།།༡༩།

འདི་བཤད་ཆོན་ཁ་ཅིག་སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ།

འབྲེན་པས་འདིར་ནི་བདག་གི་མིང་ཡང་ཡོངས་མ་བཟོད།།

རིགས་དང་ས་དང་རུས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་བཟོད་ཅེས།།

འདི་ནི་ཉིན་པར་མི་འགྱུར་སྒྲོང་འགྱུར་བདུད་གྱི་ལས།།༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཞེས་པ་ནས། བདུད་གྱི་ལས་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་གཞི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོན་པའི་ལམ་གཞན་འཆོལ་བན།

དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དེ་དག་ཅུ་བ་པོར་ནས་ནི།

ཆོངས་པས་ལལ་ག་དག་དང་འདབ་མ་ཆོལ་བར་འགྱུར།།

གྲུང་པོ་རྟེན་ནས་གྲུང་པོའི་རྗེས་ནི་ཆོལ་བ་ལྟར།།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཐོས་མདོ་ཆོལ་དེ་བཞིན་ནོ།།༡༩།

དཔེར་ན་ལ་ལས་རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཟས་རྟེན་ལ།།

ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་ཟས་ངན་ཆོལ་བར་བྱེད་བ་ལྟར།།

བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་རྟེན་ནས།།

དགྲ་བཅོམ་ས་ཡིས་བྱང་རྩལ་ཆོལ་བྱེད་དེ་བཞིན་ནོ།།༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནས། ཆོལ་བྱེད་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆོག་པོར་ཏེ། ལམ་གོལ་བ་ཆོལ་བ་ནི། གྲུང་
པོ་ཆེ་དང་ཟས་མཆོག་དམན་གྱི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བཞེན་བཀུར་གྱི་རྩལ་བན།

བཞི་ལྟར་འདོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟེན་པ་འདོད་འགྱུར་དང་།

ལྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གིས་ཁྱིམ་འདྲིས་བྱེད་ལྡན་ཞིང་།

ཆོས་བརྟུང་ནས་ནི་ཆོས་མིན་བྱ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་བ།

ལམ་ཐོར་ལམ་གོ་ལ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས།།༡༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟེ་སྟང་འདོད་པར་ཞེས་བ་ནས། བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། གང་ཟེག་འགའ་ཞིག་བཟུང་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བདུད་
ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །བཞི་བ་འཆད་ཉན་གྱི་ཐེགས་སུ་འགྱུར་བནི།

གང་དག་དེ་ཡི་ཆེན་འདུན་ཅིང་དད་གྱུར་ནས།

ཆོས་གྱི་དམ་པ་འདི་ནི་ཉན་དུ་སོང་བ་ལས།

དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་བ་ལྡན་རིག་ནས།

དགའ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་འགྲོ།།༡༧།

དེ་ཡི་ཆེན་འདུད་ཀྱི་ལས་འདི་འགྱུར་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་དེའི་ཆེན་ཞེས་བ་ནས། འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་བར་ཆད་མང་པའི་རྒྱ་བསྟན་བནི།

དེ་ཆེ་གང་དག་གིས་ནི་དག་སྒྲོང་མང་དཀྱུགས་ནས།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི།

བར་དུ་གཅོད་བརྒྱུ་མང་གཞན་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར།།༡༨།

རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་འགྱུར་གང་དག་ཡིན།

དེ་དག་དཀོན་ལ་དུས་རྒྱུས་རྟག་ཏུ་འཆོལ་འདང་མང་།

དེ་བཞིན་རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག།

རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དཀོན་ལ་རྟག་ཏུ་འཆོལ་འདང་མང་།།༡༩།

ཐེག་པ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྣོད་ཅུང་བ།

གང་ཞེག་དགོན་པའི་རིན་ཆེན་འདི་ནི་མ་ཆེད་བ།

དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་ཕྱིར་བདུད་ནི་སྣོད་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆོ་གང་དག་གིས་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྣོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། དགོ་སྣོད་དག་རྒྱད་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྣོད་པར་འགྱུར་
ཞེས་བསྟན་ཏོ།

བཞི་པ་བར་ཆད་བྱུང་ཡང་མི་རྒྱགས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལག་ནིས། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྐྱུང་བ་དང། དེས་བསྐྱུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ནི།

རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ་སྦྱོར།།༢༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་ཞེས་
པ་ནི། ཡང་གཞོད་པ་དེ་ལས་གོ་བ་སྒྲོག་པ་ནི་རྟོགས་བརྩའི་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དེ་དག་གིས་གང་ཟག་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེ། འཇམ་ལས་ཀྱང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཐ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གྲགས་བརྟན་ཀྱང་གྲགས་
ཆེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་
བསྐྱུང་བ་དང་བསྦྱོབ་པ་དང་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལག་སྟུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་སྟུང་ཡིན་པ་དང། སྟུང་ཀྱི་བྱ་བ་དམ་པ་དང་ཐུན་པ་དང། སྟུང་བྱང་
རྒྱུ་ཀྱི་དེས་བསྐྱུང་གི་ལས་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཕྱི་སྟུང་ཡིན་པ་ལག་སྟུང་། རོན་དགོད་པ་དང། ཏུས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་བསྐྱུང་བ་དང། དེ་
ལ་འདིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང། དེའི་མཚན་འདོགས་པ་དང། སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དང་
པོ་རོན་དགོད་པ་ནི།

མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བྱ་ནི་མིང་ཡོད་པ།
 དེ་ཀུན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད།
 དེ་བཞིན་ཚྭ་གས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་།
 ལུས་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་མཛད་།།(༡༡)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནས། དགོངས་པ་མཛད་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། བསྐྱང་བའི་འཐད་པ་དབེས་བསྟན་པ་ནི། དབེར་ན་མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་པ་
 ན། བྱ་ནི་མིང་པོ་ཡོད་པ་ལ། བྱ་དེ་ཀུན་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན་བདག་ཅག་གི་མ་འདི་དྲིན་
 ཆེ་བས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མ་དེ་ལ་རིམ་
 གྱི་བྱེད་ལ། དབེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚྭ་གས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱང་། རང་གི་ལུས་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་
 པ་མཛད་པས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལ་བསྐྱང་བ་དང་བསྐྱོབ་པ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་བན།

གང་དག་འདས་དང་ཚྭ་གས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་གང་དང་།
 མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུར་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་འདས་དང་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རི་ལྟར་ཞེས་ན་སངས་རྒྱས་གང་དག་སྤར་འདས་པ་
 དང་ད་ལྟར་ཚྭ་གས་བརྩའི་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་གང་དག་དང་། གང་
 དག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་བན།

འཛིག་རྟེན་ལྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལུས་།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད།།༡༩།

འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དག་བཅོམ་དེ་བཞིན་ཉིད།།

རང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱལ་སྐྱས་དེ་བཞིན་ཉིད།།

གཅིག་པ་ཉིད་དེ་དངོས་བྲལ་གཞན་མིན་དེ་བཞིན་ཉིད།།

གཤམ་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན།།༢༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནས། གཤེགས་པས་མཐུན་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཡང་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་རི་
ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དང་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་པ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཚེས་ཉིད་
རི་ལྟར་བར་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱལ་སྐྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། གང་དུ་ཅིག་ན་
དངོས་པོ་དང་བྲལ་ལ་གཞན་མིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་
དག་ལམ་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
པ་ལྟར་མཐུན་ཏོ། །བཞི་བ་དེ་མཚན་འདོགས་པ་ནི།

མཁས་པ་འཛིག་རྟེན་གནས་སམ་ཐུང་ན་འདས་ཀྱང་རུང་།།

ཚེས་ཉིད་སྟོན་མེད་ཚས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་གནས་ཏེ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས།།

དེ་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱས་མཚན་གསོལ་ཏོ།།༢༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཁས་པ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནས། མཚན་གསོལ་ཏོ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་སམ་འོན་ཏེ་ཐུང་ལས་

འདས་ཀྱང་རུང་ལྟ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་སྒྲིན་མེད་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་
འདི་ཡི་ནས་གནས་ཏེ། མདོ་ཆེན་མོ་ལས་སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་ཡང་རུང་མ་
བྱོན་ཡང་རུང་ལྟ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་རོ།

གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
རྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེའི་བྱིར་རྟོགས་པ་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གསོལ་ཏོ།

ལྷ་པ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་བའོ། །
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་དགའ་ཚལ་ལ་རྟེན་པ།

རྒྱལ་སེམས་བཅུ་རྣམ་འབྲེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུལ་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལྟའི་དབང་པོའི་དགའ་བའི་ཚལ་ལྷ་
ལུ་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་
ཐུགས་རྗེ་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ལུལ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཡོངས་འདོན་ཀྱང་།

དེ་དག་ནམ་ཡང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་འཁྱུར་བ་མེད།། ༡༥།

དཔེར་ན་སྐྱེད་གེ་རི་སྐུལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་མེད་པར།

རི་དྲགས་ལྷ་མོ་མང་སྐྱུག་བྱེད་ཅིང་སྐྱོ་གསལ་ལྟར།

མི་ཡི་སྐྱེད་གེ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྟེན་ནས།

ཐུ་རྟེན་ཅན་མང་སྐྱུག་བྱེད་འཛིན་རྟེན་སྐྱུ་ཡང་སྐྱོ་གསལ་།། ༡༦།

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི།
 ས་འདི་སྒྲེམས་པར་བྱེད་ཅིང་གསུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན།
 དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་རབ་པ་ལོ་ལྟུང་ཉེན་པ།
 སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཀྱང་སྒྲེམས་ཤིང་ཚོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན།། (༡༧)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན་
 ཞེས་པའི་བར་ལ། སྤྱིར་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བ་དང་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ཡང་རན་སོང་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་འདོན་ཀྱང་། རྣམ་པར་འབྲེན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་
 རྣམ་ཡང་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཅིག་གི་དོན་བྱས་སོ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་གཤམ་འགྱུར་
 བ་མེད་ལ། འོག་རྟོག་ཆར་གཅོད་པའི་དཔེ། མིའི་སེང་གོ་ལྟར། མིའི་སེང་གོ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱང་རི་སྐལ་ལྟ་བུའི་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྟུང་ཉེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲེལ་ནས་ཅན་
 ལམ་ལོག་པར་འཛིན་པ་མང་པོ་སྤྱག་པར་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་
 སྟོགས་སོ། །མ་རྟོགས་པ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཉི་མའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྟུང་ཉེན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པའི་
 ས་པོན་སྟེལ་བ་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲེམས་ཤིང་ཐར་ལམ་གྱི་ཚོས་ཀྱང་རབ་
 ཏུ་སྟོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཅུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོན་པས་བྱ་བ་
 ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་པའི་དཔེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱལ་
 པའི་དཔེས་བྱ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་བསྟན་པས་བྱ་
 བ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 མདོར་བསྟན་པ་ནི།

གསུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚེར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་།
 འདུ་གཤམ་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་།།

དོ། །ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་དབེ་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་བསྟན་ཅིང་བསྟན་
བར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་མེད་གྱི་ཆུལ་
དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་མཐོང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་དཔེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་བཞི།

རྒྱལ་པོ་བྱང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་སྟོན་པོ་ཀྱན་བྱེད་ལྟར།

སངས་རྒྱས་མཛད་དང་ཉན་ཐོས་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་བ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བྱེད།།[༡༠]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱང་སྟོམས་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་པ་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་
ལ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་བྱང་སྟོམས་སུ་འདུག་ཅིང་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་
སྟོན་པོས་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་ཀྱན་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་དཔེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་བཞི།

རྒྱལ་པོ་གྲོང་དུ་མི་འགོ་ཡུལ་འཁོར་མི་འགོ་ལ།

རང་གི་ཡུལ་ནས་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྟུང་བ་ལྟར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འང་མི་འགོ་ལ།

སངས་རྒྱས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟུང་།།[༡༡]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གྲོང་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཞེས་པའི་བར་
ལ། ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཅའ་བསྐྱས་པ་ལའང་གྲོང་དུ་ཡང་མི་འགོ་ལ་ཡུལ་
འཁོར་དུ་ཡང་མི་འགོ་བར། རང་གི་ཡུལ་དུ་འདུག་ནས་བཅའ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བ་
ཐམས་ཅད་སྟོན་པོས་བསྐྱས་པ་ལྟར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་

ན་ཚས་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལ། རེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་
སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའོ།

གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཀྱི་དེས་བཟང་གི་ལམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བརྟན་པ་ནི།

གང་ལ་བདེ་གསེགས་ཀྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དད་བརྟན་ཡོད།

ཤེས་རབ་ལ་རྟུ་བྱེན་པ་མཚོག་ལ་བསམ་སྦྱོར་བ།

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་བྱས་ནས།

ཟིལ་གྱིས་མི་འོན་རྒྱལ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལྷུང་དུ་ཐོབ། །༣༩།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་བདེ་གསེགས་ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་དུ་འཐོབ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདེ་བར་གསེགས་པས་རྟོགས་པའི་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་དང་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་མཚོག་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡོད་པས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་རྒྱད་
པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱད་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར། རྒྱལ་པའི་བླ་ན་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་མཚོའི་ཐུ་ཞིག་པ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་དཔེ་
དང་། ཐུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བའི་དཔེ་དང་། རྒྱ་བཀྲལ་བའི་ཐུ་མ་བཅོས་པ་
དང་བཅོས་པའི་དཔེ་དང་། འགྲོ་འདོད་པའི་རྒྱ་པོ་རྟེན་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དཔེའོ། །
དང་པོ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུ་ཞིག་པ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་དཔེ་ནི།

དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་ཐུ་ནི་ཆག་ལྷུང་ལ།

མི་གང་རོལ་རྒྱ་ལམ་ཤིང་ནི་མི་འཛིན་པ།

རྒྱ་དཔུས་འཕྲིག་པར་འཇུར་ཏེ་རོགས་སུ་བྱེན་མི་འཇུར།

གང་ཞིག་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་འགྱུར།། ༡༩།

དེ་ལྟར་དང་ལྟན་དང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ནི།།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལུས་རྩིས་སྤྲོ་མི་འཇུག་ཡིན།།

དེ་དག་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་ཡོངས་ཟེན་ན།།

མཆོག་ཏུ་རྒྱན་བྱུང་བ་དེ་ག་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་རེ།། ༢༠།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་རེ་ག་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཆགས་པ་འཛིན་པ་དང་། མི་འཛིན་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྒྱ་ལ་དད་པ་དང་ལྟན་ཞིང་འབྲས་བུ་ལ་དད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ནི།
ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩིས་སྤྲོ་མི་འཇུག་ན་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པ་མིན་ལ། དད་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་འདོད་པའི་ཐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྲོ་ཟེན་ན། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་
རྒྱན་ཏུ་བྱུང་བའི་བདེར་ག་ཤེས་པ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་ག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལུས་པ་སྐྱབས་པ་དང་མ་བཟང་བའི་དཔེ་ནི།

དཔེར་ན་ལ་ལས་མ་སྐྱབས་པ་འདྲ་བུ་སྤྱོད་ན།།

ཉམ་ཆུང་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་ཏུ་འཛིག་པར་རིག་པར་བྱ།།

སྐྱབས་པ་ལུས་པ་འདྲ་བུ་འཛིག་པ་ཡི།།

འཛིག་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར།། ༢༡།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་སྤྱོད་ཀྱིང་།།

ཤེས་རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ན་སྤྱོད་ཏུ་མ་ཅུང་འགྱུར།།

དད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སྤྲོ་ཟེན་སྤྱོད་ན།།

སྐྱབས་པ་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར།། ༢༢།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནས། མཚོག་ཐོབ་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 རྩ་མོ་བཏང་བ་དང་མ་བཏང་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱ་ལྟགས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་གྱང་། མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ན་ལམོར་བར་ལྟར་བས་ཐར་ལམ་ལས་གྱུར་དུ་མ་རུངས་པར་
 གྱུར་ལ། དད་པས་དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟེན་པར་གྱུར་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་ས་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ལྟགས་པའི་གྱུར་པ་ཅོས་བདེ་བཅོས་པའི་དཔེ་ནི།

དཔེར་ན་བཅོས་ལེགས་མ་བྱས་གྱུ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་།
 རོར་དང་བཅས་ཤིང་ཚོང་བར་བཅས་ཏེ་འཛིག་པར་འགྱུར།
 གྱུ་དེ་ལེགས་པར་བཅོས་ལེགས་བྱས་དང་ལྡན་གྱུར་ན།
 མི་འཛིག་རོར་དང་བཅས་པར་རོགས་སུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར།། ༡༧།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དད་པས་ཡོངས་བསྟོས་གྱང་།
 ཤེས་རབ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་ལྟར་ཉམས་འགྱུར།
 དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལྡན་ན།
 མ་སྦྱས་མ་ཉམས་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་འགྱུར།། ༡༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བཅོས་ལེགས་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་འགྱུར་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་བཅོས་པ་དང་མ་བཅོས་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་དོན་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱ་ལྟགས་ལ་དད་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་གྱང་། རང་བཞིན་པའི་ཤེས་
 རབ་མེད་ན་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ལྟར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དད་པ་
 ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚོག་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡང་དམན་
 པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པས་མ་སྦྱས། རྩོམ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པས་མ་ཉམས་

པར་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་རེག་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་འགྲོ་འདོད་པའི་རྟོན་པོ་རྟེན་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི།

ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཏེ་ནས་གིང་ལྷག་བསྐྱལ་མི།།

ལངས་ཀྱང་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་རྩམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།

དེ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མི་ཡིས་རྟེན་བྱས་ན།།

འགྲེལ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་སྤྱག་འགྲོ་བར་འགྱུར།།[༡༩]

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་སྟོབས་རྒྱུད་པ།།

རབ་རྒྱུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་རབ་རྒྱུ་ཉམས་པར་འགྱུར།།

དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ན།།

མི་ཉམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་འགྱུར།།[༢༠]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། རེག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
བར་ལ། རྟོན་པོའི་དཔེ་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་དག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་དང་པོ་དད་པས་རབ་རྒྱུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་བར་སྒྲུབས་
སུ་ལྷུང་བྱ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ། དད་ལྡན་དེ་ཉིད་ཐབས་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་
མཆོག་མི་དམིགས་པར་ཤེས་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ན། བར་མ་དོར་གྱིན་
གྱིས་མི་ཉམས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྷ་པ་བར་ཆད་མེད་པར་བྱལ་བ་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དགེ་པའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་བར་བསྟེན་པའི་དོན་དང་། དོན་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱུབ་པའི་
བསྐྱེད་པ་བ་རྟོན་པའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་
གསུམ། བསྟེན་པ་པོ་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བསྟེན་བྱ་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་
དང་། དཔེ་དེ་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་བསྟེན་པ་པོ་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སར་གནས་གང་།
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཞུགས་པ།
 སློབ་མ་བཟང་པོ་སྤྲ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གིས་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སར་
 གནས་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག །གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས། རོ་པོའི་བྱང་པར་སློབ་མ་བཟང་པོ་
 ཏྲག་ཏུ་ཅུ་ལྟ་བུ་དང་ཞོར་བཟང་ལྟ་བུའི་སྤྲ་མ་ལ་གུས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་གིས་ལམ་
 ཡང་དག་པ་བློབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་སྤེལ་མཚན་ཉིད།

སྤྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ།།༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲ་མ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་དོན་
 ཏྲོགས་ཤིང་རྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཏྲུས་ཏྲག་ཏུ་བསམ་སྤྱོད་གུས་པས་བརྟེན་པར་བྱའོ།
 གསུམ་པ་དེ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།
 དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་རྟོན་།
 སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རྟེན་ཏོ་ཞེས།
 ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་མཚོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་རྒྱད་གསུངས།།༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་པ་ནས། དེ་རྒྱད་གསུངས་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤྲ་མ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་སློབ་མས་བརྟེན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་
 ལ། མཁས་པས་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་རྟོན་པ་པོས། དེ་བས་
 བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་མངའ་ལྷུ་ལ་བ་ཀྱན་གྱི་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་
བྱུང་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉི་པར་བརྟེན་པའི་དོན་ནི།

སྤྱིན་དང་ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་དེ་བཞིན་བཙོན་འགྲུལ་དང་།

བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་བྱང་ལྷུ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་གྱིས།

བྱང་ལྷུ་ལ་ཐུང་པོར་ཞེན་ནས་མཆོག་འཛིན་མ་བྱེད་ཅིས།

དང་པོའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ། །༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་དང་ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གྱེས་རབ་མངོན་དུ་འགྲོ་བསྟོན་གྱང་དང་པོའི་
ལས་ཅན་དེ་ལ་སྤྱིན་པ་ནས་བཙུམས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །

རི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤྱིན་པ་བྱང་ནས་
དེས་བྱང་ལྷུ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ལྷུ་ལ་གྱི་མཆོག་ནི་གང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་
དེ་ཡང་ཟད་ཅིང་བསྟོ་ཡུལ་ཡང་མི་དམིགས་ལ། བསྟོ་བྱ་བསྟོ་བྱེད་ཀྱན་གྱང་བདེན་པ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རབ་བྱང་གང་ཡང་ཅིང་བསྟོར་བར་བྱའོ། །དུག་ལྡན་ནི་གོང་དུ་
བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུལ་དང་། བསམ་གཏན་
གྱིས་རབ་ལས་བྱང་ལྷུ་ལ་པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ལྷུ་ལ་བསྟོར་བར་གྱིས་ལ།
དོན་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱང་ལྷུ་ལ་དེ་ཡང་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་
པའི་མཆོག་དུ་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་དང་པོ་ཡི་ལས་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་དེ་རྟེན་སུ་བསྐྱབས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཐག་གི་ཆེ་བ་དང་། སྤྱད་
བྱེས་ཀྱི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ཐོག་མ་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཐག་གི་ཆེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་བྱེད་
བ་དུ་མའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་ཉིད་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་པ་དང་།

ཆོས་ཟབ་མའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་འགྲོ་བ་ལ་བྱེད་བརྩམས་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལེགས་མཆོ་སྒྲུབ་པའི་བླ་བ་རྣམས།།

འགོ་བའི་སྐབས་དང་དབྱང་གཉིས་དང་ནི་ཡན་ལེན་ཏེ།

ཏེན་དང་སྒྲོ་དང་སྒྲི་དང་དང་ཡོངས་འདྲེན་དོན་འདོད་པ།

གསལ་ཕྱེད་སྒྲོན་མཆོས་མཆོས་སྒྲུབ་མི་བུ་ལ་སྐུ་སྟེན་ཡིན།།༧༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཞེས་ནས། མི་འབྲུག་ས་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 དེ་ལྟར་སྟོན་པ་གསལ་ཞིང་པམིལ་བས་ལེགས་པའི་མཆོད་དང་འདྲ་བ་རྣམས་སྐྱ་བ་རྣམས་
 གྱིན་ན་ཟླ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བ་རྣམས་ནི། འགོ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱེབ་བ་
 དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པས་དབུང་གཉེན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སེལ་བས་གནས་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགོ་བས་ཉེན་དང་དེ་རྟོགས་པའི་མིག་ཏུ་གྱུར་པས་སྟོང་དང་གྱིང་དང་གཞན་
 གྱིདོན་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་དོན་བྱེད་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་པས་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་མ་རིག་པ་སེལ་བས་སྟོན་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
 པས་མཆོག་དང་སྐྱ་བ་ལ་ཡིད་མི་འབྲུག་ས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོག་དང་ལྡན་པ་ནི།

ཡུལ་ས་ཆེན་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱི་དཀར་མོ་ཆ་ཁྱོན་བྱེད་དེ།

ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མིན།།

ཐེག་པ་སློལ་འདྲ་ཤིང་གྲུ་ཁྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་མེད།

མི་ལྷན་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་མི་ལྷན་གསལ་ཆོས་ཅན་ཡིན།།[༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤག་ཆེན་ལྷན་ལྷན་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཙན་ཡིན་ཞེས་པའི་
པར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབས་ལ་སོགས་བྱེད་པས་དོན་དམ་པར་སེམས་ཙན་མ་གྲུབ་ཀྱང་
གཤག་ཆེན་ལྷན་ལྷན་འགྲོ་བ་ལྷན་ལྷན་འདས་པར་འདོད་པས་བྱ་དགའ་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་གྱོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བའི་གོ་ཆ་དང་
 རྣམ་པར་བྱང་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་ཆ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་
 ལ་དོར་བྱར་ཞེན་བ་མེད་པ་ནི་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་
 གོ་ཆ་མེན་ལ། རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲུང་བྱར་ཞེན་བ་མེད་པས་ཐེག་པས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་དེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅིང་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་
 བ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྒྱུད་མི་འབྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 བོ། །གསུམ་བཅོས་ཐབས་མེད་སྟེ།

དེ་དག་འདི་འདྲའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱོས་པ་མེད།།

ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་བྲལ་ཞིང་དོན་དང་ལྡན།།

ཤེས་རབ་པ་པོལ་ཕྱིན་པ་ཐོས་ནས་མི་རྒྱར་བ།།

གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ཅིང་མི་ལྷོག་རིག་པར་བྱ།།༤༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་འདི་འདྲའི་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འདི་མཆོན་མར་མི་ལྷོག་པ་འདི་འདྲའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་
 སྐྱོ་དོན་གྱི་སྐྱོས་པ་མེད་ལ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་
 དང་བྲལ་ཞིང་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ། ལུམ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་པོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཐོས་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པས་ཡིད་མི་རྒྱར་བ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་
 ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་བཅོས་གྱི་དབྱེ་བ་ལག་ཉིས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། འཕྲིག་རྟོན་པ་
 དང་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི།

འདྲན་བ་རྣམས་གྱི་ཆོས་འདི་ཐབས་སྟེ་མཐོང་བར་དཀའ།།

སྐྱུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་མེད་བ།།

དེ་ཕྱིར་པན་མཛད་བཅེར་ལྟན་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་ནས་ནི།

སེམས་ཅན་ཚོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐབས་མཛད། [༣]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་པར་མཛད་ཞེས་པའི་པར་
 ལ། འདྲན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་སྒྲེ།
 མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐར་སུས་རྒྱུའི་དུས་ན་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་
 འབྲས་མུའི་དུས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ། དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡུན་དུ་
 སྐབ་པར་མཛད་ཅིང་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིང་བཅེར་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པ་རང་གིས་བྱང་རྒྱལ་བ་རྟེས་
 ཅས་ངས་བ་རྟེས་པ་འདི་གཞན་ལ་བརྟན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་སུ་འདྲུ་ཤེས་སྒྲུམ་
 ཅས། རི་རྒྱུད་དུ།

ཐའ་ཅིང་རྒྱུས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།

བདུད་ཅིའི་ལྷ་ཁུའི་ཆོས་ཅིག་བདག་གིས་རྟོགས།

སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས།

མི་སྒྲུ་ནགས་འདབ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོད་གཤམ་ཞིང་ལུས་རྣམས་འདོད།

འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་མཁས་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་པ་བཞིན།

ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་དེ།

དེས་ན་འཛིན་ཏེན་དག་དང་རྩད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།།༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་
ལ། སེམས་ཅན་པདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་གནས་ཀླབ་གཞི་ལ་པདག་གོ་ཞེས་དགའ་ཞིང་།

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ག་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་འཛིན་
 པ་མིག་སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་མི་མཁས་ཤིང་བྱུན་ཞིང་སྤོངས་པ་ཡིན་དཔེར་ན་མུན་པ་
 བཞིན་དུ་འདུག་ལ། རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་ཀྱན་
 གཞི་མེད་ཡུལ་གཟུགས་དང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ནས་འཛིན་རྟེན་པ་དག་ཆོས་
 གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པས་ན་ཚུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་འཇུག་པ་
 བས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་སོང་ནས།

སྦྱོར་ན་གཉིས་པ་འབྲས་པ་སྟོན་ནས་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལས། དོན་དམ་པ་དང་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་བསྟན་པ་དང་། ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་དང་། གྲི་བ་དང་ལན་གྱིས་ཁྱུགས་པ་
 བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟེན་པ་དང་། དེ་སྦྱོང་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དོན་དམ་པ་དང་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། དོས་དང་། ལྷགས་
 སོ། །དང་པོ་དོས་ནི།

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་ལྟོ་ཕྱོགས་དང་།
 དེ་བཞིན་རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་པ་མཐའ་ལས།
 སྟོང་དང་འོག་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཇི་སྟེད་རྣམས་ནའང་ཡོད།
 ཐ་དད་ཀྱུར་བ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ཀྱུར་བ་མེད།། ༤༩།

འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་མ་བྱོན་དེ་བཞིན་ཉིད།
 ད་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དག་བཙམ་དེ་བཞིན་ཉིད།
 ཆོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་རྒྱལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད།
 ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད།། ༥༠།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱེ་བྲག་མེད་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། ཆོས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། རམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་

དང་ལྷོ་ལྷོ་གས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་གྱི་ལྷོ་གས་དང་བྱང་གི་ལྷོ་གས་ལ་རོལ་གྱི་མཐའ་
ཡས་སོ། །སྤྱང་གི་ལྷོ་གས་དང་འོག་གི་ལྷོ་གས་དང་ལྷོ་གས་བཅུའི་རི་སྤྱོད་རྣམས་ནའང་
ཡོད་ཀྱང་། འདི་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ལྷུང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་
བ་མེད་དོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ད་ལྟར་མ་
བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ། དག་བཅོམ་པའི་ཡང་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་བྱུངན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བཟང་ངན་
ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མན།

བདེ་གཤེགས་བྱང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཆོས་དང་བྲལ་གྱུར་པ།

འདི་ནི་—————།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྟོགས་པས་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
འདི་ནི་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་བརྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས། རོ་བོ་དང་། དེ་བརྟོག་པའོ།

དང་ཐོ་ངོ་མན།

—————བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་པ།

ཐབས་དང་ལྷན་པས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སྤྱོར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་བྱིན་ལ་སྤྱོར་ཞེས་

པའི་བར་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་དེས། ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱར་
 བར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་དེས་བརྒྱན་པ་ནི།

འདྲན་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། [༧]

བྱ་ཞིག་ལུས་ཆེད་བག་ཆོད་བརྒྱུ་ཅ་ལྟ་བུ་བར།།

རྒྱུར་ལ་འདབ་གཤོག་ཟད་དེ་ཉམ་ཅུལ་ཡོད་མིན་ན།།

དེ་ཡིས་སྒྱུ་ཅ་ཅ་ག་སྒྱུ་མ་གནས་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར།།

བདག་ཉིད་མཆོངས་ན་དེར་ནི་ཉམ་ཉེས་རྒྱུར་བ་ཡིན།། [༨]

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལྟ་འདི་ཡང་།།

བསྐྱལ་བ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བསྐྱབ་བྱས་ཤིང་།།

སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་ཆེན་འཛིག་རྟེན་རྟག་བསྟེན་ཀྱང་།།

ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་སྦྱང་།། [༩]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདྲན་པའི་ཤེས་རབ་ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་སྦྱང་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་འདྲན་པའི་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
 མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟག་མཐའ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་པོ་འདི་ཡང་།
 དུས་རིང་བ་བསྐྱལ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བྲལ་བར་རྟག་དུ་བསྐྱབ་བ་བྱས་ཤིང་། སྒྲེལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་འཛིག་རྟེན་དུ་ལམ་རྟག་དུ་
 བརྟེན་ཡང་། ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་མེད་ལ། ཤེས་རབ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་དང་
 མ་བྲལ་ཁིང་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་སྦྱང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གང་།།

འགྲོ་བ་ཀླུན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་།
ཕན་པའི་སེམས་དང་བུམས་པའི་ཡིད་གྱིས་བརྟུལ་བྱ་ཞིང་།
ཐ་བ་མེད་ཅིང་བྱང་ལ་ཚིག་འཇམ་སྒྲུབ་པར་བྱ།། (༡༤)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། སྤིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འགྲོ་བ་ཀླུན་ལ་ཉི་ཤིང་མེད་པར་སེམས་སྟོམས་
པར་པ་མ་ལྷ་སུ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡུན་རྒྱ་ཕན་པའི་
སེམས་དང་འབྲལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་བུམས་པའི་སེམས་གྱིས་བརྟུལ་བར་བྱ་ཞིང་། གཞོད་
སེམས་གྱི་ཐ་བ་མེད་ཅིང་གཡོ་སྒྲུབ་དང་བུལ་བས་བྱང་ལ་ན་བར་སྟན་ཅིང་ཡིད་དུ་འཛེབས་
པའི་ཚིག་འཇམ་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཤིབ་དང་ལན་གྱི་ལྷགས་པའི་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ནི།

འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ཡོངས་ལུས་པ།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཉན་མོངས་མ་མཆིས་རྟགས་བརྟན་གསོལ།
མཐུ་ཆེ་བ་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ལྷོག་མི་འགྱུར་བ།
དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྷོགས་ཙམ་རྒྱལ་བས་ལུང་བརྟན་གསོལ།། (༡༥)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཞེས་པ་ནས། ལུང་བརྟན་གསོལ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་ལ་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྒྲོབ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡོངས་སུ་ལུས་པ། ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཟད་མི་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དབང་རྣམས་ཉན་མོངས་པ་
མ་མཆིས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བརྟན་དུ་གསོལ། གཞན་དོན་བྱེད་
པ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་དང་བདེན་པ་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ལས་སྒྲུབ་ལྷོག་
པར་མི་འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སོགས་འགའ་ཙམ་ཞིག་རྒྱལ་བས་ལུང་བརྟན་དུ་
གསོལ།

ཐ་དད་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་རིགས་པ་ལྡན་ཚིག་སྒྲ།
 དགོ་སྦྱོང་དག་དང་བྲམ་ཟེག་ཞན་ལ་རྟེན་མི་བྱེད།
 མ་ལས་པ་དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་དན་སོང་གསུམ་པོ་སྤངས།
 དེ་དག་དགོ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན།།(༤༤)

ཟང་ཟེང་མེད་པར་འགོ་ལ་ཚོས་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོན།
 ཚོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དག་འཁོར་ཏུ་ཚིག་འཇམ་ལྡན།
 འགོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན།
 གཉལ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགོ་ལ་སེམས་འབྱུལ་མེད།།(༤༥)

གཙང་བྱས་གཙང་མའི་གོས་འཆང་གསུམ་པོ་དབེན་ཞིང་དག།
 རྟེན་འདོད་མ་ཡིན་ཁྱུ་མཚན་ཀྱི་ཏུ་ཚོས་འདོད་བ།
 བདུད་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་ཤིང་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་དད་འདུ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས། གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ཅེས་པའི་
 བར་ལ། ལན་བཀའ་བསྐུལ་པ་དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་
 བྲལ་ཞིང་རིགས་དང་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་སྒྲ་བ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་དགོ་སྦྱོང་དག་
 དང་བྲམ་ཟེག་ཞན་ལ་སྦྱབས་གནས་སུ་བརྟེན་པ་མི་བྱེད། རྒྱ་འབྲས་ལ་མ་ལས་པས་དུས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་ཐུ་མི་དགོ་བ་སྤངས་པས་འབྲས་སུ་དན་སོང་གསུམ་པོ་ཡང་སྤངས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ཡེན་པ་ལ། མངོན་པར་
 བརྩོན་ཞིང་ཟང་ཟེང་དང་བསྟེན་བཀའ་དང་སྟོན་གསལ་ལ་བལྟ་བའི་སེམས་མེད་པར་
 འགོ་བ་ལ་ཚོས་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོན་པ་དང་། སྦྱི་དང་ཁྱུ་དང་དུ་ཐེག་ཆེན་ཚོས་ལ་གཅིག་ཏུ་
 དག་འཁོར་ཐེ་ཚོས་མེད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཏུ་ཚིག་འཇམ་པ་དང་། དེས་པ་དང་ལྡན་
 ཞིང་། འགོ་བ་དང་། འཆག་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། འདུག་པ་སྦྱེ་སྦྱོང་ལམ་རྒྱམ་པ་བཞིན་
 ཤེས་བཞིན་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་ན། དེའི་དབང་གི་འགོ་ན་མིག་གཉལ་ཤིང་ཙམ་དུ་བྱུང་པོར་

བཏུ་ཞིང་འགོ་བ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཐ་དད་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱུལ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་སྤྱིབ་པ་
ལྡེའི་དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་བར་བྱས་ཤིང་གཙང་མའི་གོས་སྒྲམ་སྒྱར་བླ་གོས་ཐང་གོས་
གསུམ་འཆང་ཞིང་གསུམ་པོ་ལ་ཤིག་སྒོའམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་དབེན་ཞིང་དག་པ་དང་།
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟན་པས་རྟེན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མའི་བྱ་མཚེག་ཏུ་གྱུར་
བས་དུས་ཉག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་། དམན་པ་དང་རྫོམ་པའི་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་
ལས་འདས་ཤིང་འབྲེན་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པ་སྟེ། བཅུ་དུག་པོ་སྦྱར་ལམ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ།

མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི།

བསམ་གཏན་བཞེ་ལ་བསམ་གཏན་བསམ་གཏན་དེར་མི་གནས།།༥༥།

གསལ་བ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་བས་སེམས་དཀྱིས་མེད།།

བྱིམ་བར་གྱུར་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ཀྱན་མ་ཆགས།།

འཚོ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཡང་སེམས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོལ་མ་བྱེད།།

དུག་ལུལ་སྤྱོད་སྒྲགས་མི་བྱེད་བུད་མེད་སྦྱར་སྒྲགས་མིན།།༥༦།

འདོད་པའི་ལས་ཅན་པོ་མོར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་མི་བྱེད།།

རབ་ཏུ་དབེན་པའི་གེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚེག་བརྩོན།།

འཐབ་དང་རྩོད་དང་བྲལ་ཞིང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱང་བརྟན།།

ཀྱན་མཁྱེན་འདོད་ཅིང་བརྟན་ལ་རྟག་ཏུ་གཞོལ་སེམས་ལྡན།།༥༧།

མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གྲོའི་སྟེ་པོའི་ཡུལ་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས།།

རང་གི་ས་ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འབྲ།།

ཆོས་ཕྱིར་སྟོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན།།

མི་ལྡོག་རྟགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱ།།༥༨།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་ཡིན་པར་གེས་པར་
བྱ་ཞེས་པའི་བར་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སེམས་གནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དེར་དྲོད་
མུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆར་རྟོགས་པས་སྟན་པ་དང་
གྲགས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་ཁོང་ཁྱོད་བས་སེམས་ལ་དགྱིས་ཤིང་བཅིངས་པ་
མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གཞན་དོན་དུ་བྱིས་པར་འགྱུར་ན་འང་། ཏུས་རྟག་
རྟུ་འདོད་ཡོན་བསྟེན་ཀྱང་འདོད་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཞེན་པས་མ་ཆགས་པ་དང་།
སྒྲིག་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུ་བ་དང་བསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པས་ལོངས་
སྟོང་འཆོལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བྲག་ལུལ་སྟོང་བ་དང་། གནོད་
འགྱུར་གྱི་རྟགས་བརྒྱས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུད་མེད་དབང་བསྟུང་སྟོར་རྟགས་བྱེད་
པ་མིན་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་འདོད་པའི་ལས་ཅན་བྱ་བཅོལ་བ་དང་བྱ་མོ་བཅོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པོ་མོར་གྱུར་ཞེས་ལུང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ། ལཱ་རིའི་བྱས་བྱིས་བདག་
ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ།

ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་རྗེས་སུ་སྟོར་བས་རབ་རྟུ་དཔེན་པའི་གེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་མ་ཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་གྱི་སྒྲོན་ནས་འཐབ་པ་དང་། དག་
གི་སྒྲོན་ནས་རྟོན་པ་དང་བུལ་ཞིང་བདེ་བ་དང་བྱད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱང་
བསྟན་པ་དང་། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀྱན་མཁུན་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་བསྟན་པའི་བསྟོན་
པ་གསུམ་ལ་རྟག་རྟུ་གཞིལ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ལུལ་
མཐའ་འཁོབ་དང་། མི་ཀླ་ཀློ་སྟེ་བའི་ལུལ་གྱི་མཐའ་སྟེ་བ་རྣམས་པར་སྤངས་པ་དང་། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མཐོང་བས་རང་གི་ས་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོས་
རྟག་རྟུ་རི་རབ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་དོམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་ཀྱང་
འདོར་ཐོད་པའི་རྟུས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། གེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རབ་རྟུ་བརྟེན་པས་སྟེ་བརྟུ་བྱག་པོ་དེ། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྟགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱའོ།

ལྷ་པདེཾློད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པའི་ལུས་ཅན་ཟབ་མོའི་ཁྱོད་པ་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཐབས་ལ་ལམས་པའི་ཁྱོད་
 པའོ། །དང་པོ་དོན་དམ་པའི་ལུས་ཅན་ཟབ་མོའི་ཁྱོད་པ་ལ་ཁང་ག་སུམ། ཁྱུང་བྱ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 དང་། ཟབ་མོའི་ཁྱོད་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཟབ་མོའི་ཁྱོད་པའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ཁྱུང་བྱ་ཟབ་
 མོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི།

གཞུགས་དང་ཆེར་དང་འདྲ་ཤེས་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམས།
 ཟབ་སྡེ་རང་བཞིན་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རབ་ཞི་བ།
 དཔེར་ན་མདའ་ཡིས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཐུག་ཆོལ་བ་ལྟར།
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བརྟགས་ནས་ཐུང་པོའི་གཏིང་མི་རྟེན།། (༦༣)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་དང་ཞེས་པ་ནས། གཏིང་མི་རྟེན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཡང་སྒོམ་ལམ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནི། གཞུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདྲ་
ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཟབ་སྟེ། རང་བཞིན་
ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པས་སྟོང་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པས་རབ་རྩ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་མདའ་འཕངས་པ་ཡིས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཐུག་ཚེས་བ་དེས། བཅའ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ལྟར།
མཐར་ཐུག་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བརྟགས་ན་ཡུང་པོ་ལྟའི་གཏིང་མི་རྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ཟབ་མོ་མྱེད་པའི་པ་མོད་ནམས་ལ་གཉིས། མྱེད་པའི་པ་མོད་ནམས་ཉིད་
དང་། པ་མོད་ནམས་ལ་གྲུབ་ཀྱིས་དང་། །དང་པོ་མྱེད་པའི་པ་མོད་ནམས་ཉིད་ལ་ཡང་པ་མོ།
དེ་རྟོགས་པའི་པ་མོད་ནམས་དང་། དེ་པ་མོད་པའི་པ་མོད་ནམས་དང་། དེ་པ་མོད་མས་པའི་
པ་མོད་ནམས་དང་། པ་མོད་ནམས་ཀྱི་དང་པ་མོད་མེས་པའི་པ་མོད་ནམས་མོ།

དང་པོ་ལས་དེ་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་དང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཟུར་ཐུང་།།

ཐེག་པ་དོན་དམ་ཆགས་མེད་གང་ལ་མུང་བོ་དང་།

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ཡོད་མིན་ཆོས་འདི་རྟོགས་པ་དེའི།

བསོད་ནམས་ཡང་དག་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད།།༥༩།

དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཆོས་ལ་སྟོད་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཞིག།

མུད་མེད་དུས་བཟུང་དེ་དང་མ་ཐུང་དེ་ཡིན།།

ཉིན་གཅིག་སེམས་ཀྱི་ནུམ་རྟོག་སྟོད་པ་རི་སྟེང་བ།།

དེ་སྟེང་བསྐྱལ་བར་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།༦༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཡང་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ལ་ཞིག་རྩལ་
དེ་ལྟར་ཟབ་པར་གྱུར་ཅིང་། རྩལ་ལས་ཀྱི་ཐེག་པ་དོན་དམ་ཆགས་མེད་སྟོང་ཉིད་གང་ལ་
མུད་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཆོས་
འདི་རྟོགས་པ་དེ་ཡིས། ཉིན་ཅིག་ཙམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཡང་དག་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཆེ་བ་
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེས་བསོད་ནམས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ཅེ་ན། དཔེར་ན་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོད་པའི་སྐྱེས་ལུ་འཕྱོ་མ་ཞིག་གིས། མུད་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་
དུས་བཟུང་བ་གཞན་གྱིས་ཁྱེར་ནས་དེ་དང་མ་ཐུང་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཉི་མ་གཅིག་གིས་
སེམས་ཀྱི་ནུམ་རྟོག་དཔྱོད་པའི་རྒྱན་ཅིག་མའི་གངས་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གྱི་བསྐྱལ་བར་
གངས་རྒྱ་དམིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་ཡོད་པ་དེ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ནི།

བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་མང་ཕྱེ་སྟོང་དུ།

དག་བཅོམ་རང་རྩལ་སྤྱོད་ཕྱིད་རྩལ་ཁྱིམས་སྤྱང་ཕྱིད་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ལྟན་པའི་ཆོས།

བརྟེན་པའི་ལེགས་པ་སྤྱོད་དང་རྩལ་ཁྱིམས་ཆར་མི་ཤོད།།༦༡།

དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱད་སྤྱོད་ན།།

སྤྱོད་ཆེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན།།༥༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་བདེན་པའི་སྤྱིང་པོ་མེད་པས་གསོག་དང་འབྲ་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པས་སྤྱིང་པ་དང་། གཞུགས་བརྟན་ཡིན་པས་གསོབ་དང་འབྲ་ལ་
བཅོས་མ་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྟ་དང་འབྲས་བུ་བདེན་པ་མེད་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་ཤེས་
པར་བྱ། དེ་ལྟར་བདེར་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ན།
སྤྱོད་ཆེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ལ་ཁྲུག་གསྐང་བལ་གཉིས། ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དང་། ལམ་རྒྱ་བྱི་མི་འཆོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་བ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་རབ་ཏུ་སྤྱོད་ཅིང་རབ་བསྟན་པའི།།

ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཤེས་ན།།

བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཤྲག་ཤྲིག་མང་པོར་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད།།༥༢།

རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་།།

ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱང་མིང་ཅམ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས།།

ཡོངས་བསྐྱོ་རྣམས་སེམས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།།

ནམས་པ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་འགྲུར།།༥༣།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་ཞེས་པ་ནས། མཆོག་རེག་འགྲུར་ཞེས་
པའི་བར་ལ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་མ་བསྐྱོམས་པས་བསོད་

ནམས་འཕེལ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞེན་གྱིས་དག་པ་ལ་སྒོ་བྱར་བས་དག་པས་
བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད། རྒྱས་པར་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་སྒྲུབ་
བྱེད་གྱིས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་
ཙམ་དང་ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་ངོ་པོ་མེད་པར་ཤེས་ནས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་མང་
པོར་བསགས་སྒྱུར་བྱས་ཤིང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མར་བརྗོད་པར་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་སྒྲོན་ཡེ་ནས་མེད་པས་འཕྲལ་དུ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ཇོགས་
པས་འཕྲལ་དུ་འཕེལ་བའང་མེད་ཀྱི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཅས་བྱ་བ་དུག་
པོ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པར་
ཤེས་ནས། མིང་ཙམ་དུ་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་ཞིང་བདེན་ཞེན་གྱི་རྣོ་མ་སེམས་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལམ་ཐུབ་མཚོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི།

འབྲུ་མར་སྟིང་པོ་འབར་བ་ཐུད་པ་དང་པོ་ཡིས།

སྟིང་པོ་ཚོག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཚོགས།

མེ་ལྷེ་ཐུད་པ་ཐམས་སྟིང་པོ་ཚོག་མིན་ལ།

མེ་ལྷེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྟིང་པོ་ཚོག་མིན་ལྟར།།༢༠།

དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་རེག་མ་ཡིན་ལ།

དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་མིན་ལ།

དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཐོབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།༢༡།

ས་པོན་ལས་ནི་ལྷ་ལྷ་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་འབྱུང་།

དེ་ཡང་འགགས་ལ་ཤིང་ཡང་མེད་པ་དེར་མིན་ལྟར།

དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་འགགས་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན།། ༥༡།

རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པས་སུམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར།

རིམ་གྱིས་ཉུང་ཏུ་ཉུང་ཏུས་དེ་ཡོངས་འགོངས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱ་སྟེ།

རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར།། ༥༢།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུ་མར་སྟིང་པོ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་འགྱུར་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇམ། ཀྱན་རྫོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་འཆོགས་པ་
མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མ་འཆོགས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་དཔེ་ནི། འབྲུ་
མར་དང་སྟོང་བྱ་ཡིས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ན་འདུན་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ལ་རེག་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་ཡང་བྱང་
ཆུབ་དེ་ལ་རེག་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཐ་མ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་ཞིབ་ཐོབ་མིན་ལ། དེ་མེད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་དེ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱིན་པའི་ཆོ་ན་ལྟར་གྱི་རྒྱ་ས་ཐོན་བཏབ་པ་ལས་ནི་འབྲས་
སུ་ལྟ་བུ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ས་ཐོན་ལ་སོགས་རིམ་
གྱིས་འགག་ཀྱང་རྟུས་པ་ཡར་ལྡན་དུ་དགོས་པས་གིང་ཡང་མེད་པ་དེ་མིན་པ་ལྟར། དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་པོ་
པོ་འགགས་ཀྱང་རྟུས་པར་ལྡན་དུ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་བསྐྱོམས་པས་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་སྟེ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བརྩའི་གངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ལྟོས་པའི་དཔེ་
ནི་དཔེར་ན་རྩའི་ཐིགས་ང་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་ཉུང་ཏུ་ཉུང་ཏུ་སྒྲགས་པས་
སུམ་པ་ཡོངས་སུ་འགོངས་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དང་པོ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས།

རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
གསུམ་པ་ཟབ་མོ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས། ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དང། འབྲས་
བུལ་རྫོམ་འཛིག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བ་ནི།

སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྦྱོད་ཅིང།
བྱ་ངན་འདས་ལ་མི་རེག་མཚན་མར་མི་སྦྱོད་པ།
དཔེར་ན་མཉན་པ་མ་ལས་པ་པར་འགྲོ་རྒྱུར་འགྲོ་ཡང་།
མཐའ་གཉིས་མི་གནས་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་མེད་པ་བཞིན།།མལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་མཚན་མེད་ཞེས་པ་ནས། གནས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བ་
པའི་ཆོས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོས་སྟོང་
པའི་སྟོང་པ་རྒྱས་སྟོང་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་སྟོན་པ་མེད་པར་
ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱང་པ་ལ་འང་མི་རེག་པ་འཛིག་
ཏེན་པ་ལྟ་བུ་མཚན་མར་ཡང་མི་སྦྱོད་པས་སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དཔེར་ན་གཉན་
པའི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུལ་རྫོམ་འཛིག་མེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདི་སྟུམ་བདག།
སྟོབས་བརྩས་ལུང་བསྟན་བྱང་རྒྱུ་རེག་འགྱུར་རྫོམ་སེམས་མེད།
འདི་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱང་རྒྱུ་སྒྲག་པ་མེད།
དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྦྱོད་པ་ཡིན།།མལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་ཅན་ཐོས་
ལྟར་དུ་སྟོབས་བརྩུང་བ་ལྟར་པའི་སངས་རྒྱས་ལུང་བསྟན་གྲང་བྱང་རྒྱུ་ལ་རེག་པར་

འབྱུར་རོ་སྒྲམ་དུ་སྒྲོམ་སེམས་མེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཚས་སྒྲུ་འདི་ལ་ཐོབ་པར་རྒྱ་ཅི་ཡང་
མེད་ཅེས་བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྲག་པ་མེད་ན། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྩིབ་ཀྱི་ཕྱལ་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱུང་བ་ནི།

འཛིག་རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་མུག་ནད་བཅས་པར།

མཐོང་ནས་སྒྲག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་བྱོན་ཏེ།

བྱི་མའི་མུ་མཐར་རྟག་རྒྱ་བཙོན་ཞིང་རབ་ཤེས་ནས།

ཡོངས་སུ་སྟོོ་བའི་ཡིད་ནི་རྒྱལ་ཙམ་སྟེད་མི་བྱེད།། ༡༦།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དགོན་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྟེད་མི་བྱེད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དགོན་པའི་
ལམ་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མུག་དང་ནད་དང་བཅས་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་སྒྲག་
པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་སྒྲུར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བྱོན་ཏེ། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་
ཞིང་དེར་འདི་ལྟ་བུར་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱི་མའི་མུ་མཐར་བྱག་གི་བར་དུ་རྟག་
རྒྱ་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་དུག་ལ་བཙོན་ཞིང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས། བྱ་བས་ཡོངས་
སུ་སྟོོ་བའི་ཡིད་ནི་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་བསྟེད་པར་མི་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ཐུང་འཇུག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱུང་བ་ལ་གསུམ། རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་
ནས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།

ཐུང་པོའི་འདི་དག་གཤོད་ནས་སྟོང་ཞིང་སྟེ་མེད་ཤེས།

མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟིང་ཇི་འཇུག།

བར་སྒྲུབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས།། ༡༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་མི་ཉམས་ཞེས་
པའི་བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡུང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་དག་ཡི་གཤོང་མ་ནས་
སྤང་བས་ཀྱང་སྤྲོད་ཞིང་སྦྱེ་མེད་དུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་རྗེས་
ཀྱི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་ཅིང་།
མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་
པའི་ཁམས་ཀྱིས་ཚོས་ལས་མི་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནས་གངས་དུ་མའི་སྒྲོན་སྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། རྒྱ་མ་ཤེས་པའི་དཔེས་
སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་དཔེས་སྒྲོན་ལམ་མི་འདོར་བ་
དང་། བྱའི་དཔེས་གནས་མེད་ཀྱང་མི་ལྟངས་པ་དང་། མདའི་དཔེས་དགེ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱི་
བར་དུ་སྤྲོད་ཉིད་མདོན་སྒྱུ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་དཔེས་འཁོར་བར་བསྟན་
ཀྱང་མི་སྦྱོང་བ་དང་། གདུགས་ཀྱི་དཔེས་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྒྱུ་མི་ལྟངས་པ་དང་། དེད་དཔོན་
གྱི་དཔེས་རང་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚོང་པའི་དཔེས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་
བྱེད་པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་མ་ཤེས་པའི་དཔེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་ནི།

དཔེར་ན་སྦྱེས་སུ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཞིང་།
སྦྱོབས་ལྡན་མི་ཐུབ་བརྩོན་བྱས་སྒྱུ་མའི་ཅུལ་ཚོག་ཤེས།
འཕྲོད་དང་བཟོ་གནས་མང་པོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིང་།
རྒྱ་མ་རྒྱལ་ཤེས་འགྲོ་དོན་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག། (པ.༥)

པ་དང་མ་དང་རྒྱུད་མར་བཅས་པར་ཡོངས་བསྐྱས་ནས།
དག་བྱེད་མང་བ་དགོན་པའི་ལམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།
དེ་ཡིས་དཔའ་ཞིང་རྒྱལ་ཡོད་སྦྱེས་སུ་མང་སྒྱུལ་ཏེ།
བདེ་བར་སོང་ཞིང་ཕྱིར་ཡང་ཕྱིས་དུ་འོང་བ་ལྟར།། (པ.༦)

དེ་བཞིན་དེ་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་མཁས་པ་ཡང་།
 སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་སྡིང་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་།
 བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས།
 ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་རྩལ་རེག་མི་བྱེད།། ༥༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནས། རེག་མི་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་གྱིས།
 སྐྱེ་མ་སྐྱུལ་གཤམ་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་གཤམ་རབ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་། ཆོ་འདོར་ཡང་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་རྣམས་ལ་ཀྱང་ཏུ་སྡིང་ཇེ་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་གི་མུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུད་བཞི་
 དག་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་འཛིགས་པ་ལས་ཀྱང་
 རབ་ཏུ་འདས་ཤིང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་། ཉན་
 ཐོས་ལྟར་བྱང་རྩལ་ཞི་བ་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་
 ཞིང་བྱང་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་སྒྲོན་བམི་འདོར་བ་ནི།

མཁའ་ལ་རྩུང་བརྟེན་དེ་ལ་རྩུ་ཡི་མུང་པོ་བརྟེན།
 དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན།
 སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྐྱེད་པའི་རྩུ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ།
 རྣམ་མཁའ་གང་ལ་གནས་ཡིན་དོན་འདི་བསམ་པར་གྱིས།། ༥༡

དེ་བཞིན་བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་སྣང་པ་ཉིད་གནས་པ།
 འགྲོ་ལ་སེམས་ཅན་གཤམ་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྟེན་ཅན་གྱིས།
 བྱ་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོག་སུ་མ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།
 བྱ་རན་འདས་ལ་མི་རེག་སྟོང་པར་གནས་པ་མེད།། ༥༢

གང་གི་ཆོན་བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་མཁས་གསལ་བ།
 སྟོང་བ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་འདི་སྐྱེད་པ།

བར་སྐབས་དེར་ནི་མཚན་མ་རབ་རྒྱ་སྒྲོམ་མི་བྱེད།།

མཚན་མ་མེད་བར་གནས་གིང་ནི་ལ་རབ་ནི་སྒྲོད།། ༡༤༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཁའ་ལ་རྒྱུང་བརྟེན་ཞེས་པ་ནས། ཞི་ལ་རབ་ནི་སྒྲོད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་ལས་གྱིས་འཛིན་རྟེན་ཆགས་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོ་གནས་པ་དེ། འགོ་བ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གཤམ་ན་
ཀུན་རྫོང་རྒྱུ་མིན་པར་འདོད་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། བན་བདའི་བྱ་བ་མང་པོ་སྤྲ་
ཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་རེག་ཅིང་སྟོང་པར་བརྟེན་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་སྒོ་གནས་པ་མེད་དེ། དུས་གང་གི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱུངས་འཕྲོ་ཡོད་
པས་མཁས་གིང་དོན་རྟོགས་པས་གསལ་བ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ནི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དམ་
བ་འདི་ལ་སྒྲོད་པ་སྟེ། བར་སྐབས་དེར་ནི་མཚན་མ་དང་དམིགས་པ་རབ་རྒྱ་བསྒྲོམ་པར་
མི་བྱེད་དོ། །རྒྱས་སྟོང་པའི་མཚན་མ་མེད་བར་གནས་གིང་འབྲས་བུ་སྟོང་པའི་སྒོན་པ་
མེད་པས་ནི་ལ་རབ་ནི་སྒྲོད་དོ། །གསུམ་པ་བྱའི་དཔེས་གནས་མེད་ཀྱང་མི་རྒྱུང་བ་ནི།

བར་སྐབས་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།།

དེན་གནས་པ་མ་ཡིན་ས་ལ་ལྷུང་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྒྲོར་སྒྲོད་པ།།

བྱ་རན་ལདས་ལ་མི་རེག་མཚན་མར་སྒྲོད་མ་ཡིན།། ༡༤༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་སྐབས་འཕུར་བའི་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས། བར་སྐབས་ལ་འཕུར་བའི་བྱ་ས་ལ་མི་ལྷུང་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་
ཡང་ཐབས་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་རེག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་རྟོགས་པས་མཚན་མར་སྒྲོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མདའི་དབེད་གེ་བ་མཛོགས་
པའི་བར་རྒྱུང་ཉིད་མཛོན་སུ་བྱམ་བྱམ་བྱེད་པ་ནི།

དཔེར་ན་འཕོང་བསྐྱབས་སྒྲིམ་བུས་ཞེས་པ་ནས།
 མདའ་གཞན་དག་གིས་བྱི་བཞིན་བརྒྱད་མར་ལོང་བཏགས་ཏེ།
 སྒྲ་མའི་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྷང་བའི་སྐྱབས་མི་བྱེད།
 མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྷང་བར་འགྱུར།། ༡༥།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་པ་མཆོག་སྟོན་པ།
 ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་ནི་ནམ་སྟོན་པ།
 དེ་དག་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟོན་མ་ཇོགས་པ།
 དེ་སྟོན་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད།། ༡༦།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕོང་བསྐྱབས་སྒྲིམ་བུས་ཞེས་པ་ནས། དམ་པ་དེ་ནི་
 ཐོབ་མི་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་ལ། མདའི་དཔེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལམ་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་པོ་ལ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་
 སྟོབས་དང་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་ནི། རོ་བོ་མེད་པར་ནམ་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་ཇི་སྟོན་དུ་སངས་
 རྒྱུ་རུང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟོན་མ་ཇོགས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇི་དང་
 འབྲེལ་བའི་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ།

ལྷ་པ་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱི་དཔེས་འཕོང་བར་གནས་ཀྱང་མི་སྟོབ་ནི།

དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྒྱ་འཕྱུལ་སྟོབས་མཆོག་ལྡན་པ་ཞིག།
 བཅའ་མཐའ་གནས་ཏེ་ཅིག་ཆར་ཆོ་འཕྱུལ་ནམ་པར་འཕྱུལ།
 འགོ་དང་འཆག་པ་དང་ནི་ཉལ་དང་འདུག་པ་སྟོན།
 དེ་ནི་སྟོབ་མེད་ཅིང་དེ་ལ་དུབ་པ་མེད།། ༡༧།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཐས་པ་སྟོང་གནས་གིང་།
 ལེ་ཤེས་རྒྱ་འཕྱུལ་པ་པོ་ལ་སོན་ལ་གནས་པ་མེད།

འགོ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་སྟོན།

བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་དུབ་པ་མེད།།༥༥།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྟོང་ཞེས་པ་ནས། དུབ་པ་མེད་ཞེས་པའི་བར་ལ། དག་སྟོང་གི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུལ་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དམིགས་ཏེན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འགོ་བ་དག་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱ་བ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་ཀྱང་དུས་རིང་བ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སེམས་ལ་སྟོ་བ་མེད་ཅིང་ལུས་ལ་དུབ་པའང་མེད་དོ།

དུག་པ་གདུགས་ཀྱི་དཔེས་ལམ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བནི།

དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འདུག་བྱེད་ཅིང་།

ལག་པ་གཉི་གས་གདུགས་གཉིས་འཛིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ།

མཚོང་བར་བྱེད་ཅིང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལུས་པོར་ནས།

ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཇི་སྟོན་དེར་ནི་འགོ་བར་འགྱུར།།༥༦།

དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྟོང་རྗེར་གནས།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་བསྐྱང་སྟེ།

ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྟོན་པ་མེད་རྟོག་ཅིང་།

སྤང་ན་འདས་ལ་རེག་པ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་།།༥༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱང་མཐོང་ཞེས་པའི་བར་ལ། སྟེས་སུས་གདུགས་བསྐྱང་པའི་དཔེས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་པས་མཁས་པ་སྟོང་རྗེ་གནས་པ་དེ་ཡང་། ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་སྟེ་གང་ཞེན། ཤེས་

རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལམོར་བའི་ཚས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཚས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་
 ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷོང་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུས་ལྷོང་པའི་ལྷོན་པ་
 མེད་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་། ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུངན་ལས་འདས་པ་ལ་རེག་པ་མེད་ལ་
 ཚས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་།།

བདུན་པ་དེད་དཔོན་གྱི་དཔེས་རང་བདེ་བ་མི་བརྒྱུབ་བཞི།

དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འདོད་པ་རིན་ཆེན་གླིང་སོང་སྟེ།།

རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་ཕྱིར་ཡང་ཁྱིམ་དུ་འོངས་གྱུར་བ།།

དེར་ནི་དེད་དཔོན་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་འཛོལ་བྱེད་ཅིང་།།

གཉེན་བཤེས་ཚོགས་ཡིད་མི་བདེར་འཛོག་པ་མིན་པ་ལྟར།།(༧)

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷོང་ཉིད་རིན་ཆེན་གྱི།།

གླིང་དུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏན་དབང་པོ་སྟོབས་ཐོབ་བ།།

ཟུངན་འདས་ལ་རེག་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་དགའ་ཞིང་།།

སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡིད་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།(༨)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འདོད་པ་ཞེས་པ་ནས། འཛོག་པར་འགྱུར་
 མ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ། དེད་དཔོན་གྱི་དཔེ་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་གླིང་དུ་སོང་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟ་ཐོབ་པ་ཡང་། ཟུངན་ལས་འདས་
 པ་ལས་རེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཁོ་རང་འབའ་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བདེ་བས་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དེ་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་བའི་
 ཡིད་ཅན་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་བས་ལྷོང་ཉིད་རིན་ཆེན་དེ་གཞན་ལ་
 ཡང་འབྱེད་དོ། །བརྒྱད་པ་ཚོང་པའི་དཔེས་ལམ་མཐའ་གཉིས་ལ་འཕྲིས་བཞི།

བར་ལ། གང་ཞིག་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་འགོ་བ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་རྒྱན་དུ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་
 པ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བ་འམ་སྲིད་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་
 གདམས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་གནས་དང་སྐྱབས་མེད་དོ། །

ཡང་དེ་དག་གི་བན་ཅམ་གདགས་པར་བྱས་པ་ནི།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་མི་ལུས་མི་སྣ་ངམ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ནི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་བྱས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྟོར་སྟོན་པ།

དེ་ནི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །༥༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མས་རྒྱལ་པའི་མི་ལུས་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་མི་
 སྣ་ངམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་
 བྱས་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་
 ལ་སྟོན་པ། དེ་ལ་སྲིད་ཞིའི་མིང་གིས་ཀྱང་མིང་གདགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ནས་བཟུང་ནས་བསྐབ་པའི་རིམ་པ་སོང་ནས།

སྟེ་དོན་གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བའི་སྟོ་ནས་བསྐབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལྟ།
 བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལུང་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པ་ལས་
 བྱང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། བདུད་ལས་སྣང་བའི་བྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་
 པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐབ་པའོ། །དང་
 པོ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཉིས། ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ལུང་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟོན་པ་དང་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སྤྲིས་ལ།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས།།

ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡི་ཆོས།།

མི་འཆད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ།།ཡ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྲོད་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་
ལ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་གིས་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། རྟགས་རི་
ལྷ་ལུ་འོང་བ་ལགས་ཞེས་ཡོངས་སུ་དྲིས་པ་ལ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་རང་གི་མྱོང་
བ་དང་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་པ་ལ་བྱིར་
ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་དྲིས་ཀྱང་མི་འཆད་པ་དེ་ནི་སྤྲོད་པར་སྤྲོད་པ་ལྟར་
པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནམ་ཀུན་མཛོད་རྟོགས་པའདུན་ཟེན་ཏོ།།
སྒྲུབས་ལྷ་པའི་ཆེ་མོ་མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱ་ལམ་ནམ་གསུམ་མི་
དམིགས་པ་གང་ཞེས་འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ནམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་།།

མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྟོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ།།

ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་བཞེ་ཡི། །གཉེན་པོ་ནམ་པ་བཞེ་དག་དང་།།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་བསྐྱབ་དང་བཅས་པ་ནི།།

ཡང་དག་བྱང་རྩལ་འབྲས་འབྱུང་བའི། །ཆེ་མོའི་མཛོད་རྟོགས་ཡིན་པར་གསུངས།།

ཞེས་པས། འདི་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་
ཏོ། །གཉིས་པ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ནི།

དགྲ་བཅོམ་ས་དང་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དང་།།

ཁམས་གསུམ་དག་ལ་རྫི་ལམ་ན་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་།།

སངས་རྒྱས་ནམས་མཐོང་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་པ།།

དེ་ནི་མི་ལྷན་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།[༡]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་པོཅམ་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་པོཅམ་པའི་ས་དང་ཕྱེན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དག་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 མཐོང་སྟེ་མི་ལ་བཞུགས་ནས་འགོ་བ་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་ལ་ཁྱེད་པ་
 དེ་ནི་རྒྱུར་ནས་མིར་མི་ཕྱོག་པར་ཡུང་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

ཡང་མི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་པན་སོང་གསུམ་ན་གནས་པ་མཐོང་བའི་
སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་པན་སོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱན་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་ལམ་
འདེབས་པ་དང་།

མི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་དན་སོང་གསུམ་གནས་མཐོང་།

སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ངན་སྒོར་རྒྱུན་ཁའང་སྒོར་ལམ་འདེབས།

བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་མེ་ལི་ཐུང་པོ་ཞི།།

དེ་ནི་མི་ལྷན་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།།[༢]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་མི་ལམ་ན་ལམ་སང་པ་ན་གྲོང་ཁྱིམ་ཚོག་པ་མཐོང་བ་ན་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་མེད་ལུང་པོ་འདི་དག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 བརྗོད་པས་ཞི་བར་གྱུར་ན། ལུང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ལུང་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

མེ་ཡི་འཛིན་ཏེན་འབྱུང་བའི་གཞོན་དང་ནད་མང་བ།

ཐན་དང་སྒྲིང་བཅེར་ལྡན་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞི།

འོན་ཀྱང་རྫོམ་སེམས་མེད་ཅིང་ད་རྒྱལ་སྤྱེ་མེད་པ།

དེ་ནི་མི་ལྷོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ།།[༣]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་མིའི་འཇིག་རྟེན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟ་དང་སྒྲ་དང་འབྲུང་བའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་རིམས་ནད་མང་པའི་མིའམ་འགོ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕན་བ་དང་སྦྱིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པས་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་བརྟེན་པས་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལ། དེ་ལ་འོན་ཀྱང་ང་ཉི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུམ་པའི་སྒྲུམ་སེམས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལས་ཐུང་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་བཞི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་གཞི་དང་། མིང་གི་གཞི་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་དང་། དཔེན་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་བའོ། །དང་པོ་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་གཞི་ནི།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲ་ཚོགས་དག།
 འབྱོར་བས་བདག་ལུང་བསྟན་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སེམས་འབྱུང་བའམ།།
 གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་ལུང་བསྟན་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སེམས་གནས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་རྒྱུང་གེས་པར་བྱ།།༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་པར་ལ། ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྲག་ལ་བདེན་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དག །འབྱོར་ཅིང་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སེམས་འབྱུང་བའམ། ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་སྒྲུམ་སེམས་བྱེད་ན། སྒྲུམ་སེམས་གནས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་རྒྱུང་ཞིང་གས་རབ་དང་མི་ལྡན་པར་གེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་གཞི་ནི།

མིང་གི་གཞི་ལས་བདུད་ནི་ཉེ་བར་འོངས་སྤྱད་ནས།།
 འདི་སྤྱད་སྤྱོད་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་པ་མ་དང་།།
 ཁྱོད་ཀྱི་བདུན་མེས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་།།

གང་ཞིག་དབག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ལྷུལ།
 ལྷུལ་གྱིས་གང་པར་ལོ་མང་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་།
 དཔེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ།
 ལྷག་པའི་རྒྱལ་རྒྱེད་ནས་འདྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན།།༡༩།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འགྲོ་བའི་དོན་བརྩོན་བསམ་གཏན་དང་།
 རྟོབས་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་དེ་ལ།
 འདི་ནི་དགོན་དཔེན་རྫོད་པ་མིན་སྟམ་བརྟས་བྱེད་པ།
 དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་རྫོད་ལུལ་གནས་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།༢༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སློ་རྒྱུད་བ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལུས་དཔེན་པའི་བྱུད་པར་གྲོང་
 བས་གཞན་པའི་དབག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ལྷུལ་ཐེག་པ་དང་། ལྷུལ་དང་། བྱ་
 དང་། གཙན་གཟན་གྱིས་གང་པའི་སར་ལོ་མང་པོ་བྱེ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་བྱེད་
 ཀྱང་། སེམས་ལ་ཐིད་ཞིའི་རྟོགས་པས་དཔེན་པ་འདི་ནི། དཔེན་པར་མི་ཤེས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབང་སློ་རྒྱུད་བ་དེ་ལུས་དཔེན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་རྒྱེད་ནས་སྤང་
 བྱ་དེ་འདྲ་བར་གནས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་
 ཞིང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྟོབས་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཐར་ཐར་པའི་སློ་གསུམ་
 གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འདི་ནི་དགོན་པ་དཔེན་པ་ལ་རྫོད་
 པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་བརྟས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སློ་རྒྱུད་བ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་རྫོད་ལུལ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བརྒྱུ་བཞི།

གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་གནས་ཀྱང་རུང་།
 ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངེས་ན།
 འདི་ནི་འགྲོ་དོན་ཁྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེན་པ་སྟེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དོད་རྟོམ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཉམས།།༢༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་ཞེས་པ་ནས། བདག་ཉིད་ཉམས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལུས་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་གནས་
ཀྱང་རུང་། ཐོས་བསམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་བྲལ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་ན། འདི་ནི་འགོ་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་མ་
ནོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དྲོ་ཚད་མི་རིག་པར་བྱོད་ཉན་མོངས་པ་དེ་ནི་
བདག་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བདུད་ལས་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས། བསྟེན་པའི་
ཚུལ་དང་། བསྟེན་བྱ་ཉིད་ངོས་བསྟངས་པོ། །དང་པོ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཚོལ་བ་ཡིས།།

བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ།།

ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱིར་སྟོན་པ་སྟེན་པ་ལྟར།།

གཞེས་པ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།།༡༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་པ་ནས། བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ནས་དབེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཚོལ་བའི་བྱིར་བསམ་པ་
འདུན་པ་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་པས་ཚོས་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ང་རྒྱལ་
ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རང་གི་ནད་གསོ་བའི་བྱིར་སྟོན་པ་
མཁས་པ་གཅེས་པར་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ། དོན་བསམ་སྟོར་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་རྟུ་
ཕྱིན་པ་འདི་བསྟུབ་པའི་ས་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེན་གཞེས་པ་མེད་པར་བྲལ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྲུས་པས་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱ་ངོས་བསྟངས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་བཅས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན།

དེ་དག་རྗེས་སུ་སྟོན་བྱེད་འདི་ནི་བསྐྱབ་པའི་ས།

རྒྱ་ཆུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་དུ་རྟོགས།॥༡༩॥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བྱང་རྒྱུ་ཞེས་པས་ནས། ལྟར་དུ་རྟོགས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། འོ་ན་བསྟེན་བྱ་སྐྱེ་མ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྟོན་བྱེད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་
རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དག་དང་། བསྟེན་བྱ་ཐབས་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན་
ལ། འོ་ན་དེ་དག་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་གང་ཟག་གི་ཆོས་
དེ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་བསྐྱབས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་
དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ།

ཀྱན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི།

གསལ་དང་སྟོན་དང་སྒྲུང་དང་སྟོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་བཤད།॥༡༩॥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་འདས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ཞེས་བཤད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། རྒྱལ་བས་སྒྲུང་འདས་པ་རྣམས་དང་ཕྱིས་མ་བྱོན་པ་རྣམས་དང་ད་ལྟར་ཕྱོགས་
ན་གང་བཞུགས་པ་ཀྱན་གསེགས་པའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ཡིན་ཞིང་གཞན་
མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ལ་
བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་གསལ་བ་དང་ལམ་སྟོན་པ་སྟོན་མེ་དང་བཞིས་
རྟོགས་པས་སྒྲུང་བ་དང་ལམ་སྟོན་པ་ལས་སྟོན་པས་སྟོན་པ་མཆོག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྒྱལ་བས་
བཤད་དོ།

བཞི་བ་བརྟན་བཞེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བཞི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། དེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
བ་དང་། གཉིན་པོ་རྣམ་བྱུང་རྒྱུ་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པའི་མཚན་
ཉིད།

ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པ་མཚན་ཉིད་སྟོང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པ་མཚན་ཉིད་སྟོང་ཞེས་པ་
ནི། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡང་ན་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པ་ནི་མཚན་མཚོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། མཚན་གཞིས་སྟོང་པས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་འབྲམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་བྱིན་པ་ནི།

ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་ཤེས་ཤིང་།།

ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན།།

དེ་ལྟར་སྟོང་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཡིན།།༡༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཉོན་མོངས་འཁོར་བ་དང་རྣམ་བྱུང་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་བསྐྱས་
པའི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་བྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་འབྲས་
བར་སྟོང་པར་ཤེས་ནས། འདི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོས་སྟོང་ཞིང་། རྒྱས་སྟོང་པ་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུས་སྟོང་པ་སྟོན་པ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་
སྟོང་པ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་ལྷོགས་པ་མས་ལ་འདོད་བྱེད་ཅིང་།།

འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་རྒྱུས་ཏྲག་ཏུ་འཁོར།

བདག་དང་བདག་གི་ཚོས་གཉིས་ཡང་དག་མེན་སྟོང་སྟེ།

བྱིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཁའ་ལ་མཐུད་བ་པོར། ༡༦།

དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྒྱག་བསྐྱང་བ།

རྒྱག་དེ་ཁོང་རྒྱ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ།

བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མེན་སྟེ་ཞིང་འཆི། ༡༧།

ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་བསྟན་ཞེས་
པའི་བར་ལ། འོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བ་རྒྱུས་
དང་རྒྱུ་བྱུང་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། སེམས་ཅན་རྒྱུས་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་འདོད་ཡོན་གྱི་ཟས་ལ་འདོད་པར་བྱེད་ཅིང་།
འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་པ་རྒྱུས་བདག་དེས་
ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ཞིང་དེ་ལས་བསགས་པས་རྒྱུ་ཏྲག་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ།

འོན་ཀྱང་གང་ལ་ཆགས་པའི་བདག་དང་བདག་གི་ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དག་པར་
ཡོད་པ་མེན་ཞིང་སྟོང་བ་སྟེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་དཔེར་ན་མཁའ་ལ་མཐུད་བ་པོར་བ་དང་འདུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔེར་ན་
དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱག་བསྐྱངས་པ་ན། རྒྱག་དེ་དངོས་པོ་ལ་ཁོང་རྒྱ་སོང་བ་མེད་
ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་བདག་དང་བདག་གིར་
ཁས་ལེན་པ་རྒྱུས་ཀྱང་བདག་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་ཏུ་མི་ཏྲག་པས་
དེར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྟེ་ཞིང་འཆི་ལ། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བར་
འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བར་བསྟན་པའོ། །བཞི་པ་གཉེན་
པོ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི།

བདག་དང་བདག་གི་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས།
 འདི་ལ་གང་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་འགྱུར་མེད་པར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྟོགས།།༡༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་མི་དམིགས་པ་ནས། བྱིན་པ་རྟོགས་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། དེ་ལ་བསྐྱོག་སྟེ་བདག་དང་བདག་གི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་
 བྱང་བར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལུགས་འདི་ལ་གང་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉོན་
 བོ་རྣམ་བྱང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་མེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡུམ་དོན་རྟོགས་སོ།

ལྷ་པ་ཆོས་དེ་རྒྱུ་ལྷ་པ་ཆོས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དེ་རྒྱུ་ལྷ་པ་ཆོས་པ་
 བར་གདམས་པ་དང་། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩོན་
 བར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དེ་རྒྱུ་ལྷ་པ་ཆོས་པ་
 བལ་གསུམ། ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་
 ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་
 ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ལྷན་པ་

འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་མ་ལུས་པ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་པ་སྟེད་ནས།
 ལོ་སྟོང་བྱེ་བ་མང་པོར་སྦྱིན་པ་བྱིན་བྱས་ལ།
 ཀུན་གྱང་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྐྱོད་དང་། །༡༦།

གང་ཞིག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་མཛོན་བརྩོན་པ།
 ཐན་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་རྒྱུ་ལྷ་པ་ཆོས་པ་ལྷན་བྱེད་ན།
 དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལུང་པོས་བསྟོད་ནམས་ཆར་མི་ཡོད།
 དེ་བྱིར་གཤེལ་མེད་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་འཕྲུག་པར་བྱ།།༡༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ན་ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་
ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཡན་ཡོན་ཆེ་བ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་
གླིང་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་
ལ་སྟོན་འགྲོ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་སྦྱོར་བ་
དུས་རིང་བ་ལོ་སྟོང་བྱེ་བ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གུ་
ཞོམ་པར་མང་པོར་བྱིན་པར་བྱས་ལ། རྗེས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱན་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འགྲོ་
བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་བསྟོ་ས་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྟོ་ཡང་། གང་ཟག་གང་ལ་ལ་
ཞིག་གིས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རང་བསྒོམ་པ་དང་གཞན་
ལ་སྟོན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ། ཐ་ན་དུས་ཉི་མ་གཅིག་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་ལུང་པོས་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་ཆ་ནས་རྒྱའི་བར་གྱི་
ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །རྒྱའི་ཕྱིར་ན་ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་
ཏུ་གཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བརྟོན་པས་འཇུག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོན་སྟངས་སུ་བྱུར་བནི།

གཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ།

སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་གཤེས་མེད།

དེ་ཆོམ་པས་པ་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོན་གནས་འགྲུར།

རྟག་ཏུ་ལུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་། [༡]

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེས་
པའི་བར་ལ། གཞན་ཡང་གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་
པ་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདེན་པའི་
འདུ་གཤེས་མེད་པའོ། །དེའི་ཆོམ་པས་པ་དེ་ལ་ལུལ་ན་འགྲོ་བ་རང་མི་ཕྱི་ལ་གཞན་གྱི་དག་
པ་འཕེལ་བས་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོན་པའི་གནས་སུ་འགྲུར་བས་ན། རྟག་ཏུ་ལུལ་འཁོར་

གྲིས་ལུལ་བའི་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཤམ་པ་གདུལ་བྱའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་བཞི།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་འདིར་ཡུན་རིང་འབྲེལ་བ་ཡི།

ལྷ་མིང་ན་སོང་གཤམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགོལ་བའི་ཕྱིར།

ལམ་ཡངས་པ་རོལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོན་འདོད་བས།

ཉིན་མཚན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།།(༡༩)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེས་པ་ནས། བརྩོན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འཁོར་བ་འདི་ནས་དུས་ཡུན་རིང་
པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲེལ་བའི་ལྷ་དང་མི་དང་རན་སོང་གཤམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྟུག་
བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཤོང་བས་ལམ་ཡངས་པ་པ་རོལ་
རྟ་ཕྱིན་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟོན་པར་འདོད་བས་ཀྱང་དེའི་ཐབས་སུ་ཉིན་
མཚན་མེད་པར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྟ་ཕྱིན་པ་ལ་ཚས་སྤྱོད་བཅུས་བརྩོན་པར་བྱའོ།
གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱུ་ནས་མཚན་པར་བྱ་བཞི།

མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་རྟེན་པ་ཡི་རིན་ཆེན་མཚོ།

དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ལས།

རྟེན་མ་ཐག་རྟ་བག་མེད་གྱུར་ཏེ་སྟོར་ན་ནི།

སྟོར་བས་རིན་ཆེན་མཛོན་འདོད་རྟ་རྟ་སྟུག་བསྐལ་ལོ།།(༢༠)

དེ་ལྷར་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཞུགས་རིན་ཆེན་ལྷ་བུ་ཡི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དོར་མི་བྱ།

རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་སྤངས་ཏེ་རབ་རྟ་བརྩོན་དགིས་ནས།

གྱུར་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན།།(༢༡)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས། ཤེས་རབ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་མྱུར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནོར་བུ་
 རྟེན་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་རྩ་བའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་
 བརྩོན་འགྱུས་དང་ལྡན་པས་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཐུར་སྟོན་པའི་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་སྒྲངས་
 ཏི་རབ་ཏུ་བརྩོན་པས་དགྱིས་ཤིང་སྒྲས་ནས། མྱུར་དུ་རང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། དེས་འགྲོ་བའི་སྒྲག་བསྐྱེད་ཞི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཐན་ཡོན་ལ་བཞི། བསྐྱབ་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་དང་། ལྷ་མའི་མགོན་ཏུ་མྱུར་པ་དང་། བདུད་ཐམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་
 པ་ཐུན་སུམ་ཆོག་པས་རང་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་བསྐྱབ་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།

ཉི་མ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཟེར་དྲ་བ་ཅན་།།

སུན་ནག་ཐིབས་པོའི་སུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་འཆར་བ།།

སྤྱིན་སུམ་ཁྱེ་ཁྱེར་སྒོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་།།

རྒྱར་མའི་ཆོག་པས་དང་སྒྲ་བའི་འོད་ཀྱན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་།། ༡༥།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན།།

མཆོག་སྟོད་སྟོད་པ་དང་ནི་མཆོན་མ་མེད་སྟོད་པ།།

མཁས་པས་ལྷ་བའི་ཐིབས་པོ་བརྩོམ་ནས་འགྲོ་ཀྱན་དང་།།

དག་བརྩོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་།། ༡༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་པ་ནས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། ཡང་དཔེར་ན་ཉི་མ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཟེར་དྲ་བ་ཅན་གར་བས། མི་
 མཐུན་པའི་ཁྱོགས་སུན་ནག་ཐིབས་པོའི་སུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་སྒྲང་བ་འཆར་
 པ་དེས་མཐུན་ཁྱོགས་སྤྱིན་སུམ་ཁྱེ་ཁྱེར་དང་སྒོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་

དང་། ཡང་སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱི་འོད་དང་ལྷ་པའི་འོད་ཀྱན་ཀྱང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལ་སྟོད་པ་ནི་སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཐབས་
 མཁས་པས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བདག་དང་ཚོས་སུ་བལྟ་བའི་མ་རིག་པའི་ཐིབས་པོ་
 བཅོམ་ནས་མཐུན་སྟོགས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 ཀྱི་དགེ་བ་དག་བཅོམ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་དགེ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དམིགས་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་མང་པོ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟ་མའི་མཐོན་དུ་ཐུར་བཞི།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྲ་ཞིག་ནོར་གཏོང་དོན་འདོད་པ།
 ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་འགྲོ་བུ་འོས།
 འདི་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་དགའ་བྱེད།
 ཐབས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་གནས་ནས་སློས་ཅི་དགོས།།(༡༧)

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་།
 བདུད་ཅི་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ།
 འདི་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོར་བཅོན།
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ནས་སློས་ཅི་དགོས།།(༡༨)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྲ་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། སློས་ཅི་དགོས་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས། ལམ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ལྟ་མའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བ་
 བེ། རྒྱལ་བྲ་གཞོན་ལུའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་
 ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བ་ཡང་། བདུད་
 ཅི་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བས་དེའི་
 བྱང་དུ་འོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དུས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་

ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། ཉམ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སྟུག་དུ་རེ་
བ་བསྐྱེད་དོ།

གསུམ་པ་བདུད་ཐམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ། བདུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་མི་རྩལ་པ་
དང་། ཞར་ལ་རྩལ་སྟུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་བདུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ཡི་ཆོན་བདུད་ནི་ཟུག་རྩལ་པར་འགྱུར།

བྱང་ན་ཉམ་ཐག་སྟུག་བསྟུལ་ཡིད་མི་བདེ་ཉམ་རྩུང་།

ཇི་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིད་རྒྱར་གྱུར་ཞེས།

འཛིགས་པ་བསྟན་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་སྟེག་ཅིང་སྐར་མདའ་གཏོང་།། (༡༧)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་ཆོན་ཞེས་པ་ནས། སྐར་མདའ་གཏོང་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཡང་དེ་ཡི་ཆོན་བདུད་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འདི་བདག་གི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་
འགྱུར་རོ་སྟུག་དུ་སེམས་ཟུག་རྩུང་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལ་ཡིད་བྱང་ན་གྱིས་ཉམས་ཐག་ལུས་
ན་ཆས་སྟུག་བསྟུལ་ཞིང་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཔའ་ལྷུང་བས་ཉམས་
རྩུང་རོ།

ཡང་ད་རུང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འདི་བྱང་རྩལ་གྱི་སྒྱོད་པ་ལས་ཇི་ལྟར་
བྱས་ན་ཡིད་རྒྱར་བར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་ནས། སྒྱོར་བས་འཛིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ས་ཕྱོགས་རྣམས་སེམས་བསྟེགས་ཅིང་སྐར་ནས་སྐར་མདའ་སྟེ་ཐོག་གཏོང་
བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་མི་རྩལ་པ་ནི།

གང་ཆོ་མཁས་པ་དེ་དག་བསམ་པ་དྲག་ལྟར་ཞིང་།

ཉིན་མཆན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་དོན་ལ།

དེ་ཆོ་ལུས་སེམས་དག་ནི་མཁའ་འགོ་བྱ་ལྟར་གྱུ།

ནག་པོའི་རྩ་ལས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་ཆེད་ག་ལ་འགྱུར།། (༡༨)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ནས། ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 འོན་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེ་དག་བསམ་པ་བྲག་པོས་བྱམས་
 སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྡན་ཞིང་། སྦྱོར་བ་དུས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་མཚོག་གི་དོན་ལ་བརྟའོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་དང་
 དག་དང་གསུམ་ནི་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་བྱ་ལྟར་དུ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའམ་གཞོད་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བདུད་དང་ནག་པོའི་རྩ་ལག་དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གྲགས་བལྟས་ཀྱང་གྲགས་རྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་གྲགས་མི་རྟེན་དོ།

གསུམ་པ་ཞོར་ལ་རྟགས་བཞི།

གང་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འཐབ་དང་རྩྭ་ད་གྱུར་ཅིང་།

ཐན་རྩྭ་མི་འཐུན་ཁྲིས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་གྱུར་པ།

དེ་ཆེ་བདུད་ནི་དགའ་ཞིང་མཚོག་ཏུ་ཉམས་བདེར་འགྱུར།

དེ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་ཨེ་གཤམ་ལས་ནི་རིང་འགྱུར་སྟམ།།[༡]

དེ་གཉིས་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ག་ཟ་འདྲ་བར་འགྱུར།

གཉིས་ཀ་རང་གི་དམ་བཅས་ཉམས་བར་བྱེད་པར་འགྱུར།

སྤང་ཞིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད།

དེ་ཆེ་བདུད་རྣམས་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བར་འགྱུར།།[༢]

ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས།

ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲིས་རྩྭ་ད་བ་རྩྭ་མ་བྱེད་ན།

ཐ་བསྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་ཇི་སྟེད་པ།

དེ་སྟེད་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བགོས་སོ།།[༣]

སངས་རྒྱས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པས་བྱང་རྒྱུ་བ་རེག།

སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟེ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་།

སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་ལ།

དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྟོབ་པ། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྟོབ་ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་དུས་གང་ཞིག་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་གིས་ལུས་ཀྱི་འཐབ་པ་དང་ངག་གིས་ཚུད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་ཅིག་མི་མཐུན་ཞིང་འཁྲོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཡིད་དགའ་ཞིང་ལུས་མཆོག་ཏུ་ཉམས་བདེ་ཞིང་འདི་སྟེ་རྟུར་ཏོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཐབ་ཚུད་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི། ཐག་རིངས་སུ་འགྱུར་བས་བདག་གི་དོན་འགྲུབ་པོ་སྟེ་རྟུ་སེམས་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་གཞུང་པ་ག་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་སྒར་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅས་པ་དེ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་པ་དེ་ཞེ་སྒང་ཞིང་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བདུན་རྣམས་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལ་བྱུང་བར་དུ་ཡང་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། སྒར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་ཁྲོས་གིང་ཚུད་པར་ཚུམ་པར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཐལ་བའི་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་གངས་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་གཞི་ནས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་དགོས་སོ།

སྟོན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་འམ་དེ་ལ་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་

རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ལ་
 རེག་པ་ཡིན་པ་ལ། ཞེ་སྤང་གི་སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྐྱམ་ན་འབྱོད་པའི་བྲན་པ་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་པོ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྷ་བུའི་
 བསམ་སྦྱོར་ཕྱིས་ཀྱང་སྒོམ་པར་བྱེད་ལ། སྤར་བཀྱི་བ་ལ་ཡིད་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་
 བློ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་བསྐྱབ་པ་ཐུན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ལག་སྐྱམ། ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་
 པ་ཟབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ལ་རྗེས་སྤྱིའི་དང་བས་བསྐྱབ་པ་དོན་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ཡང་དག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་ཟབ་པ་ལག་ཉིས། ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པའི་དང་བཞིན་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པའི་དང་བཞིན་ནོ།

གང་ཞིག་སྦྱོབ་ཆེ་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན།།

སྦྱོབ་པ་པོ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་ཤིང་།།

བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་འདི་གཉིས་མི་རྟོག་པ།།

དེ་ལྷར་གང་སྦྱོབ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་འདིར་སྦྱོབ།།(༡༧)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སྦྱོབ་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆེ་ཡང་དག་
 པའི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་སྦྱོབ་པ་པོ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་མི་དམིགས་ཤིང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པ་འདི་གཉིས་ཐ་དད་རྟུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པ། དེ་ལྷར་གང་ཞིག་སྦྱོབ་པ་དེ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་འདིར་སྦྱོབ་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ལག་སྐྱམ། བསྐྱབ་པའི་དོན་ཆང་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་གོ་
 སྐབས་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཆང་བ་ནོ།

དབང་རྒྱུ་མེམས་དབང་གང་ཞིག་དེ་ལྟའི་བསྐྱབ་འདི་ཤེས།
 དེ་ནི་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་ཉམས་རྒྱུ་ཁྱིམས་འཆལ་མི་འགྱུར།
 དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚེས་མཉེས་བྱ་བྱིར་འདི་ལ་སྒོ་བ།
 དེ་ནི་བསྐྱབ་ལྷག་བསྐྱབ་ལ་མཁས་ཏེ་དམིགས་པ་མེད།། ༡༦
 མཁས་པ་འོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟར་སྒོ་བ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབང་རྒྱུ་མེམས་དབང་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། ཡང་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་རྒྱུ་མེམས་དབང་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་གཏོགས་པའི་
 བསྐྱབ་པ་འདི་ཤེས་པ་འདི་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་ཉམས་ཤིང་རྒྱུ་ཁྱིམས་འཆལ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉམས་པའི་རྒྱ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་
 ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཚོག་འདི་ལ་སྒོ་བ་
 ཟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་མེམས་དེ་དང་རྒྱུ་ཁྱིམས་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་
 པ་འདི་ལྷག་པའི་མེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཁས་ཏེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ནི་མ་རིག་པ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པའི་འོད་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་བྱེད་པ་ནི།

དགེ་བ་མ་ཡིན་སེམས་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེད་མི་བྱེད།
 ཉི་མ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཟེར་གྱིས་ཟིལ་གཞོན་པའི།
 མདུན་གྱི་པར་སྒྲང་ལ་ནི་མུན་པ་མི་གནས་པ་ཞིན།། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། མི་གནས་པ་ཞིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་པ་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་དང་གཏི་མུག་མེད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 མེམས་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་ཉི་མ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་
 པ་ཞིན་ནོ། །གཟུགས་པ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནི།

ཤེས་རབ་མ་རོལ་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ནམས་ཀྱི།

ཐ་རོལ་གྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་འགྱུར།།

འཛིན་ཚིག་སྟེ་བར་སྟེ་བརྒྱུ་ཅུ་མཉིས་འདུས་སྟེ།

དེ་བཞིན་པ་རོལ་ཁྱིན་པ་འདི་དག་འདུས་པར་གསུངས།། (༣༥)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནས། འདུས་པར་གསུངས་ཞེས་
པའི་བར་ལ། བསྐྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ཞིན་པ་ལ་དམིགས་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རྒྱུ་ཞིན་པ་ལྡོ་ཐོ་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེར་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་འདིགས་ཚོགས་
ཀྱི་ལྟ་བར་བལྟ་བ་དུག་ཚུ་ཆ་གཉིས་འདུས་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་པ་རྒྱུ་ཞིན་པ་
ལྡོ་ཐོ་འདི་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ཞིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །

དཔེར་ན་སྒྲིག་གི་དབང་པོ་འཇགས་ན་དབང་པོ་གཞན་།

གང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་གེས་རབ་སྒྱུད་པ་མཁས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི།

ཕ་རོལ་ཁྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་གསུངས།།[༣༧]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱིར་དབང་པོ་ནི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ལས། རྣམ་བྱང་གི་དབང་
པོ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། དུན་པའི་དང་། བརྩོན་ལྷུས་གྱི་དང་། ཉིང་འཛིན་
གྱི་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡི་དང་། ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། ཀྱང་
ཤེས་པ་གྲོལ་བས་དང་བརྒྱད། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མོར་བའི་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་གྱི་དང་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་དང་། ཚོར་བའི་བདེ་སྤྱུག་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། བོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྩུ་བཞི་དེ་
ལྟར་ན་དབང་པོ་ནི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དཔེར་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ལ་
འགགས་ན་དབང་པོ་ཙུ་ཅིག་པོ་གཞན། ལང་དག་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་པར་

འགྱུར་བས་སློག་གི་དབང་པོར་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འདུས་པའོ། །དཔེ་དེ་ལྟར་གཤམ་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་མཁས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་གྱིས། པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་གསུང་པའི་གསུང་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདིར་
ནི་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པས་བསྐྱབ་བར་བྱ་ཆེ་བནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་ཉན་ཐོས་ཡོན་ཏན་གང་དག་དང་།

དེ་བཞིན་རང་ཆུལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་སྒྲོབ་བྱེད་ཅིང་།

དེ་དག་དེ་ལ་མི་གནས་འདོད་པ་མི་སྦྱེད་དེ།

འདི་ནི་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་མ་དེ་བྱིར་སྒྲོབ་། །༧༠།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱིར་སྒྲོབ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་གསལ་བ་གང་ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡོན་ཏན་
གང་ཞེས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཆུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲོབ་
པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་
གནས་པ། རོ་མུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འདོད་པ་མི་བསྦྱེད་དོ། །ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་
གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་གཞན་ལ་ཡང་དེའི་
བྱིར་སྒྲོབ་པའོ། །བཞི་པ་གཞན་བགྱི་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བས་དོན་ཆེ་བནི།

མི་ལྷོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་བསམ་ཡི་རང་བ།

སྒྲོང་གསུམ་རི་རབ་སྒྲུང་ལ་གཞལ་བས་ཚད་གསུང་རུང་།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་། །༧༡།

དགེ་བ་དོན་གཉེར་ཕན་འདོད་སེམས་ཅན་རི་སྒྲེད་པ།

ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་སྒྲུང་པོ་ལ་ཡང་ཡི་རང་གྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་གྱུར་ནས།

སྤྲལ་བསྐལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་སྤྱིན་བྱེད།།༡༧།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལྷོག་བྱང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་སྤྱིན་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་ལ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བསམས་པ་ཐག་པས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་བྱེད་ན། རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བའི་དཔེ་ནི། སྟོང་གསུམ་རི་རབ་དང་བཅས་པའམ་རི་རབ་ཉིད་སང་ལ་གཞལ་བས་སྒང་གུངས་གྱི་ཆད་གཟུང་དུ་རུང་གི། སྤར་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་གཟུང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཆེ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཡང་ཡིད་རང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྲལ་བསྐལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོས་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བའི་སྟོན་ནས་བསྐལ་བའི་རིམ་པ་སོང་ནས།

སྤྱི་དོན་བཞི་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། མི་རྟོག་པའི་སྟོད་བཟོབ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་བ་དང་། མི་རྟོག་པར་སྟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་མི་རྟོག་པའི་སྟོད་བཟོབ་བ་ནི།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ཞིག་མི་རྟོག་ཚོས་རྣམས་ཀུན།

སྟོང་དང་མཚན་མ་མེད་དང་སྟོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་བ།

དེ་ནི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཚོལ་མི་བྱེད།

རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་བརྟེན།།༡༨།

ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་དེར་འགལ་བ།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་གང་གིས་ཀྱང་ནི་དེ་མ་ཐོབ།།

དེ་བཞིན་གཤམ་རབ་སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་།།

ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོན།།༥༥།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོན་
ཞེས་པའི་བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱན་རོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱས་སྟོང་པའི་མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་འདི་ནི་གཤམ་
རབ་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སམ། ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་
བར་མི་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་མི་དམིགས་པར་གཤམ་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་མཚོག་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁམས་དེ་དང་ནི་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
གཉིས་མཐོང་མན་དང་། རིང་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་
གང་གིས་ཀྱང་ནི་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐོབ་པོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་གཤམ་
པའི་གཤམ་རབ་ལ་སྟོན་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་གཟུམ་ཡང་། རྟོག་པ་
གང་ཡང་མེད་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདི་ཉི་
རིང་གི་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོན་དོ།།

གཉིས་པ་མི་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གསུམ། རྒྱ་མའི་དཔེ་དང་། རྒྱ་ལ་
པའི་དཔེ་དང་། ཤིང་གི་སྒྲེས་སུའི་དཔེའོ། །དང་པོ་རྒྱ་མའི་དཔེ་ནི།

སྒྲེ་པོའི་དབུས་ན་རྒྱ་མའི་སྒྲེས་སུ་འདི་སྒྲུམ་དུ།།

སྒྲེ་པོ་འདི་མགུ་བྱ་སྒྲུམ་མི་སེམས་དེ་ཡང་བྱེད།།

ཐུ་འབྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་མཐོང་ཡང་།།

དེ་ལ་ལུས་མེད་སེམས་མེད་མིང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།༥༦།

དེ་བཞིན་གཤམ་རབ་སྒྱུད་པ་ནམ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ།
 བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་དགོལ་མི་སེམས།
 རྒྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ནི་བྱ་བ་མང་ལྷན་བ།
 རྒྱུ་མ་ལྷ་བུར་སྟོན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྒྱུད།།༧༥།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱེ་བའི་དབུས་ན་ཞེས་པ་ནས། མི་རྟོག་སྒྱུད་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 དེ་ལྷ་རྩེ་ཡང་སྤངས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བ་ནི་རྒྱུ་མའི་རྒྱེས་
 བུའི་དབེ་དེ་བཞིན་དུ་གཤམ་རབ་ལ་སྒྱུད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡང་འདི་སྟམ་དུ། བདག་གིས་
 བྱང་ཆུབ་རྟོགས་གིང་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟག་བསྐལ་ལས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོལ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་ཀྱང་རྒྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
 རྒྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་ནི་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་
 པའོ། །དེ་རྒྱུ་མའི་རྒྱེས་སུ་སྟོན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྒྱུད་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་དབེ་ནི།

དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་པ་སངས་རྒྱལ་མཛད་པ་བྱེད།
 བྱེད་པ་དེ་ལ་དྲེགས་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་འགྱུར།
 དེ་བཞིན་གཤམ་རབ་སྒྱུད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་།
 རྒྱལ་བ་རྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན།།༧༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོན་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་བའི་དབེ་དེ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་གཤམ་པའི་གཤམ་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྱུད་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་། དེ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱུ་མའི་རྒྱེས་སུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དང་དྲེགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགྲོ་
 པ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་གིང་གི་རྒྱུས་བུའི་དབེ་ནི།

ཤིང་མཁན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྒྲེས་པ་བྱད་མེད་དང།
 འབྲ་པའི་བཟོ་བྱས་དེ་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད།
 དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་སྒྱུད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད།། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་མཁན་བཟོ་བོ་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་བྱེད་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། ཤིང་མཁན་གྱི་བཟོ་བོས་བྱས་པའི་སྒྲེས་བུའི་དབེ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་གྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྱུད་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་། རྒྱུ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་།

གསུམ་པ་མི་རྟོག་པའི་སྒྱུད་པ་ལ་གསུམ། ལྟས་བསྐྱལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བསྐྱུགས་པ་དང་། བུད་ཀྱི་མི་ཇི་བོའོ། །དང་བོ་ལྟས་བསྐྱལ་བའི།

དེ་ལྟར་སྒྱུད་མཁས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཚོགས་མང་བོ་དག།
 ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུང་ནས་བྱག་ཀྱང་འཆལ་བར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུད་མཁས་ཞེས་པ་ནས། འཆལ་བར་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་
 ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ལྟས་བསྐྱུར་བ་རྣམས་ལ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་
 མང་བོ་དག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་བྱོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུང་
 བས་འདུད་པ་དང་བྱག་འཆལ་བར་བྱེད་ངོ་། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པའི།

བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་བའང་།
 ཡོན་ཏན་བསྐྱུགས་པའི་བྲེང་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པར་མཛད།། ༥༦

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་པར་མཛད་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 གཞན་ཡང་བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་བཞུགས་
 པའང་། དེ་ལ་གཟིགས་ནས་འདི་ནི་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་དཔལ་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་བསྐྱུགས་པའི་ཐེང་བ་ལྟར། བར་མ་ཆད་པར་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །
གསུམ་པ་བདུད་གྱིས་མི་མེ་བཞི།

གང་གཤེ་ཁྱུང་མཉམ་ཞིང་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་བ།
དེ་ཀྱན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ་བདུད་རྒྱུར་ལ།
བསྐྱུ་ཉག་རེ་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེང་སྐྱུལ་བྱས་ཀྱང་།
དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་མཁས་ལ་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས།། (༡༠)

རྒྱ་ནམ་བཞི་ཡིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན།
བདུད་བཞིས་སྐབ་བར་དཀའ་ཞིང་བསྟེན་པར་མི་རུས་ཏེ།
སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་།
རི་སྟེང་སྐྱུལ་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན།། (༡༡)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གཤེ་ཁྱུང་མཉམ་ཞེས་པ་ནས། བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་གང་གཤེ་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དང་མཉམ་པའི་ཞིང་ན་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་བསམ་པ་བཟུང་སྟེ། བདུད་རྒྱུར་པ་
དེ་དག་རེ་རེའི་བསྐྱུ་ཉག་མ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཤར་གྱི་བདུད་དེ་སྟེང་ཅིག་སྐྱུལ་བ་བྱས་
ཀྱང་། བདུད་དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བར་
མི་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་ནམ་པ་བཞི་ཡིས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་ཤིང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷའི་སྤའི་བདུད་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞིས་སྐབ་
བར་དཀའ་ཞིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟེན་པར་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རང་གི་སྒོ་
གནས་ལུགས་སྟོང་པར་གནས་པས་དོན་དམ་པར་བར་དུ་གཅོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་དེ།
ཀྱན་ཚོབ་ཏུ་དོན་དམ་མཛོགས་པའི་སེམས་ཅན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་
དང་། རི་སྟེང་སྐྱུལ་ཤིང་དམ་བཅས་པ་བཞིན་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྷ་སྤའི་
ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྟོབ་པས་སོ། །དེས་
གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྐྱུགས་པ་སོང་ནས།

སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་བསྟན་བྱོམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟགས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ལ་མོས་པ་དང་སྤྱོད་པས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཐོན་པ་དང་། ལུས་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་།
ལུས་བསྐྱབ་པ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལུས་ལ་མོས་པ་དང་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ལམ་སྟེ་ཐོན་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་ལུས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལོ།།
འཆད་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མོས་བྱེད་ཅིང་།།
བསམ་པ་ཐག་བསམ་བསྐྱབ་པར་མངོན་པར་བརྩོན་བྱེད་ན།།
དེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་རིག་བྱ།།༥༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལུས་ཞེས་པ་ནས། ཞུགས་རིག་བྱ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། རུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་བསྟེན་པའི་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལོ། འཆད་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བསམ་པ་
མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། འདུན་པའི་བསམ་པ་ཐག་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
པར་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྟོར་དང་ལྟན་པ་དཔེ་འབྲས་བླ་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་
གནས་པ་ཉིད་རོས་བསྐྱང་བ་དང་། དེ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཀྱན་
འདོད་པ་དེ་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་ལོ། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་གནས་པ་ཉིད་རོས་བསྐྱང་
བ་ནི།

ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།
དཔེར་ན་པར་སྣང་སྟོན་བཞིན་གནས་པ་མེད་པར་གནས།།
རིག་ལྡགས་འཆང་བ་གནས་མེད་མཁའ་རྒྱ་གནས་འདོད་པ།།
ལྡགས་མཐུས་རུས་མིན་མེད་ཤིང་ལྡན་ཞིང་བྱིས་རྒྱབ།།༥༩།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ།
 རྟོགས་པར་བྱེད་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དམིགས་མི་འགྱུར།
 འཆད་པར་བྱེད་དང་ཆོས་འདོད་ལྟ་བར་བྱེད་མི་དམིགས།
 འདི་ནི་ཞི་འདོད་ཡོན་ཏན་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན།།(༤༤)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཞེས་པ་ནས། གནས་མ་ཡིན་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློ་ཞེན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་གནས་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། མི་གནས་པ་དཔེ་བར་སྤྲང་ལ་གནས་པའི་སྤྱིན་བཞིན་དམིགས་ཡུལ་
 འགའ་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པར་གནས་སོ།།

ཡང་དཔེར་ན་རིགས་སྤྲགས་འཆང་བ་ཡང་གནས་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་
 ཞིང་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་སྤྲགས་སྤྱབ་པའི་མཐུས་སྤྱེ་བའི་དུས་མིན་པ་དགུན་
 ལྟ་བུ་མེ་ཏོག་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤིང་སྐམ་པོ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་བྱེད་དོ། །དཔེ་
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་ཤིང་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡིད་
 གཞུངས་པའི་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །རང་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་
 འབས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འཆད་པའི་སློབ་དཔོན་དང་། ཆོས་འདོད་པའི་སློབ་མ་ལ་བལྟ་
 པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་ཏེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར་རོ།།

འདི་ནི་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་ལ་
 དགའ་བའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་གནས་སམ་བརྟེན་བྱེད་པའི་རིགས་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་བདེ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པའི།

དག་བཅོམ་རྣམ་ཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་མ་གཏོགས་པར།
 གནས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་ཡི།
 གནས་པ་ཞི་བའི་ཉིང་འཕྲིན་རབ་ཞི་བདེ་ལྷན་པ།

ཇི་སྟེང་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ཤོང་ན་མེད་པ་ཡིན།།[༥༥]

འདབ་ཆགས་མཁའ་ལ་གནས་ཀྱང་ལྷུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན།

ཉ་ནི་ཆུ་ལ་གནས་ཀྱང་འཆུབས་ཏེ་འཆི་བ་མེད།།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་བསམ་པ་ཏན་མེད་པས་དག་གིས།

པ་རིལ་སོན་པ་སྟོང་གནས་བྱུང་ན་འདད་མི་འགྱུར།།༥༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བཙུམ་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ནས། འདའ་མི་འགྲུར་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་དགྲ་བཙུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱད་
ལ་མངའ་བ་འདི་རྣམ་ཐར་མ་གཏོགས་པར། བྱད་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་འདི་ནི་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་པ་ཉན་ཐོངས་པ་ཞི་བའི་
བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཡིད་རབ་རྒྱ་དགའ་ཞིང་ལྷན་བདེ་
བ་དང་ལྷན་པ། དེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་
དམིགས་པ་བསྐྱོམས་ན་ཉན་ཐོངས་པ་ཟད་ནས་ཟུངན་ལས་འདའ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེན།
འཐད་དེ་རི་ལྟར་འདབ་ཆགས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་གནས་ཀྱང་ཡང་བ་ལ་ལྷུང་བར་
འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉ་ནི་རྒྱལ་གནས་ཀྱང་རྒྱས་འཛུབས་ཏེ་འཆི་བའང་མེད་པ་དེ་
ལྟར། བྱད་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྟོབས་བརྒྱ་དག་
གིས་འཁོར་བའི་ས་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་གཤེས་རབ་གྱི་སྟོང་པར་གནས་ཀྱང་ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོས་ཟུངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་ཀུན་འདོད་བསམ་དེ་ལ་གནས་བཞི།

སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་།

མངས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མང་པོར་མཆོག་རེས་དང་།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རབ་མཆོག་དམ་པ་སྒྲིན་འདོད་གང་།

ཕན་མཛད་རྒྱལ་པོ་མཆོག་འདི་ལ་བསྟེན་པར་གྱིས།། (༥༥)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེན་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་འགྲོ་བ་
བསམ་གཏན་མཛོད་ཤེས་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་ཅིང་མད་དུ་འབྱུང་བ་མཚོག་པ་རེག་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རབ་མཚོག་དམ་པ་སྤྱིན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་
སྐུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མཚོག་དེ་ལ་
བརྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་ཐུམ་བསྐྱབ་པའི་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེན་པ་ལག་ཉིས། མཚོག་གི་རྒྱ་བསྐྱབ་བྱ་གདམས་
བ་དང་། དེ་མཚོག་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་མཚོག་གི་རྒྱ་བསྐྱབ་བྱ་གདམས་པན།

བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་འདྲེན་པས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་བརྗོད་ན།

བསྐྱབ་པ་རི་སྟེང་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་གོང་ན་མེད།

མཐས་པ་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཀུན་པ་རོལ་འགྲོ་འདོད་པས།

སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདིར་སྟོབས། །༥༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་འདིར་སྟོབས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། མི་གནས་པའི་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་འདྲེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་རི་སྟེང་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་ལས་མཚོག་དང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཐས་པ་གང་
ལ་ལ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བར་འདོད་པས། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྟོབས་
ཤིག་ཅེས་སོ།

གཉིས་པ་མཚོག་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལག་ཉིས། འབྲས་སུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་

གནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་འཕེལ་འགྲིལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་འབྲས་ཐུ་མོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི།

འདི་ནི་ཚེས་གཏེར་མཚོག་དང་ཚེས་མཛོད་དམ་པ་ཡིན།།

སངས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་འགྲོ་བའི་བདེ་དང་བསྐྱེད་པའི་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཚེས་གཏེར་མཚོག་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་མཛོད་ཞེས་
པའི་བར་ལ། བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཚེས་ཀྱི་གཏེར་
མཚོག་དང་ལྡན་པ་ལ། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་ཚེས་ཀྱི་མཛོད་
དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ལ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་དང་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་མཛོད་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་འཕེལ་འགྲིལ་མེད་པ་ཡང་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི།

འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཀྱི་ཆེན་མགོན་པོ་རྣམས།།

དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་ཚེས་དབྱིངས་ཟད་མི་ཤེས།། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཟད་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་བར་ལ། རྒྱར་
གང་དག་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཀྱི་ཆེན་མགོན་པོ་བཞུགས་
པའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས། རྒྱར་དེ་དག་གི་དམིགས་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་འབྱུངས་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟད་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡག་ཉིས། ཐིའི་ཆེན་འབྲེལ་དང་། བད་གི་ཆེན་འབྲེལ་
ལ། །དང་པོ་ཐིའི་ཆེན་འབྲེལ་ནི།

ཤིང་དང་འབྲས་ཐུ་མོན་ཏན་གསལ་ཆ་ཡི་སྟེད་པ།།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་ཞིང་འཛོན།།

འོན་ཀྱང་ས་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད།།
ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ནམ་པར་མི་རྟོག་སྒྲིབ་པ་མེད།།༦༠།

སངས་རྒྱས་ཐུགས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་ནམས་དང་།།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཚོས་ནམས་ཇི་སྟེད་པ།།
དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ལ་རྩིན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་།།
ཤེས་རབ་ནམས་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད།།༦༡།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་དང་འབྲས་སུ་ཞེས་པ་ནས། འཕེལ་བ་མེད་ཞེས་པའི་བར་
ལ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ནམས་
ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རྩིན་པ་
མཚོག་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་བྱུང་ལ། འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ནམ་ཡང་ཉུང་རུར་ཟད་
པ་འདྲ་མེད་ཅིང་། མང་དུ་འཕེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ།།
དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།།
རྟེན་ནམས་ཚོགས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་།།
མ་རིག་འཕྲུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད།།༦༢།

ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྒྲོ་ཐབས་དང་ཙ་བ་ཇི་སྟེད་པ།།
དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ལ་རྩིན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་།།
རྟེན་ནམས་ཚོགས་ནས་ལས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་།།
ཤེས་རབ་ལ་རྩིན་པ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད།།༦༣།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འཕེལ་འབྱུང་ལ།།
སྦྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ།།

ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སུན་བསལ་ལྟར།

མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཙོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར།།༥༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སེམས་ཅན་ཐ་མ་རན་འགྲོ་
གསུམ། འབྲིང་མི་དང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ་
འབྲས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བར་བདེ་བར་གཤེགས་
པས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་རྒྱུས་འཚོགས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་པའང་
མེད་ལ་འཕེལ་བ་ཡང་མེད་དོ། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཕེས་པས་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་། རྒྱ་ཕེས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། ཐབས་ཕེས་པས་སྦྱོར་བའི་
ལམ་དང་། ཕ་བ་ཕེས་པས་ཚོགས་ལམ་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་མཚོག་འདི་ལས་འབྱུང་དོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་
པའི་ལས་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུས་འཚོགས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་འཆི་འཕོ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བའང་མེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་གང་ལ་ལ་ཞིག་ངོ་པོ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ། རང་བཞིན་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་ཟད་ཅིང་འགག་པ་མེད་
པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས།
སུན་པའི་ཚོགས་བསལ་བ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་གྱི་འཐིབས་
པོ་བཙོམ་ནས་མཐོང་ལམ་དང་བསྐྱོམ་ལམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ། བཙོན་འགྲུལ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བཤོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ལྷལ་

ཁྱིམ་སྐྱི་མ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། སྤྱིན་པའི་མ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཉང་པོ་ལྷག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མ་
རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བརྟན་པ་ལག་སྤྲུམ། འབྲས་བུ་དམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། བསམ་པའི་དབང་གིས་མཚོག་དམན་ཏུ་བྱེད་པའོ། ཉང་པོ་འབྲས་བུ་
དམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི།

མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་བཞིས་ཀྱང་གནས་བྱེད་ལ།

བརྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད།

འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་བཅས་པ་བཞི་པོ་འདི།

བྱང་ཚུབ་དམ་པ་མཚོག་ཐོབ་པ་ཡི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར། །༥༥།

ཤེས་རབ་མཚོག་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དག་ལ་གནས་པ་ནི།

གཟུགས་མེད་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་བཞི་ཡང་ཉམས་སུ་ཁྱེད།

བསམ་གཏན་འདི་དག་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་མཚོག་ལ་པན།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཟག་པ་ཟད་བྱིར་སློབ་པ་མིན། །༥༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནས། ཟད་བྱིར་སློབ་པ་མིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ཀྱང་གཞན་
དོན་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་རོ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བ་
རྟེན་པར་བྱེད་པ་མང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། མེད་བཞིན་
ཏུ་ཡང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཡན་ལག་དྲུག་གམ་བཅོ་
བརྒྱད་བཅས་པ་བཞི་པོ་འདིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་དང་།
དམ་པའམ་མཚོག་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ཐོབ་ནས། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་གནས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་སུ་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་བཞི་ཡང་།

གཞན་དོན་དུ་རེ་གིག་ཙམ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཆེད་དུ་ཞེན།
བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་
ལྷར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མ་ཆགས་པའི་ཁྱད་པར་དང། བྱ་བ་བསྐྱབ་
པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་མ་ཆགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚྭ་གས་པའི་ངོ་མཆར་མྱད་བྱུང་སྟེ།
བསམ་གཏན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་མཆོན་མ་མེད།།
དེ་ལ་གནས་ན་མས་གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ཞིག་གྱུར་ན།།
བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་སྟེའོ།། (༤༧)

དཔེར་ན་འཇམ་གླིང་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་ལྟ་ལུལ་གྱི།
ལྟ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་རྒྱུ་ཕྱིན་ཕྱིས་སོང་སྟེ།
དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལུལ་དེ་ན་མས་མཐོང་ནས།།
ཕྱིར་འདིར་འོང་བར་གྱུར་ན་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར།། (༤༨)

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་འཆང་བ།།
ནལ་འབྱོར་བརྩོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས།།
ཕྱིར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གནས་ཏེ་ཆགས་པ་མེད།།
ལྟ་ཡི་བསྐྱབ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་པའི་ཆོས་མི་གནས།། (༤༩)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚྭ་གས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་མི་གནས་ཞེས་པའི་
པར་ལ། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱད་བྱུང་འདི་གང་ཞེན།
བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གནས་ནས་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རོ་མུང་བ་མེད་ལ། དེ་ལ་གནས་པ་ན་མས་

འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་ནས་གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཞིག་པར་འགྱུར་ན། འདོད་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་བསམ་པ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་
སུ་སྒྲར་བཞིན་དུ་ཡང་སྒྱུའོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ལྟ་བུའི་མི་ཞིག་གིས་
སྒྲིན་ཆད་ལྟའི་ལུལ་གྱི་ལྟའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་ཏུ་སྒྲར་མ་བྱིན་པར་བྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ན་ལྟ་
རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་པའི་ལུལ་དེ་རྒྱལ་མཐོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དཀས། རན་སེམས་
གྱིས་བྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡོང་བར་གྱུར་ན་ལྟ་ལུལ་ལ་འཆགས་པར་མི་བྱེད་པ་
ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཡོན་
ཏན་མཆོག་འཆང་བ་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་བརྩོན་པ་སྟེ། སྒྲར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཉིང་
རེ་འཛིན་བཞི་ལ་གནས་ཏེ། བྱིར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གནས་ཏེ་སྒྲར་གྱི་བསམ་
གཏན་གྱི་རོལ་ཆགས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱུའི་པད་མ་རྒྱས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ། འདོད་
ཁམས་སུ་སྒྱེས་ཀྱང་བྱིས་པ་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱད་བར་ལ་གཉིས། རང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་བདེ་བ་བྱིན་པའོ། །དང་པོ་རང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱ་དང་།

ཞིང་སྒྱུད་པ་རོལ་བྱིན་ཆོག་སྟེན་བྱེད་ཁོན་ར་ཟད།

བྱང་རྒྱུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་འགྱུར་ཡོང་ཞེས།

གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྒྱེ་བ་དོན་དུ་གཉིར་མི་བྱེད།།༥༠།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས། གཉིར་མི་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་
ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། རངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྱུད་པ་དང་། རང་གི་པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཆོག་སྟེན་ཆོག་སྟེན་པའི་
དོན་བྱེད་པ་ཁོན་ར་ཟད་གྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཆགས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་པས་གཟུགས་མེད་ཏུ་ཅང་སྒྲེ་ལམ། ཞེན་མི་སྒྲེ་སྒྲེ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏུ་
 འོང་ངོ་། །ཞེས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་དོ།
 གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྒྲིན་པ་ནི།

དཔེར་ན་མི་ཞིག་རིན་ཆེན་གཏེར་ནམས་རྟེན་གྱུར་ནས།
 དེ་ལ་འདོད་པའི་སྒོ་ནི་བསྐྱེད་བར་མ་བྱས་ལ།
 དེས་ཀྱང་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་།
 སྤངས་ནས་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར།། ༡༡།

དེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དག་འབ་དང་།
 བདེ་སྒྲིན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་བཞི་ཐོབ་ནས།
 བསམ་གཏན་བདེ་ལྡན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་བཏང་སྟེ།
 འགོ་ལ་སྒྲིང་བཅེར་ལྡན་པ་ཕྱིར་ཡང་འདོད་ཁམས་འཇུག། ༡༢།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། འདོད་ཁམས་འཇུག་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རྟེན་པའི་མིའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤངས་
 པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་དག་འབ་དང་། གཞན་ལ་བདེ་བ་
 སྒྲིན་པ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའི་ཞི་བ་བཞི་ཐོབ་ནས། དེ་ལ་ཡང་
 མ་ཆགས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་བཏང་སྟེ། འགོ་བ་ནམས་ལ་སྒྲིང་བཅེར་བ་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་ཡང་འདོད་པའི་
 ཁམས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་བསམ་པའི་དབང་གི་མཚན་དཔལ་ཏུ་བཅེ་བ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་གནས།
 དག་བཙུམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྒྲིས་ན།།

མཉམ་པར་མ་བཞག་ཤོད་ཅིང་སེམས་གཡེངས་གྱུར་པ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་མཉན་པ་བྱ་ཞིག་བཞིན།།༥༣།
 གཞན་ཡང་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དྲི་དང་རོ།
 རེག་དང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་མཛོན་པར་བཙོན་གྱུར་ཁྱད་ཀྱང་།
 དག་བཙོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་བྲལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དགའ་ན།
 དཔའ་བོ་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།༥༤།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ལ། གལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤར་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་བསམ་གཏན་ཐོབ་ཅིང་གནས་པ་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དག་བཙོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་བའི་
 ཐེག་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྟེས་ན། མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཤོད་ཅིང་སེམས་བསམ་
 གཏན་ལ་གནས་ཁྱད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་མཐུན་སོགས་ལ་འཕྲོས་པས་གཡེང་བར་གྱུར་པ་
 སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
 ཕྱིར། དཔའ་ན་གཏན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་དུ་བྱ་ཞིག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་དང་རོ་དང་།
 རེག་བྱ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་མཛོན་པར་སྟོད་ཅིང་བཙོན་པར་
 གྱུར་ཁྱད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་བཙོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་བྲལ་ཏེ།
 རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་དགའ་ན། ཐོབ་བྱ་ལས་སེམས་མི་གཡོ་
 བས་དཔའ་བོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱེ་མོའི་སྐབས་བསྟན་ནས།

དེ་ནས་སྟོད་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མཐར་གྱིས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
 པས་སྐབས་དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་པའི་རོ་བོན། ཆོས་སྒྲིའི་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་
 གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞིག་བྱང་རྩལ་གྱི་སྟོད་པ་རིམ་པ་ཅན་ཉམས་སུ་
 ཡེན་པའོ།།

དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཞེན་མེད་གྱི་བྱ་བ་དག་སྦྱོར་ཡིན་པས། གཞུང་འདིར་
བརྩོན་འགྲུས་ནས་སྦྱིན་པ་ཚུན་ཆད་གྱིས་བསྟན། ཡོ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་གནས་སྐྱབས་གྱི་
ཕན་ཡོན་དྲུག་གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ་གཞུང་
འདི་ཁྱིམ་ཆགས་མེད་དོན་གྱིས་ཆང་ངོ་། །

གཉིས་བ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་བརྩོན་བལ་གསུམ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་
སྦྱོར་བས་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་དང་། བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་
དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་གཞན་
དོན་ལ་ཡང་གསུམ། ལྷུས་བས་འགྲོ་བ་དང་། རང་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་བ་དང་། གཞན་
གྱི་དོན་ལ་མི་སྦྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལྷུས་བས་འགྲོ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་གང་ཟག་གཞན་ཕྱིར་སེམས་དཔལ་རྣམ་དག་པ།
བརྩོན་འགྲུས་ཡོལ་ཕྱིན་ལ་མཛོན་བརྩོན་རྣམ་པར་སྦྱོད།
དཔེར་ན་བྱ་བ་མོ་ཚུ་ཚུན་དབང་མེད་རྗེ་པོའི་དབང་།
དེ་བཞིན་དཔལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ། །མཇུག་།

སྦྱོ་བ་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་དྲག་ཏུ་བརྟེན་གས་ཀྱང་ཅུང་།
བྱ་བ་མོ་རྗེ་པོ་ལ་ནི་སྦྱོག་ཆོག་མི་སྦྱེ་ཡི།
འདི་ཡིས་བདག་ནི་བསད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་སྟམ་ནས།
ཤིན་ཏུ་སྒྲག་པའི་ཡིད་གྱིས་འཇིགས་བཅས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །མཇུག་།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལྷགས་པ།
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱ་བ་སྦྱར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ།
འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་འགྱུར།
རྒྱ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་བས་ནི་དེ་ཉིད་ཐྱེག། །མཇུག་།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཆོ་གའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དཔེ་རྣམ་པར་དག་པ་
དེ་ཀླན་རྩོམ་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་ཞིང་དམིགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞེན་དུ་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་
སེམས་ཅན་ཀླན་ལ་བྱན་དུ་འགྱུར་བ་བཞེན་དུ་བསམ་སྦྱོར་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་པས་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཁེངས་པ་དང་ཞེ་སྤང་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་དཔེར་ན་རྩ་
དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་བས་ནི་རྩ་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པའི།

བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་ཀྱིས།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དགོས་ལ་ཉིན་མཆོན་མངོན་པར་བརྩོན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་བརྩོན་
ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་དཔེར་ན་བདག་གི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་བཏང་
ནས་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དགོས་པ་དུས་ཉིན་མཆོན་
མེད་པར་བརྩོན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྦྱོབ་ནི།

སྤྱུ་ཅིག་པ་ལ་མ་ནི་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར།

བསམ་པ་ཐག་བས་རྣམ་པར་སྦྱོ་མེད་གནས་པར་གྱིས། །པ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱུ་ཅིག་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། གནས་པར་གྱིས་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཆུ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱུ་ཅིག་པ་ལ་མ་ནི་བརྩོན་པས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་
བསམ་པ་ཐག་བས་ཡིད་རྣམ་པར་སྦྱོ་བ་མེད་པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དེས་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱེད་སྐབས་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལྟུང་ལྟུང་པ་ལྟ། སྦྱོར་བ་ལྟུང་བ་དང་། རྟུམ་རིང་པོས་ལྟུམ་
བ་དང་། མ་ལྟུམ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བས་ལྟུམ་བ་དང་། མ་ལྟུམ་པའོ། །དང་པོ་
སྦྱོར་བ་ལྟུང་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ལུན་རིང་འཁོར་འདོད་ཅིང་།

སེམས་ཅན་དོན་དང་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཚུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།

སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནི་རྟུལ་ཙམ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན།

དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ལྟན་གཤེལ་བ་མེད།། ༡༧

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། གཤེལ་བ་མེད་ཞེས་པའི་
བར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ད་དུང་རྟུམ་ལུན་རིང་རྟུལ་འཁོར་བར་
གནས་པར་འདོད་ཅིང་། དེར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་ལ་
སྦྱོར་བ་དང་རང་གི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བཙུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ། སྦྱོར་བ་བྱ་
དཀའ་ཞིང་རྟུམ་ལུན་རིང་བ་ལ་ཡིད་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནི་རྟུལ་པ་རབ་ཙམ་ཡང་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་
བར་འདུག་ན། དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་
པ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་གཤེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟུམ་ལུན་རིང་བས་ལྟུམ་བ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བགྲང་།

གལ་ཏེ་རིང་པོར་འདུ་གེས་སྤྱད་པ་ལྟུང་བ་སྦྱབ།

ཡང་དག་ཆོས་སྦྱབ་བྱེད་ཆེ་ལུན་རིང་སྤྱད་པ་ལྟུང་བ་འགྱུར།

དེས་ན་བཙུན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན།། ༡༨

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ལེ་ལོ་ཅན་ཞེས་པའི་བར་
ལ། དེ་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པ་
འགང་ཞེས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བསམགས་པ་འགྲང་ཞིང་།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་དུས་རིང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
བའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེལ་ལ། བསྐྱེལ་བྱ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་
ཆེ་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནད་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
དེ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་ཉམས་པས་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཆུམ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར།

ཉིན་མཚན་གཅིག་ཙམ་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་བྱེད་ན།

མཁས་པ་གསལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་རིག་པར་བྱ།།༥༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་
ལ། ཡང་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། མཐར་འབྲས་སུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མེད་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་ལ། དུས་
ཉིན་མཚན་གཅིག་ཙམ་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་ན། སྤར་སྤྱངས་པས་མཁས་པ་
དང་ད་ལྟར་རིག་པས་གསལ་བ་ཡང་དག་པའི་གོ་ཆ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
བརྩམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བས་ཆུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་རྒྱན་རི་རབ་རི་བཞིག་པའི།

རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལས།

ཅི་སྟེ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོང་ཆད་ཀྱང་སེམས་བྱེད་ན།

དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེ་ལོར་གྱུར་བ་ཡིན།།༥༢།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། གྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་ལ།
ཡང་གལ་ཏེ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་རྒྱན་འཛང་རྒྱ་བའི་བྱིར་དགའ་

བ་སྤྱད་པའི་དཔེ་ནི་རི་རབ་རི་བཞིག་པའི་དཀའ་སྤྱད་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྩལ་མཆོག་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ལས། ཅི་སྟེ་དཀའ་བྱུང་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒོ་
 བསྐྱེད་ཅིང་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་སེམས་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་དེ་
 སྐྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མཚུས་བཞི།

རི་སྟེ་དེ་ནི་འདི་ཙམ་ཆོད་ལྟ་ཅི་དཀའ་ཞེས།

སྒྲུབ་ཅིག་ཙམ་ལ་རི་རབ་ཐལ་བར་རྒྱག་སེམས་བསྐྱེད།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་མཁས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་སྟེ།

རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པའི་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར།།༥༩།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྟེ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཆོག་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་ལ།
 ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ཅི་སྟེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་འདྲེན་དཔེ་འདི་ཙམ་ཆོད་ཀྱི་བྱང་རྩལ་
 ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་ཅི་དཀའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དུས་སྤྱར་བ་སྒྲུབ་ཅིག་ཙམ་རང་ལ་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་
 བར་བརྒྱག་པར་རྩལ་སྟོ་སྟལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་དེ་ཉིད་མཁས་
 པ་གསལ་བ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུས་རིང་
 པོར་མི་ཐོགས་པར་འདྲེན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་མཆོག་དེ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམས་དག་པ་ལ་གཉིས། བསྒྲོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའོ། །
 དང་པོ་བསྒྲོག་པ་ནི།

འགྲོ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱས་ནས་དོན་བྱ་ཞེས།

གལ་ཏེ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བརྩོན་བྱེད་ན།

བདག་ཏུ་འདུ་ཤིས་གནས་པས་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་སྟེ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་རིང་འགྱུར་གནས་ས་བཞིན།།༦༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ནས། གནམ་ས་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་
ལ། གང་ཟག་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐྱམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་
བྱས་ནས་བདག་གིས་དོན་བྱའོ་ཞེས། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་
ཀྱིས་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་གནས་པས་དེའི་
དབང་གིས་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་
པ་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་ནི་གནམ་སའི་བར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི།

གང་ཆེ་ལུས་དང་སེམས་དང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད།།

འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་ལོག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་ཆོས་སྟོང་།།

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མི་ཉམས་མཆོག་འདོད་པའི།།

བརྩོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་པ་མཛད་པས་གསུངས།། ༡༧།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་ལུས་དང་ཞེས་པ་ནས། མཛད་པས་གསུངས་ཞེས་པའི་
བར་ལ། གང་ཞིག་ཆེ་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་ལུས་དང་སེམས་དང་སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་འདུ་ཤེས་མེད་འཁོར་གསུམ་མམ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་
ནས་བྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྟོང་ན། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་རྟོགས་གཞན་
དོན་འདོད་པས་མི་ཉམས་ཤིང་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་
ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། ཅེས་པ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་དོན་བརྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་དོན་བརྟན་པར་བྱ་བ་ལགས། ཆོས་ལ་ངེས་པར་
སེམས་དབང་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། གནོད་པ་ལ་མི་མཆེད་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་
དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་
དབང་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ལགས། རོ་བོ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་རོ་བོ།

གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ངན་བཟོད་ཆོག་རྒྱུ་ཐོས་གྱུར་ན།།

བདག་བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་པ་དགལ།
 ལྟུང་ལྟུང་ཐོས་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་གི་ཕྱིར།
 བཟོད་པའི་མ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ལྟན་པ་མཛངས་པ་ཡིན།། ༡༤༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ཞེས་པ་ནས། མཛངས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་བདག་ལ་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་ངན་ཏུ་བཟོད་པའི་
 ཆོག་བརྒྱབ་མོ་ཐོས་པར་གྱུར་ན། གུན་ཚོ་བ་ཏུ་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་བདེ་བ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་མཁས་པ་དེ་ཡིད་དགའ་ལ། རོན་དམ་པར་སྒྲིབ་
 བོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གང་ཟག་སྒྲིབ་ཐོས་ཀྱི་མཆོན་གང་གིས་བཟོད་བྱ་གང་ཞིག་དགོས་པ་གང་གི་
 ཕྱིར་དམིགས་ཏེ་སྤྱད་ན། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་དབང་
 བཟོད་པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པས་མཛངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་ཐུག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་བཟོད་པའི་ལེགས་ཆོས་ལྟན།
 གང་ཞིག་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་འཛིན་ཏེན་མཐུན།
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལུ་བྱས་པའི།
 སྦྱིན་པའི་ལུང་པོས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཤོད།། ༡༤༦

བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་འགྱུར་ཏེ།
 ལྟུང་ལྟུང་གཉིས་མཆོན་དང་མཐུ་སྟོང་སྟོང་པ་མཐའ་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་སྟོང་བ་སྟོགས་པར་བྱེད།
 འདི་ནི་བཟོད་ལྟན་དེ་ལ་འགོ་བ་དགའ་འགྱུར་མཁས།། ༡༤༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་ཞེས་པ་ནས། དགའ་འགྱུར་
 མཁས་ཞེས་པའི་བར་ལ། གོང་གི་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་

བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལེགས་པའི་ཚས་དང་ལྡན་པ་ཡི། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་མཁུན་པའི་སངས་
རྒྱུ་ལྷ་མས་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དད་གུས་གྱིས་སྤུལ་
བར་བྱས་པ་ཡིས། སྤྱིན་པའི་སྤང་པོས་བཟོད་པ་བསྟོམས་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་
ཆ་དང་བྱེ་བ་བརྒྱའི་ཆའི་བར་དུ་ཡང་ཆར་མི་མོད་དོ།

དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་མཚན་དཔེ་འམ་མདངས་དང་སྟོབས་དང་
ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རྟེ། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སུམ་ཅུ་
ཅ་གཉིས་གྱི་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་
ལ་ཡང་ཚོས་རྣམས་རབ་མཚོག་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་
པ་དེ་ལ་འགོ་བ་དད་ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་གནོད་པ་ལ་མི་མཆེད་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། ཕན་ཡོན་
ནོ། །དང་པོ་རོ་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཅན་དན་སྤར་མ་བྱངས།
རབ་གྲུས་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ཉུག་བྱེད་ལ།
གཞན་ཞིག་མེ་མདག་མགོ་ལ་འཕྱོར་བྱེད་གཉིག་ལ།
དེ་ཡིས་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པའི་ཡིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །པ།

ཞེས་གསུངས་རྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཡང་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་གྲས་པས་ཅན་དན་གྱི་སྤར་མ་བྱངས་
པས། རབ་ཏུ་གྲུས་པའི་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ལུས་ལ་གཏུག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་
གཞན་ཞིག་གིས་སྤར་བས་མེ་མདག་མགོ་པོ་འམ་ལུས་ལ་འཕྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་
ཀ་ལ། བྱང་རྩབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡིས་ཆགས་སྤང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པའི་ཡིད་ནི་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་བྱས་ནས།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྐྱོས་ན།
 དཔའ་བོ་འཛིན་རྟེན་ཀྱན་ལ་བཟོད་པས་དག་བཅོམ་དང་།
 རང་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ཁམས་མང་ཇི་སྟེད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན།།༡༠།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞེས་
 པའི་བར་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་བྱས་ནས།
 ད་ལྟ་བཟོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོས་ན། དཔའ་བོ་འཛིན་རྟེན་པའི་གཞོད་པ་ཀྱན་ལ་བཟོད་པའི་དགེ་བ་དེས་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་བཟོད་པའི་དག་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཏུ་ཡོན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གཉིས། བསམ་བ་དང་། སྦྱར་
 བཤོ། །དང་པོ་བསམ་བཤོ།

བཟོད་བྱེད་འདི་སྟུམ་རུ་ཡང་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ།
 སེམས་དཔལ་དུང་འགྲོ་གཤིན་རྗེའི་འཛིན་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་པར་།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་ཚུངས།
 བྱང་ཆུབ་ཆེད་རུ་ཅི་བྱིར་ད་བཟོད་མི་བྱ་སྟུམ།།༡༡།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་བྱེད་འདི་སྟུམ་ཞེས་པ་ནས། བཟོད་མི་བྱ་སྟུམ་ཞེས་པའི་
 བར་ལ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་བྱེད་པས་འདི་སྟུམ་རུ་ཡང་
 སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་དོན་མེད་པར་ཟད་པའི་སེམས་ཅན་
 དཔལ་བའི་ལུས་དང་། རུང་འགྲོའི་ལུས་དང་། གཤིན་རྗེའི་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་དང་
 འཛིན་རྟེན་གྱི་ལུས་བྱངས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ཞིང་དར་དྲག་དང་ཡུན་རིང་བ་ཐམས་ཅད་
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་གཞོད་པ་གྲངས་

མང་པོ་མྱོང་ན། དེ་དོན་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་དལ་བ་རྟེན་དུ་ས་
འདིར་ད་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་དགོས་སྟུམ་དུ་བསམ་མོ།
གཉིས་བསྐྱར་བཞི།

ལྷག་དབྱུག་མཚོན་དང་གསལ་དང་བཅིང་དང་བརྟེན་པ་དང་།
མགོ་གཅོད་པ་དང་རྒྱ་བ་རྒྱང་ལག་སྟེ་གཅོད་དང་།
འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་སྟེད་བདག་གིས་བཟོད་སྟུམ་པ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གནས།།༡༢།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་དབྱུག་མཚོན་དང་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གནས་
ཞེས་པའི་བར་ལ། སྒྲུབ་པ་ལྷག་ས་དང་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་བསྐྱེད་པ་དང་བསལ་དཔ་དང་
བཅིང་པ་དང་དོ་བས་བརྟེན་པ་དང་། མགོ་གཅོད་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱང་ལག་གཅོད་པ་
དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རིགས་འཛིན་བྱུང་ཡང་བདག་
གིས་བཟོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་
བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་བ་རྩུབ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
དམན་པ་དང་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་སྒྲིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམན་པ་དང་
མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་སྒྲོ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམན་པ་དང་མཚོག་ཏུ་
བསྟན་པ་ཡོད། །དང་པོ་རྒྱུ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམན་པ་དང་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩུབ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་འཕགས་པར་འགྱུར།
སྒྲོ་བས་བཅུའི་སྒྲོ་བ་ལ་གནས་ཤིང་རྩུབ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉམས་པ་མེད།
རྒྱུ་སེམས་ཡོད་པ་འཛིན་ཏུ་ཕྱི་རྟེན་སྒྲུབ་པ་ཡོད།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐོན་ཕྱིར་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་པ་སྒྲོ།།༡༣།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་བསྟོ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྟག་བསྐལ་དང་སྟོ་བ་ཉི་བར་ཞི་བ་ནམས་
སྟག་བསྐལ་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟོབས་
བརྩ་ཐོབ་ལུས་པའི་སྟོན་ལུལ་ཉམས་ཤིང་དེ་ལ་གནས་པས་ལྟུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་
ལ། འདི་ལ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བས་སྟོམ་པའི་ལྟུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་
པ་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིག་ཞུགས་པའི་དགེ་བ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་
ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བཞི།

གཤམ་ཏེ་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ལེག་འདོད་ན།

ལྟུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅིང་མི་མཁས་དེ་བཞིན་སྟོན་པ་ཉམས།

ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོན།

འདོད་ཡོན་བརྩོན་ཡང་ལྟུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས།། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ལ་གནས་ཞེས་
པའི་བར་ལ། གཤམ་ཏེ་དགེ་བ་དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་བ་དང་དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅིང་སྟོར་བ་དོན་ཆུང་བས་མི་
མཁས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་ཉམས་སོ། །ཡང་དེ་ལས་བསྟོག་
སྟེ། ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོན། རྟོན་ཁྲིམ་
པར་གྱུར་པ་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཀྱན་སྟོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དམན་བ་དང་མཆོག་ཏུ་བཞུན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
བཞུན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བཞུན་བཞི།

ཆོས་གང་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་འགྱུར་ལ།

འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན།

ཚོས་གང་ཐོན་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཉམས་པ།

འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅེས་རྒྱལ་པར་འདྲན་པས་གསུངས།།(༡༥)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་གང་ངེས་པའི་ཞེས་པ་ནས། འདྲན་པས་གསུངས་ཞེས་
པའི་བར་ལ། གཞན་ཡང་ཚོས་གང་ལ་འདུག་ལྟོག་བྱས་པ་ཙམ་དེས་ཚོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་
རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།

བརྗོད་པ་ཚོས་གང་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཐན་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བ་ཡིན་ནོ། ཅེས་རྒྱལ་པར་འདྲན་པས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྟོན་གྱང་།

སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐུ་བས་སོང་སྟེ།

སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཀླུ་མ་ཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན།

མཁས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ།།(༡༦)

གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ།

སྟོན་གྱང་དག་བཙམ་རང་རྒྱལ་ཉིད་ལ་འདོད་སྟེད་ན།

དེ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན།

སེམས་བསྟེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་གྱང་གིན་ཏུ་ལྟེ།།(༡༧)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། གིན་ཏུ་ལྟེ་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ད་ནི་སྟོན་ཡོན་བཤད་པ་ནི་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པར་གྱུར་
པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་སྟོན་གྱང་། བྱང་ཆུབ་སྟེང་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་

ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ། རུ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་མ་བྱལ་ན། སྐྱེས་པའོ་ཡོད་པའི་མཁས་པ་ངེས་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བྱིམས་
གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ལ་སྦྱོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། གལ་ཏེ་དུས་རིང་བ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་གྱི་
ལམ་བཅུ་ལ་གང་སྟོང་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རང་རྒྱལ་བ་དང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བྱར་འདོད་
པ་བསྟེན་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་པས་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྦྱོན་བྱུང་
བས་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་
སུ་རྒྱུ་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྟེན་དེ་ནི་དགེ་སྟོང་གི་པས་མམ་པ་སྟེ་རྩ་བ་བཞི་
འཆལ་སེམས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་བས་ཀྱང་གིན་དུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་བཙུག་པོད་མེད་གྱི་སྦྱོན་སྐད་མན་པ་དང་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པ་ལག་ཉིས། རྩ་
བོ་དང་། བཅ་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་རོ་ནོ།

ཚུལ་བྱིམས་སྐྱེད་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བཙུག་ལ།།

དེ་ཡིས་རྫོམ་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་བསྟོད་མི་བྱེད་ལ།།

རལ་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་ལ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བྱིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གནས་བཙུག་ལ།། ༡༥།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། ཕྱིས་ནས་བཙུག་ཞེས་
པའི་བར་ལ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དམིགས་མེད་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས། ཚུལ་བྱིམས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཤིང་བསྟོད་ནམས་དེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བཙུག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོད་ནམས་དེ་ཡིས་རྫོམ་སེམས་བདག་འཛིན་མེད་
ཅིང་བདག་ཡོན་ཉན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བསྟོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་གྱི་བདེན་པའི་

འདུ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
དུ་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་
བརྟེན་དོ། །གཉིས་པ་པན་ཡོན་ནི།

གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་པའི་ལམ་སྟོན་པ།
སེམས་ཅན་འདི་དག་བྲིམས་ལྡན་འདི་དག་བྲིམས་འཆལ་ཞེས།
སྣ་ཚོགས་འདུ་ཤེས་ལྷགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ།
ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་དག་ཚུལ་བྲིམས་མེད། །༧༥།

གང་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད།
འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྒྲིམ་མིན་ག་ལ་ཡོད།
གང་ལ་སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་སྒྲིམ་སེམས་མེད།
འདི་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲིམ་པར་རྣམ་པར་འབྲེན་པས་གསུངས། །༧༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། འབྲེན་པས་
གསུངས་ཞེས་པའི་བར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་བཤད་ན་གལ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐབས་མི་མཁས་པས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཇི་སྙམ་དུ་འདི་དག་
ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ནི་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཅེས་བརྟེན་པ་
དོན་དུ་ཞེན་པས། བདག་ཏུ་བརྟེན་པས་ཐ་དད་སྣ་ཚོགས་ལྟར་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལྷགས་
པ་དེ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པས། སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
ཉམས་ཤིང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་མེད་
ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་ཏེ་གང་ཟག་གང་ལ་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་
ཅན་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པས་ཐ་དད་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དེ་ལ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཟད་པས་སྒྲིམ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྒྲིམ་པ་

གཏོང་ཞིང་རྟག་རྒྱ་བཏང་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་ཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
བདག་མེད་ཅིང་མི་བདེན་པས་ཡ་མ་སྦྱར་སྦྱིང་བོ་མེད་པར་ཤེས་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་བདག་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་བ་ལ་ཞུས་ཞིང་མི་ཤོད་པའི་སེམས་མེད་ན། མེད་པ་དེའི་
ཆོ་སྤྱོད་ལ་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་གནས་བདག་
མེད་རྟགས་པས་དེ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུག་པ་ནི།

བདག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་དངོས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཆགས།།

སྤྱན་པོ་རྣམས་ལ་གཏོང་བའི་སྒོ་ལྷ་གཡིང་།།

སེར་སྒྲ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་གནས་སྤྱུ་བར་འགྱུར།།

ཅི་སྤྱོད་མིར་སྤྱུས་ན་ཡང་དེ་ཆོ་དཔུལ་པོར་འགྱུར།། ༡༠༩།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་ནས། དེ་ཆོ་དཔུལ་པོར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཤེས་རབ་མེད་པ་བདག་རྒྱ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ལྷས་དང་ཡོངས་
སྤྱོད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བར་འཛིན་པས་ཆགས་པ་དེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་
པའི་སྤྱན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྒོ་ལྷ་གཡིང་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་གཏོང་
བའི་སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྤྱོད་དེ་ནས་ཐོན་ནས་མིར་སྤྱུས་ན་ཡང་དེའི་ཆོ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་
དཔུལ་པོར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་རོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་ཇེས་ཐེན་པས་དགའ་
བའི་གཏོང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཐེན་པ་དང་། དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་སྤྱིང་
ཇེས་ཐེན་པས་དགའ་བའི་གཏོང་བ་ནི།

དེ་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དཔུལ་ཤེས་ནས།།

གཏོང་ལ་མོས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟག་རྒྱ་ལྷ་གཡིང་།།

གྲིང་བཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ།

བྱིན་ནས་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི་གྲིང་ཐོབ་དེ་ལྷ་མིན།།༡༧༥།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྷ་མིན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་
ཡི་དྲགས་དང་དབུལ་པོ་འབྱུང་བར་ཤེས་ནས། སྤྱིང་རྗེས་འདོན་པས་བསམ་པ་སྦྱིན་པ་
གཏོང་བ་ལ་མོས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྟག་ཏུ་ཡངས་པ་མེད་པར་ལྷག་པར་གཏོང་ལ།
དེ་ལྷ་ར་གཏོང་ཐོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྲིང་བཞི་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་འཆིལ་མའི་ཐལ་བ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ནས། གཞན་ལ་བྱིན་ནས་བཏང་ན་
དགའ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་བདག་ལ་བྱིན་ནས་གྲིང་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེ་བ་དེ་ལྷ་
ལུ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་གསལ་བ་སྤྱིད་གསུམ་གྱི།

སེམས་ཅན་རི་སྟེང་དེ་དག་ཀུན་ལ་སྦྱིན་པ་འདི།

བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སྦྱིན་བྱིན་ལ།

དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བསྒྲོ།།༡༧༦།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ནས། མཆོག་ཏུ་བསྒྲོ་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྒྲོ་གསལ་བ་གཅིག་ལ་སྦྱིན་
པ་བྱིན་ཡང་བསམ་པས་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་སྦྱིན་པ་འདི་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག་
སྟམ་དུ་བསམ་ནས་སྦྱིན་པ་དེ་བྱིན་ན། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་
འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བསྒྲོ་བའོ།

གསུམ་པ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་གཏོང་བ་ནི།

སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད།།
 དེ་ནི་ནམ་དུ་འད་ནམ་པར་སྦྱིན་ལ་རེ་བ་མེད།།
 དེ་ལྟར་གཏོང་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ།།
 རྒྱུད་བཏང་ལ་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར།།[༡༠༤]

སྦྱིད་པ་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་རི་སྟེད་པ།།
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བརྒྱད་སྟེ་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
 འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་དག་བཙུག་པར་རྒྱལ་ལ།།
 བསྐླལ་པ་མཐའ་ཡས་སྦྱིན་བྱིན་ཉན་ཐོས་ལེགས་ཚོལ་ན།།[༡༠༥]

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཞེས་པ་ནས། ལེགས་ཚོལ་ན་ཞེས་པའི་བར་ལ། ཡང་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་རྩས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གནས་གིང་ཆགས་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་པ་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཆགས་པ་དང་རེ་བ་མེད་པར་གཏོང་བ་སྟེ། བསམ་པའི་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱ་རྒྱུད་བཏང་བ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་བཟང་ཞིང་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ས་བྲུ་ས་འོག་ས་སྟེང་གི་སྦྱིད་པ་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་མ་ལུས་རི་སྟེད་ཡོད་པས། ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་མཐའ་བརྒྱད་སྟེ་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དག་བཙུག་པར་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ནམས་ལ། དུས་བསྐླལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་གཞོན་པ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཚོལ་ན་དེ་ནི་སྟོ་དམན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་མེད་ཀྱིས་གནོན་བཞི།

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིག་གིས།།
 དེ་དག་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་ལ་ཡི་རང་ནས།།
 སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུབ་མཚོག་རབ་ཡོངས་བསྟོན།།

ཡོངས་སུ་བསྟོན་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན།། 199།

ནོར་བུ་མཆིང་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ཡང་།།

རིན་ཆེན་བེ་རྒྱུ་གཅིག་དེ་ཀྱན་ཟིལ་གྱིས་གནོན།།

དེ་བཞིན་འགྲོ་ཀྱན་སྦྱིན་པའི་ཕུང་པོ་རྒྱ་ཆེར་ཀྱན།།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་ཟིལ་གྱིས་གནོན།། 199།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་ཞེས་པ་ནས། ཟིལ་གྱི་གནོན་ཞེས་པའི་
བར་ལ། ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་མཁས་པ་དངོས་པོ་དང་སྦྱོར་བ་མེད་ཀྱང་བསོད་
ནམས་འབྱུང་བས་ཐབས་མཁས་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་རང་ནས། ཡིད་རང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེའི་
ཐེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བསྟོན། ཡོངས་སུ་བསྟོ་
བས་ཉན་རང་མན་ཆད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། དཔེར་
ན་ནོར་བུ་མཆིང་བུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་གྱུར་བ་ཡང་། རིན་ཆེན་བེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་མཆིང་
བུའི་ཆོགས་དེ་དག་ཀྱན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་མན་ཆད་གྱིས་
འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྦྱིན་པའི་ཕུང་པོ་ཡུལ་དང་དུས་དང་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་། རྗེས་
སུ་ཡིད་རང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་པའི་དགོ་བས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་
འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་བསྟུ་བཞི།

གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་འགྲོ་ལ་སྦྱིན་བྱིན་ནས།།

དེ་ལ་བདག་གིར་མི་བྱེད་དངོས་པོ་ཡངས་མེད་ན།།

དེ་ལས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ།།

སྦྱིན་མེད་ཡོད་ལྟན་སྒྲ་དགྱིལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་ནོ།། 199།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔས་ཞེས་པ་ནས། ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་

དཔལ་བཡི་དྲགས་བྱུང་སྤང་དང་། །སྐྱོ་སྐྱོ་ཆེ་རིང་ལྷ་དང་ནི།

ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲོང་བ། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅིས་པའོ།

འཕྱོར་བ་བརྒྱལ་ས་རང་འཕྱོར་ལྷ་ནི།

ལུ་ལ་དཔལ་སྐྱེས་དང་མི་ལུས་སྐོབ། །དབང་པོ་ཆང་ཞིང་གནས་ལ་དད།

ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པའོ།

གཞན་འཕྱོར་ལྷ་ནི།

སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་དང་འཇུག་པ་གཞན་དོན་དུ་སྤྱིང་བཅེ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལུས་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲུབས་པས་གཞན་དོན་ལུས་པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་
དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དབེ་གསེར་གྱི་མདོག་
ལྷར་ཡིད་དུ་སྐྱུག་ཅིང་འགོ་བའི་ལྷ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་འགྲིབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་དང་མཐར་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་
ཤེས་པའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།

སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་
ཞེན་ན་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་དོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་མིག་དང་། སྤོན་གྱི་གནས་རྗེས་
སྤྲན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཡི་དང་། དོན་རིག་པར་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྲུབ་པོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
སྤྲོང་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་རྒྱ་གསུམ་སྤོན་དུ་སྤང་བའི་འབྲས་བུ་
ནི། འབྲས་བུ་སྐྱབས་བརྒྱད་པའི་དོན།

གཉིས་པ་སྤྲན་པའི་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལྷ་དན་

ལས་འདས་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཅིང་། གནས་ལུགས་མི་དམིགས་པའི་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པས་གཞན་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །**དེསྟངས་**
ཏུ་ཡང་།

རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྟུལ་པ་ནི།

ཚས་སྟུ་མཛད་པ་དང་མཛད་པ། ་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད།

ཞེས་པས་འདི་ལ་ཚས་སྟུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་སྟུ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ཏེ།
ཡང་གཞུང་ལས།

མིའི་བྱ་མཚོག་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱོར་བྱས་ནས།

སྟག་བསྐྱལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཚས་ཀྱང་སྟོན། །༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིའི་བྱ་མཚོག་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་པའི་བར་
ལ། གཞིན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མིའི་བྱ་མཚོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རིན་བོ་ཆེ་བསྐྱོར་བར་བྱས་ནས། དགོས་པ་སྟག་བསྐྱལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འགོ་བ་
ལ་ཚས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།

ཚས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ།

ཡོངས་དག་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན།

སངས་རྒྱས་རྒྱུད་དང་ཚས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན། །༨

དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་རྒྱུད་དང་ཚས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་འཛིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚས་འདི་
ཉན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམས་པས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ། འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བྱི་སྟོད་ཀྱི་ཞིང་དང་། མང་

བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་དག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་དང་ལུང་
དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱད་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡན་
ཆད་དུ་དེས་བསྟན་པ་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ཚར་ནས།

གཞུམ་བཞུན་པས་བསྟན་པའི་དོན་བསྟན་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབས་བུན།

འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་མཛད་པ་སྟན་པའི་མཆོག་གྱུར་པས།།

ཤེས་རབ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལྟན་འདི་གསུངས་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་མཛད་པ་ཞེས་པ་ནས། འདི་གསུངས་ཏེ་
ཞེས་པའི་བར་ལ། མོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་གྱི་དགོས་པ་འགྲོ་བའི་ནད་ཅེས་པ་སྟེ།
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་འདི་མི་ཤེས་པ་ཡི། གང་ཟག་རྣམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་
ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཛུང་བའི་ཕྱིར་གསོ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། སྟན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། མི་དམིགས་པར་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་དང་ལྟན་པ་འདི་གསུངས་
ཏེ། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལོ། །འདིར་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་གྱི་མིང་ནི།

མིང་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ། །༡།

ལམ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་བཤད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་འཕེལ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་

གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ་སྤྱི་བྱུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་
ཡི་འདོད་མ་ནས་དག་པ་ཡིན་པས། ལམ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱིས་སྒོ་བ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ།།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྲད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྫོགས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྲད་པ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་རྒྱ་ཁྱིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྤེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཐུགས་གྱི་མཆོག་ཟབ་མོའི་དོན་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་རིམ་པའོ།།

སྤྱིར་མདོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་པལ་ཆེར་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ལས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བོ་ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཞོར་ལ་སྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བོའི་སྟོན་དུ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
གོགས་ཕྱེད་ཅིང་། གཞན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྩམས་ཏེ། གཙོ་བོ་
དང་། པལ་བའི་རིམ་བས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་སུ་འགྲོ་ཡང་། འདིར་
བདག་གི་ཤེས་རབ་མེད་ན་རིམ་གྱིས་འཇུག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེན། ཤེས་
རབ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེན། མདོ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བསྤྲད་པ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་སྤྱི་ཡིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ལ། སྟོན་སུ་ཡང་སྤྱིན་པ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བ་ཤེས་རབ་སྟེ། ལྷུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་དོ།།

འོན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིའི་རྫོགས་ལ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེན་དེ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བོ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། རྟོགས་ལྷུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
རྫོགས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་གོ། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མདོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྫོགས་སོ།།

འདི་ལྷ་ར་བཙམ་ལྷན་ཐུབ་ཆེན་སེང་གེ་ཡིས།
 དམ་ཚེས་བསམ་ཡས་ནམ་མཁའི་མཛོད་འབྲ་ལས།
 བསྐྱུན་པ་འདི་ལས་སེམས་ཅན་འདུལ་དོན་དུ།
 བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དམ་ཚེས་གསང་བའི་མཛོད།
 དེ་དོན་མ་རྟོགས་ལའོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས།
 ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས།
 དྲང་དོན་དེས་དོན་གསང་བའི་བརྒྱད་རྣམས་ལས།
 དབང་པོ་ཡང་བར་གྲོལ་བྱེད་དམ་བའི་ཚེས།
 ཡ་འོ་ལྷ་ཕྱིན་པའི་ནང་ནས་ཡང་དག་མཚོག།
 མ་ལུས་འདུས་པའི་སྒྲིང་པོ་རིན་ཆེན་འདི།
 བཙམ་ལྷན་ཐུབ་ཆེན་སེང་གེས་གསུངས་པའི་དོན།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཚོག།
 འདི་བྲིས་དགེ་བས་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁུབ་པའི།
 སེམས་ཅན་འགྲོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་མ་ལུས་པ།
 ཤེས་རབ་ཡ་འོ་ལྷ་ཕྱིན་པའི་མཚོག་འདི་དང་།
 བཅས་ཉེ་ཡང་དག་དོན་མཚོག་འདི་རྟོགས་ཤོག།
 འདི་ལྷ་འི་ཤེས་རབ་ཡ་འོ་ལྷ་ཕྱིན་མཚོག་འདི།
 དཔག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་གར་མཁན་མཚོག་གི་ལོ།
 ལུང་བསྐྱུན་གནས་སྐྱུར་མཁའ་ལྷིང་མཚོག་གི་རི།
 བརྒྱབ་པའི་གནས་ཉིད་བྱང་འཕགས་མཚོག་ཆེན་དུ།
 ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་མཚོག་གིས།

རྟོགས་ཤིང་ཡང་དག་ཚིག་མཚོག་གསལ་བར་བཀོད། །བཀྲ་གིས་དཔལ་འབར་འཇམ་
སྒྲིང་རྒྱན་དུ་ཤོག།

དཔེ་པོ་ཉི་འདིས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །དགོལ།

སྤྱད་འབྲེལ་ཡུམ་ལ་འཇུག་པའི་ལེགས་བཤད་ལས་
མདོ་དང་བསྟན་བཅས་སྒྱུར་ཚུལ་མ་ལམ་
ཞལ་ཡུང་བཞུགས་སོ།།

མཉམ་པ་ཉིད་སྒྱུར་ཡེ་ཤེས་སྒྱ།།
འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་བྱག་འཚལ་ནས།།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་བཀའ།།
བསྟན་བཅས་དང་སྒྱུར་མདོ་ཙམ་བཤད།།

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་དོན་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གི་གནད་མ་ཡུས་པ་འདུས་ཤིང་སྤྱད་པའི་གཞུང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་འདི་ཤུགས་བསྟན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་སྒྱུར་ཚུལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཏ་གྲུབ་རྣམས་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་གི་བཅུད་དེལ་ཏེ་ཉུང་ཅུང་དག་གིས་བརྗོད་ན།

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཚུལ་བསྟུས་འབྲིང་རྒྱས་པའི་དབྱེ་སྒྲོ་གསུམ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་གཏན་ཆོགས་གྱི་སྟོོ་ནས་སྟོོས་བྲལ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་སྟོོ་ནས། ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟོོང་ཉིད་སྟོོང་རྗེའི་སྟོོང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབྲས་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི་གོང་ཏུ་སོང་ལ།

ད་ནི་གཉིས་པ་ལམ་མདོན་རྟོགས་དང་སྒྱུར་པའི་འཆད་ཚུལ་ལ། སྒྱིར་དངོས་པོ་

བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་གི་དབྱེ་བའི་དོན་བདུན་ཅུར་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པར་བཤད་པས། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་ཚང་
 ཞིང་སྒྲོས་པ་མེད་པར་འཆད་ཐུབ་པས་ན། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 དགོངས་པ་བཞིན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱར་ནས་འཆད་པ་ནི་འཆད་ཚུལ་སྤྲན་མེད་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བཤད་ན། ཐོག་མར་རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ། མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གྱི་རིམ་པས་
 ས་མཚམས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་དགའ་དང་གྲུས་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་
 ཏི་དགའ་བ་དང་བ། གྲུས་པ་འདོད་བ། དད་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་
 བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཁུར་དུ་ཁྱེར་བའི་སྒྲོ་ནས་
 རྟགས་པ་སྟོང་ཟེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཟུར་གཉིས་ཚང་བའི་ཀུན་
 རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟེ་བའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 བསལ་ནས་ཞེས་པའི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་དེའི་གོགས་
 དང་བྲལ་ཞིང་གོགས་འདུན་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ས་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་གཞན་ཀུན་གྲང་དོན་གྱིས་འདིར་འདུ་
 བ་ཡིན་ནོ།།

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཞན་དོན་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པོ་དེ་གང་གིས་
 འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་ལ་རག་ལས་པས། དཔའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ལམ་ལུར་ས་མཚམས་ཉེར་གཉིས་སུ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་དེ་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཞར་བྱང་འབྲས་ལུམ་ཤེར་བྱིན་མཐུ་དང་
 བཅས་པར། འཇུ་མི་ལམ་གྱི་འདིར་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ལས། འདིར་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་
 པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྟོན་པའི་

གདམས་པ་གཞི་ནས་དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མི་ཚོངས་པ་དང། བ་སྟོན་སྟོན་པ་
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་འགོག་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མེད་པར། བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་ཚུད་
 པའི་སྒོ་ནས་ལམ་རྒྱུ་བ་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་གདམས་པ་གི་དམིགས་ལུལ་
 བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱུལ། གོགས་བརྩོན་འགྲུས་གསུལ། འབྲས་བུ་
 རྒྱན་ལ། མདོན་ཤེས་དུག །གཞི་མཐོང་སྒོ་མ་གྱི་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་པ་གི་
 རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་ཞེས་པས་
 དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་དམིགས་པས་སངས་རྒྱལ། ཤེར་བྱིན་མི་
 དམིགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་པེས་འབྲེད་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདིར་བཞིར་བསྟན་ནས་དོ་བའི་སྒོ་
 རས་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་དྲུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་མེད་ཆོར་བ་མེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་སྟེ། གནས་པ་མེད་པར་སྟོད་པའི་ཆ་ནས་བརྟགས་ཅམ་ལས་གཟུགས་སོགས་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ནི་དམིགས་པ། **རྣམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའམ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་**
རྣམ་པ་ཅན་ནོ། **ཅི་མེན་ནི་རྩེ་རྩེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་ཟོ་སྤྱདས་ཀྱང་མཆོན་**
མར་དམིགས་པས་ཉེར་ཞི་མ་ཐོབ་ནས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས།
 གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་པའམ་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བ་ནི་དམིགས་པ། དེ་ལ་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་
 བྱི་རྣམ་པའོ། **པམོད་པ་ཡང་འདི་ཤེས་རབ་སོགས།** ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་
 རས་གཟུང་བྱའི་མཆོན་མ་མེད་པར་མཐོང་བ་དམིགས་པ། མཆོན་མ་ལ་སྒྲོ་མི་བརྟེན་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་མོས་པ་མིན་པ་དང་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་
 རྒྱལ་པ་མེད་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ་ཟབ་མའི་དོན་ལ་མ་ཞུམ་མི་སྒྲག་པར་དང་པོར་བཟོད་
 པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་དང་པོ་རྟ་བུའོ། **ཆོས་མཆོག་ནི།** གལ་ཏེ་མི་
 ཤེས་བཞིན་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་ལྟོག་པ་དང་རྒྱུ་བ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ།
 བསྒོམ་བྱ་གཟུགས་སོགས་མེད་པ་དང་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། བདག་སྟོད་ཅེས་

སྒྲིམ་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་ལན་ཚུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་དམིགས་
 པ་སྟེ། འདིར་ཆོས་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་སོན་པས་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིམ་པ་
 ཀྱི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་འཛིན་རྣམ་པ། དེ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞི་བ་མཐོང་ལམ་ལ་རེག་ཅེས་
 མོ། །སྐབས་འདིར་སྒྱུར་ལམ་བཞིའི་ནང་གི་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་དམིགས་རྣམ་བཞུན་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་འདི་དག་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་
 ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྟེན་ཉིང་འཛིན་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཞུན་ཀྱང་། རོན་
 ཏུ་བྱོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཤིང་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་ནི། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་
 དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འང་མཐའ་དང་
 སྒྲོས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། དགག་བྱ་སྒྲོས་པ་གང་དང་གང་
 བཅད་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་མགོ་བར། རེས་འགའ་
 བའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཏུ་སེམས་པས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་ཕྱགས་ཙམ་ཡང་
 ཤེས་པར་དཀའ་བས་འདི་གལ་ཆེའོ།།

དེས་ན་འགྲེལ་པ་སོ་སོའི་སྒྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་པལ་ལ་དོན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་
 ཀྱང་། ས་མཚམས་ལ་སྒྱུར་བདེ་མི་བདེ་ཆེ་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་མཐོང་བས་གསལ་ལོ། །
 དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་དེ་དག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་འཐོབ་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དྲང་ཚུབ་སེམས་གང་
 དེ་ལྟར་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་
 ལུང་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལུང་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་ཟད་
 པ་ཆོས་མཚོག་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱིར་ཆོས་མཚོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ཤེས་
 པར་བྱའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་འདི་ཁོ་ནས་བྱེད་པའི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོད་ན་
 ཞེས་སོགས་གཅིག་སྟེ་སྒྲོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོད་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཞུང་

འཛིན་གཉིས། གཟུང་བ་ལ་སྤང་བ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་། སྤང་བ་རྣམ་བུ་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་འཛིན་པ་པོ་འམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་སྟུམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་བརྟགས་པའི་སྟེས་སུ་ཅམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སྦྱིར་བཞི་དང་། བད་སེལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ། ཀུན་འབྱུང་དང་སྟུག་བསྐལ་ལས་བྱེ་བས་མ་རིག་པ་སོགས་དགྲ་དང་། རྣམ་བུ་ཕྱོགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་སོགས་དགྲ་དང་། རྫས་འཛིན་ལ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱིས་ལུལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལས་དགྲ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་ཚས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་བའི་དགྲ་སྟེ་རྟོག་པ་སོ་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་ནས་འབྱུང་སྟེ། འདི་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྗེས་སྐབ་དེས་པའི་རོར་ཡང་ལྷོག་ལ། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འང་ཞེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷོག་པས་ན། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པས་སྤང་བ་དེ་དག་མདོན་གྱི་ཉམས་སྤང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་འདིར་ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་རྟོག་སྤོང་བ་བསྐྱས་ནས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བདེན་པ་འམ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་ཅས་བྱ་སྟེ་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་སྦྱང་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཏགས་པས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་ཚས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་མགོ་མཉམ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དབྱང་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བའི་དམིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཚས་དབྱིངས་བཟོད་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཤེས་ན་སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་

ལས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འཛིན་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོར། གང་འདིར་ཐུང་པོ་ལྟ་དང་སོགས་ཏེ། གུན་བྱང་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་
 པོ་ནི་ཐུང་པོ་ལྟ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་བྱང་མེད་པས་རྒྱས་སྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་པ་
 དང་། གང་གས་གཞིའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་འཛིན་དགོ་པའི་བཤེས་
 གཉེན་ནི། དགོ་པའི་བཤེས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

བཞི་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲ་དོན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏེ། མདོ་རྒྱས་པར་དོན་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་
 ཆོས་སྐྱབ་པ་བརྩ་གསུམ་པོའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟན་གྱང་། འདིར་དོན་
 ནས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བའི་བར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 སྟོན་ནས། དངོས་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་རིམ་བཞིན་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་ཤེས་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་བྱུང་ནས་ཟད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕེན་པའང་རྟེན་ཆོས་
 དབྱིངས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་
 ལུགས་སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པ་སྟོང་བར་བྱུང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་བ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་
 དམིགས་དགོས་ལ་བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 མདོ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་བརྩ་གཅིག་གསུངས་པའང་། འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱལ་ཆགས་མེད་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་བརྩ་གཅིག་གི་ཐ་མ་
 སྐབ་པའི་སྒྲ་མོང་མིན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དམིགས་པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤང་དོར་དུ་བྱ་བ་དགོ་སྒྲིག་ལུང་མ་བསྟན་
 དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་བྱེ་བྲག་བྱས་ནས། སྒྲ་མིན་སྐབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་

བྱེ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་དམ་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པར་གཤམ་ནས། དེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་སྐྱབ་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་
པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་པའི་སྟེ་དང་རིས་ཆེན་པོའི་མཆོག་
ཏུ་ལྟར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཡེ་གཤམ་རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་དང་། དེས་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཐུགས་ལ་བསྟན་པ་ལོ།།

བདུན་པ་བསམ་པ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱས་པར་པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་
བསྐྱབ་པའི་གོ་ཆའི་སྟོན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱིས་ཆས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གོ་ཆར་ལྟར་པ་
ཡིན་པས་སོ་དུག་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་གཏོང་བ་སྦྱིན་པ། སྟོ་ཚུལ་ཁྲིམས།
མཐུས་པར་ཕྱིན་གཞན་བཞི་བསྟུས་ཏེ། རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གོ་ཆའི་སྟོ་
ནས་སྦྱིན་པ་ལྷ་མོ་གཅིག་ཕྱིན་ཀྱང་། རང་དོན་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་དང་མཚན་མར་
འཛིན་པ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། བན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་
དུས་ཀྱི་ཐུ་བཞིན་དུ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རང་ཚུལ་དུ་ལྟར་པས་ན་ཆེ་བའི་སྐྱ་ཡིས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལོ། །ཡང་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ན། གཏོང་བ་ཆེ་བ་སྦྱིན་པ།
འཆལ་ཚུལ་སྟོང་བའི་སེམས་པ་སྟོ་ཆེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས། མཐུ་ཆེ་བ་བཟོད་པ། ཐེག་ཆེན་
ལ་ཞུགས་པ་བརྩོན་འགྲུས། གཡེང་བས་མི་ཚུགས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པ་བསམ་གཏན།
བདུད་ཀྱི་སྐྱ་འདུལ་བ་གཤམ་རབ་ཏུ་འང་བཤད། ཡང་གཏོང་བ་ཆེ་དང་སོགས་ཆོགས་
བཅད་འདིས་གོ་སྐྱབ་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་སྦྱོར་མོང་དུ་མདོར་བསྟན་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་
པ་སོགས་སྟེ་ཆོགས་སྟངས་ལོ།།

བརྒྱུད་པ་འབྲས་སྐྱབ་ནི་གོ་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་
འབྲས་སྐྱབ་པས་ཆེད་ཆོས་ཀྱན་ལ་འབྲས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་རྒྱས་པར་དགྲུང་གསུངས་

གྲུ་འདིར། དཔེར་བརྒྱུ་མ་མཐའ་གྱི་སྐོག་སྐོག་མཆོག་མཆོག་མཆོག་གིས་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། དང་
 པོ་མོ་ཆ་དང་བརྒྱུ་བ་པའི་དཔེ་ཐུག་མོང་བ་ཡང་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མའི་དཔེ་བཞིན་དྲུང་
 བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་ལུ་ལ་མི་ལྷོག་
 པར་ཞུགས་ནས་རྫོགས་སྒྲིབ་བྱུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་རྒྱུ་བ་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་སྒོམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་ཞིག་ནས་སམ་བསམ་ག་ཟུགས།
 རྟུག་མཐོང་གི་ཆར་ལྷུང་བ་མཉམ་བཞག་དམིགས་མེད་དང་། རྗེས་འཁོར་གསུམ་དག་
 རྟོགས། ཉམས་ལེན་སྒྲིབ་སྐོགས་པར་ཕྱིན་དུག །ཤོགས་བུམས་སྐོགས་ཆོད་མེད་བཞི།
 མཐུ་མོང་བ་པར་ཤེས་པ་དུག །ཆོད་དྲུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། འབྲས་ལུ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་མི་ཞུམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགྲུ་པ་ཚོ་གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བྱུང་རྩལ་མེས་ས་དཔལ་ལ་ལ་འཇུག་པ་འི་སྤྱུང་པ་
 ཚད་མེད་པ་འི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསམས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་
 མཐའ་གཉིས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པ་མི་གནས་པ་འི་བྱང་འདས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ།
 ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དེ་དག་གྱང་སྤྱི་རིགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 གཉིས་སུ་འདུ་ལ། བད་གི་དབྱེ་བ་བཞི་ཏུ་མང་ཡང་། མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཚོགས་སྤྱུང་
 བཅུ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིར་ནི། ཅི་སྤྱིར་འདི་ནི་བྱང་རྩལ་ཐེག་ཆེན་སོགས་ཚོགས་བཅད་
 གཅིག་གསུངས་ཏེ། རང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལྟ་རན་ལས་སྒོ་
 བའི་རྩལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེར་ཡང་
 ཚོགས་སྤྱུང་བཅུ་བདུན་དེ་དོན་གྱིས་འཕང་སྟེ། དེ་གང་ཞེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ཡར་སྤེལ་དུག་ལ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་གཉིས་སུང་འབྲེལ་དང་གསུམ་གྱི་
 སྒོ་ནས་སྒོ་བ་པ་ལམ་ཞོན་ནས། བརྟེན་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་རན་
 ལས་སྒོ་བ་དང་།

དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་དང་ལུ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམ་འགྲུབ་ལ། ཐེག་པ་དེ་མི་རང་བཞིན་
ལ་ཐབས་མོ་མཁས་འདྲ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལོ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་།

གཞལ་མེད་ཁང་འདྲ་བ་བསོད་ནམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཏིར་ཆོད་མེད་པ་སྟེ། བསོད་
ནམས་དེ་སྦྱིར་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་།
དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཐུག་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་མདོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་འདི་དག་གི་
སྟོབས་ལས་བསོད་ནམས་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཟག་མེད་ལམ་ལྟ། གཏན་དུ་སྦྱེད་པ་ས་བརྩུབ་དེ་བ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོགས་
སྦྱབ་སྟེ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་
སྦྱིས་སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྟུན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །མདོ་རྒྱས་
པ་རྣམས་ལས་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོངས་སྦྱང་དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བསྟན་པར་མཛད་པ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཙམ་ལས་དོན་གོང་
དུ་འདུས་སོ། །

བརྩུབ་དེས་འབྱུང་སྦྱབ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་བསྦྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དགུ་པོ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྦྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐུག་གི་འབྱུང་ས་བརྟུན་དུ་རེས་
པར་འབྱུང་བ་ལ་རེས་འབྱུང་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱབ་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱིས་ནི། མཐར་འབྲས་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱན་ལས་
འདས་ནས་འབྲས་ལུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་
ཐུག་གི་རེས་པར་འབྱུང་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོར་ཉིང་
དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བདུན་དུ་བྱེ་བ་སྟེ་བརྟུན་པོ་དེར་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་
པོ་གསུམ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྦྱིར་བསྟན། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ཆེན་
པོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་
པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པས་ཕྱོགས་

དུས་ཀྱི་ཁྱེད་མཁའ་ལས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཡོ་ཚུལ་གྱི་
འབད་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྤང་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་
པར་གཉིས་ཏེ། ཉག་ཆད་དམ་སྤྱི་ཞིའི་མཁའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་
གསུམ་གྱི་སྤངས་ཉག་གས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་
སྟེ་སྤངས་པ་བྱང་པར་ཅན་ནོ། །ཉག་གས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་པར་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་ཆོས་པ་ཅུས་མཚན་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་མཁུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། དེ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་ཅུས་པ་རྒྱུན་མཐའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཏིང་པེ་འཛིན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་མདོ་
རྒྱས་པར་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། ལམ་གྱི་ཐེག་པ་གང་ཞིག་ལ་ཞོན་ནས་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་
ཡང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྒྱ་དེས་དེ་ནི་མྱང་འདས་ཞེས་
པས་སྤྱི་ཞིའི་མཁའ་ལས་ངེས་འབྱུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་ལ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྡོག་གྱི་མཁའ་དང་སོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་གང་དག་དེ་
ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞེས་པས་ཐོབ་བྱ་དངོས་པོར་མི་དམིགས་པ། ཐོབ་པའི་དོ་བོ་སྤྱོད་
མེད་དེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མཛོན་ཉག་གས་ཀྱི་རིམ་པར་སྦྱར་རོ། །སེམས་
ཅན་དོན་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པ་མཁའ་རིག་སོགས་ཆོགས་པ་ཅད་
གཅིག །འབད་མེད་ངེས་འབྱུང་ནི་ལྷོག་པ་འམ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་
ཅན་འདུ་ཤེས་སོགས་ཆོགས་པ་ཅད་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་གཞན་དུ་ཉག་གས་པ་
སོགས་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འབད་ཚུལ་གྱི་གཡོ་བ་མི་སྤྱི་དང་བར་བསྟན་ཏོ། །

རྣམ་མཁུན་ནི། བདག་ཅི་འདྲ་བར་སོགས་ཆོགས་པ་ཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཆོས་སྒྲི་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་

མཉམ་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པ་ལ་
 སྒྲིབ་པའི་རབ་རིབ་བྲ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྤང་
 རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་དགོས་ལ་གནས་ཚུལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐུན་མོང་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་མདོ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ནས་ཆོས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་ནས་དེ་ཀྱན་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 རོ། །ངོ་བོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ་རྟོག་པས་མི་འཆི་བ་འམ་མི་
 བྱེད་པ་རྩོམ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ནོ། །སྒྲོབ་ལམ་ན་དམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་དེ་ཐོབ་
 ཅས་སོ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཤར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །**མཉམ་**
ཉིད་ངེས་འབྱུང་ནི། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དབང་གང་ཞིག་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 བསྟན་ནོ། །

དེ་ནི་སྒྲུབས་གཉིས་པ་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཆོས་
 བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྟེན་བསྟན་པ་ལ་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་
 མདོ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་འདིར་རྟེན་གྲགས་ལ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་སུ་མེད། གཉིས་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ནི་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འཇུག་ལ། དེ་ཡང་རྩོད་པ་སོགས་སྒྲོར་ལམ་བཞིའི་རྣམ་པ་ནས་བསྟན་པར་མཛད་པས།
 མདོ་ན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་མེད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ཡིན་ཀྱང་། དེས་གྲགས་བསྟན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེའང་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མདོ་རྒྱས་པ་ལས་གསུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐ་དང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་

པས་ཉན་ཐོས་གྱི་དྲོ་བ། གཞུགས་སོགས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པས་ཅེ་མོ། གཞུགས་
 སོགས་དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ།
 ས་བཙུ་ལས་བཙུམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཟོད་པས་ཚོས་མཚོག་མཚོན་པ་
 ཡིན་པས། འདིར་དྲོ་བ་ནི། གང་ཞིག་གཞུགས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། སུང་པོ་ལྷ་
 རྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་གནས་པ་དྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ཞེས་པས་མི་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅེ་མོ་བསྟན་ཏེ། དགག་ཕྱོགས་ནས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་
 དང་། སྤྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་སོ། །རྟག་དང་
 མི་རྟག་སོགས་གྱིས་བཟོད་པ་བསྟན་ཏེ། འདིས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་
 བལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་སོགས་གྱིས་ཆོས་མཚོག་བསྟན་ཏེ། རྒྱས་
 པར་ས་བཙུ་ལས་བཙུམས་ཏེ་བསྟན་ཀྱང་འདིར་འཕགས་པ་བཞིའི་སར་བསྟུས་ནས་
 བསྟན་པའོ།

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། རང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
 རི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ། གཞན་ལ་ཆོས་རི་ལྟར་སྟོན་ཚུལ། དེའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར། ལམ་
 དངོས་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མེད་པར་རང་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་བྱགས་ལ་སྟོན་བྱེད་གྱི་མདོ་ནི། རི་ལྟར་འབྲེན་
 པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་
 ལའང་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་རྟོན་ལས་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། རང་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་བྱགས་གྱིས་མཚོན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་མདོན་དུ་རྟོགས་པ་བསྟན།

འོ་ན་རང་རྒྱལ་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་སྟུང་ན་དེའི་དོགས་པ་བསལ་བ་བཟ།
 རྒྱུར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་ལམ་གྱིས་སྤྱབ་ཏུ་མི་རུང་བཟ། ཡང་
 བ་ལམ་མ་གོམས་ཀྱང་མདོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དམིགས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པའི་ལམ་ཤེས་བྱིན་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོན་

དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲོ་བུར་བའི་བྲི་མས་བསྐྱེད་པས་མི་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་གཤེགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལྟ་ཅི་
སྒྲིམ། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་
པའམ། དངོས་པོར་ལྟ་བ་བཅད་པའི་སྤྱང་པ་ཉི་ཆེ་བའི་དོན་ལ་བཟོད་པའམ་སྒྲོས་སྟོགས་
པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐུས་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ན། རང་རྒྱལ་
ལའང་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་ལ་སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འཐད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་དེས་སྒྲུ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་སྟོན་པ་མདོ་འདྲིར་མེད། གསུམ་
བ་དེའི་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་ནི། གཟུང་དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་ལ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་པས།
ཉན་ཐོས་ལས་འཕགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལས་དམན་པའི་དབང་པོ་འབྲིང་
དུ་གྱུར་པའི་རྟོན་ནམ་རིགས་ཅན་གྱི་ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལས་གཟུང་བ་མ་
གྲུབ་པ་དང་འཛིན་པ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལམ་མཛོན་རྟོགས་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
མདོ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རི་ལྷར་མི་ལམ་དང་རྒྱ་མའི་སྤང་བ་
ལ། སྤང་ཡུལ་དེ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཛིན་པ་ལ་དེར་སྤང་མི་ལགས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་
མེད་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྟོགས་རིགས་དེ་མཆོན་པར་བྱས་པའོ། །རྟོན་ནི།
གང་ཟག་བཞི་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཏེ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་གང་ཟག་བཞི་
བཤད་པས། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་
རང་རྒྱལ་ཀྱང་འཕང་པའོ།

བཞི་པ་ལམ་དངོས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་སྒྲུབས་
བཞི་ནི། ལུས་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་བཏགས་པའི་ཚུལ་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་
བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤོ་བ་མཆོན་པར་མཛད་པ་སྒྲུབས་འདིར། བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་
མཁས་རིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཏེ། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་
མཁས་ཤིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་བསྟན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་

དེག་པ་དེས་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོ། །
 གཞུགས་སོགས་འཕེལ་འགྱེད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅུ་མོ་ནི། གཞུགས་འཕེལ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་དང་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་ལ་དེར་མི་འཛིན་པས་བཟོད་པ་བསྟན་པ་ནི་འདིར།
 ཆོས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པར། སྟོབ་ཅིང་ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། ཕྱི་དང་ནང་སོགས་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སུ་འཛིན་པ་བསྟོན་པའི་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བཙོ་
 བརྒྱད་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་
 ཕྱིར་མི་སྟོབ་པ་འཇུག། ཡོངས་སུ་མི་གཞུང་བའམ་མི་དམིགས་པར་སྟོབ་པར་བསྟན་པས་
 སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་སྟེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་གིས་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་བསྟན་
 བར་མཛད་ཀྱང་འདིར་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ལ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། སྟེ་མེད་
 དུ་མཐོང་བའི་རྣམ་ཅན་ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པས་འདས་ལམ་དུ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའོ། །

དཔྱི་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་
 མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གི་ཚུལ་དུ་མདོ་གཞན་ན་བསྟན་ཀྱང་འདིར་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 བཞིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་མདོ་བཞི་
 ཅམ་འདིར་བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལུལ་དང་དེའི་ལུལ་
 ཅན་ཤར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་རྟེན་བརྟེན་པར་དབྱེད་ན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུལ་ལུལ་ཅན་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་
 པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་མཚོན་ནོ། །དེ་དག་འདིར་
 བློ། གཞུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟུག་བདེན་གྱི་མཚོན་གཞི་
 གཞུགས་དང་གཞི་ཤར་ཕྱིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་སོགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཉིད་

དང་ཚོས་ཅན་རྣམས་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཚུལ་དུ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རིས་སུ་བཅད་དུ་མེད་པར་གནས་
པའོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་གསུམ་འཕང་ངོ་། །ཀྱུན་འབྱུང་གི་གཞི་ལས་དང་པོ་
མཐའ་མེད་པ་ནི། དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་མཐའ་
དམིགས་སུ་མེད་པའོ།།

དེ་ཡང་ཀྱུན་འབྱུང་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་བ་གཞུགས་སོགས་གཞུང་བ་དམིགས་
པ་རྣམས་དང་། འཛིན་པ་སེམས་ཅན་དང་། ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཡུལ་
ཅན་འཛིག་རྟེན་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་པ་མཐའ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་
ལྟར་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་གཞུགས་སོགས་སངས་རྒྱས་སུ་རིས་པར་འཛིན་པ་སྤང་
དོར་མེད་པ། དུམས་སོགས་བསྟོམ་པ་འབྱུངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །འགོག་པ་བཞི་
ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་རྒྱར་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་མེད་བཞིན་འདུ་ཤེས་སྒྲ་
ཚོགས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱས་པ་ནི་རྒྱར་རོལ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་
པར་མཐོང་བས་དེར་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་སྟོང་བའམ་འགོག་བཤེན་
པ་རོལ་མུང་འདས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་ནས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱུན་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
འགོག་བཤེན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་
བྱུང་ཀྱུན་དེར་འདུ་ལ། འཆོ་བ་ཀྱུན་ཞི་བ་ཐོབ་པ་གསུམ་དེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་
གཞི་ལས་མུང་འདས་ལ་དེར་ཞེན་ཞི་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོན་པས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
སེམས་ཅན་གདོད་མ་ནས་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཀྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
གྱི། ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ན་དོན་དམ་པར་མུང་འདས་ཐོབ་པ་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བཤེན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བའི་བཟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སྟོབ་སྤྲོ་བ་དང་། རང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་ལ་

གནས་ནས་གཞན་དེར་འགོད་པ། སྤྱིན་སོགས་ཚོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་
རིམ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ན། ས་དང་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྱེ་ཡང་
གནད་གཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པར་ཡང་མཛད་མོད་དོན་འདིར་
གསུངས་པ་ཙམ་ལ་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དངོས་
གཉིས། དངོས་ལ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུབས་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་
མཉམ་བཞག་གི་སྒྲུབས་གཉིས། འདི་གཉིས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་དག་པ་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་བཞག་མཛད་དོ། །དང་
པོ་ལ་མོས་བསྐྱོད་ཡི་རང་གསུམ། མོས་པ་ལ་དངོས་དང་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀྲུང་
བསྟུགས་གསུམ། ཟག་མེད་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་པོ་དང་། རྣམ་དག་
སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་སྦྱར་བཏང་ནས།

ད་ནི་ལྔ་པ་སྒྲོམ་ལམ་བྱེད་པར་སྦྱར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཚད་མེད་ཀྱང་ཡུམ་གཞན་
ལས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྒྲུབས་འདིར། ལྔ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་
པ་དང་། གཞོད་པས་མི་བཞི་བ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་གཞན་བཞི་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
དག་ནི་གང་ཆེ་ང་ནི་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ལོ་ལྟོན་པ་གང་ལ་སོགས་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེས་
བསྟན་ཏོ། །

དྲུག་པ་མོས་པ་ལ་མདོ་རྒྱས་པར། རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་
དོན་མོས་པ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྒྲུར་ཡང་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་སོགས་
གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་མོས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རང་དོན་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན། ལ་
ལས་བདེ་ག་ཤེགས་ཞེས་པ་ནས་ཆར་མི་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས། རྒྱས་པར་གླིང་བཞི་
དགེ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་དགུ་ལས་འདི་ཐ་མའོ། །གཉིས་དོན་མོས་པ། རྒྱལ་བའི་

ཤེས་རབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་བསྟན་ལ། འདིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། འདི་ལའོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཀྱི་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་ལའོར་སྤྱད་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་དོན་མོས་པ་རྒྱལ་བས་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་བ་སོགས་ནས་རོ་གཅིག་འགྱུར་བར་དུ་སྟེ། ཤིང་གི་གྲིབ་མའི་དཔེས་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཚུལ་གཅིག་བྱེད་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །

བདུན་པ་བསྟོན་བཀྱར་བསྟགས་གསུམ་ལ་རྒྱས་པར་ཉིར་བདུན་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཞན་དོན་མོས་པའི་བསྟགས་པ་ཁོ་ན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་གཞན་དོན་དུ་ཤིར་ཕྱིན་སྟོན་པ་ན་ལྷར་སྤྱང་དང་ཡང་དག་གི་བྱེད་པར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །དེའི་བསྟགས་པ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལས་གང་གའི་རྒྱང་གི་སོགས། གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། རྒྱང་དུ་མོས་སྟོན་གྱི་ས་པའི་མོས་པ་ནི། ལྷ་གུ་མེད་པར་སོགས་ཏེ། ལྷ་གུ་ལྷ་སྤྱ་སེམས་དང་པོ་བསྟེན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་དང་། འབྲིང་པོ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་མོས་པ་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གང་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བྱུང་ན་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་མོས་པ། དཔེར་ན་མ་དྲོས་མཆོལ་སོགས་ཀྱིས་ཏེ། དག་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་ན་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཡིན་ཀྱང་མོས་སྟོན་གྱི་མོས་པའི་བསྟགས་པ་ཁར་ལ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་ས་སྤྱ་མ་གཉིས་དང་། ས་བརྩ་པར་རིམ་བཞིན་སྤྱར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་མདོ་རྒྱས་པར་བསྟོན་བསྟོན་དང་ཡི་རངས་རྗེས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཕྱོགས་བསྟོམས་ཏེ་གསུངས་པ། དང་པོ་དཔེ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སྤྱང་བྱེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཐབས་ཡི་རངས་དང་ཤེས་རབ་མི་དམིགས་པ་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དགོ་ཅུ་ལ་ཡི་རང་བར་བྱ་བའང་།

བསྟོ་བའི་དམིགས་རྣམ་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་ཏེ། །སེང་བཟང་གིས་སྟོ་ཀ་འདི་གཉིས་
བསྟུགས་པའི་ཁོངས་སུ་ཡང་སྦྱར་བར་མཛད་དོ།

དགྲ་བ་བསྟོ་བ་ལ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། བསྟོ་བའི་འཁོར་
གསུམ་པོ་དག་པ་དོན་དམ་གྱི་རོས་ནས་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་
རྗེས་སུ་བྱུང་བ། གྲོགས་རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡར་ཁྱིན་སོགས་དང་ལྟན་
པ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གྱིས་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ། དེའི་ཡོན་ཏན་
སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་ལ་
མི་གཏོགས་པ། དབྱེ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་གུག། དོན་
ཏུ་གུན་རྫོབ་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་གུན་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱར་བསྟོ་བ་
དང་། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ལ་འདུས་སོ། །མདོ་འདིར་ནི།
འདས་དུས་སྟོན་གྱི་སོགས་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བར་དུ་གསུངས་པས། འདས་དུས་
ནས་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བསྟན་ཏེ།
བསྟོ་བ་ཚོགས་ཀྱི་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཚན་ནས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡི་རངས་དང་བསྟོ་བ་བྱ་བར་གསུངས་
སོ། །བསྟུས་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐམས་དཔའ་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་ཐབས་བཅས་དང་
ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན། ཡོངས་བསྟོ་གལ་ཏེ་ནས་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་འཁོར་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
པ་བསྟན།

གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ནས་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚན་མེད་གྱི་བསྟོ་
བ་བསྟན། དེ་ལྟས་འདི་ལྟར་སོགས་ནས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས།
སངས་རྒྱས་གྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟོ་བ་བསྟན། གཞན་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
བསྟོ་བ་གསུམ་ནི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་གསུམ་བསྟུས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡོངས་བསྟོ་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་ཏེ། གོང་གི་ཁོངས་སུ་དེ་རྣམས་ཡང་ལྟན་དུ་འདུས་
པས་སོ།

བརྩ་བ་སྐྱབ་པ་བསྐྱོམ་ལམ་ལ། རྒྱལ་པར་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་
 རོ་བོ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྐྱོས་བྲལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལམ་མཆོག་ཉིད་དེ། སར་ཕྱིན་གཞན་འདིས་བཟུང་ནས་སྤྲེལ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་སོ། །བྱང་པར་ནི་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་བདེན་ཞེན་དང་མཚན་ཞེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
 པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་གནས་སྐྱབས་སུ་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་གནས་
 པའི་དོན་སྐྱོམ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་ཆེན་པོ་སྤྲོ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོ་འདིར་མཆོག་ཉིད་ནི། དམུས་ཡོང་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱལ་འགྲུབ་པའང་འཕང་དོ། །**ཀྱན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་བཞི།** གང་ཆོ་འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་དང་དགག་པའི་སྐྱོ་ནས་
 བསྟན་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས། རོ་བོ་སྐྱོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། ཆོས་རྣམས་དམིགས་
 སུ་མེད་པར་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་རུས་སོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་
 རང་གི་རོ་བོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་བསྟན། གཉིས་པ་རྩོན་སྤྲོད་ཆོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་གཟུགས་
 ཀྱི་དག་པ་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དག་པའི་རྟོགས་པ་ལས་
 འབྲས་བུར་བཞག་ལ། ཡུལ་ཅན་དག་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཐ་དད་ཏུ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་སྒོ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་གཉིས་སྒྲུབ་གི་མཚན་ཞེན་གྱི་
 སྐྱེ་བ་དག་ཚུལ་ལས་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་འཛོག་ལ། ཡུལ་
 ཅན་དེ་ལྟར་དག་པའི་ཆོ་མིག་སྐྱོན་དག་པའི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱང་དག་པར་སྤང་ལ། དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་
 མིན་ཏེ། སྐྱོ་དག་པ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དག་པ་

རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་དག་པར་བཅོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་
 དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་རྒྱལ་དག་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སུ་ཟེན་
 གུང་དུང་དགར་པོ་ཡིན་གུང་མིག་སེར་ཅན་ལ་སེར་པོར་སྒྲུང་བ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
 སྒོ་བསྐྱད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲུངས་ནས་རིམ་
 བཞིན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སོ།།

དེས་ན་མདོ་རྒྱས་པར། རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྒྱལ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྒྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཉན་ཐོས་
 གྱི་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དུག་གསུམ་དག་པ་དང་གཟུགས་སོགས་དག་པ་གཉིས་
 ཐ་དད་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་དེ་སྟེང་གེས་སྒྲིབ་སྟོགས་གཅིག་གིས་
 དག་པ་སྟོན་བྱེད་དུ། གཟུགས་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པ་གེར་ཕྱིན་དག་པ་སོགས་དང་མ་
 རིག་པ་དག་པས་འདུ་བྱེད་དག་པའི་བར་དུའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་
 དག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་ལམ་ཀུན་དག་པར་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
 བྲལ་བྱ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་སྟེང་གེས་སྒྲིབ་སྟོགས་གཅིག་ །བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱལ་ཉམས་པའམ་བྲལ་པའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་པ་
 གསུམ་གཤད་མ་ཐག་པའི་མདོ་དེས་བསྟན་ལ། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་གིན་དུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའོ།།

དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ཡོད་པའི་རྒྱང་དུ་རྒྱང་དུ་རྒྱལ་དག་གེར་ཕྱིན་དག་པས་
 གཟུགས་རྒྱལ་པར་དག་པ་སོགས་ནས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ་སོགས་
 གྱི་བར་དུ་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་གེས་ནི་འཇལ་བྱེད་གེས་པ་དང་
 གཞལ་བྱ་བདེན་གཉིས་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་བརྟེན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་
 རིགས་བྱུང་བར་ཅན་ནོ། །དེ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། དག་པ་ནི་འཆལ་བ་མ་མཆིས་པ་སོགས་
 གྱིས་མཉམ་པ་དང་། དག་པ་ནི་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བ་མ་

ལགས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོར་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཀླུ་ཀ་སྤང་བའི་ཤར་ཕྱིན་འདི་སྤྲད་པར་མི་བབྱིད། ཡོངས་སུ་འཛིན་
པར་མི་བབྱིད། ཐོབ་པ་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་གཉེན་དུ་ལྟ་བ་དང་། འབད་པས་
བསྐྱེད་བྱ་དང་། ཐོབ་བྱར་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀླུ་ཀ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤང་བྱ་
ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་རྒྱུ་འཛོམས་པ་སོགས་མི་འབད་བ་ལྟ་བ་ལ་དོན་དམ་པར་སྤང་
གཉེན་དང་ཆེ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་ལ། ཀླུ་རྫོང་ཏུ་གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ་བཟུ་བའི་རྒྱུ་
བཞིན་འབད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཤུགས་ལས་འཕང་བ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་རྣམས་མདོ་རྒྱུ་པ་ན་བཞུགས་པས་བསྟན་པ་ཅོས་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ཡིན་མོད། སྤང་བ་འདིར་མ་གསུངས་ཏེ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་དེ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་དགུ་ཡོད་ལ། དེ་
ཡང་གཞི་ཤེས་པ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་
ཀླུ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤྲོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
པའི་རྟོགས་པའོ། །བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པས་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྟོགས་པའོ། །དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་དངོས་
སུ་བསྟན་ནས་དམན་པའི་རྟོགས་པ་ཤུགས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་སྒྱིར་བཏང་ནས།
མཆོན་བྱེད་ཆོས་དགུ་ནི་ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས། སྤྲོད་རྗེས་གཞི་ལ་
མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། ཐབས་ཀྱིས་ཉེ་བའི་
གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དུག་ནི་ཐེག་
པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་སྒྱིར་བསྟན་ནས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱིར་བ། དེ་ཡི་མཉམ་
ཉིད་དེ་འཛིན་སྤངས། འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་གྱི་ལམ་དངོས་བཤད་པས་དེ་
ལྟར་དགུས་གཞི་ཤེས་གཏན་ལ་འབབས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་དག་མདོ་རྒྱུ་པར་བསྟན་པ། སོ་སོའི་ནང་གི་བྱེད་བྱ་དང་བཅས་
པའི་སྤྲོད་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཅོས་དང་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐབས་འདིར་གཞི་

ཤེས་བདུན་དུ་བསྟན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྟན་པས་རིང་བ་ཤེས་ཤིང་། གཉེན་པོ་བསྟན་པས་ཉེ་བ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་མིན་ཞིང་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། དཔལ་པོ་གར་སྟོང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ཡང་དག་འདས་ལ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིན་པར་མི་གནས་པ་དང་། དེ་མན་གྱིས་སྟོང་རྗེས་ཞི་བར་མི་གནས་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། འགོ་བ་འདི་དག་མིང་དང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། འགོ་བ་རྣམས་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བར་རྒྱུད་པ་ནི་སྤང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པས་མ་བཅོངས་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་བྱ་བ་ཞིག་གྱུ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་གཉེན་པོའོ།

དེ་ལ་ཅི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་འདི་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མིན་ཞིང་མི་གནས་པ་ཡིན་སྟུང་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་ཚུར་རོལ་ཏེ་སོ་སྟེས་བགོད་མཐོང་གི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་འཁོར་པའི་མཐའ་དང་། སྤང་བྱ་རྒྱུན་ཆད་པའི་དངོས་མེད་ནི་པ་རོལ་ལྟར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། ཡིན་ལུགས་ཚོས་ཉིད་ནི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀར་རོལ་ཏེ་དེ་ཀྱིས་མི་གནས་ཏེ་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྤང་གསུམ་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མིན་པས་ཏེ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་འདས་གང་གི་མཐའ་མི་གནས་པ་དེ་ནི་གཞི་ཤེས་ཕྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའོ།

དེས་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ལམ་ཤིང་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མིན་མཐར་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྟོགས་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་མི་སྤིང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མ་རྟོགས་ནས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་དམིགས་པས་འཇུག་ན་

ཡང་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་རིང་ལ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་
མཚན་མར་མི་རྟག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་
གིས་ཉེ་རིང་ལྟར་གྱུར་པའོ།།

དེས་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་མཚན་མར་ཞེན་པ་ནི་སྤང་བུའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་
བྱ་ལ། བསྐྱོག་པ་ནི་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བུ་སྤྲོང་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱོས་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུས་ཡིན་གྱི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་ལམ་མམ་གནས་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
འཁོར་འདས་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོས་པས་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་
ལུགས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་ནས་འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གཅིག་པར་ཤེས་
པས་ནི། མངོན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་
ངང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་དངོས་
མེད་གང་གི་ཡང་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ན། ཡུལ་ཙན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་། སལ་པའི་བློ་ཡི་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ།།

དེས་ན་དབང་པོ་དམན་པའི་ཉན་རང་རྒྱམས་འདི་མ་ཤེས་པས་ཞི་མཐར་ལྷུང་ལ།
གང་གིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ལམ་ལས་ཉམས་མི་སྤྲིད་པའི་གནད་
མཐར་ཐུག་འདི་ཡིན་པས་ཤིར་ཕྱིན་གྱི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་ཀྱན་
ཏུ་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ཤེས་པ་དོན་གྱི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོར་བ་ལ་རྒྱས་པར་
བརྩེ་ཡོད་དེ། བྱང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ། དེའི་བྱང་
ཆོས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་དང་། དེ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་
དང་། དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་དེ་གསུམ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་སྤྲོད་
པ་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཞིའི་ཆོས་ཙན་ལ་ཞེན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོ་ནས་དེ་
སྤང་བར་གདམས་པའོ།།

དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་གཉིས་སུ་སྤང་
བཞིན་པའི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་ཅི་ཙམ་དམིགས་ཀྱང་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེད་དེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་རང་བཞིན་
མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བའི་བྱིར་ལམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཆོས་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྐྱོད་པ་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ན་བསྟན་པས་འཕེལ་བ་དང་མ་བསྟན་པས་འབྲི་བ་སོགས་
རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་སྐྱོད་སྤང་ཆགས་སྤང་སོགས་ནི་
བའི་བྱེད་པ་ཤོར་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་
སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་དེས་གང་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་
དགའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། རྣམ་མཁུར་ཆེད་དུ་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་
པར་ཐོབ་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་པས་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་
དུ་མེད་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ལས་སུ་བྱ་དགའ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བསྟན་དུ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །

དེས་ན་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་བྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆལ་བ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་པར་སྤང་ལ་འདེགས་པ་ལགས་
སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་དང་
སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཡང་དེར་ཞེན་ན་མི་རུང་པས་བྱ་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་
བ་དང་བྱེད་པོ་མེད་པ་དང་བྱ་དགའ་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །ཤེར་
ཕྱིན་དའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ནི། ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པས་རང་རང་གི་སྒྲིལ་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་རྒྱུད་མི་བྱ་བར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུམ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་རག་
མ་ལུས་པར་ཡུམ་ཡོད་ན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་སྤྱད་པའོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་ཞེན་པར་བསྟན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །སྤང་ཡང་རང་

བཞིན་མེད་པར་གཤམ་བྱེད་གྱི་དཔེ་ནི། མི་ལམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བདུན་བསྟན་
པ་ནི་དཔེའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བརྟེན།

དེ་ལྟར་བརྟེན་པོ་ཡང་མདོར་བསྟན་ན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་འདུ་བས་ནི། འདིར་ནི། སྒྲིད་པ་ཡོངས་དག་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན་ལ། དེར་ཡང་དོན་གྱིས་གཞན་ཀྱན་འདུ་སྟེ། མི་སྒྲིད་ན་ཞེས་པས་གཞུགས་སོགས་
ལ་མི་སྒྲིད་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིད་པ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲོང་ཞིང་།
ཞེས་ཡུལ་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པས་གཞུགས་རྟག་མི་རྟག་ཚོ་གས་མ་ཚོ་གས་ཆགས་
མེད་ལ་སྒྲིད་པའི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲོང་ཞིང་། ཆགས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི་
གཤམ་གས་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་རབ་སྒྲིད། ཅེས་པས་མི་འགྲུར་བྱེད་པོ་མེད་པ་འབྲས་བུ་རི་
བཞིན་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་རག་མི་ལས་པ་བྱ་དཀའ་བ་དང་ལྷན་པའི་བདེ་གཤམ་གས་ཀྱི་གཤམ་
རབ་ལ་སྒྲིད་ཅེས་སོ། །དཔེ་བདུན་ནི་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །གཞི་གཤམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་
མཉམ་པ་ཉིད་བཞིན། **མདོ་རྒྱུས་པར།** གཞུགས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་གྱིས་
སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་བདག་གི་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཞུགས་ལ་
སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་འགྲེལ་རྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་བཞིན།
གཞུགས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲོ་སོགས་གྱི་མཚན་མ། དབྱེ་བའམ་ཁྱད་པར། ཡུལ་ཅན་བཞིར་
མདོན་ཞེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ།

ཡང་ན་སྒྲོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྒྲོན་མེད་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲོ་བཞིར་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་
གྲུང་རུང་ངོ་། །མཉམ་ཉིད་དེ་ནི་སྐབས་འདིར། དེ་ལྟར་སྒྲིད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་གཞུགས་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་མཚན་མ་ཁྱད་
པར་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་གཤམ་བྱེད་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་སོང་བ་ནི། ཆགས་པ་བཅད་ནས་ཞེས་པས་སྒྲོམ་པ་བཞིའི་ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགོ་
ལ། ཆགས་པ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དུ་འགོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གཅོད་དང་ཕྱི་མ་ཡོངས་གཅོད་
གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ལ། སྒྲ་མའི་དཔེ་ནི་མ་གཟའ་བྲལ་དང་། ཕྱི་མའི་དཔེ་མེ་བཟང་བ་

སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་སྟོན་པའི་ཚང་ཚང་ཚིགས་པས་ནའོ། །དགུ་པ་མཐོང་ལམ་ནི་རྒྱས་
 པར་ཡེ་ཤེས་བརྒྱུག་པོ་སྟོན་བྱེད། གཟུགས་དྲག་པ་དང་མི་དྲག་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 རྣམ་གངས་བརྒྱུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་
 ཅིང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་དོན་མ་ལུས་པ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ངང་རྒྱལ་ལས་ནམ་
 ཡང་མི་གཡོ་བས་ན་འབྲུལ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ནའང་། མ་དག་པ་གཞི་མི་མྱིད་
 པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་མ་འདས་པའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏྲ་བར་
 བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་བཏྲ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱན་མི་
 དམིགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཚོག་
 ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟེ་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱན་
 གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི། མི་དྲག་པར་མཐོང་བ་སོགས་ནི་མཐར་
 ཐུག་གི་བདེན་པ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་དྲག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་དག་ཅིང་། ལས་
 ཉོན་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགག་བྱ་གདོད་ནས་མེད་པས་ན་
 འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་པོའམ་འགོག་པ་མེད་དེ་བྱེད་པོ་མ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་བདེན་
 གྱི་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་སྟུར་བར་བྱའོ། །མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་མཁྱེན་
 གསུམ་བསྟན་ཟེན་པའི་སྐྱབས་འདིར་གནས་སྐྱབས་རྫོགས་པའམ་མཚུགས་སུ་ཀྱི་མདོ།
 རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་འདས་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚུགས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོགས་
 དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་འདི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དང་། ཡང་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་རྒྱལ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདོར་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཛུགས་སྤྱད་དེ་རྒྱལ་བས་གསུམ་
ཚོགས་པར་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། མདོ་བསྟན་པ་འདིར་དེ་མ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལུལ་མཁུན་གསུམ་བཤད་ནས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བཞི་གསུངས་
ཏེ། མཁུན་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་པ་བ་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྟན་ཏེ་སྒྲོམ་པ་རྣམ་ཚོགས་
སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་དེ་གོམས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་གྱུར་བ་དྲོད་ནས་རྒྱད་ཅིག་མའི་
བར་གྱི་གནས་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་བས་སོ་སོའི་གོམས་པ་ཚོགས་པའི་ཅུ་མོ་ཡིན་ལ།
དེ་རྣམས་ཉགས་དང་རྣམ་འཕེལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཅུ་མོའི་སྒྱུར་བ་
དང་། སྒྲོབ་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་ཀུན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་
མཐར་ཐུགས་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཐར་ཐུན་ནས་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་གྱི་
ཆོས་ཀུན་ཆད་བར་སྒྲོམ་པ་རྒྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དང་བཞི་ལས། **དང་པོ་རྣམ་ཀུན་མདོན་**
ཚོགས་སྒྱུར་བ་ལ། དེ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པ་ནི་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་བསྟན་པས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་
སོ། །སྒྲོམ་པ་སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུ་དང་། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་སྒྲོན་བདུད་ལས་
ཞེ་དུག་དང་། བསྒྲོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་དང་། སྒྱུར་བ་ཉིད་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཤེས་མཆོན་ཁྱད་མཆོན་བྱེད་མཆོན་ངོ་པོ་ཉིད་མཆོན་བཞི་
ལས་བྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་དང་། མོས་སྒྱུད་ན་སྒྱུར་བ་བསྒྲོམས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྒྱུར་ལམ་
གཉིས་བཤད་པ་དང་། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོ་སྒྲོབ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོགས་དང་། སྒྱུར་
བ་ཁྱད་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྒྱུར་བ།
ཐབས་མཐས་སྒྱུར་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་གོ།

དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་མདོ་རྒྱལ་བར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་རེ་དང་།

ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་བཞི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་བྱ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་སོགས་དཔེ་ལྟས་བསྟན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སོགས་དུག་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཆ་ལས་བཞག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲུ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཉེར་བདུན་ནི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྒྱམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱམ་པ་ལའང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟོང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱམ་པ་སོགས་བརྒྱད་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པའི་རྒྱམ་པ་སོགས་བདུན། སྤྱག་བདེན་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་མི་རྟག་པའི་རྒྱམ་པ་སོགས་ལ། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱམ་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་སྟེ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ལ་རྒྱམ་པ་སོ་དུག་གོ།

རྒྱམ་མཁུན་ནི་གཞི་ལམ་རྒྱམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་གཉིས་གྱི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་མོད། འདིར་ཡུལ་ཅན་ལམ་བདེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོ་བ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་རྒྱམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་རྒྱམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུ། བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བཟོད་པ་བཞི། བར་ཕྱིན་བཅུ་བཅས་ཁྱོན་སོ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅུ་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྒྱམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྒྱམ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་རྒྱམ་པ་སྟེ་ཁྱོན་བསྟོམས་པས་སོ་དགུ་སྟེ། དོན་ལ་རྒྱམ་མཁུན་གྱི་རྒྱམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གཞི་ལམ་འབྲས་པའི་ཆོས་རྒྱམས་གནད་བསྒྲུས་ཏེ་བསྟན་པས། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་དང་དེའི་དོ་བོ་རྒྱ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་མ་

འདྲིས་པར་ཤེས་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམས་ལ། མཉམ་བཞག་དུ་མི་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །མདོ་བསྒྲུས་པ་འདིར་ནི་རྣམ་པ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་
 ཏེ། སྒྱོར་བ་ཉིད་བསྟན་པས་དེས་དམིགས་བྱར་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་ཀུན་རྫོང་དུ་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་རང་བསྒྲོམ་པ་
 ཅམ་དུ་ཟད་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྱལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ལྷོག་ཆུན་ས་
 བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མེད་པ་སྟེད་ཟད་པར་འདུའོ། །སྒྱོར་བ་ལ་རྒྱས་པར་ཉི་ཤུར་
 གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་སྒྱོར་བ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་གང་དུའང་མི་
 འཛོལ་བའམ་མི་སྒྱོར་བའི་སྒྱོར་བ་གཉིས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲོམ་པའི་སྒྱོར་བ་དངོས་ཡིན་ལ།
 ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལའང་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལྷོག་པས་བྱེས་ན། གཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཟབ་པ་དང་། ལམ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་
 ཡུལ་ཅན་ལ་ཟབ་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ནི་སྒྱོར་
 བའི་རང་བཞིན་ལས་ཕྱེ་བའོ།།

དེ་ནས་བཙུང་ལྷ་པོས་ས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་པའམ་དབང་བརྟུལ་
 གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པའི་སྒྱོར་བ་དེ་ནི་ཆོགས་ཆེན་པོས་འབད་ན་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་
 པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དྲོད་ལུང་བསྟན་
 ཐོབ་པའི་སྒྱོར་བ། ཅེ་མོ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྒྱོར་བ། བཟོད་པ་ཉན་རང་གི་ས་ལས་དེས་
 པར་འབྱུང་བའི་སྒྱོར་བ། ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་ཐག་དུ་མཐོང་ལམ་སྒྱེ་བས་པར་ཆད་མེད་
 པའི་སྒྱོར་བ། མཐོང་ལམ་པས་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྱོར་བ། ས་གཉིས་
 པ་ནས་བདུན་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་བའི་སྒྱོར་བ། ས་བརྒྱད་པར་ཤེར་ཕྱིན་
 བསྒྲོམ་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུན་ལྡར་བཤད་དེ། གཞན་དོན་དུ་ཆོས་འཁོར་
 བསྒྲོར་བའི་སྒྱོར་བ། འཕེལ་འགྲིབ་དང་སྒྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྱོར་
 བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྲུང་བྱ་དོར་བྱ་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཅམ་དུའང་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒྱོར་བ།

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་ངོ་བོར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱུན་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ།

ས་དགུ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པའི་སྦྱར་བ་ལ་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་
སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་ལུགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་དགུ་བཙམ་དང་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དེ་དུག་ལ་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་རྣམ་དུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གཞན་
ལ་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐབས་
འདིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་འཚམས་
པར་ཆོས་བསྟན་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་
པའི་སྒྲོམ་པ་དག་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐ་མོ་ས་འོག་མར་
དག་མ་རྩས་པ་རྣམས་འདིར་དག་པས་སྒོ་བ་ལམ་གྱི་དག་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་
པས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལོ་དང་ལྷན་པ་སོགས་སུ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་བྱན་ནམ་
མཚམས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་གྱི་མཚམས་བྱེད་པས་ན་མཚམས་དང་བཅས་
པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱུ་བ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །མདོ་རྒྱད་པ་
འདིར་སྦྱར་བ་དང་པོ་གཉིས། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟ་རྒྱལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན་ཏེ། ཀ་དང་པ་གསུམ་པས་མི་གནས་སྦྱོར། བཞི་པས་མི་སྦྱོར་སྦྱོར་བསྟན་ཏེ། །
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་
པར་བྱ་བ་རྒྱལ་ཙམ་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་གང་ལ་འང་མི་གནས་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྦྱོས་
པ་དང་བུལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེའང་དམིགས་པ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའམ་མི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ན་མི་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་བ་
ཞེས་སམ་མི་བརྩོན་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་
ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་དོན་གྱིས་བྱ་དགའ་བ་གསུམ་ཡང་
བསྟན་ཏེ་གསུམ་པོ་གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཕྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །ཆོགས་ལམ་

དང་དོད་དང་ཅེ་མོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་སོམ་ཉི་མེད་པ་ཆོགས་ལམ། སྒྲོབ་པ་སྟེ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྤང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དོད། བྱིར་ཞིང་ཆེར་བརྩོན་པས་དགོ་ཅུ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སྒྲིབ་པ་འོ།

ཡང་ན་ཐུན་མོང་དུ་ཆོགས་ལམ་ནས་ཅེ་མོ་མན་ཆད་དུ་སྒྱུར་རོ། །བཟོད་པ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་ནི། དགོན་པའི་ལམ་ནི་སོགས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་དང་བོར་དོན་སྒྲིབ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོས་ལྷོགས་ཤིང་བཟོད་པ་ན། ཟབ་མའི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟུམ་དུ་དབྱགས་ཕྱིན་ནས་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདའ་བའོ། །ཆོས་མཆོག་བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། མི་ཞིག་ཀྱང་མཆོད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། མཐའ་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཀྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་པ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་པའི་རྟགས་སུ་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པའི་རི་དང་ཤིང་སོགས་མ་ཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཆོས་མཆོག་གི་སྒྲིབ་པ་དེས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་པ་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་འཕྱེན་པར་བསྟན་ཏོ།

མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི། དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཏེ། སྒྲིབ་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྤོང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདས་ལམ་དང་བོར་སྒྲེབ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལོ་མ་ལྟ་བུ་ལྟགས་པར་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡལ་ག་རྣམས་ལམ་རིང་བོར་མི་ཐོགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་འདུག་དང་འབྲས་བུ་མེ་རྟོག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་སྒྲེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱད་མེད་སྒྲུམ་གང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དཔེ་སྟེ་མ་སྤོང་བོས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཕྱེན་པ་ལས་ལྷུར་བར། བཅོའ་བའི་དུས་སུ་བབ་པ་ན་ཡུན་མ་འགྲུང་བར་བཅོའ་ངེས་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་ས་བདུན་པོའི་བྱི་མ་མངལ་སྒྲུབས་དང་འདྲ་བ་བྲལ་ནས། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྤྱང་ཞིང་གྱུར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །དག་སའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་

དུ་རྟོན་པ། ཤེས་རབ་པ་ལོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོང་ཆེ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཏེ།
 འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཚོས་མིན་མི་མཐོང་པ་དང་། གཞལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་
 དབྱིངས་ཙམ་དུ་ཞེན་པས་མི་མཐོང་པ་གསུམ་བསྟན་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་
 དང་ངོ་བོར་མི་རྟོག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན། ལྷ་དན་འདས་ལ་མི་རེག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས་
 ཞེས་པས། གཞན་དོན་དུ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། མཚན་འཛིན་སྤྱོད་མོའང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གྲགས་ལ་འཕང་བའི་ཡིན་ཞིང་།
 མཚམས་དང་བཅས་པ་ནི་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་བས་འདིར་མ་གསུངས་སོ།།

སྟོར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱས་པར་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་བཞིར་
 གསུངས་ཀྱང་འདིར། གང་ཞིག་འདིར་སྟོང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་
 གིས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། གང་ལའང་མི་རྟོག་པ་སྟོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པ་དེའི་
 ཕྱིན་རྒྱལ་གྱིས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙུམ་པ་སོགས་འགལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ། ལུམ་འཛིན་པ། དག་ཅ་ཐུན་མིན་སྟེང་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
 བ་དང་། གཞན་ལ་ཚོས་རྟོན་པ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་
 ཞེས་སོ། །སྤང་བུ་བདུད་ལས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོར་བའི་བར་ཆད་དུ་གང་གྱུར་པ་ནམས་
 ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ལུམ་རྒྱས་པར་འགལ་རྒྱུ་རང་ལ་གནས་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་
 རྟེ་བཞི་བརྩ་ཅ་དུག་དུ་གསུངས་པ་ལས་སྐབས་འདིར། ལྷ་བའི་ལྷ་བ་སངས་རྒྱས་སོགས་
 བས་དགོངས་པ་མཛད་ཀྱི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བདུད་ལས་དངོས། དེ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མཚན། དེས་མི་ཚུགས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ། རྫོངས་པ་ཐ་དད་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ཞེས་པས། རྫོངས་པ་སྤྱིས་བུ་རབ་དང་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད་
 དང་། གཞན་ཡང་རང་གི་རྟོག་པ་རན་པས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲི་བ་དང་འཆད་ཉར་གྱི་ཚིགས་
 པ་མི་ཐུན་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སོགས་རྟེན་པ་

གཉིས་ཀྱིས། སྒྲོབས་པ་ལྷུར་བ་དང་འགོ་དོན་ལ་མི་དགའ་བ་བསྟན། འདི་བཤད་ཆོན་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ལུས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 མི་ཤེས་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྒྲུང་པོ་རྟེན་ནས་སོགས་
 རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་ཐེག་ཆོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་སོགས་
 རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རོམ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འབྲས་ཐུ་བྱ་ན་མེད་པ་
 རྒྱ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་བསྟན། དེ་དག་གིས་རྒྱ་འབྲས་འབྲལ་ཉམས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་པས་ན་ཐེག་ཆོན་ལས་ཉམས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བདུན་
 བསྟན་ཏོ། །བསྟོ་སྟངས་འདོད་པར་འགྱུར་ཞིང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས། རང་
 ཉིད་བསྟོ་སྟངས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ཀྱང་
 བསྟོ་ཞིང་ཆོས་མིན་བྱ་བ་ཞེས་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡང་བསྟན་
 ཏོ། །གང་དག་དེ་ཡི་ཆོན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
 རྒྱུན་ཀྱང་བསྟོལ།

དེ་ཡི་ཆོན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་བདུད་
 ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། ལམ་ལྟར་སྒྲུང་བཅོས་མ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་གྲུས་པའི་ལུལ་མིན་
 པ་བདུད་གྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སོགས་བར་ཆད་དུ་མ་
 ཞིག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བར་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་
 མེད་པ་ནས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གསུམ་པ་མི་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མི།
 ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་སོགས་ནས་དགོངས་པ་མཛད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་རྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཇུག་པ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པས་བདུད་གྱི་སྒྲུགས་མི་རྟེན་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་མ་རྟེན་རྒྱུན་ཆད་
 དུ་ཤེར་ཕྱིན་མི་རྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདུད་གྱི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཤེས་
 པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ཤེས་མཚན་སོགས་བཞི་དང་། ཤེས་མཚན་ལ་འང་གཞི་
 ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་

ཤེས་མཚན་ནི་རྒྱས་པར་བརྟུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་མཁུན་པ་གསུམ་པོས་ཀྱང་
 རང་ཡུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། གཞི་
 ཤེས་ནི་གཞི་ལྷང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་
 དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་གཟིགས་པའི་ལྷོག་ཆ་
 བས་བསྟན་པས། གཞི་ཤེས་ལས་སེམས་ཆགས་བཅས་སོགས་གཞི་ཡི་ཆོས་དང་། ལམ་
 ཤེས་ལས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོགས་ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། རྣམ་མཁུན་ལས་མཁུན་པ་དེའི་
 སུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་སོགས་འབྲས་བུ་མི་སྒྲོབ་པའི་མཁུན་
 རྒྱལ་སྟོན་ཅིང་། ཡུལ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་
 མཚོན་ཏེ། སྟོན་པོ་ཤེས་པ་ལ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཞེས་ཡུལ་སྟོན་པོས་མཚོན་ནས་ཡུལ་ཅན་
 སྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་མཚན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་དེ་བྱེད་ལས་དེས་མཚོན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་གསུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀ་བ་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །
 ཟུང་མཚན་ཀྱང་རྟག་པ་ལས་ལོག་པས་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལྟར། ལམ་གཞན་ལས་
 ཟུང་པར་འཕགས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གཞན་སྟེ་
 མ་གསུམ་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚོན་བྱའང་ཡིན་ལ། རང་གི་དོན་ལྷོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ལྟོ་ལྟེན་པ་ལས་བུམ་པར་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་གང་ཞིག་
 ཐ་སྙད་ཤེས་བརྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བུམ་པ་སོགས་སུ་བཞག་པའི་མཚོན་བྱ་དེ་འཛོག་བྱེད་དོན་
 གྱི་ལྷོག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་བྱེད་དེ་ནི་དབྱིབས་
 དང་ཁ་དོག་རེག་བྱ་སོགས་རོ་བོ་འཇམ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་བེུད་ལས་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པ་
 ལས་དེར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བཞིའི་
 སྒོ་ནས་མཚོན་བྱ་མཁུན་གསུམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལ་གཞི་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་གལ་ཆེ་བ་བསྐྱས་ཏེ་བརྟུག་ཏུ་

བསྟན་པས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཐོག་མར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་
 བློ། གང་དག་འདས་དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཀླང་བ་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ་གང་ལས་ན་ཡུམ་ལས་འབྱུང་བར་
 ཤེས་པ་པོ། །འཛིག་རྟེན་ཏེ་མུང་པོ་ལྷ་ཐ་སྟང་དུ་མ་ནོར་བར་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་
 འཛིག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན། གང་གིས་སྟོན་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འདིས་
 སྟོན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་པས་སྟོན་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ནང་
 དུ་བསྟུས་ཀྱང་། སྤྱིར་གཡེང་བ་གཉིས་དང་། ཆགས་སྣང་མོངས་གསུམ་བཅས་པ་དང་།
 ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སོགས་སེམས་དང་། གཡོ་བ་ཀྱང་འདྲ་བ་བཅུམ་པའི་སེམས་
 སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མཐུན་པ་ནི་ཐ་སྟང་དུ་མཐུན་པ་དང་། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་
 མཁན་སེམས་དེ་ཡང་ཡུལ་ཀྱན་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པས་ཆེན་པོར་གྱུར་བ། འཇུག་ཡུལ་
 དེས་པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་པ། དཔེ་འམ་ངོ་བོས་དབང་པོ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 གཟུང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སོགས་ཀྱིས། བསྟུས་གཡེང་
 གི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་མི་ཟད་པ་དང་། སེམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་
 བོས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་སྟུན་ལྷས་ཀྱང་
 བཟུང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟང་དུ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
 མ་འདས་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྟང་མཐུན་ཚུལ་དང་དོན་དམ་
 མཐུན་ཚུལ་དེ་གཞི་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་མཐུན་པའི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་
 སྤོན་གྱི་མཐུན་པ་ལས་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཐ་སྟང་དུ་བྱུང་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་
 པར་ཤེས་པ་འདར་དོན་གྱིས་འཕང་ངོ་། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་གཤུལ་བྱ་ཏེ་བའི་བསམ་ངོ་
 ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་གྲངས་དེས་མེད་པར་གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། གཤུལ་བྱ་ཏེ་
 བའི་བསམ་ངོར་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཅམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་། འདི་ལས་བསྟུས་ན་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་སྤང་ལྷ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཐ་སྟང་དུ་གཟེགས་

པ་དང་། རོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟེགས་པ་ཙམ་ལའང་འདུ་ཞིང་། རྒྱས་པར་
 བྱེན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དུ་འབྱུང་ཡང་། འདིར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཕུང་ལྷ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་བྱས་ཆགས་བཅས་ལ་སོགས་པར་ཤེས་
 པ་འདི་དག་གཏུལ་བྱའི་རོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤམ་ཆེ་བས་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་གཞན་ཀྱང་རོན་གྱིས་བསྐྱས་པས་ན། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་གོ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་སྐབས་གཞན་རྣམས་སུ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་མཚན་
 མེད་དང་སྟོན་མེད་དང་སྟེ་མེད་དང་འགག་མེད་དང་ཀྱན་ཉོན་མེད་པ་དང་རྣམ་བྱང་མེད་
 པ་དང་། སྒྲ་དོར་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གནས་
 པའི་རྟེན་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་
 འབྱུགས་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་
 པ་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ལྷོག་ཆ་བཅུ་དྲུག་ནས་བསྟན་པའི་རོན་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྐབས་འདིར་ནི། མཁས་པ་
 འཛིག་རྟེན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་
 ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཤིས་སམ་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྤྱི་ཀྱང་བསྒྲུར་དུ་མི་བཏུབ་པས་
 འབྱུགས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་བྱར་མེད་དམ་
 བཙོས་མིན་གྱི་རོན་རིག་པ་ན། དགག་བྱ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོར་བྱུབ་པ་དང་། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་
 པ་བཅུ་གསུམ་པོས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་རོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཆོས་ཀྱན་གྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དགོངས་པ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཤེགས་པ་ཞེས་
 མཚན་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེས་
 ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་འབྲས་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤར་ཐུན་ལ་

བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། ཡུམ་དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་།
བཀའ་བཞེན་བསྐྱབ་པས་བྱ་མ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་
མཉེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མེ་ཏོག་གཏོར་བ་དང་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཛོད་པ་
དང་། རོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པར་མཁུན་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་དེས་ཡུལ་
བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཀྱུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་མཁུན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པར་མཛད་པ་འཇམ།

ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་མཐའ་གང་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རོན་དམ་མཐོང་བ་ཞེས་
སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྔ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཏུལ་བྱ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་བརྗོད་ཅིང་ཐོས་པར་མཛད་པ་
དང་། ཐོས་པའི་རོན་བསམ་པས་ཤེས་ནས་རྒྱུད་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བསམ་པས་
དེས་པ་རྟེན་པའི་རོན་བསྐྱམས་ནས་མཛོན་སུམ་རྟོགས་ཏེ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བར་ལས་འདས་
པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་འཇམ།

ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་འགོག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་པ་རོལ་རྩུར་
རོལ་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་སྟེ། རོན་གཉིས་སུན་ཆོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅུ་
དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་མཁུན་པར་
གྱུར་ལ། དེ་སྟེད་པའི་རྩས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་ཡོད་པས་སྟོར་བའི་ཤེས་མཛན་
དུ་འང་འགྲོ་ཞིང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་མཛན་འདི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅིད་ཀྱིས་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་རྣམ་མཁུན་སྟེད་བྱེད་དུ་མཆོན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནས་
སྟེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅིད་དུ་མ་བྱས་པས། ལམ་ཤེས་ལ་ཁྱད་མཛན་བཤད་
པས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་གཞི་ཤེས་ལ་འང་ཉན་རང་གི་དེ་
ལས་འཕགས་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་པ་འཕང་ངོ་།

སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དག་འཛལ་སོགས་ནས་ཆོས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་
 ཉོན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་དག་འབའི་ཚལ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་
 གནས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ། སྤྱི་མར་བྱ་བ་མཉེས་
 པར་བྱ་བ། མཚོད་པར་བྱ་བ། རོན་དམ་པར་དེ་རྣམས་བྱ་བ་མེད་པ་རྣམས་འཕང་། གྲང་
 པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཞིབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཤེས་པ་དང་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནས་འཁོར་
 བ་ལས་བསྐལ་ཡང་། ཉོན་པ་པོ་དེ་དག་ནམ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་འཁོར་བ་ལ་སོགས་
 པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་བསྟན། དཔེར་ན་སེང་གོ་སྟོགས་
 ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་ལྟ་བའི་རི་སུལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲེལ་གསེང་རི་དུགས་ཀྱི་ཆོག་ས་
 སྒྲག་པར་མཛད་པ་སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་ང་རོ་ནི། མི་ཡི་སེང་གོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཛིག་
 ཉོན་འདིར་བསྒྲགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་བསྟན། དཔེར་
 བ་ན་མ་མཐར་གནས་པ་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོང་པའི་ཚུ་གྲུང་སྒྲེམས་ཞེས་
 པས་འཛིག་ཉོན་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་སྟོན་ཞེས་པས་ཀྱལ་རྒྱ་འཇུག་མཁུལ་གྱི་
 སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་བསྟན་ཏེ། དེས་མ་མཐོང་སྟོན་པའང་བསྐྱུས་སོ། །ཁྱད་མཚན་ལ་
 རྒྱས་པར་བརྟུན་ལས་འདིར་དང་པོ་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཕྱི་མ་གསུམ་གསུམ་
 རོན་གྱིས་འཕང་སྟེ། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་བ་ནི། གཞུགས་རྣམ་མི་མཐོང་སོགས་རོན་དང་དཔེའི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་ཏེ།
 སྤྲུག་བདེན་གྱི་མཚན་གཞི་གཞུགས་སོགས་རོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བས་ན་མ་མཐའ་ལྟར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ།

དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་དཔེ་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚད་
 མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 པར་རོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཀྱུར་འབྱུང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས། སྐབས་

འདིར་འཕགས་པ་ཀུན་སྤྲུག་དང་། ཤེས་ལྷུར་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་གཞན་གཉིས་
 འུགས་ལས་ཤེས་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱ་ཁིང་མཛངས་པའི་སློང་ལྷན་
 མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ།།

དེ་ལ་འཕགས་པ་ཀུན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་སྤྱད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་སྤྱད་བྱེད་གྱི་ངོས་
 བས་བསྟན་པ་དང་། རི་ལྟར་སྤྱད་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ། སྟོན་པའི་དཔེས་
 བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་
 དཔེས་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་གྲོང་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། བཞག་
 ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་བས་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 རྟོགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ལྷུར་བས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མདོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
 བཤད་གཉིས། དང་པོ་གང་ལ་བདེ་གཤེགས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་
 དཔེ་དོན་གྱི་སྟོན་མཆོག་བཅད་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་སོགས་
 སོ། །འགོག་བདེན་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས། འདིར་ལམ་སྐབ་པ་དང་འབྲས་སུ་
 འབྱུང་བ་གཉིས་བསྟན་པས། ལམ་དེས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་གི་
 གང་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ་གོང་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
 པར་བསྟན་པ་སོགས་དང་གནད་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཏེ། དཔེར་
 ན་ལ་ལས་རྩ་སོ་མ་བཏང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ།།

དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་ལམ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱང་
 འདས་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་བཙུན་ལེགས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་མཐའ་
 གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་མ་བྲལ་པའི་མཐུས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་ཐོབ་
 པའི་བར་དུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར། འབྲས་སུའི་སར་དེས་པར་འབྱིན་པར་བྱས་ནས་རི་ལྟར་

པའོ། རྩོམ་ཉིད་མཚན་ལ་རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཆགས་སོགས་
 ཉན་མོངས་པས་དབེན་པ་དང་། ཉན་མོངས་དེའི་རྟགས་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 གྱིས་དབེན་པ་དང་། ཉན་མོངས་དེའི་རྒྱ་ནི་མཚན་མ་སྟེ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་རྟོག་
 པས་དབེན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་མོངས་དང་གཉེན་པོ་ཉན་མོངས་མེད་པ་ལ་
 དེར་ཞེན་གྱིས་དབེན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྷ་མ་གསུམ་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། བྱི་མ་
 གཅིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དབེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མ་དམིགས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དེ་བསྐྱལ་
 བའི་གོ་བོ་བསྟོན་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ལམ་དམན་པར་མི་ལྟང་བར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ངེས་
 པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཡུལ་སྟོན་པའི་འཕྲོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 མཐའ་དག་བཀག་པ་དང་ལྟའོ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདུན་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མཐའ་
 དག་གི་དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཀྱན་སྤངས་
 པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་
 པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རོ་བོར་རྟོགས་བྱའི་གཞི་མེད་པ་
 དང་། དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྱས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 མེད་པས་རང་གི་རོ་བོས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། མཐའ་བཞིར་དམིགས་སུ་མེད་པས་དེ་བཞེན་
 ཉིད་ཅུང་འཕྲུལ་མི་དམིགས་པ་དང་བདུན་ནོ།།

མདོ་འདིར་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བཞི་པོ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མི་དམིགས་
 པ་དང་མངོན་ཞེན་བཀག་པར་བྱི་མ་གཉིས་འདུ་ལ་ལྷ་མ་གཉིས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་
 དོན་གྱིས་འདིར་འདུས་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ནི། གྲགས་ཆེན་ལྷན་རྒྱལ་བྱ་དཀའ་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་དང་བོས་བྱ་དཀའ་བ། གཉིས་པས་མི་
 དམིགས་པ། གསུམ་པས་མངོན་ཞེན་བཀག་པ། བཞི་པས་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་པས་མཐར་
 འབྱས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལྷན་རྒྱལ་མཁྱེན་ལས་མི་ལྟོག་པ་དང་། གཞུང་བ་མེད་ཅིང་མི་འཕྲུ་

གས་ཚོས་ཅན་ཞེས་པས་གནས་སྐབས་རང་ལམ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་སྤྲིག་གོགས་
སོགས་སྤྱི་ཁྱིམ་ཀྱང་མི་འབྲུགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མས་
དེའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞེན་དེ་དག་འདི་འདྲའི་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་
ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། ཅི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཤེས་རབ་ལ་ལྷོན་པ་ཐོས་ནས་སོགས་ཀྱང་བ་
གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པར་མཛད་དོ། །

ནམ་མཁུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི། འདྲེན་པ་ནམས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཟབ་སྟེ་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས། ཟབ་སྟེ་ཞེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདྲ་མི་དམིགས་པར་
བསྟན། མཐོང་བར་དཀའ་ཞེས་པས་གཞི་མེད་བསྟན། སྤྱི་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་
པས་ལམ་འགོ་མེད། ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་པས་འབྲས་བུ་སྟེ་མེད་བསྟན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་ཐུགས་ཁུལ་རྒྱུ་མེད་ཚུལ་མཛད་ཅེས་
སོ། །མི་མཐུན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ནི་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སོགས་དཔེ་དོན་གྱི་ཚིགས་བཅད་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པས་ཚོས་ཅན་
ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་ལ་གཟིགས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་དོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་རྒྱས་པར་འགོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཡོས་སོ་རབ་རྒྱ་གཡོས་སོ་སོགས་ནམ་པར་འཁྱུར་བ་དུག་དང་མཚན་མ་ཆེན་པོ་བཅོ་
བརྒྱད་བྱུང་སྟེ། **ནམ་པ་དུག་ནི།** གཡོ་བ། མཐོ་བ། དམའ་བ། སྟེང་དུ་འགོ་བ། འོག་དུ་
འགོ་བ། སྒྲུ་ཇེས་སྒྲུ་གས་པ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིམ་བཤུ་བཞིན་གཡོ་བ་འབྱུལ་བ་
ལྷོག་པ་ཆེས་པ་འབྲུགས་པ་ལུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་པོས་དབྱེ་
བས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལྟས་སམ་མཚན་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ལ་སྟེད་བྱ་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་ནི། མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོ་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བར་གྱི་ཚོས་ཡང་དག་པར་
སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནམ་ཚིགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཐེམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ལ། མདོ་རྒྱལ་པར་ནི། **དད་པ་སྟོན་པའི་མདོ།** སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་མཚན་མར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ་
 འདི་མ་སྒྲུབ་མ་སྒྲུས་པར་སངས་རྒྱལ་འཇུག་པར་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ། སྒྲུས་
 པ་བྱང་ཐེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱང་བྱང་ཉམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་སྟོན་
 སོགས་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས་བསྟན། **བྱན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཁས་མ་**
བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེམ་མེད་པ་ཞེས་པས་བསྟན། **ཉིད་འཛིན་ནི་**
གང་གིས་འཛད་རྒྱ་བ་གང་སངས་རྒྱལ་པའི་གཟུགས་སམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། **ཤེས་**
རབ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔལ་འཛེས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་བ་དང་ཚོས་དེ་དག་
 མ་མཆིས་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་འདིར་ནི། བདེ་གཤེགས་བྱང་ཆུབ་སོགས་སྟོ་
 ཀ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བྱ་ལ་གསོག་པ་ཟུང་དུ་མ་ལྡན་ན་འཕྱར་བར་བརྩམས་ཀྱང་ཉམས་
 ཉེས་པར་འགྱུར་ལ་གསོག་པ་ཟུང་དུ་ལྡན་ན་གང་འདོད་དུ་འཕྱར་རྒྱས་པ་བཞིན། ཐབས་
 སངས་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་དད་སོགས་བཞི་དང་ཤེས་རབ་མར་ཕྱིན་ཟུང་དུ་ལྡན་ན་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལ། ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ན་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དད་སོགས་ལྡོ་འདི་ཅི་ཙམ་རྣོ་བ་བཞིན་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
 པ་སྟུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སྟོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོམ་རིམ་ངེས་འབྱེད་བཞི་བཤད་པ་
 ལ། སྒྲུབས་འདིར་དད་སོགས་བཞིའི་དམིགས་ལུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ།
 རྒྱར་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་དོད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ། འདིར་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་རྗེའི་ལུལ་
 སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 གོམས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་རྗེས་ཐོབ་ན་སྟོང་རྗེའི་ཤུགས་དང་གཞན་པམ་གྱི་འཇུག་པ་ཆེར་

འཕེལ་བ་ནི་འདི་ལྟར། རྟོན་རྒྱུད་ཅེས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་
 རིས་སུ་མ་བཅད་པར་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། ད་ལྟ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱམས་པའི་
 སེམས་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། རྟོན་འཕྲིང་དུ། མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་བསྐྱབ་འདོད་ཕན་པའི་
 སེམས་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་བ་ཁོང་ཁྱོད་བཟེད་པའི་སེམས་
 དང་། གཞན་ལ་ཐོ་མི་བརྩམས་པས་རྣམ་པར་འཛོལ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་འབྱུང་
 ངོ་། རྟོན་ཆེན་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱེས་པ་དང་ཐུད་མེད་རང་ལས་ཀྱན་པ་ལ་པ་དང་མའི་
 སེམས་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྦྱུན་སྦྱུང་གིས་མེད་མའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་ལ་ཐུ་དང་ཐུ་
 མའི་སེམས་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་
 དང་། པ་རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་མའི་རུས་གཅིག་པའི་སྦྱག་གི་གཉེན་ཚན་གྱི་སེམས་
 ཉི་ཟླ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་། རྟོན་མོ་རྒྱུད་ཅེས་མིགས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་
 ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བསྐྱགས་པ་
 དང་། ཡིད་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་རང་སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་
 བྱས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དང་། ཆེན་པོ་རང་སྦྱོང་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་ལ་
 གནས་ནས་གཞན་འགོད་པ་སོགས་སོ། །ལུས་བཟོད་རྒྱུད་རང་བདེན་བཞི་ཤེས་སྤྱང་
 མངོན་བྱེད་བསྟེན་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སྐྱགས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། འབྲིང་པོར་རང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་སྦྱབ་ཚུལ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེའི་རིགས་ཅན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་དང་། ཆེན་པོ་རང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་དམ་ཚུལ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
 སོགས་སོ། །

ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་རང་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་དང་ཁིང་སྦྱོང་བ་ལ་གནས་
 བྱས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་དང་། འབྲིང་པོ་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་དང་། ཆེན་པོ་རང་རྣམ་མཁུན་བསྐྱེད་པ་
 དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་

འགོད། དག་གིས་བསྐྱུ་ལས་པར་བྱེད། ཡིད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་
སྤྱིང་རྩེ་བྱེད་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་བྱེད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་
སྒོ་ནས་བཞག་པའོ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་བསྐྱུ་ལས་དག་སྒྲུབ་སྤྱི་ལོར། སངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་
པར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཏེ། སེམས་སྒོམས་པ་དང་པ་མའི་འདུ་ཤེས་སོགས་
དངོས་སུ་བསྐྱུ་ལས་མ་བཤད་པ་གཞན་དོན་གྱིས་འཕང་ལ། སངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་འདི་
ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཅིས་པས། རང་དགེ་བཅུ་དང་ལམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་འགོད་
པར་དོན་གྱིས་བསྐྱུ་ལས་ཏེ། །དེ་སྤྱི་སྤྱི་ལོར་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། རྟགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་སྤྱི་ལོར་ལམ་
བཞི་དང་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་དབང་རྣམས་ཆོག་ཆོགས་ལམ་ནས་ལམ་གོལ་བར་འགོ་བ་ཡོད་པས་དེ་དུས་
ནས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡོད་ལ། བྱེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཆེ་མོ་འམ་བཟོད་
པ་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ངེས་ཀྱང་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་
ངེས་ལུས་པ་ལས་བཞག་སྟེ། རང་དང་གཞན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་མ་ལུས་ན་དོན་
ལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འཛོག་བྱེད་མ་རྟོག་པས་དེའི་མིང་མི་ཐོབ་པོ། །དེས་
ན་དབང་རྣམས་དོན་ནས་དང་། འབྲིང་པོ་མཐོང་ལམ། དབང་པོ་རྩེ་ལྟར་བརྟུལ་ཡང་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་རྟགས་ཐོབ་ངེས་པས་ན། དོན་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་རྟགས་དེ་དག་
བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་པ་
ནི་མའི་ཆ་བ་དང་དམར་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་
ཅན་མཐོང་པའོ། །རྟགས་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་
ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་བདེན་པའི་ཆོགས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

མཚན་མ་ནི་རྒྱ་ལས་རྩེས་སུ་དབག་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་

པའི་མཚན་མར་བཟུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུང་གི་དང་མེ་ལྷགས་མེ་དོ་སྒྲིམ་ལུའི་ཚོ་ལ་བ་
 རྣམས་ཚོགས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་ངེས་སོ་སྒྲིམ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། རྒྱུ་ལ་གོགས་བྱེད་
 སྟེན་ན་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་ལུ་མི་དཔོག་སྒྲིམ་ན་སྒྱིར་བ་དེན་ཡང་། བྱིན་དག་གི་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་སྒྱུད་པ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི། སྟོབས་
 དང་ལྡན་པས་གོགས་གང་གིས་ཀྱང་བརྩི་མི་རུས་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པར་རུས་ཏེ།
 དཔུང་མང་གི་མགོན་པོ་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་བདེ་བར་བྱིན་ངེས་པ་དང་འཁོར་བ་སྒྱུར་
 དང་སངས་རྒྱས་གཞོན་ནུའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཆང་བས་རང་འབྲས་བྱི་མ་བྱི་མ་བསྒྱེད་པར་ངེས་ཤིང་། དེས་
 བར་ཆད་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འཇུག་པར་མཐར་འབྲས་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆང་བར་བྱེད་དོ། །
 དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ལག་པར་འཁོར་ཡོའི་རི་མོ་གསལ་བ་ལས་རྒྱལ་
 པོར་འགྱུར་བར་ལུང་སྟོན་པ་ལྟར། རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་མ་འོངས་འབྱུང་
 འགྱུར་གྱི་མཚན་མ་གསལ་བ་ལ་མཚན་མ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 གྱི་རྟགས་གོས་ལ་སོགས་པ་གཅིང་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ནང་གི་བསམ་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་དོན་ཞིབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མཛོན་གྱུར་ལོག་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། སྒྱུར་
 བ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལས་རྟགས་སུ་
 དེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་རྟགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཡུམ་གཞན་དུ་སྒྱུར་ལམ་བྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་བརྒྱ་དྲུག་། རྒྱོམ་ལམ་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྔ་
 གྱི་ཚོས་ཉིད་རྟགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོན་
 གྱུར་པ་ལྟོག་པ་སྒྲུབས་གསུམ་ཐེ་ཚོམ་མཛོན་གྱུར་པ་མི་སྒྲེ་བ་སོགས་དྲོད་ལ་གནས་པ་
 བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱ་གཅིག་། ལུས་ལ་སྟོན་ལུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྱི་མི་འབྱུང་བ་
 སོགས་དྲུག་ཅེ་མོ་པའི་རྟགས་དང་། ལམ་ལས་གཞན་གྱིས་དྲངས་མི་བཟུབ་པ་དང་།
 ལམ་གཞན་བཅོས་མ་སྟོན་པའི་བདུང་ལ་བདུང་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་བཟོད་པ། ཀྱན་སྒྱུད་

ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱལ་དགུལ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཚོས་མཚོག་པའི་རྟགས་ཏེ་ཉི་
ཤུ་གསུངས་པ་ལས་འདིར། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ནས་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་བར་གྱིས་
སྤྱོད་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་བདེན་ཞེན་
མངོན་གྱུར་པ་ལས་ལྟོག་པས་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་བྲལ་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ན་ཟབ་མོའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དང་མི་འགལ་
བར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཤེས་པ་ལོ། །སྤྱབས་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་ཡིད་ཆེས་པས་བསྟན་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཟེ་ལ་ལམ་སྟོན་
པའི་སྤྱབས་སུ་མི་བརྟེན་པ། མི་དགོ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དན་སོང་སྤང་
པ། རང་དགོ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེར་འགོད་པར་བརྩོན་པ། གཞན་ལ་ཟང་ཟིང་
མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་དོན་གཞན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་
སོམ་ཉི་མེད་པས་ཚོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དགའ་བ། དེས་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་བག་ལ་ཉལ་
ཀྱན་མགོ་སྤྱད་པའི་སྟོན་པ་འཛོམས་པ་བྱགས་ལ་བསྟན། རྟག་ཏུ་ཚིག་འཇམ་པོར་སྤྱོད་
སོགས་བུམས་པའི་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་ལྡན་པ། འགོ་འཇག་ཉལ་དང་འདུག་
པར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་ལྟ་བུ་སོགས་
ཀྱིས་མཚོན་པ་ལོ། །དེས་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་མི་འགོགས་པ་བྱགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །

ཕྱི་ནང་གི་ཀྱན་སྤྱོད་གཙང་མར་བུས་ཤིང་གཙང་མའི་གོས་སོགས་འཆང་བའོ། །ཆེ་
མོ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལུས་ལ་སྦྱིན་བུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་བྱ་བུ་མེད་
པ་ནི། སྒོ་གསུམ་དབེན་ཞིང་དག་ཅེས་པས་ཏེ་སེམས་བྱ་བུས་དབེན་ཞིང་ལུས་དག་རྣམ་
པར་དག་པས་སོ། །ཞེད་པ་མི་འདོད་པར་སྤྱོདས་ཡོན་ལེན་པ་དང་། ལུ་མཚོག་ཅེས་པས་
རང་རྒྱུད་མེར་སྤྱོད་དང་འཆལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དཔྱལ་
བའི་སྟུག་བསྐལ་ཀྱང་འཚོལ་བ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྱོད་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུ་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཚོས་ཤེར་ཕྱིན་འདོད་ཅིང་དེ་དང་མ་བྲལ་བར་འཇུག་པས་
སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགོ་བ་དུག་གོ།

བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས་ནི། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་
མི་འཛོག་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མཐུས་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་གཉིས་སོ། །**ཆོས་**
མཛོག་གི་རྟགས་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་ཏེ་གང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
འཕེལ་བ་ཆོས་མཛོག་ལ་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དགེས་པ་སྟེ་མ་
དག་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་དོན་གཉིས་སྤྱོད་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཅན་ཞིག་གོ། །ཞེས་
མཛོག་ཏུ་འཕང་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ།

ཡང་ན་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་ལ།
གཞན་རྒྱུ་མི་འཛོག་པར་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་རང་བྱུན་ཚུད་པ་ཆོས་མཛོག་པ་ཕྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་མི་འགལ་ཡོ། །མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་རྒྱུད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་ནི།
མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་མིན་ཏེ་གཞན་ལ་རྟགས་སུ་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གང་ཞེན་རྒྱ་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྲས་སུ་རྗེས་སྐོབ་ན་འབྱུང་བའི་
རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གིས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་
རྒྱ་མིང་འབྲས་སུ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་གཤུལ་བྱ་
འདུལ་བའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྐོབ་ནི་མཉམ་བཞག་དང་
རྣམ་པ་ཆ་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་སྤྱད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མཛོན་
སུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས། རྗེས་སྐོབ་ཏུ་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་འང་ཡུམ་
གཞན་དང་སྐུ་བས་འདིའི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་དོན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདྲ་བས་
ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཁྱད་མེད་པས་ཡན་
ཚུན་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཞེས་འགྲེལ་བ་འགའ་ན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གོ་
རིམ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཆེད་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། གོ་རིམ་ནི་གང་
ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་ལས་སྐོབ་པའི་འབྲས་
བྱུང་ཁྱད་མེད་ལ། སོ་སོར་སྤྱད་པ་ནི་ལྷོག་ཆས་ཕྱེ་བའི་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་
མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་རྒྱ་སོ་སོས་འབྲས་སུ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བསམ་གཏན་སོགས་ནས། རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན་
 ཞེས་བར་གྱིས་གསུངས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་གཏན་བྱས་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མི་བྱེད་པ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེས་མཚོན་ནས་གཞུགས་མེད་དང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བ་དང་
 འཇུག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །འགགས་པ་སོགས་ཆེ་འདིའི་དོན་དང་རང་ཞི་
 བ་དོན་གཉིར་གྱི་འདོད་པ་མེད་པར་བྲེ་མེད་ལ་སེམས་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཁྲོ་བ་
 སོགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་ད་གྱིས་པ་མེད་པས་སེམས་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་བརྟུབ་པས་ཡང་
 བ་དང་དེས་མཚོན་ནས་ལུས་ཡང་བ་དང་། བྱིས་པར་གྱུར་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་
 མ་ཆགས་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་ནའང་དེ་ལ་མ་ཞེན་ཞིང་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་
 ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྷན་བ་དང་། འཚོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སློག་གཅོད་དང་ཁ་གསལ་གསེལ་
 སོགས་པས་འཚོ་བ་མི་སྦྱབ་པ་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་ཚུལ་འཆལ་
 ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་བཀག་པའི་རྟགས་སུ་དྲག་ལུལ་
 སྦྱོད་པའི་སྒྲགས་སོགས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་
 པས་བྱད་མེད་དང་འབྲུད་པའམ་སྦྱོར་བའི་སྒྲགས་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་
 ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱང་རང་བསྐྱུགས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ལས་ཅན་ཐོ་མོར་འཇུག་པ་སོགས་
 ལུང་མི་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་མ་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་
 པ་དང་། རྟག་ཏུ་འཐབ་ཅོད་དང་བྲལ་བ་བྱམས་པའི་སེམས་བརྟན་པས་ཐེག་པ་དམན་
 པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 དང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་བ་དང་། དགོ་ཅ་
 ཟུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་སམ་ཆོས་མི་དར་བ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གྲོའི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྦངས་
 པ་དང་། རང་གིས་སྟེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངས་པ་ཉིད་ཐོབ་ནས་
 དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སློག་འདོར་བ་ལ་མི་རུས་པ་
 མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་བརྩོན་པས་ཐ་མལ་གཞུགས་སུ་མངོན་ཞེན་
 གྱི་འདུ་ཤེས་ལོག་པ་སྟེ་བརྟུ་དྲག་གོ།

དེ་ཡང་མདོ་གཞན་དུ་ཕུང་ཁམས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱར་བས་
གནས་པ་བཀག་བ་དང་། རྒྱུ་པོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་མི་གནས་པ་
དང་ཞེས་པ། དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་པོ་སྟེ་བར་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་པོའི་མིང་
གིས་བརྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམག་གི་སྒྲིལ་སྦྱོར་པ་སོགས་ཆོགས་ཀྱི་དཔུང་མང་ཉུང་
དུ་ཞེན་བ་དང་། གྲོང་གི་སྒྲིལ་དབང་པོ། གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་དབང་རྟེན། གྲོང་རྒལ་གྱིས་
དབང་ཡུལ། རྒྱལ་སྦྱོན་གྱི་སྒྲིལ་བདག་དང་བདག་གི་བ། གཡུལ་འགྲེད་པའི་གཏམ་ཞེས་
པས་སྒྲུང་གཉིན་སྒྲུབ་པ་བརྟན་ལ། འདི་རྣམས་ལ་གཏམ་ཞེས་པས་མིང་ཙམ་ལས་དོན་
མ་གྲུབ་པ་ལ་དེར་ཞེན་མི་བྱ་བའི་སྒྲུབ་དུ་བརྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་ལ། མདོར་ཞེན་མེད་པའི་
གནད་ཀྱིས་དངོས་བརྟན་གྲོང་སོགས་དང་མཆོན་དོན་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མདོར་ཞེན་
པས་དེ་གཏམ་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་དེའི་ཆེད་དུ་འཇགས་པ་སྤྱར་མི་བྱེད་པ་ཡང་
དོན་གྱིས་བརྟན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གཏམ་ཞེས་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ནད་གི་རྣམ་པ་
མཆོན་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་རྩི་ཡུལ་དེ་ལ་མདོར་ཞེན་
གྱི་སྦྱར་བ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞེན་ནས་རྗེས་སུ་སྦྱར་བས་གནས་པ་ཡིན་
ལ་དེ་དག་མེད་པར་བརྟན་པའོ། །

དེ་རྣམས་འདིར་མ་གསུངས་ལ་འདིར་ནི་དེའི་དོན་དུ་དག་ཤུལ་སྦྱོང་སྟགས་མི་བྱེད་པ་
སོགས་གཞན་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་རྟགས་
སུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ།
རྟགས་ཅན་སྒོམ་ལམ་དང་། དེའི་རྟགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་
པོ། དེས་ཆོག་གམ་རྒྱ་མཚན། རབ་དབྱེ་གསུམ་གྱིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་སྒྲ་བས་འདིར།
གཞུགས་དང་ཆོར་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏིང་ངམ་གནས་མི་རྟོག་པས་ཟབ་པ་སྟེ་སྟོང་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྦྱོང་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ལ་
བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་བ་རབ་དུ་ཞི་བ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་

དེ་ནི་སྒྲིལ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཟབ་པའོ།།

དེ་ཡང་འདིར་ཟབ་མོར་འཇོག་པ་དེས་ཚིག་གི་སྒྲིལ་བཤད་དེ། དེས་འབྲེད་ཡན་
ལག་གི་སྒྲིལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་འདོགས་བཅད་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་པ་
དང་། མཐོང་ལམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་འཇལ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་ལམ་རྟོགས་ཟིན་
ཡང་ཡང་གོམས་པས་སྤར་ལས་རྗེ་ཟབ་རྗེ་ཟབ་དུ་སོང་ནས་ཆེས་དེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
པས་ན། འདིའི་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་པར་བཞག་སྟེ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་
སོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་མདོ་འདིར་མ་བསྟན་ཏེ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲིལ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་ཚད་སྤོང་གཉིས་ལས་དང་པོ། སྒྲིལ་
ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ལྟར་སྒྲིལ་ཅིག་མ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཆེ་
འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དགའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་སྒྲིལ་པ་ཡིན་
པས། མདོ་རྒྱས་པ་ན་སྤང་བྱ་རྒྱུ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤར་ཕྱིན་དང་
བྲལ་བར་བསྐྱལ་བ་གང་གའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་སྒྲིལ་བ་ཕྱིན་པ་བས། ཞེས་དང་དེའི་
གཉེན་པོ་རྒྱུད་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤར་ཕྱིན་ཉན་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་བསྟན་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་འབྲིང་པོ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་སྒྲིལ་སྟེ་གསུངས་ནས་མཐར་ཆུ་རྟོག་རྒྱུད་པོའི་
རྒྱུད་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་གཞལ་དུ་ཡོད་པ་ཆད་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཆེན་པོའི་
གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་པས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིལ་ལམ་དགའུ་པོ་རེ་རེའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཆད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ།
མདོ་ནི། རི་ལྟར་བདག་གིས་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དོན་འཇལ་བ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་
སངས་རྒྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་ཏེ། ཞིབ་པར་མདོ་རྒྱས་པ་
རྒྱུས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདིར་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་དང་པོ་སྒྲིལ་ལམ་རྒྱུད་པོ་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཟབ་སོགས་དོན་དང་དཔེའི་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ཉན་གཅིག་གི་རྒྱལ་

རྟོག་སྒྲིམ་པ་གངས་མང་པོ་དེ་སྟེང་གི་བསྐྱལ་པའི་ཚོགས་ཤེར་ཕྱིན་ཉིན་གཅིག་ལ་
 བསྐྱོམས་པས་འདུམས་ན་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲོམ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་ལམ་འབྲིང་པོ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་མང་བྱེ་སྟོང་དུ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 དང་། ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་རབ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
 སོ། །ཚོད་སྒྲང་ལ་གངས་ལ་ཚོད་སྒྲང་དང་། བྱེད་ལས་ལ་ཚོད་སྒྲང་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེར་ཡང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་གསུངས་ན་དེའི་རྒྱ་སྒྲོམ་
 ལམ་ཡང་གངས་དགྲུང་མི་ངེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྒྲང་བྱ་སྒྲངས་པའི་རྟོགས་པ་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། སྒྲང་བྱ་ཡང་ཚད་མེད་དགོས་པས་སྒྲང་བྱ་དགྲུང་གངས་མི་ངེས་ལ། དེ་
 མ་ངེས་ན་གཉིན་པོའི་རྟོགས་པ་ཡང་དགྲུང་མི་ངེས་པ་དང་། ཡང་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པ་
 སྟེང་ན་རྒྱ་ཡང་ཚད་མེད་ཡིན་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་ཐུག་བཅས་སམ་གངས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་སྟེ་
 དགྲུང་འཛིག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཚོད་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེར་ཡང་འབྲས་བུ་གངས་མེད་
 གཞལ་མེད་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 གཅིག་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མང་ཉུང་གི་
 གངས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བཞེད་པའམ་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཆར་མ་གྲུབ་པས་མང་ཉུང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་འབྲས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཚད་
 ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཚད་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་པར་རྟོགས་སུ་རྟུག་ན་འང་
 འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །

འོན་ཅི་ཞེན་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེ་ལ་འང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་
 མཐའ་ལས་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དེ་དག་དེ་
 ལྟར་དུ་ཡིན་པར་ངེས་པ་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
 གཟིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་
 བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཅམ་ནི་ས་པོན་གཅིག་ལས་འབྱུང་དུ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཐུ་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་

ནས་དེའི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོ་བ་དང་། དེ་
ཡང་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རོ་
མཉམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒོམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ནི། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་སྒྲུང་ལ། དོན་དམ་པར་ཉམས་འཇུག་མི་རུང་པས་སྒོམ་
ལམ་གྱི་སྒྲུང་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་རྩོད་པ་དང་། གུན་རྩོད་འཇུག་ཅིག་མར་དབྱེད་ནས་
རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་མི་རུང་པར་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་དུ་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཇུག་མི་
རུང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུང་བྱ་དགུ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་འབྲས་
ལུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་འབྲས་ལུ་སོགས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་སྒྲུང་ཐོབ་མི་སྲིད་དོ་སྟུམ་ན། ཟད་མི་
སྟེ་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞི་བྱིབ་པ་ཟད་ཅིང་སྒྲུར་མི་སྟེ་བཙམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས་དངོས་
པོ་མེད་ཀྱང་འབྲས་སུ་དེ་ཐོབ་ནས་འཁོར་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་སྒོ་
ནས་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་སྒྲོང་ཅུས་པ། རི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདི་
ཡང་ནི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུབ་པར་
བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱུ་པ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ། སྒོམ་ལམ་དེ་ཡང་
སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར། དངོས་སྒྲུ་བས་
རྩོད་པ་ན་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་པ་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ། དོན་དམ་པར་འཇུག་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གཏུག་བྱའི་
དོན་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྒྲུར་བ་སྒྲུང་ཡང་། སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱུ་པ་དོན་དམ་པར་
འཇུག་འགྲིབ་མེད་པའི་དབེ་དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པས་མི་བདེ་བ་འདྲ་སྟེ། **དེས་**
ན་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། ཟད་དང་མི་སྟེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཆད་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུང་ཐོབ་འཛོག་མི་ཤེས་

པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ། ཁོ་རང་གི་མཐར་འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས། སྤར་ཡོད་ཟད་པས་སྟོང་ཡང་རུང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་ཡང་རུང་སྟེ་སྟོང་པར་དོན་དུ་གཅིག་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་མི་སྒྲག་པར་བཟོད་
 པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་ཁོ་བོས་མཐོང་ངོ་། །མདོ་འདིར་ཆུལ་དེ་
 དག་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་དབྱིངས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པར་གནས་པ་དེ་ནི། ཆོས་
 བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། མ་བསྟན་པས་འགྲིབ་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཅམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་གཤམ་
 པར་བྱའོ།།

དེས་ན་ལམ་ལམ་ཕྱིན་ནམས་ཀྱང་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ན་དེ་བསྐྱོམས་
 པས་ཆོས་དབྱིངས་འཕེལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་ལ། མ་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་
 དབྱིངས་འགྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། བསྟན་ཀྱང་
 རྫོང་ཏུ་ནི་དགོ་པའི་རྩ་བ་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་མཚན་མར་ཞེན་
 པའི་སྦྱོམ་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་
 གིས་ལམ་ལམ་ཉམས་པ་མེད་པར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 ལྟར་འཁོར་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཀྱན་ཏུ་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྤྱང་ལ། འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ལྟོག་པའང་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ།།

དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་འི་གང་སྤང་དོར་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་པོ་རིམ་
 བཞིན་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གོལ་བའི་རང་གི་རྟོག་པ་ཟད་ཆུལ་
 ལས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིམ་བཞིན་དུ་

གཟིགས་པ་ན་སྤྱི་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་མེད་མེད་པར་ཚད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་
 བྱིས་ཀྱི་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཞིར་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱི་ཅིག་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་
 འབྱུང་མི་ཤེས་པས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱི་ཅིག་སྤྱི་མ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
 ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་ཐོབ་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་མིར་སྤྱི་མ་སྤྱི་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རུས་པ་མ་ཆང་ཞིང་
 སྤྱི་མའི་དུས་ན་སྤྱི་མ་འགགས་ནས་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱི་དོ་སྤྱི་མ་ན། མར་
 མེས་སྤྱི་ཅིག་གིས་སྤྱི་འགག་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་ཅིག་དུ་མ་རྒྱུན་མཐུན་པས་སྤྱི་མ་ཟད་ཅིང་སྤྱི་
 རུ་ཤིག་པར་རུས་པ་ལྟར། སྤྱི་མིའི་སེམས་ལྟར་ཅིག་དུ་ཆོག་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་
 སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རུས་པ་འཕེལ་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་བཞིན་ཉིད་ལ་གསལ་
 བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་སྤང་བྱ་འགག་པ་འཐད་པར་བརྟན་ཏོ།།

མདོ་འདིར་དེ་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤྱི་མ་རབ་འཐད་པའི་དཔེ་མར་སེས་
 བརྟན་བ་ནི། འབྱུ་མར་སྤྱི་མ་ཐོ་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པར་
 འཐད་པ་ས་བོན་གྱི་དཔེས་བརྟན་བ་ནི། ས་བོན་ལས་ནི་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས།
 སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པའི་དཔེ། རྒྱུ་ཡི་ཐིགས་པས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་ཀོ། །ད་
 བྱི་རྟོགས་ཟབ་པ་བརྒྱུད་ནི་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་མེད་འཕེལ་མི་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་མ་དང་། དོན་
 དམ་པར་མི་སྤྱི་མ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་གོ་ཡུལ་ཅམ་མིན་པར་གཞི་གཅིག་གི་སྤྱི་མ་
 ཡན་རྒྱུན་སྤྱི་མ་དགོས་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཐུང་འདས་གི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་ནི་སྤྱི་མ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་ཐུང་ཅམ་ནས་རང་གྲུབ་པའི་དུས་
 སྤྱི་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱི་མ་ཐར་འགག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 མི་འགག་པ་གཉིས་འགལ་མེད་རོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་
 བྱི་གཞི་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

སྒྲོབ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེས་དུས་མ་ཡིན་པར་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་འགོག་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་ཤིན་ཏུ་
གོམས་པས་ན་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་དཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་
པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་ནའང་། ད་རུང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་གཟིགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་
ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ལའང་ད་རུང་སྟེད་འདོན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྲུངས་པ་མཐར་
བྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་སྟེས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེན་ནས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་མོ་ཡང་སྒྲུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་མཛད་ཀྱིས། རང་གི་མཉམ་
གཞག་དེ་ཁོ་ནའི་རང་དུ་གནས་པ་ཁོ་ནར་མི་མཛད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
སྒྲིབ་སོགས་པར་བྱིན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མཐོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འགལ་
མེད་ཟུང་གཅིག་ཏུ་རྒྱད་པའི་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་སོགས་དམིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བ་རྒྱལ་
ཙམ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམ་པར་
བསྟན་པ་ལ་མཐོང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རང་གསལ་བ་
ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ལའང་སྟོང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
སྟོང་པ་སྟོང་པའི་དམ་པར་གསུངས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་
པ་ལ་ཟབ་པ། ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་མི་འདོར་བས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་གནས་
ལུགས་ལ་བརྒྱབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་

པར་སྤགས་སུ་རྒྱུད་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ་དང་ལྷན་སྦྱོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་
ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལའང་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་ཡོད་
ཀྱང་རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་བྲལ་བའི་དུས་མིན་དུ་མངོན་
དུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཡལ་ཤེས་བྱ་དང་། ཡལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་
ལེན་སྦྱོད་པ་གསུམ་དང་། འབྲས་སུ་གཉིས་མེད་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་
པར་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་སོ། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
ལ། དེའི་འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་སྟེ།
ཡང་དག་པར་ན་ཐོབ་བྱ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་འམ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲུ་འདུས་མ་བྱས་པ་རྒྱས་སྒྲུབ་པར་མི་རྣམས་པར་གཟིགས་པས་སོ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ནི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ངོར་ཕན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
བསལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཟུང་འདུག་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་འགལ་
བར་མཉམ་པའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་བརྒྱད་པ་
ནས་ཐོབ་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་དག་གི་ཐ་སྟངས་ལྟོན་པའི་གཞན་ངོར་བྱིར་མི་རྟོག་
པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་འདི་རྣམས་གཞན་ངོར་
ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་བསྒྲུས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། སྟོང་པ་མཚན་མེད་སོགས་
སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྒྲེ་བར་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གྱང་སྟོང་རོ་མཉམ་
ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ལ་གནད་གཅིག་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་སྟོང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་
སྒྲེ་འགག་མེད་པ་རྣམས་ཐར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ངང་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་
ན། འབྲས་སུ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མུང་འདས་དངོས་མེད་ལའང་མི་རེག་ཅིང་། ཆོས་
གང་ལའང་མཚན་མར་མི་ཞེན་ཏེ་མཐའ་བལ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་མཉན་པའི་དཔེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཡལ་གྱི་ཆ་ནས་བྱེ་ན་ཟབ་མོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་

ཉེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ན་འདི་དང་འོག་གི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀ་
 སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནས་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཡོགས་སུ་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་འང་
 ཡོད་དོ།

ད་ནི་གཙོ་བོར་དག་ས་པའི་སྒྲོར་བ་བྱད་པར་ཅན་འབྲས་བུ་སྒྲུག་སུམ་ཐོབ་པ་ལ་
 གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བཞག་པ་གསུམ་གྱི་དང་བོ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ནི།
 འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྤང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་སུ་ཚུལ་གཅིག་པ་ལས་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན། སྤྱིད་དང་ཞི་བར་སྦྲང་
 རོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའོ། །དེ་རྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་མདོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བོད་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྟན་སྤྱིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་དག་གིས་བདག་སྟོབས་བཅུ་མངའ་
 བས་ལུང་བསྟན་ཉེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟམ་པའི་རྣོ་མ་པའང་མེད་དེ། འཁོར་བ་ཉིད་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱང་འདས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་བསལ་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད་ཅེས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མེད་པར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅེས་སོ།

མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བ་དེ་ལྟར་ན་ལས་དགེ་ཐེག་གིས་
 བན་གཤོད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཀ་སྒྲོང་བའི་ལན་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་
 ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་འགག་དང་བྲི་གང་ཀྱན་བྱང་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་
 རྟོགས་པའི་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྟེ་འགག་
 དང་ཀྱན་བྱང་འཆིང་གོ་ལ་ཡོད་པས། ལས་དགེ་ཐེག་བསགས་པ་དང་དེའི་རང་འབྲས་
 འབྱེད་པ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་བར་གྱི་ལས་བསགས་
 པའང་མི་ལམ་གྱི་ལས་ལྟར་ལས་ལམ་མ་རྟོགས་པར་འབྱུར་ལ།

ཡང་ན་མི་ལམ་དུ་སློག་བཅད་པ་སོགས་མིས་པ་ནའང་ཉིན་པར་ལྟར་ལས་ལས་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ནི་ཆོས་རང་གི་རོ་བོ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བདེན་རྒྱུ་ཡོད་
 བས་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་རྟོག་པ་མངོན་ཞེན་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་ལས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་སྣང་
 བ་ནི་སང་པའི་ཆོ་རྒྱུ་པར་གཤམ་ལས་དེར་གཏེར་རྟེན་པར་མིས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་།
 གཏེར་དངོས་སུ་རྟེན་པར་འཛིན་མ་ཁན་སུ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་
 སྣང་བ་ལའང་ཉིན་སྣང་དང་ཁྱད་མེད་པར་མངོན་ཞེན་གྱི་གསོལ་འདེབས་མ་ཁན་ཞིག་
 བརྒྱལ་ཡོད་ན་དེས་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་
 འགྱུར་ན་ཉིན་སྣང་ལའང་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་སང་མི་གཉིས་ཀར་ལས་དང་སེམས་པ་དབེན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ལྟའི་
 བྱིར་མངོན་ཞེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་མི་ལུས་སྟུམ་ན། དེ་དང་མི་འགལ་ཏེ་ཚུལ་དེ་དག་དོན་
 དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་མི་ལམ་དུ་རྣམ་
 ཐར་གསུམ་བསྒྲོམས་ན་ཤར་བྱིན་འཕེལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཉིན་པར་བསྒྲོམས་པས་
 འཕེལ་ན་མཚན་མོ་ཅིས་མི་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་པས། སློ་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུལ་པར་ཞུགས་
 བ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་དུ་སློབ་སོགས་
 རྫོགས་པས་གསུམ་ན་དེས་རྫོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 དོན་གྱི་ལན་སྒར་བཏབ་ཐེན་པའི་བྱིར་དང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱམས་པ་ལ་ཞལ་
 འཕང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་
 འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན་དེ་ལྟར་དྲིས་པ་དང་། བྱམས་པས་ཅི་བྱམས་པ་ཞེས་
 པའི་མིང་གིས་ལན་ལྟོན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དོན་ལ་སྤྲིད་ཞི་མ་གྲུབ་པས་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ། དྲི་བ་དེའི་ལན་དངོས་སུ་རྫོགས་པར་མ་མཛད་པ་ནི་
 གཤུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མཐའ་མེད་པ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསལ་བར་
 བསྟན་ཏོ།

དེ་ལ་སྒར་ལན་བཏབ་པ་དོན་གྱིས་འདིའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། མི་ལམ་དུ་སློབ་

པ་བྱིན་པས་ཉིན་པར་གྱི་སྒྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོགས་རྫོགས་དགོས་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྱིན་
 ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སང་པའི་དུས་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་འགྲུབ་
 དགོས་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་ཉིན་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལས་གང་ཡང་མི་གསོག་གམ་ཞེ་
 བ། དེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གང་ཡང་མི་གསོག་སྟེ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་ཟག་བཅས་
 ལ་འདུན་པ་སོགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མི་གསོག་པར་ཐལ་ཞེ་
 བ། བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་ཀྱང་། མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
 གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུར་བས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བྱང་སེམས་དེའི་ཚོགས་རྫོགས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུར་རོ། །**ཁ་ཉིས་པ་ཞིང་དག་སྦྱར་ནི།**
 སྦྱོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པ་དག་པར་སྦྱབ་པའི་སྦྱོན་ལམ་དང་སྦྱོན་ལམ་བཞེན་
 དུ་འགྲུབ་པའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ནི་ཞིང་དག་སྦྱར་རྟེ། སྐབས་འདིར་འཛིག་
 རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་རོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ལོ་པོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་དེས་རྣམ་ཐར་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དུ་མ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་འཇུག་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་ལ།
 དུས་དང་དུས་མིན་གཤམ་པ་དང་སྦྱབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
 མཁས་ནི་འདིའི་ངོ་བོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚད་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་བརྩར་ཡོད་
 དོ། **དེ་ལོ་པོ་ནི།** བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔལ་རྒྱལ་བའི་གཤམ་རབ་སོགས་ཚོགས་བཅད་
 གཅིག་གིས་རྟེ། སྦྱང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོན་ས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
 རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་སྟེན་པར་བྱེད་ཚུལ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གོ་
 མ་བཀག་པར་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཞེས་
 པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་བརྩུ་ལས། དང་པོ་དག་བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ལས་འདས་པའི་
 སྦྱོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སྦྱེས་སུ་མཁས་པ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན། གཉིས་

པ་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དེའི་ཤུགས་འཕྱིན་
 པ་ནི། མཁའ་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་སོ། །**ཀུམ་པ་**བདེན་གཉིས་
 ཟུང་དུ་རྒྱུད་པས་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པ་ནི། གང་གི་ཆོན་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་
 སོ། །**བཞི་པ་**ཡང་དག་མཐའ་ཤེས་ཀྱང་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་
 མིན་པ་ནི། དཔེར་ན་འཕང་བསྐྱབ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས། **ལྔ་པ་**སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པས་བདག་དང་ཆོས་སྤྱི་མི་དམིགས་པ། དཔེར་ན་དག་སྟོང་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས། **དྲུག་པ་**མིང་ཞིར་མཆན་མར་མི་འཛིན་པའི་སྟོར་བ་ནི། དཔེར་ན་མི་འགའ་
 གཡང་ས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། སྟང་སྟོང་རྩུག་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྟོས་མིང་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་མཆན་མེད་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཏུ་
 གཟིགས་པའོ།།

དེ་ལྟ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དངོས་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པར་
 འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་མར་མི་འཛིན་བཞེན་དུ་ཆོས་ཀྱན་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་སྟོས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོ། **བདུན་པ་**བསམ་གཏན་སོགས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་རོ་སྟུང་བ་
 མེད་པས་མ་ཆགས་པ་ནི། དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འདོད་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས།
བརྒྱད་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པས་ཆོད་མེད་པ་ཤེས་
 པའི་སྟོར་བ་ནི། དཔེར་ན་དོན་གཉེར་ཆོང་བ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས། དགུ་པ་
 འབྲས་བུའི་རེ་འདོད་ཟད་པའི་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྟོར་བ་ནི། གང་ཆོ་འགོ་ལ་སོགས་སྒྲོ་
 ཀ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་ཙམ་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་མུང་འདས་དང་། འདུས་བྱས་
 འཁོར་བ་གཉིས་ཀར་མི་གནས་ཏེ་མིང་ཞིར་སྟོན་པ་ཟད་པས་སོ།།

འོ་ན་མིང་ཞེས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མིང་པར་སྒྲུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་སྟུམ་ན། རང་
 གི་རོ་བོས་མིང་ཞིར་མི་གནས་ཀྱང་མིང་པ་འདིར་མི་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་
 དཔེས་བསྟན་ཏོ། །**བརྒྱ་པ་**ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེ་ཡི་རྟགས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་

མཁས་སྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱད་པ་དང་ནི་སོགས་མཆོག་པཅད་གཅིག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་མཐོང་སྤྱད་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་དེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་གནས་
 ལ་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་པའི་སྤྱད་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་
 ཏེ་དྲིས་པ་ན། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མི་རྣམས་ཤིང་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་གི་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐུན་མོང་
 མིན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་ཤིང་མི་འཆད་ན། ཆོས་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པ་མི་སྤྱིད་པས་ན་དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ལུང་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་
 གུང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་ཏུ་མི་རུང་པའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་མི་སྟོན་ན་ལུང་
 མ་བསྟན་པ་འཇམ། དེ་ལྟར་མིན་གུང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཏུ་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ།

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་རྟགས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། བསྟན་མ་ཐག་པའི་དོན་
 ཟབ་མོ་རྣམས་སྟོན་རྣམས་ན་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་མཆོན་པའི་རྟགས་གུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཅེ་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་དྲོད་ཀྱི་ཅེ་མོ། རྣམ་འཁེལ་གྱིས་མཆོན་པ་ཅེ་མོའི་
 ཅེ་མོ། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་དང་གཞན་དོན་སྟོང་རྗེ་བརྟན་པས་མཆོན་པ་བཟོད་
 པའི་ཅེ་མོ། བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་སྟོན་པས་མཆོན་པ་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱན་
 ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་མོ། སྤང་བྱ་འཇུག་ལྷོག་རྣམས་བརྟགས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་བཞི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ། ལྟན་
 སྟེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པས་མཆོན་པ་སྟོན་ལམ་ཅེ་མོ། སྟོབ་ལམ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་
 དེ་ལ་ལོག་སྒྲུབ་བསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་ནི་ཅེ་མོ་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། མི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་ལྟ་བུ་སོགས་རྟགས་བརྒྱ་གཉིས་

སུ་མདོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། འདིར་དག་བཅོམ་ས་དང་སོགས་ནས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་པ་རྟོགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཉིན་པར་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གོམས་པས་མི་ལམ་དུ་ཡང་ཆོས་
 ཀུན་མི་ལམ་ལྟར་བརྟ་བ་མི་འབྲས་པ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་རང་ལ་དགའ་བའི་
 སེམས་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ནི། དག་བཅོམ་ས་དང་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། མི་
 ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དུ་མས་བསྐྱོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཐོང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ནམ་པར་རོལ་བ་མཐོང་བ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ནམས་མཐོང་
 ཞེས་པས་བསྟན། མི་ལམ་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནོན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཞེས་པས་བསྟན། སད་མིར་དཔུལ་
 སོགས་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་སྟངས་དང་རྩེས་
 སུངན་པ། མི་ལམ་ན་ནི་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། སད་པ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་ལུང་བསྟན་ན་མེས་ཆོག་པ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནོད་
 པ་མེས་ཆོག་པ་ཞི་སྟེ་བདེན་ཆོག་གི་བྱིན་རྒྱལས་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལས་ཀྱིས་
 ཞེས་ཀྱང་པ་གཅིག་གིས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་ཞི་བའི་བདེན་ཆོག་
 གྲུབ་པ་ནི་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནོད་པ་ཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་
 བདེན་ཆོག་གྲུབ་ཆུལ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། བདུད་ལས་ཤེས་ནས་བདུད་དང་སྤྱིག་གོགས་ཟེལ་
 གྱིས་མནན་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་ནས་བྱང་ཆུབ་ལྟར་དུ་རྟོགས་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱིན་རྒྱལས་གྲུབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པའི་གཞི་
 དང་། མིང་གི་གཞི་དང་དབེན་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྣམས་རོལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི།
 ཆོགས་བཅད་དང་པོ་དང་དེ་རྗེས་ཀྱི་གཉིས་དང་དེ་རྗེས་ཀྱི་ལྷས་རིམ་བཞེན་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བདུད་ལས་དེ་ལས་ལྷོག་བྱིད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ལྟ་
 བས་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། རྟགས་བརྩམས་པོ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་

འདོད་པས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཤིར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་འདས་དང་
 སོགས་སློལ་གཤམ་གྱིས་སོ། **འབྱུག་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་**
 མཛོན་ཞེན་མེད་པ་ནི། རི་ལྟར་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་སོགས་ཆེགས་པ་ཅད་གཅིག ། **འབྱུག་**
གཉིས་པ་ལུམ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་སྟོན་པས་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སོགས་ཆེགས་པ་ཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བསལ་བཞག་མེད་པར་
 རྟོགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བཞེས་སོ། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་མཛོན་རྟོགས་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་ཤིར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་བོ་རི་སྟེང་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་དཔེར་མཛོད་ནས།
 དེ་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་སོགས་ཡན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏེ། **མདོ་ལས།** གལ་ཏེ་
 འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་པར་མི་ལུས་ཐོབ་
 པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ལ། དེས་ན་ནམ་འཛོའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ལ། དེགས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་དེགས་ཀྱི་བྱུང་པ་ལ་ལེགས་གིས་རིམ་གྲོར་བྱས། བཀྲུ་སྟོར་བྱས་པ་སོགས་
 ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་དེགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དེགས་ཀྱི་བྱུང་པ་ཤིར་ཕྱིན་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་
 པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྟོན་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འཕེལ་བའུ་དུག་སྟེ་འཛམ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་དགེ་ཅུ་བླ་མེད་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལས་ཅེ་མོ་པ་རང་ཉིད་ལུམ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསོད་
 ནམས་ཆེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཤིར་ཕྱིན་ནས་ཏན་ཏུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱིན་གནས་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བ་མི་སྤྱི་བོའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ་དང་། དེ་ལས་
 ཁྱད་པར་དུ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྟོན་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་འབྲས་བྱུང་དང་རྒྱལ་བྱུང་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་
 དམིགས་བཞིན་དུ་ཆེར་བརྩོན་པས་འཛོན་པ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དག་པུ་
 བསམ་གཞུགས་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཅེ་སྟོར་འཕགས་པ་དང་།

ཅེ་མེད་སྒྱུར་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཏུ་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ལ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཅེ་མོ་པས་ཤེར་བྱིན་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་བདུན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དང་། ཅེ་ཤེར་གྱི་མཐུས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་སྒྱུན་པ་དང་འབྲུག་པས་པས་
གནས་པ་དང་བརྒྱུད་ལ་བྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དཔེ་གཞན་དང་གང་ཟག་
གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་ཆེར་མཆོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ།

ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བརྒྱུད་ནི། ཅེ་ཤེར་དེའི་མཐུས་གཟུགས་མེད་ཉན་རང་སོགས་
ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅེ་
ཤེར་དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་བྱུང་པར་མདོ་རྒྱས་པར་གསེར་འབྱུང་བའི་ས་ཁུང་བའི་
དཔེས་བསྟན། མཆན། ཅན་དུ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱས་པར་འཁོར་བསྐྱེད་ཏུང་བའི་དཔེས་བསྟན། མཆན། རྒྱས་པ་ལྟག་
པར་འཕེལ་བ་དང་། ཅེ་ཤེར་དེའི་མཐུས་ཡར་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་
བ་དང་། གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མཁུན་པར་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་མདོན་གྱུར་པའི་
སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་ནང་དུ་པར་བྱིན་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
ཤེས་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོབ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཕུག་སུམ་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་མཐུན་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་བརྒྱུད་དོ། །
འདིར་རྟོགས་དང་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་འཛིན་
པ་ཡིན་གྱི་གོང་མ་པ་མེད་པ་མིན་ལ། ཞིང་དག་སྒྱུར་སོགས་ཆ་འབྲས་ནས་ཡོད་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱུང་པར་ཅན་དག་ས་ནས་ཐོབ་པས་དེར་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
འབྲས་གོང་འོག་ཀྱང་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་འཕེལ་དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་
གླིང་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ །གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་ །བཞི་པ། མི་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས། ལྷ་པ། ཉེ་མ་སྒྲིན་
དང་བྲལ་པའི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས། རྒྱག་པ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཐུ་ཞིག་སོགས་

ཚོགས་བཅད་གཉིས། བདུན་པ། དེ་ཡི་ཆེན་བདུད་ནི་སོགས་ཚོགས་བཅད་དུག་གིས་
བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་དང་། དེ་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཞར་བྱུང་དུ་སྒྲགས་ནིང་
རྒྱལ་དང་། ཐ་མ་གཅིག་གིས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་བདུད་ཀྱི་སྒྲགས་ནིང་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བརྒྱད་དང་། ཉི་
ཁྲི་ལས་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཐ་མ་དེ་འདྲིར་བསྟན་ཏོ། །བདུན་པ་འདིའི་སྒྲགས་ལ་
བརྒྱད་པ་བསྟན་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་ཞིང་
དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་འཕེལ་དགུ་པ་ནི། གང་ཞིག་སྟོབ་ཆེ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྣམ་འཕེལ་གསུམ་
བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་བརྟེན་བྱ་བྱིར་ཞེས་པས་བརྒྱ་པ་རིགས་ངེས་པར་ཐོབ་
པ་དང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་ལྷག་ཞེས་པས་བརྒྱ་གཅིག་པ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་ལྷག་
པ་དང་། བསྐྱབ་ལ་མཁས་ཏེ་དམིགས་པ་མེད་ཅེས་པས་བརྒྱ་གསུམ་པ་བདེན་འཛིན་
མཛོན་གྱུར་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་བསྟན། མཁས་པ་འོད་བྱེད་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་
གིས་བརྒྱ་གཉིས་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། དག་
པ་མ་ཡིན་པ་མེར་སྤྲོ་སོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །

རྣམ་འཕེལ་བརྒྱ་བཞི་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་པོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན། **རྣམ་འཕེལ་བཅོ་ལྔ་པ་ནི།** བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཁས་སོགས་ཚོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་བསྟན་ལ། བརྒྱ་དུག་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་ལས་
དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །རྣམ་འཕེལ་བཅོ་ལྔ་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་རྩེ་མོ་
དོན་གཉིས་བརྟན་པ་ལ་སྤྱར་བར་མཛད་དོ། །**བརྟན་པས་མཚོན་པ་བཟོད་པ་ནི།** མཁུན་
གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་བཟོད་ཅིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་སྤྱབ་པ་བསམ་སྟོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་
གཞན་དོན་སྦྱང་རྗེ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པ་མཚོན་པ་དང་།

གྲིང་བཞི་པ་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་དང་།
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སོགས་སྤང་ལ་གཞལ་རུང་གིས། སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་པ། བྱིར་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་
 པའི་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་པ་
 དཔེ་དོན་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས།
 སེམས་གཉིས་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཆོས་མཆོག་པའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱགས་པར་
 མཛད་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་བཞིའི་དགེ་རྩ་ལ་ཆོས་མཆོག་པས་ཡི་རང་མཛད་པའི་དགེ་བ་དེ་ལྟར་
 ཆད་མེད་པ་ནི། སེམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཉིང་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་
 ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་ཡི་རང་ལས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེས། རང་གི་རྟེན་
 ཉིང་འཛིན་མཆོན་པར་ཡང་གཞན་ལས་བཤད་ལ། ཡང་ན་ཆོས་མཆོག་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡི་
 རང་བ་སྐྱབས་འདིའི་བཤད་བྱ་ཡིན་པས། དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་ཡི་རང་བ་
 ཅམ་ལའང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་འཛིན་བྱུང་པར་
 ཅན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གི་ཕྱེ་མོ་མཆོན་པའོ། །སྐྱབས་འདིར་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་
 སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏེ། མི་ལྡོག་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དགེ་བ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་ངེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡི་རང་བྱས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་
 བ་ལའང་ཡི་རང་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་བྱིར། འདིའི་དགེ་རྩ་ནི་གཞན་ནས་རང་སོགས་དང་མི་མཉམ་སྟེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་མི་ལྡོག་པ་ན་བརྟན་པ་དང་སེམས་
 ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་
གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་རིགས་བསྟུས་ཏེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་པོ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲུབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་
ཡུལ་དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལྟོག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གཟུང་བ་སྟེ་
གཉིས་དང་། སོ་སྤྱིའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྩལ་སུ་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
སྤྱོད་བཞེས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་
དག་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་བཟུང་ནས་འཇུག་ལྟོག་ཏུ་སེམས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་རྩེས་གཉིས་
ཀར་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་པར་མ་ཞེན་པའི་འཇུག་ལྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྩེས་ཐོབ་གཉིས་
སུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་ངོས་ན་སྤངས་མི་དགོས་ཀྱང་། དེར་འཛིན་པ་ཅམ་གྱི་མཆོན་མའི་རྟོག་
པ་དག་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་
དུ་དེ་ཉམས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་རྩལ་བཏགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སྤྱིའི་ཆོས་ལ་རྩལ་འཛིན་དུ་བསྟན་པས་
བཏགས་འཛིན་དུ་འང་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་པའི་ཆོས་
ལས་བཏགས་འཛིན་བསྟན་པས་དེ་ལ་ཡང་སོ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་
པས་དོན་ལ་རྩལ་བཏགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་དག་སྤང་ཚུལ་གཟུང་རྟོག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་རེ་རེ་ཡང་ནང་གི་དབྱེ་བས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པས་བྱེ་བ་
དགུ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ། མདོ་
ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྟོམ་དུ་སེམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་སུའི་སེམས་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
རྩལ་སུ་མ་མཐོང་ངམ། ཞེས་པ་ནས་ཤིང་གི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་དཔེས། བྱ་བའི་འབྲས་སུ་
ལ་མི་རྟོག་པའི་བར་གྱིས་གཟུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། མོང་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་
མཐོང་སྟོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ནས། སྤང་དོར་དགག་སྒྲུབ་

གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་ཞེན་དང་དམིགས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ཤེས་ནས་གྲང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་འདི་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་
 བསྟན་དོན་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་རྒྱས་པ་རྣམས་
 སྤྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ། འདིར་ནི་འཇུག་ལྷོག་གི་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོས་
 བ་འཇུག་ལྷོག་གི་ཡུལ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པས་ན། འཇུག་ལྷོག་གམ་ཉི་འིང་སྤང་དོར་
 གྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་འཛིན་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཆེན་པོ་ཚུལ་གྱིས་ཤིང་ཕྱིན་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་
 བ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པས་ན། དངོས་པོ་གང་དང་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་འགལ་
 བ་མེད་པས་གང་དང་ཡང་འིང་བ་མེད་ལ། ཆོས་གང་གིས་གྲང་ནམ་མཁའ་དེ་ཐོབ་པ་
 མེད་པས་ཉི་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
 འཇུག་ཡུལ་ལ་ཉི་པ་དང་། ལྷོག་ཡུལ་ལ་འིང་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་མཚན་མའི་དམིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཉི་པར་ཞི་བར་སྤྱོད་ཅེས་སོ། །

ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱིས་བྱུངས་བཀྲགས་གྱི་མངོན་ཞེན་སྤང་བ་ནི། སྤྱི་པའི་དབུས་
 བ་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། བྱ་པའི་ལས་སམ་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱིས་བྱུང་དཔེ། བྱེད་པ་པོར་མི་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱུལ་པའི་དཔེ། བྱ་པའི་འབྲས་
 བྱ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཤིང་མཐའ་གྱིས་གཟུགས་བྱས་པའི་དབུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པ་ན་ཡུལ་
 གང་ལ་འང་ཡུལ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་དོ་སྟོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྱུར་པའི་
 འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་བཀྲགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་གིས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འཛིན་

ཞིང་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་ལ། སོ་སྤྱོད་མཁས་ཀྱིས་རྩེ་སུ་ཡོད་པའི་བདག་དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པར་འཛིན་ཞིང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་
མཁས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནི། དམ་པས་བསྟགས་པ་དང་བདུད་
གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱི་མ་ལ་དངོས་དང་དེའི་རྒྱ་མཚན་
བཅས་པས་བསྟན་ནི། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
ནི། དང་པོ་རྒྱས་པར་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་རྒྱུ་གི་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་སྟོན་པ་དང་སྒྲོམ་དུ་
བརྟུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་
ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་སྟེར་བ་དང་། མཐོང་ལམ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྩེས་ཐོབ་དུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་སྤང་
བར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་དུ་རང་གི་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་མཐོང་
ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ནི་སྒྲུབ་ས་འདིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལུམ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན་ནི། ཆོས་བསྟན་པ་དེའི་སྒྲོ་ནས་པ་རོལ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་ཡང་གྲུབ་ལ།
བསམ་པ་ཐག་པས་སྒྲུབ་པར་མདོན་བཅོན་གྱིས་རང་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་
ལ། གོང་དུ་རྒྱས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པས་འདི་དག་གི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་དོན་
གྱིས་མདོན་ནོ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུན། མཐར་ཐུག་གི་ཟད་མི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་ཡེ་ནས་ཟད་པ་དང་། སྤྱར་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན། དགག་བྱ་གང་ཡང་དགག་མི་དགོས་པའམ་འགོག་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པས་ན། མཐར་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་རིམ་པ་སྤྱར་ཡོད་ཅི་ཞེག་
ཟད་ཅིང་། སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྤྱར་མེད་ཅི་ཞེག་འཐོབ་སྟེ་ཐོབ་དུ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་

ཡང་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ཡུགས་སམ་གཤིས་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་སྒོས་དེ་མཐོང་དུ་རུང་གི། གཤམ་ཏེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ན། དེ་དྲི་མ་མེད་པར་
མཐོང་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སྒོས་དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི།
དྲི་མ་མེད་པར་མཐོང་པའི་སྒོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལོག་
ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དྲི་
མ་ཅན་དུ་མཐོང་པའི་སྒོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དངོས་སྒྲུ་
བ་རྣམས་ཀྱིས། དྲི་མ་སྒར་ཡོད་ཟད་པ་དང་ཕྱིས་མི་སྒྲུ་བ་ལ་ཟད་མི་སྒྲུ་ཞེས་འདོད་
ཀྱང་། དྲི་མ་སྒར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ན་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་དཔེས་པས་
དེ་དག་གི་ཡུགས་རིགས་པ་དང་འགལ་ལ། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཟད་དོ་ཞེས་
ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲངས་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅིས་པ་སྟེ་
ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་པར་འགྱུབ་པ་ཞིག་ན་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
སྒྲིབ་ཅི་ལྟར་འཐད་པར་བྱ་ཞེས་སོ།།

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་ཡུགས་ལ་ནི། དངོས་པོའི་གཤིས་སམ་རང་བཞིན་
འདི་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་སྒར་ཡོད་པས་ལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། སྟོང་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་སྒར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་བྱར་མེད་ལ་བསལ་བཞག་གིས་བཅོས་སུ་མི་བརྟུབ་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲུར་
དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་ལ། དེ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར། དགག་བསྐྱབ་གྱི་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོས་ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་
བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ན། གོམས་པའི་མཐུས་གནས་ཡུགས་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་
གནས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་མཚན་མའི་ཚྭ་གས་

འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་
མོའི་གནད་མཐར་ཐུག་པའང་འདྲོམས་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ལ་སྤང་བུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་
སྒྲིལ་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲིལ་ཞེས་སྤང་ཚུལ་ཅམ་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། གནས་ལུགས་ལ་
སྤང་བ་དང་སྒྲིལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པོ། །སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་ནི་གོང་གི། དེས་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་རིག་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན་དོ། །མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་མཉམ་བཞག་དངོས་དང་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོ་
རྒྱུས་པ་རྣམས་སྟ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་བྱིན་ཅིང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས། རྒྱར་གོ་སྒྲུབ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྩམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ནང་གི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
བྱ་བ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བརྩམས་པ་དེ་ནི། ཅེ་སྒྱུར་བསྟན་
པའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ལས་ལྟོག་ཆས་དབྱེ་བ་སོ་དུག་ཆང་
པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་སྤང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སམ།

ཡང་ན་སྒྲིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་
གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི།
མཐོང་ལམ་བཟོད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་བྱིར། བག་ཆ་བམེད་པ་
སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱིངས་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྟོན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་དེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་
སྤྱར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་འཛིན་དེའི་མིང་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཤིང་། འཕགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཞན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་འང་སང་གི་རྣམ་པ་བསྐྱིངས་
ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཡང་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
 བྱང་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ལ་སངས་པོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཞེས་དོས་འཛིན་བར་མཛད་ནས། དེའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ལ་རྟོག་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟོད་པས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
 སངས་པོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཐོབ་བོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ན་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་མོར་བསྟན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་དེ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དེའི་རྒྱན་ནམ་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འདིར་ནི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་སྟོན་པ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་སྟེ། མཐོང་ལམ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བཞག་པའང་། ཆོས་
 དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལའང་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུལ་
 ལུལ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །

དེས་ན་སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པའི་རང་གཤིས་
 སུ་སོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། བར་སྒྲུང་གི་སྒྲིན་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟེན་གང་ལའང་མི་
 རྟེན་བར་གནས་སོ། །འོན་དེས་མཐོང་སྒྲུང་སྟོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་
 སོགས་ཇི་ལྟར་སྟེན་ཅེན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྲུང་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་སུ་
 རྩལ་མེད་དུ་བྱེད་པ་ནི། རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་གནས་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དག་ནམ་
 མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ན། གནས་འདོད་པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་མིན་པར་ཡང་མེ་
 རྟོག་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་སྟེང་མོས་ཆལ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་གི་བཀོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན་ཏེ། དངོས་པོར་མ་ཞེན་པའི་སྒྱུ་མའི་རྣམ་ཐར་
 ལས་ཡོན་ཏན་འདོད་དགུར་འཛོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་སྟེང་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 རྩལ་དེ་ལྟ་སུ་ལ་སྟེང་པའི་བྱང་སེམས་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་

གསལ་བ་དེ་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 མེད་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་རྩལ་
 རྟོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་
 དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སུ་འདྲེ་མི་དམིགས་པར་མཉམ་
 པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལས་དགོལ་བའི་ཆོས་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ན་འདྲ་། འཆད་པར་བྱེད་པ་བདག་དང་ཡུལ་ཆོས་འདོད་མཐན་དུ་ལྟ་བུའམ་
 བདན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་དོན་ལ་ཀྱུན་བྱང་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཀྱུན་བྱང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་
 མ་རིག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པ་དང་། བདག་
 མེད་པར་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་བྱང་
 གྲུབ་པར་གཤམ་ནས། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལ་མཐས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་ཆོས་
 རྟོན་པ་འདི་ནི་གཞན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་
 འདོད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ་རྟེན་སྒོ་མ་ལམ། །སྤང་བྱ་རྟོག་
 པ། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དང་པོ། སྒྲོར་བ་སངས་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒོ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་ཏུ་རིམ་
 བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀླལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་རྩལ་སྒྲོང་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ནི་འཇུག་ལྟོག་གི་གཞུང་བ་གཉིས་དང་། རྗེས་བཏགས་
 ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་ནང་གསེས་དགུར་བྱེ་བའི་སོ་དུག་པོ་ལྟར་སྒྲེས་ཀྱི་ཆ་སྒྲོང་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇུག་བྱ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཡུང་རྟོགས་དང་། ལྟོག་བྱ་ཐོག་དམན་གྱི་ལམ་
 དང་། རྗེས་བཏགས་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་སྒྲེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་
 དེར་ཞེན་བྱེད་ཚུལ་ལས་དགུ་རེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། ཡམ་ནད་ལྟ་

འཇུག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་གོང་བཤད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་རེ་བཟང་དུ་སོང་
 བ་སྟེ། སྒྲུབ་མི་སྒྲེལ་བར་དཔུགས་ཕྱིན་པ་ན། རྒྱུ་མཚན་གྱི་ལྟ་བུ་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་
 དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཐེག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་
 ཅད། རྒྱུ་མཚོ་ལ་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མཚོག་གི་མཛེས་པའི་བྱང་སེམས་དགོས་པའམ་
 ས་བཅུ་པ་ཡང་དེ་ལ་འདུ་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་ས་འདིར། **རྟོན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་**
ཉིང་འཛིན་ནི། དགྲ་བཙེམ་རྒྱུ་མཚན་སྒྲིམ་ཚོགས་པ་ཅད་གཉིས་གྱིས་ཉེ། སྒྲིབ་གཉིས་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དགྲ་བཙེམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐར་པ་མངའ་བ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། སྒྲིམ་ལམ་པའི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་འཇུག་དགྲ་
 ལ་རྒྱུ་མཚན་ཞིང་། དེར་མ་ཞེན་པའི་གནས་པ་འདི་ནི། གཞན་ཉན་རང་གི་ཉིང་འཛིན་གྱི་
 གནས་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞེ་བའི་ཉིང་འཛིན། ཉན་མོངས་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བ། ཟག་མེད་གྱི་
 བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་རྒྱ་ལྷུང་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཟུང་རྟོག་ཞེ་ཞིང་འཛིན་རྟོག་
 རབ་རྒྱ་ཞི་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དེའི་དཔེ་ནི་ཉན་རང་རྒྱུ་མཚན་གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགོག་པ་
 མོགས་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་དེར་ཞེན་པས་མཚན་མའི་འཆིང་བ་མ་སྤངས་
 ལ། འདིར་འདབ་ཆགས་དང་ཉའི་དཔེས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་ས་
 ཐོབ་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་མོངས་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །སྤང་བྱ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་
 དེའི་ལྷན་སྒྲིམ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རོ་བོའི་ཆ་ནས་ལོགས་སུ་མ་
 གསུངས་སོ། །**ཡོན་ཏན་ནི།** སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཚོགས་པ་ཅད་གཅིག་
 གིས་བསྟན་ཏོ། །**དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མའི་སྒྲུབ་པ་ནི།** མདོ་རྒྱས་པར་སྟོང་
 གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས།
 དེ་ལས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་

ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བསྟན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། རྣམ་པ་ནི་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ནོ། **དེ་ཡང་མདོ་ལས།** རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་ནི་བྱན་པ། རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་དང་མཚན་
ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་སྟོན་པའི་
མདོ་ནི། བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་སྟགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ཕྱི་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོ་ཀ་དུག་གིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན།
ལྷག་མ་བཞིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་མོའི་
བསྐྱབ་པ་འདི་ནི། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡ་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་
སྟོབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྟུ་འབྱུང་
བས་ན། འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་
འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མཆོག་རྟུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྟོབས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་ཆད་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་དམ་པ་འང་ཡིན་ཞིང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་དངོས་རྒྱུ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའམ། སྟོགས་བཅུར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སམ་གདུང་རྒྱུ་མི་གཙོད་པའང་ཡིན་ལ། འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་
སྐབས་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་པན་པའམ་སྟིང་པའི་མཛོད་མི་ཟད་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོབ་པ་བྱ་མོས་གྱུར་མ་

བསྐྱིབས་པར་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན། དེ་
འབྲེལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་
སངས་རྒྱས་དུ་མ་འབྱུང་བའི་དཔེ། བྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེས་བཤད་པ་ལ་དཔེ་དང་དོན་
གྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཤིང་དང་འབྲས་ལྟ་ལ་སོགས་པའོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
འབྱུང་ལྡོག་གི་དཔེས་བཤད་པ། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདོད་པོ་ནི། དུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རྒྱན་མཐའ་བའི་དུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
གང་གིས་ལམ་སྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དྲན་པས་ཡང་ཡང་གོ་མ་སྟེ། དུང་རྒྱུ་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་འདིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ། གདོད་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་
པའི་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་འདི་ཤེས་པའམ་མདོན་དུ་སྐྱེད་ནས། སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཤིན་
ཏུ་ཐ་བའང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བྱེད་
པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མཉམ་པ་བསལ་བ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་མ་རིག་པའི་
ཐིབས་པོ་ས་བོན་ཐ་བ་དང་བཅས་པ་དུང་ནས་བཅོམ་ཏེ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་འདི་ལ་ནི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་བརྒྱད་མར་
ཁོ་ལ་ཏེ། འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོགས་པར་ཆེས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ལ་
བའི་ལོག་སྒྲུབ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་མདོ་རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱན་དམིགས་ན་དམིགས་བྱ་འདུས་བྱས་
སོགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་
ན་ཆོས་ཀྱན་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་པས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཁོ་ལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱན་

ལ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མེད་ན་སྒྲོས་བྲལ་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་
 བཟུང་བའང་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྒྲུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱར་མི་རུང་བས། དེའི་རྣམ་
 པའམ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་གྱང་མི་
 འཐད་དེ། དེས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་མི་དམིགས་པས་ན་ཅི་ཡང་མི་མཁུན་པས་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའང་
 མེད་པར་ཐལ་དེ་དོན་དམ་ནི་ཀུན་རྫོང་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་
 ཞེས་པ་མི་འཐད་སྟམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོང་གྱང་མི་འཐད་དེ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་སྟམ་དུ་ཀུན་རྫོང་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ལ་རྩོད་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལར་
 ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱང་མི་འཐད་དེ་སྒྱིན་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་སྦྱར་བ་
 མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། སྦྱར་བའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཐོབ་པ་བོ་དང་
 རྟོགས་བྱ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་རྩོད་པ་དང་། འགོག་ལམ་མིང་
 ཅམ་ཡིན་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མི་སྲིད་པར་རྩོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གདགས་གཞི་
 གཟུགས་སོགས་མེད་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། སྦྱོད་པའི་
 ཁྱད་པར་ཐབས་མཁས་པའང་མེད་དེ་སྒྱིན་སོགས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཟིན་པ་མེད་པས་སོ་སྟམ་དུ་ཐབས་མཁས་པ་མི་འཐད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། དངོས་མེད་
 ཀྱི་ངོ་བོར་རྟོག་པ་བཀག་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་སྟམ་དུ་བྱལ་པས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་
 པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་འཐད་པས་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
 པར་མི་འཐད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པས་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འཐད་པར་རྒྱལ་བ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱགས་མི་འཐད་
 པར་རྩོད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པས་གཉེན་པོ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། མཚན་གཞི་
 མེད་པས་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་རང་སྦྱིའི་མཚན་
 ཉིད་མེད་ན་མོས་སྦྱོད་དང་འཕགས་སར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྦྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

སྒྲིམ་པ་མི་འཐད་པར་རྒྱུ་ལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་ནས་བརྒྱལ་ཞིང་ཚོད་པར་
ཟེད་དོ།

དེ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གིས། རོན་དམ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་སུན་ལྷུང་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་མི་
འཐད་པར་ཚོད་པ་དག་ནི་རང་གི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། རོན་དམ་པར་
མེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་ཞེན། ལྷུང་པ་མ་དེས་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་
བྱིར་ཞེན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོན་དམ་པར་མེད་པར་ཐལ་ཞེན་འདོད་ལན་ཐེབས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེན་ལྷུང་པ་མ་
དེས་པ་སོགས་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་གྱི་ཚུལ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་ལོག་རྟོག་བསལ་པར་བྱ་ལ། ཡང་དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུན་ཀྱན་རྫོབ་
ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་དོན་དམ་ཏེ་བར་མི་དམིགས་པས། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་
འགལ་བ་མེད་པར་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་སོན་པའི་རིགས་པས། རྟོགས་
པར་དཀའ་བ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་པ་རོལ་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་
ནས་དམིགས་པ་སོགས་འཐད་པར་བསྐྱབས་གིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་མདོ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་པར་བྱིན་ལྟ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་བསལ་བ་ཁོན་བསྟན་
པས། དེས་ཐབས་མཁས་ལ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱང་དངོས་སུ་བསལ་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དོན་གྱིས་སེལ་བས་ན། མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་བཞིས་ཀྱང་སོགས་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སྒྲིམ་མེད་འོད་ལྡན་ལྷ་དཀྱིལ་ཡར་གྱི་རོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་སོགས་གྱིས་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གང་
ཟག་གཞན་ཕྱིར་སོགས་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་སོགས་གྱིས་བཟོད་པ།
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ནི་སོགས་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དག་པ་སོགས་གྱིས་སྒྲིམ་པ་
བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤར་བྱིན་ལ་གནས་པས་སྒྲིམ་སོགས་པར་བྱིན་

གཞན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་མིན་པར་མ་ཟད་གིན་ཏུ་འཐད་དེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཉན་ནི་སྒྲོ་ཆད་མེད་པ་དང་རོ་མུང་བ་མེད་པ་དང་སྟོབས་སྤུལ་དུ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཡང་
 དཔག་པར་དགའ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གིན་ཏུ་སྒྲོན་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་སྤར་ཐུག་པ་
 མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཕྱོགས་དུས་གྱི་སྤྱང་མཉམ་པར་
 ཆད་དཔག་པར་དགའ་བ་དང་། སྒྲོན་གྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་
 མི་མཉམ་པའི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ནི་གཤམ་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་
 གནས་པའི་མཐུས་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མ་གཤམ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན། དེའི་དབང་གིས་སེར་སྒྲ་སོགས་
 ཡར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀྱང་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་དང་
 སྤུལ་བའི་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་ལ་འཇུག་མི་རུས་སོ།།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ཡང་། དངོས་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་དང་
 མ་སྤུལ་ན་སྤིང་ཞིར་སྒྲུང་དོར་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཞི་མཐར་ཡང་ལྟུང་ལ། དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་ཆོགས་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་དང་མི་མཐུན་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དག་པ་ནི་གཤམ་ཕྱིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། མཐུང་
 གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པའི་གཤམ་ཕྱིན་ཡོད་ན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 དེ་ལ་སེར་སྒྲ་སོགས་མེད་པས་ན་དེ་དག་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་ཀྱང་འཛིན་
 གྱི་ཆགས་པ་སྤྱོད་མེད་མེད་པའི་སྒྲིན་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་
 ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲིན་སོགས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གང་
 དུ་འང་མི་གནས་པའི་གཤམ་ཕྱིན་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཞི་བ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡང་མི་སྦྱེད་ལ། རང་གིས་སྤང་འཇུག་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དེ་ནིང་

མཐོང་ཡང་། གཞན་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིན་
སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་དང་ཆད་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
ཆད་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་མིན་ནོ།།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་གྱི་དུས་སྤྱི་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་རྫོགས་
སྤྱིན་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེར་ཞེན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཞུགས་ནས། འབས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་གྱི་དུས་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་སྤྱི་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོབ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་སྤྱི་དུ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་ཁྲབ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པའང་། སྤང་སྦྱང་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་ཡིན་ཏེ། གཤམ་
ཏིང་མིགས་སུ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་སྦྱང་བ་མཐོང་བས་སྤྱིན་སོགས་འགོག་པ་ཞིག་ན། དེས་
མཐོང་བའི་སྦྱང་ཉིད་དེ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་དང་འགལ་
བའི་དངོས་མེད་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པར་བཏགས་ཀྱང་། དེས་དངོས་
པོར་མ་དམིགས་ཀྱང་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་མཐའ་ཀྱུར་དང་
བྲལ་བའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་ནི་སྤོང་
བསམ་གྱིས་སྦྱོར་འདོགས་ཆོད་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ལ་མངོན་ཞེན་ཉམས་
སྤང་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དངོས་སུ་རྫོགས་པའི་དུས་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའོ།།

དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་སྤྱི་གཅིག་བཏང་བ་ལྟ་སྤྱི་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ན་པར་ཕྱིན་དུག་
ལྟར་དུ་ཆད་ལྟེ། སེར་སྤྱི་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་ཕྱིན་གྱིས་བཙོམ་
པས་ན། ཐབས་གྱི་ཆ་སྤྱིན་པ་གཅིག་སྤྱི་དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་ཡང་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྦྱོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྤྱི་ལ་ལྷོག་ཆས་བྱེན། གནས་
པའི་ཆ་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གནས་མི་གནས་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་
བསམ་གཏན་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་མི་བརྩོན་ནི་བའི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བརྩོན་
པ་ཆེན་པོ། བཟོད་མི་བཟོད་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཀྱུར་ཏུ་མི་ལྷུགས་པའི་

བཟོད་པ་ཆེན་པོ། འཆལ་བ་དང་འཆལ་མིན་དུ་དམིགས་པ་ཟད་པའི་འཆལ་བའི་དྲི་མ་
 ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ། ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་མི་དམིགས་པའི་
 མཚན་མའི་ཆགས་པ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤང་ཆ་ཕྱིན་སོགས་དང་སྤྱང་
 ཆ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱང་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཀླན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྤྱང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཕར་ཕྱིན་ཀླན་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་
 མདོ་འགགས་ཡིན་པས། མདོ་འདིར་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་ནས། དེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་པའི་
 སྤྱོད་ས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུབ་པར་བྱས་ནས། ཐབས་ཤེས་བྱང་
 འཇུག་གི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་སྦྱར་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

སྐབས་འདིར་སྦྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ནི། སེམས་ཀླན་དུ་གནས་པ་ཆོས་
 མཆོག་གི་རྗེས་ནས། མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཡན་ཆད་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། མཐུ་ཆེན་ལྟར་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་བསྒོམ་ལམ་ཅེ་
 མོ་དང་། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་མི་ཞིག་སོགས་སྒོ་ཀ་གཉིས་པར་ཆད་མེད་ཅེ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་སྒོ་ཀ་ལྟ་བུས་ལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སྤང་བ་དང་སྦྱར། སེམས་ཅན་གང་ཟག་
 གཞན་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་མཐར་གྱིས་པ། སྦྱོབ་བྱས་སམ་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཉིས་དང་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ། ལུ་གཅིག་པ་ལ་མ་ནི་རིམ་
 གྲོ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་སྟན་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་ལུམ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་
 བ་ཆོས་ཆོལ་གྱི་སྐབས་དང་སྦྱར་བར་མཛད། དེ་ལྟར་སྦྱར་ཚུལ་དེ་བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་སྦྱར་
 བ་འགྲིགས་པར་མཛོན་ཀྱང་། ཆོས་ཆོལ་གྱི་ལེའུན་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་འདིར་ཆང་
 ཞིང་སྦྱར་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དུ་བྱུང་དང་ཆོས་འཕགས་
 ཀྱི་དཔེ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བརྟུན་པ་སོགས་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཤེས་པར་
 ཡང་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱར་ཚུལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་
 མདོ་འདི་ཉིད་གྱིས་བབ་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་བདེ་བར་མཛོན་ནོ།།

ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར།
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཡན་ཆད་དང་། མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྒྲོམ་
 ལམ་ཅེ་མོ་དང་སྦྱར། དེ་ཡང་རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་བ་དང་། གནས་
 པར་བྱེད་པ་མེད་པས་འཛིན་རྟོག་སྤྱོད་པར་བཞེད། ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་སོགས་ཚིགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་པར་ཆད་མེད་ཅེ་དང་། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་པའི་ངོ་མཚར་རྟད་
 བྱུང་སོགས་ནས་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་སྤྱོད་བ་དང་། བརྩོན་སོགས་པར་བྱིན་གཞན་གྱང་
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་བཞེད་པའི་ཞེས་བཞེད་དོ།

དེ་ནི་སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པ་ནི། རྟོན་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱན་སྤྱང་ལ་མ་
 འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོན་ཅིག་མའི་
 སྦྱོར་བ་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་འང་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆ་ཆང་བར་བསྒྲོམས་གྱང་། དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་དུ་ཆང་བའི་གོ་རིམ་
 དེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གང་རུང་རེ་
 བས་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་སྒྲོམ་པ་འང་ཡོད་ལ། འདིར་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་གི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་ཆང་བར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་པོས་ཐེན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་
 པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་དེས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་དེས་པ་མེད་ན་ཆང་མ་ཆང་གི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་
 དཀའ་བའི་སྤྱད་དུ་འོ། །**དེ་ཡང་མདོ་ལས།** བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མ་མཆིས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐར་
 གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་
 རབ་གྱི་བར་གྱི་པར་བྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་འཇུག་ཅིང་། ལམ་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་
 དུན་པ་དྲུག་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ལམ་དག་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་ལམ་ལ་མཐར་གྱིས་སམ་རིམ་གྱིས་སྒོ་བ་
བ་ཡི་བྱ་བ་གོམས་པར་བྱ་བ་བཞེད་དེ།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་སོགས་དོན་དམ་པར་བྱན་པ་མེད་ལ། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་བྱན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། རྗེས་བྱན་བྱི་མ་གསུམ་ནི། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས། མཐུན་ཁྱེན་སྒྲིན་
པ། དཔང་པོ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་བྱན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་
གཏོང་བ་གཉིས་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲིབས་ན་དངོས་དང་། རྗེས་བྱན་གྱི་སྒྲིབས་ན་འབྲས་སུ་འི་
ཆ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་སྒྲོས་ལ། ལྟ་དཔང་པོ་དང་དགོན་མཆོག་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་མི་
སྒྲོས་ཞེས་མཁས་པ་དག་བཞེད། དེ་ལ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་
དོན་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་འི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་དཀྱུས་ཐོག་
གཅིག་ཏུ་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་བསྒྲོམ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མིན་ཏེ་
འོན་ཀྱང་རིང་བའི་སྒྲོར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྒྲེ་མེད་
དུ་སྒྲོམ་པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་པར་མི་
འགོ་བ་བཞེན་ནོ།།

འོན་གང་ཞེན། གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ཆོས་གཅིག་བསྒྲོམ་ན་དེ་ཉིད་ལས་
གཞན་ལ་འཇུག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་པར་
ཕྱིན་གཞན་བསྐྱས་པས་ན། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་པར་ཅན་གང་ལ་
ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་འདུ་ཚུལ། པར་ཕྱིན་ཀྱན་སྐྱད་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་བསྐྱོར་བ་
ལ་ལོག་སྒྲིབ་པས་ལ་བའི་སྒྲིབས་བཞེན་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གོ་རིམ་རིས་པ་
ཅན་ནམ་སོ་སོར་དམིགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་སྒྲིན་པ་སྤྱོད་གཅིག་ལའང་པར་
ཕྱིན་ཀྱན་ཆང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོན་ཞེན་མེད་པར་སྒྲིབ་ཅིང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། ཉམས་ལེན་གཅིག་གི་
སྟེང་དུ་འང་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་
དག་རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཞིང་འཆར་བྱུང་བའི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲོར་བ་དང་རེས་པ་རྗེ་

བས་ཇིགས་ལ་ལ་སོང་བ་ནི་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འང་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་རྟོགས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཅིང་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ་དེ་ཡང་བསྒྲོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་རེ་རེར་ཡང་
ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྟན་དུ་གྱུར་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་དུ་ཁྱས་ཐོག་དེ་ལ་ཆང་བ་
དང་། བསྒྲོམ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་
ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཚས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཉིས་སུ་འཛིན་བ་སྟོང་
བས་ན། ཉམས་ལེན་སྒྲ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་
དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དཔེ་བྱེད་གྱི་བར་བསྐྱས་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཇིགས་ལ་དུ་སོང་
ནས་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་བ་སྟེ། རོན་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་
གྱི་མཐུས་རྣམ་ཀླུ་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུས་ཚུལ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སྒྲོ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲོམ་ལུས་ན་གྲུབ་
པའི་ཆད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་འདྲེན་བ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་ཞེས་
སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་སངས་ལའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་
ཇེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་པ་འདིས་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན་པར་སངས་གོ་
བཟང་པོས་བཞེད། སྟན་ཏེ་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་སོགས་མདོ་ཆོག་གསུམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན་ལ། རྒྱ་མཚོ་སུ་
མེད་པའི་སོགས་དང་། ཉམ་མཁའ་སུ་མེད་པའི་སོགས་དང་། རི་རབ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་
སོགས་དང་། གཟུགས་སུ་མེད་པའི་སོགས་ཆོག་བཞིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བ་བཞི་བསྟན་
ནས། མཛད་པ་མདོར་བསྐྱས་པར་སངས་ལའི་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གིས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཐར་གྱིས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་
སྐབས་འདིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ།
ཡར་ཕྱིན་དུག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཙམ་དུ་ལམ་འབྲས་གྱི་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་འདུ་བས་ན། ལམ་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། ལམ་དངོས་དང་། དེ་ལ་
འཇུག་པ་དགོ་འདུན་ཡིན་པ་བྱགས་ཀྱིས་མཆོན་ལ། རྗེས་དྲན་སྤྱི་མ་གསུམ་དང་དངོས་
མེད་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་པར་སྤྱིན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འང་པར་སྤྱིན་གཞན་འདྲེན་སྤྱབ་པས་
མཆོན་ནས་གཞི་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་དམིགས་རྣམ་མཐའ་དག་དཀྱུས་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེར་རིམ་གྱིས་འདྲེན་སྤྱབ་
པ་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། གངས་ཀྱི་རེས་པ་བཟུང་ནས་འདི་ཙམ་ཞིག་
འཆར་སྤྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱིན་དུག་གི་རྣམ་པ་ཙམ་
ནས་དེ་གོམས་པ་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་ཆོད་མེད་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྟོ་མ་ལུས་པའི་དམིགས་རྣམ་མཐའ་ཡས་པ་འཆར་བའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་དེག་མའི་རྒྱ་བས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་མདོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བར་
དུ་འོ།

དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་
མ་དག་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱན་མདོན་
དུ་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པ་ནི། དངོས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོབས་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་པར་བྱ་བ་གནད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་འོ།

དེ་ནི་རྒྱ་བས་བདུན་པ་སྦྱར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་དེག་མའི་
སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་གིས་པར་སྤྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ། ཡེ་གསེས་རྒྱ་དེག་མ་གཅིག་ལ་གསེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཞིང་མཉམ་པར་
རྫོགས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་རྣམ་པ་བཞིན་
བཤད་དེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དེག་མ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་དེག་

མ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རོ་བོ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་
བཞེད་པ་འགའ་ཞིག་ན་རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ་ནི་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་ཟིན་མིན་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་ཟིན་པའི་སྒྲིན་
སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་རྗེས་མཐུན་པའི་བར་ལ་བཤད་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ་ས་བདུན་མན་ཆད་དུ་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་སྒྲོམ་
པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སྟེ་དང་འབགས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ན་འང་འདིར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་
མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རང་གི་ལྷོག་ཆ་ནས་བཤད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ་ནི་སྤར་སྟོབས་ལས་
དུ་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རོ་བོས་འདུ་ཚུལ་ཤེས་ནས་དེར་
བསྐྱེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གོམས་པའི་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་འདུ་བྱེད་གོམས་པ་མཐར་
ཐུག་པའི་དབང་གིས། ད་ལྟ་དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཐྱིན་ཅི་ལོག་བྲལ་བའི་ཐྱིར་
སྒྲིན་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཐྱིན་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་
ཀྱན་བསྐྱེས་པ་དེའི་རོ་བོ་མཐོང་བའི་ཐྱིར། ཐུབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་
པ་ཡི་རྟོག་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་གཅིག་མ་ཞེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
སྤར་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤར་ལོ་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་མཐར་
གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་འཇམ།

ཡང་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་པའི་རྒྱལ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བོན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དབར་ན་ཐོ་རྒྱུན་བྱུང་མོད་རྒྱུའི་དུས་ན་ཐག་པ་སོགས་
རེ་རེན་མ་འདུས་བྱས་ཀྱང་བཞོ་ལེགས་པར་ཆར་རྗེས་སྒྲིས་བུའི་དོག་ཐབས་གཅིག་གིས་
བསྐྱོད་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་ཞིང་རྒྱ་ལེན་པ་དང་འཁོར་བ་སོགས་ཅིག་ཅར་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒོན་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུས་ད་ལྟ་
འབད་མེད་དུ་ཆོས་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པས་ཆོས་ཀྱན་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ད་

ཉམས་ཅིག་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཐ་དད་
 མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་ཞིང་ས་རྣམས་སུ་འབད་ཚེ་ལ་
 གྱིས་བསྐྱབ་ནས་ཉམས་ཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པའི་འཕེན་པ་དང་ཆོག་ས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུག་ས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རི་ལྟར་གནས་པའི་ཟབ་མོ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
 རུས་པའི་མཐུན་ཆེན་ཆང་ཞིང་འགལ་ཆེན་བྲལ་བ་རྒྱུན་མཐའི་དོར་ཏིང་གི་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་ཅན་མིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྤང་བ་ཡོངས་
 སུ་རྒྱུག་ས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གང་ཆོ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པ་ན། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོས་དྲི་མ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་དཀར་ཐམས་
 ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད། ཚེ་ལ་མེད་
 དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་ས་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལས་སྒྲིས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཡི་ཆོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།

མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི། སྒོ་བ་ལམ་དུ་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་
 རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡི་སྒོ་ནས། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀུན་རྗེ་ལམ་
 དང་འབྲེལ་བར་སྤྲོད་ཟུང་འཇུག་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་ནས། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 བ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་སྤྱེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྒྱུག་ས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི། ཡུལ་རྗེ་ལམ་གྱི་སྤྲང་བ་དང་། དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་བརྟགས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་སྟེ།
 མེས་ཉིད་དེར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གནས་
 ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དེ་

ཉིད། རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཞེས་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་གིས་བརྟེན་པའོ།

དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་རིང་ལ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཟིགས་མི་ལུས་ལ། གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་
ངོར་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་པ་དང་དུས་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་ཐ་དད་པའི་གཉིས་ཚོས་
སུ་སྒྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་གྲུང་
གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་དུང་ནས་འབྱེན་པ་རྒྱལ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པའི་ཆོ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་པས་ན། མཉམ་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཤེས་
བྱ་མ་ལུས་པའང་དེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་དེ་ལས་གཡོ་བའང་མི་སྲིད་པར་བྱེད་ན་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ལ་སྒྲེ་འགག་མ་བྱུང་
པས་འདི་ལ་སྒྲ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་སོགས་མཚན་མས་སྒྲོས་པས་བཞག་དུ་མེད་དེ།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནའང་། གཉིས་སྒྲུབ་གི་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་
བྱ་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་སྒྲེ་འགག་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ངོར། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འང་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དང་སྒྲེ་འགག་གི་ཚོས་དེ་དག་མཐུན་ཅིང་དོན་མཛད་པའི་རང་སྒྲུབ་གི་
ཆ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལས་གཟུང་མི་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ནི་
མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སུ་འང་བཞག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་མ་སྒྲེས་པའི་བྱིས་པ་
དང་མཉེགས་རྣམས་དང་ཚོད་པ་ན་དེ་ལྟར་འཆད་པར་བྱའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚོས་ཉིད་
དང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་དོན་གྱིས་
གཞལ་ནས། དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའོ་ཞེས་སུ་འང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་སྟགས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་འང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་སོ། །དོན་གྱི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།།

མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་འདུས་བྱས་དངོས་པོ་རྣམས་དང་།
བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་འདུས་བྱས་སྤོང་བ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའང་འདུས་བྱས་ཏེ་
དངོས་མེད་རྣམས་ཀྱང་འགག་བྱ་བཅད་པ་ལས་དེ་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་གྲུབ་
པས་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་རེས་འགའ་བའམ་འདུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་དངོས་
མེད་གང་གི་ཡང་མཐར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་པས་ལ་བཞག་མེད་
པ་དང་རོ་གཅིག་པས་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པས་ན། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའམ་རྒྱ་ལས་
བཏགས་མི་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མྱ་ངན་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། རང་གི་གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཅམ་ལས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ།
དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་
བའོ། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདིར་ཡང་ལན་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤྱི་ནི་ཁི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གྲོ་
བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱིས་བསལ་སྟོབས་གྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལྟར་དེ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པའི་གནས་སྐབས་མངོན་དུ་བསྐྱེད་ན་དེའི་
འབྲས་བུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྤྲིན་མིན་པ་ཅི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་
སྐྱད་ཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཐོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་མི་རུས་སྟམ་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་གཅིག་མངོན་
དུ་བྱས་པས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་གྲུབ་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
དབྱིངས་སྤྱོད་གཅིག་པས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱིས་

བསལ་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་
 པའི་སྒྲིབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཟུང་འཇུག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་མཉམ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཚུལ་གཅིག་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཞེན་ཅན་གྱི་རོར་སྒྲིབ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་བ་མཉམ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ། གཉིས་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་བྱང་ནས་ཐུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མེད་པར་གཉིས་མེད་
 རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་དང་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཆ་བསགས་པ་ལས་འདས་པའི་མཁའ་ཁྲལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་འབས་བུའི་ཡུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་བརྒྱད་སྒྲོང་པར། མི་འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པར་
 བྱའོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་གཅིག་པོ་དེས་བསྟན་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དེ། དམན་པའི་
 ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ལོ། །**མདོ་འདིར་ནི།**
 ཆོས་འདི་ཡོངས་ཚོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཞེས་པ་རྟེན་བ་གཅིག་
 གིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་འདི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ།
 བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་བ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་
 རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།།

ད་ནི་སྐབས་བརྒྱད་བསྐྱེད་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་འབས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཆོས་སྒྲུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། སྒྲིབ་ཆ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲོབས་
 ལ་སོགས་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་། སྒྲོང་བ་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་
 པ་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཐར་

ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དབྱིངས་སྟོང་རྒྱུད་གི་ཆ་ཙམ་མིན་ཏེ། གཞི་དུས་ནང་སྟོང་རྒྱུད་གི་
 ཆ་ཙམ་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ལ། འབྲས་དུས་ནང་དེའི་ཆ་ཙམ་སངས་རྒྱུས་མིན་
 ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་ལ་མཐུན་པ་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཙམ་མེད་
 པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེས་མཐུན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། **ཞིབ་ལྟས།**

འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཇིག་པར་ཐལ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་འམ་མདོ་གཞན་ལས་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ལ་སོ་སོར་
 དཔྱེན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
 དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་། ཟད་པར་བརྩ་དང་། ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྐྱུ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་ནས་མཐུན་པ་
 དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བརྩ་དང་། སྟོབས་བརྩ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་
 དང་། བསྐྱང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྟེལ་བ་
 མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་། མ་འབྲས་པ་བཅོད་བརྒྱད་དང་། གཞི་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། དེ་
 ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ནང་གསེས་བརྒྱ་དང་ཞེ་དུག་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱུ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མིང་མཐུན་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲིམ་
 པ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ནི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱལ་
 དེ་ཡང་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཆར་བ་དང་། ཉམ་མཁས་གར་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་མཛད་པས་
 བྱུང་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དུས་ཤི་མའི་ཐུ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཟད་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་གྲུང་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་འོག་མེན་ཏུ་གདུལ་བྱས་
 བཅུང་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་སྣང་བ་མཛད་ཅིང་དུས་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞུགས་པ་དེསྣུ་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་
 འོངས་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱུ་དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་ཤར་
 བའི་སྐྱུ་གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། འགོ་བ་རྣམས་ལ་པན་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དུས་མཉམ་
 དུ་རྩེ་ལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དོ་སྤྲུལ་ལ་སྣང་བ་སྤྲུལ་
 པའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བཞི་པོ་ནི་འབྲས་བུའོ། །

ཡང་ན་ཆོས་སྐྱུ་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་
 ལྟན་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་མཁུན་ཆ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་ལྟོག་ཆ་ནས་ཆོས་
 སྐྱུར་བཞག་པ་ལས་དོན་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅམ་
 ལ་བྱང་པར་མེད་པས། ཆོས་སྐྱུ་འོངས་སྐྱུ་སྤྲུལ་སྐྱུ་གསུམ་དང་ཕྱིན་ལས་དང་བཞི་ལ་
 འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཞིར་བཞེད་པའང་ཡོད་ལ། ཕྱིན་ལས་ནི་ཆོས་སྐྱུའི་
 ལས་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ཀྱི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཕྱིན་ལས་འོགས་སུ་མི་རྩི་བར་སྐྱུ་བཞི་པོ་ཉིད་ཆོས་སྐྱུ་
 མཚོན་པའི་ཆོས་བཞིར་འཆད་དེ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟེན་ནས་དེའི་བྱིན་རྒྱུའི་ལས་གཞུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་

ལམ་པ་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་མི་ཆད་པའི་ཕྱི་ལས་མཛད་ན། ཕྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དུ་ཡོད་
སྟུང་ན། སྤྱི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་མཐའ་ཡས་པ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱི་
ལས་ཆད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་ཕྱི་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྟན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཆོག་ལམ་
དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྟེན་བདེ་འགྲོར་འགོད་པའི་ལས་མཛད་པ་
དང་། བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་སྒྲུང་དོར་ཞེས་པ་བདེན་བཞི་
ལ་འགོད་པ་དང་། བསམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱིར་བ་པར་ཕྱིན་དུག་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་སུ་བཞོད་པའི་ལམ་དགེ་བཅུ་དང་དུ་
ལེན་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱིར་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟོན་ལྷུང་
གིས་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དུ་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་པ་ཟད་པ་ལ་འགོད་
པ་དང་། སྟོན་ལམ་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྟན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བཞི་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་
དུ་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བརྟན་པར་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བརྟན་
པར་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱིས་མཆོན་པས་ལམ་གསུམ་
མདོན་སུམ་དུ་གེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པས་མདོན་
པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བསྐྱོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་རྩོལ་མེད་དུ་
ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ལ་འགོད་
དོ། །ས་དགུ་པར་སངས་རྒྱལ་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ངེས་པ་དང་། སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་
མེད་འགྲུབ་པ་གཉིས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་དབང་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཀུན་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་
སོགས་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྟོགས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་

བ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཚེགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཏུ་འགྱུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་བདེན་བཞི་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་བཞི་ཟད་པར་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་གཞི་མཚན་འཛིན་མེད་པའི་རྒྱལ་
 དང་། ཚེས་ཀྱན་མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྫོགས་པས་ཁྲི་མ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཚོག་ཏུ་རྫོགས་པ་
 དང་། ཚེགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་
 བྱས་མུང་འདས་ལ་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའམ་མི་དམིགས་པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་
 པ་ཉིད་སྒོ་བ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་
 ཡོངས་སུ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འགོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉར་བ་དུན་ནོ།

མདོར་བསྡུས་ན་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་ལམ་དང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་སུ་ལ་འགོད་
 པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྤྱད་ཏུ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
 འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་བས་བརྒྱད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་སྐལ་བས་འདིར། ཡོངས་
 དག་ཞིང་དང་སོགས་རྒྱུད་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲུ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་སུའི་མཚོག་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་བྲལ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོན་སྐྱུ་བཞི་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་
 པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་གནས་ཐུང་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པས་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་འོག་མིན་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་གྱི་ལོ་བྱང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆད་ལས་འདས་པར། ཡེ་ཤེས་གྱི་
 སྒྲུ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱང་བརྒྱད་ཅུས་མཛེས་པར་སྒྲས་པ་
 ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བསྟན་
 པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་ནས་རྩེས་སུ་འཛིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུད་དེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུའི་རང་བཞིན་འཛིན་

པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་རྒྱུད་དམ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྦྱང་བ་སྤུལ་པའི་སྐུ་སྒྲ་ཆོགས་པར་
བསྟན་ནས། ཐུགས་བརྩུར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཞིང་། རོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེས་པ་དེས་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
མཐའ་རི་མིན་དུ་ཐིམ་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མིན་པ་དང་ཞི་བའི་ཕན་བདེའི་
ཆོས་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་ཀུན་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུང་རྒྱལ་གྱིས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་ཉེ་དེར་གཏོགས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྟུ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་ནས། རྫོང་
བརྩུད་དག་པ་གང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ། ཐུགས་བརྩུའི་ནམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་པའི་དུང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དུང་འཕུད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་ནས་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་སམ་གདུང་རྒྱན་ནམ་རྒྱུད་མི་འཆད་ཅིང་ཕན་བདེའི་ཆོས་ཀུན་
མི་རྒྱབ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །**མཐུག་སྐད་གཏང་བ་ནི།** འགྲོ་བའི་
ནད་གསོ་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཐིམ་ལས་ལ་སྤྱར་ཉེ་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྷར་སྐབས་བརྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་དོན་དུ་གཏུ་བསྟུས་ན། མཆིན་གསུམ་གྱི་
རོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་བྱའམ་བསྟོན་བྱ་དང་། དེའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་
རྟོགས་དང་། དེ་རབ་དུ་གྱུར་བ་ཅི་མོ་དང་། དེའི་གོ་རིམ་མཐར་གྱིས་བ་དང་། དེའི་
མཐའ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཆོས་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་ཉེ་དུ་ག་
དུ་བྱ་ཞིང་།

ལ་ར་ན་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་མཆིན་པ་གསུམ་སྦྱོར་པའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་རྟོགས་པ་
སོགས་པ་བཞི་བོ་སྦྱོར་བ་དངོས་དང་། ཆོས་སྐྱུ་ཐིམ་ལས་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་

གསུམ་དུ་འདུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆིང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་འཆད་
 པ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་སྦྱར་བས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་གལ་ཆེ་བས། ཤེས་
 ཕྱིན་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་པ། བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ལྷས་ལན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། རྣམ་གངས་བརྒྱ་
 གཅིག །འགྲེལ་ཀར་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད། འགྲེལ་ཙ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། བཤད་ཐབས་རྣམ་པ་
 ལ། ལུ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་སུ་ཕྱན་པ་ཅན་ནས་སྦྱད་པའི་བར་གྱི་ཡུམ་དུག་པོ་ཀུན་ལ་
 སྦྱར་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱད་པ་འདི་དང་ལེགས་
 པར་སྦྱར་བས་གཞན་ལ་འདར་དོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གནད་མ་ལུས་པ། ཁོང་དུ་
 རྒྱུ་པར་འགྱུར་བས་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་གྲུས་ཏྲག་གི་བརྩོན་པས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རས་ཁྱོད་ལ་རི་སྟེད་བསྟན་
 པའི་ཆོས་ཀུན་བརྟེན་ཅིང་ཉམས་པ་འགྱུར་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆོག་
 ཟུར་ཙམ་ཉམས་པ་མི་རུང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་ཞིང་དོན་དུ་དན་
 པའི་ཡིད་གྱིས་ཤེས་ཕྱིན་འདི་མ་ཉམས་པར་ཟུངས་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པ་ལྟར་དོན་
 ཆེ་བའི་བྱིར་རོ།

འཕགས་པའི་ཡུང་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག།

གནད་ལྡན་ཆོག་གིས་ཡང་དག་ཏྲིག་པ་བསྟེད།

ཆོས་མཆོག་ལེགས་པར་བཤད་རྣམས་རྟེན་དཀའ་བས།

འདམ་ལས་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་མཁས་པས་ཟུངས།

ལྷག་བསམ་དག་པས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས།

གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་མཆོན་བྱིར་དུ།

གཅིག་ཏུ་འབད་པའི་དག་ཆོགས་སྒྲ་འོད་ལྟར།

མཆོག་ཏུ་དག་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

ཕྱོགས་དུས་མཐའ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ།
 མི་ཉམས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་སྟེ།
 ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་བྱམས་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི།
 དགོངས་པ་རི་བཞིན་བདག་གིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་པའང་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལ་རིང་ནས་མོས་པའི་མཐུ་བརྟན་པ་འཇམ་དབྱེད་དབྱིས་
 བས་རབ་བྱུང་བཙུ་ལ་མི་ཟད་མེ་བྱི་བྱམས་ལྷའི་ཉེར་ལྷ་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག།
 ཨོ་སྨྲ་སྟེ།

སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྟགས་མ་ལྷ་བདོའི་འགོ།
 རྩེས་བཟུང་བད་དཀར་ལྷར་བསྟགས་རྒྱལ་བ་དེའི།
 རིན་ཆེན་ཆོས་མཛོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་བོ་ནི།
 ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་འདི་ལགས།

ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་སྟོབས་ཁོ་ནས།
 ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་མཆོག་ཐོབ་པ།
 ཡེ་ཤེས་སྟུན་དང་ལྷན་པའི་རིག་འཛིན་ནི།
 འགོ་འདུལ་དབའ་བོ་རྩེ་རྩེས་བྱ་བ།

སྤྱི་ཆོགས་རང་སར་འགོལ་བའི་སྟགས་འཆང་དེས།
 རྒྱལ་བ་མི་ཡི་སེང་གའི་བྱིན་ལས་རྒྱུད།
 དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་མི་ཉམས་འཕེལ་བའི་བྱིར།
 ཐུགས་བསྐྱེད་དག་པས་བསྐྱེད་ཞིང་སྤྱི་བསྐྱེད་ས།

འདི་ཡི་ལེགས་བྱས་སྒྲ་འོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ།

མཚོག་ཏུ་དག་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཐོབ་པ།
 འཁོར་གསུམ་དམིགས་པས་མ་བསྐྱད་ཆོས་དབྱིངས་དང་།
 ཐབས་མཁས་ཟབ་མོས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བྱས་པས།

ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཐོགས་གཙོ་བྱས་ཏེ།
 མ་ལུས་འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་བཟང་དང་།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི།
 རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་ཤོག།

བསྟན་འཛིན་དམ་པ་ཞབས་བརྟན་བཞེད་པ་བྱུང་།
 བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་བརྒྱར་རྒྱས་པ་དང་།
 མཁའ་ཁྱབ་འགོ་ཀུན་བདེ་ཞིང་ཆོས་དང་ལྗན།
 ཀུན་ཀྱང་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྒྲུའི་གནས་ཐོབ་ཤོག།

རྒྱལ་བ་ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ཅན།
 ཆོགས་མཚོག་བསྐྱེད་ཆལ་རབ་རྣམ་རྒྱས་པ།
 དག་ལྟགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ་དེས་ནི།
 མད་བྱུང་བ་ཀྱི་ཤིས་དཔལ་དུ་འབར་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་བའང་རིག་འཛིན་སྣ་ཆོགས་རང་གོལ་མཚོག་གིས་གཞུང་འདི་སྐར་དུ་བསྐྱབ་
 པར་བཞེད་པའི་ཆོ། སྐར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་གཞུང་ཚུལ་བ་པོ་མི་ལམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་
 དགའ་བ་རྒྱ་འབྱུག་གི་ལོའི་བྱམ་སྟོད་ལྷ་བའི་ཆོས་གཟའ་རྒྱ་སྐར་དག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆར་
 གང་ཤར་སྐྱས་པ་དག་ལྟགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ལོ། དག་འོ། དག་འོ། དག་འོ། སྐར་
 ཡང་ཐོས་བསམ་བྱེད་པོ་ལ། །པན་དང་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་རྗེས་སྐྱད། །རབ་རྒྱལ་རྟོ་
 ཆེན་ལོར་བ་ཀྱི་ཤིས། །མཚན་གྱི་ལྷག་བསམ་དཔལ་ལས་བྱུང་།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ།

མདོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྤྱང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། 42

གསུངས་པའི་མདོ་རང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། 44

རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། 205

གཉིས་པ་མདོའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ།

ཆོས་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ། 44

དཔེ་དང་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱལ་བ། 45

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བ། 46

དཔེ་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན། 48

སྟོན་པས་བསྟན་པའི་དོན་བསྐྱལ་བའོ། 205

བཞི་བ་དཔེ་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བ། 48

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བས་པའི་འབྲས་ཁུ་བསྟན་པའོ། 176

དང་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ལ་གསུམ།

མདོར་བསྟན་པ། 49

འབྲིང་ཏུ་བསྟན་པ། 64

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 95

དང་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བ། 49

གང་ཟག་དེས་ཆོས་ལ་འབྲས་ཁུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ། 51

གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། 56

གཉིས་པ་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བས་འབྲས་ཁུ་ཐོབ་རྒྱལ་ལ་གསུམ།

མི་དམིགས་པས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ། 51

སྟེ་མེད་རྟོགས་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ། 53

- ཤེས་བྱའི་ལུས་ཤེས་པས་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པའོ། 54
- དང་པོ་མི་དམིགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས།
- ལུས་མི་དམིགས་པས་ཐོབ་པ། 51
- ལུས་ཅན་མི་དམིགས་པས་ཐོབ་པའོ། 52
- གཉིས་པ་སྤྱེ་མེད་རྟོགས་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གཉིས།
- བརྗོད་པ། 53
- ཡང་དག་པའོ། 53
- གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་ལུས་ཤེས་པ་ལ་གཉིས།
- དོན་དམ་གཉིས་མེད་ཏུ་ཤེས་པ། 54
- ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོད་མར་ཤེས་པའོ། 56
- གསུམ་པ་གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ།
- སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ། 56
- སྤྱད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 60
- གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། 63
- དང་པོ་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས།
- གང་ཟག་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོས་པ། 56
- གང་ཟག་གི་སྤྱི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། 57
- གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ།
- བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། 57
- སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། 58
- གོ་ཆ་བགོས་པའི་དོན་ནོ། 59
- གཉིས་པ་སྤྱད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
- ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ། 60
- ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ། 61

དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དོན་ལ་གཉིས།

ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ། 60

དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། 60

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་དོན་ལ་གསུམ།

གྲོགས་སྤོང་ཆེས་ཟེན་པ། 61

ཡུལ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ། 62

འབྲས་བུ་དམ་པ་ཐོབ་པའོ། 63

གཉིས་པ་འཕྲིང་དུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། 64

བསྐྱབ་བུ་ཤེས་རབ་དོས་བཟུང་བ། 70

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པ། 72

དེའི་རང་བཞིན་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའོ། 88

དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ། 64

ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་པ། 67

དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་ལ་སྟོབ་པའི་གང་ཟག་བསྟགས་པའོ། 68

དང་པོ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་གཉིས།

ཡུམ་གྱི་དོན་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གནས་པར་བྱ་བ། 64

ཡུམ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། 66

དང་པོ་ཡུམ་གྱི་དོན་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

དོན་དང་། 64

དཔེ་བསྟན་པའོ། 66

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཉིས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ། 67

དེ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བའོ། 68

- གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་སྒྲོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུམ།
 ལུལ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ། 69
- དགོས་པ་འཕེལ་གྱིབ་གྱི་ཕྱིར་མི་སྒྲོབ་པ། 69
- དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའོ། 70
- གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངོས་བབྱང་པ་ལ་བཞི།
- ལུལ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་ཡིན་པ། 70
- ངོ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་པ། 71
- འདྲ་ཤེས་གྱི་མཚན་མ་འཛིགས་པ། 71
- དེ་དག་གི་འཐད་པ་བསྟན་པའོ། 72
- སྒྱིད་ན་གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི།
- ལུམ་གྱི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན། 72
- ལུམ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན། 73
- ལུམ་སྒྱིན་པའི་ཕན་ཡོན། 80
- ལུམ་གྱི་ཡིད་རང་དང་བསྐྱོ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། 83
- དང་པོ་ལུམ་གྱི་གཞུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས།
- དོན་འཛིན་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ། 72
- གཞུང་འཛིན་པས་གཞོད་པ་སྒྲོང་བའོ། 73
- གཉིས་པ་ལུམ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ།
- མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་བསམ་ལུམ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ། 73
- དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། 77
- ཤེས་རབ་ཉིད་བསྐྱགས་པའི་རྒྱའོ། 79
- དང་པོ་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་བསམ་ལུམ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ།
- དོན་དགོད་པ། 73
- མདོར་བསྟན་པ། 75
- རྒྱས་པར་བཤད་པས་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའོ། 75

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

མདོར་བསྟན་པ། 77

འཐད་པ་བཤད་པ། 78

དོན་བསྟུ་བའོ། 78

གསུམ་པ་གཤམ་རབ་ཉིད་ཐུགས་པའི་རྒྱ་ལ་གསུམ།

ལྷའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ། 79

ལྷའི་མིང་སྦྱིན་པ། 79

ལྷའི་ལུས་པ་བསྟུར་བའོ། 80

གསུམ་པ་ཡུམ་སྦྱིན་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་གཉིས།

ཡུམ་བཅོས་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། 80

ཡང་དག་པའི་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཐན་ཡོན་ནོ། 81

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་བསྟན་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་ཡང་གཉིས།

དོན་དགོད་པ། 81

དེ་བསྟུབ་པའོ། 82

གཉིས་པ་དེ་བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ། 82

ལྷོག་པའོ། 82

བཞི་པ་ཡིད་རང་བ་དང་བསྟོར་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་གཉིས།

རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་བསྟན་པ། 83

བསྟོར་བ་བསྟན་པའོ། 85

དང་པོ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས།

ཡུམ་གྱི་ཡིད་རང་བ་བསྟོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ། 83

དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱད་བར་བསྟན་པའོ། 84

གཉིས་པ་བསྟོར་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྷ།

རི་ལྟར་བསྟོར་པའི་དོན། 85

- ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ། 85
- ཡང་དག་པའི་བསྟོ་བ་ངོས་བཟུང་བ། 86
- ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གདམས་པ། 87
- དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། 87
- སྒྱིདོན་བཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།**
- གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ། 88
- གང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན། 91
- དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའོ། 94
- དང་པོ་གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་གསུམ།**
- ཡུམ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཡིན་པ། 88
- རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པ། 89
- སྤངས་པའི་དད་པ་ཡིན་པའོ། 90
- གཉིས་པ་གང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས།**
- རྟོགས་བྱ་ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན། 91
- རྟོགས་བྱ་དེའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ནོ། 92
- གཉིས་པ་རྟོགས་བྱའི་དེའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གཉིས།**
- སྤྱད་ཞེའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། 92
- གནས་པའི་མཐའ་འགོག་པའོ། 93
- གསུམ་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ལ།**
- སྒྱོར་བ་འཇུག་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ། 95
- འབྲས་བུ་སྒྲོན་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ། 120
- རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ། 142
- དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པ། 165
- བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པའོ། 170

དང་པོ་སྦྱོར་བ་འཇུག་པ་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལ།	
དེ་བ་སྦྱོན་དུ་འགོ་བས་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་བསྟན་པ།	95
སྦྱོར་བ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན།	96
སྦྱོར་བ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྦྱོན་བསྟན་པ།	101
བར་ཆད་བྱང་ཡང་མི་ཚུགས་པའི་རྒྱ།	104
བར་ཆད་མེད་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ།	114
གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།	
སྦྱོར་བ་སྦྱོན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན།	97
འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན།	97
ངོ་བོའི་ཕན་ཡོན་ནོ།	99
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞི།	
གནག་རྩི་དང་།	97
རྒྱ་མཚོ་དང་།	98
སྤང་པོ་དང་།	99
སྦྱུ་མའི་དཔེའོ།	99
གསུམ་པ་ངོ་བོའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ།	
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ།	99
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་མཐོང་བ།	100
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ།	100
གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྦྱོན་ལ་གསུམ།	
དེ་བའི་སྦྱོན་ས་མདོར་བསྟན་པ།	101
རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	101
བར་ཆད་མང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ།	103
གཉིས་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	
ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཉམས་པ།	101

- ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཞན་འཛོལ་བ། 102
- བསྟེན་བསྐྱར་གྱི་རོ་བྱང་བ། 102
- འཆད་ཉན་གྱི་བགེགས་སུ་བྱུང་བའོ། 103
- བཞི་བ་བར་ཆད་བྱུང་ཡང་མི་ཚུགས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ཐོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བ། 104
- དེས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། 104
- གཉིས་པ་དེ་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ། 104
- ཡུམ་གྱི་བྱ་བ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ། 108
- ཡུམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ངེས་བཟུང་གི་ལམ་ཏུ་བསྟན་པའོ། 111
- དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ལྷ།
- དོན་དགོད་པ། 104
- རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་པ། 105
- དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། 105
- དེའི་མཚན་འདོགས་པ། 106
- སྟོད་པ་ལ་སྟོར་བའོ། 107
- ལྷ་བ་སྟོད་པ་སྟོར་བ་ལ་གཉིས།
- མདོར་བསྟན་པ། 107
- རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 107
- གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་གསུམ།
- ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོན་པས་བྱ་བ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ། 108
- སྟོན་པའི་དཔེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། 110
- རྒྱལ་པོའི་དཔེས་བྱ་བ་ཆད་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། 110
- དང་པོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་བསྟན་པས་བྱ་བ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཉིས།
- མདོར་བསྟན་པ། 108

རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ།	109
གསུམ་པ་ཐུམ་བྱང་རྒྱུ་པ་ལྟེན་པ་ལ་གཉིས།	
མདོར་བསྟན་པ།	111
རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ།	111
གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	
རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་ཞིག་པ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་དཔེ།	111
ཐུམ་པ་སོ་མ་བཏང་པ་དང་བཏང་བའི་དཔེ།	112
རྒྱ་བཀལ་བའི་གྲུ་བཅོས་པ་དང་མ་བཅོས་པའི་དཔེ།	113
འགྲོ་འདོད་པའི་ཀླད་པོ་རྟེན་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དཔེའོ།	114
ལྷ་པ་བར་ཆད་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།	
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ།	114
དེ་ཉིད་པར་བསྟེན་པའི་དོན།	116
དོན་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའོ།	116
དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ།	
བསྟེན་པ་པོ་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད།	114
བསྟེན་བྱ་བྱ་མའི་མཚན་ཉིད།	115
དེ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།	115
གསུམ་པ་དོན་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།	
སྟོད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་དང་།	116
སྟེད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བའོ།	118
དང་པོ་ཐོག་མ་སྟོད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ།	
འགྲོ་བ་ལ་བྱེད་པ་དུ་མའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པ།	117
རང་ཉིད་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་པ།	117
ཆོས་ཟབ་མོའི་ངེས་པའོ།	118

གཉིས་པ་སྤྱད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

རྟོགས་པར་དགའ་བ། 118

འཛིག་རྟེན་པ་དང་མི་མཐུན་པའོ། 119

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟ།

དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ངོས་བསྐྱེད་བ། 120

དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བསྟན་བ། 121

ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། 122

དྲི་བ་དང་ལན་གྱིས་ཞུགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས། 123

དེ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། 127

དང་པོ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་བདང་རྣམ་པར་རྟོས་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། 120

ཤུགས་སོ། 121

གཉིས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས།

ངོ་བོ་དང་། 121

དེ་བསྟོན་པའོ། 122

ལྟ་བུ་དེ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ།

དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཟབ་མོའི་སྟོན་པ། 127

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་པ། 134

ཟུང་འཇུག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་པའོ། 134

དང་པོ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་གསུམ།

སྤྱད་བྱ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། 127

ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས། 127

ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཆེ་བའོ། 133

གཉིས་པ་ཐབ་མོ་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་གཉིས།

སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་དང་། 127

བསོད་ནམས་ལ་གྲུན་ཀྱིས་སྤང་བའོ། 130

དང་པོ་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ལ་ཡང་བཞི།

དེ་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། 127

དེ་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས། 128

དེ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས། 129

བསོད་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་པའི་བསོད་ནམས་སོ། 129

གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ལ་གྲུན་ཀྱིས་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དང་། 130

ལམ་སྤྱི་བྱི་མི་འཛོགས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པའོ། 131

གསུམ་པ་ཐབ་མོ་སྤྱད་པའི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས།

ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། 133

འབྲས་སུ་ལ་སྐྱེད་འཛིག་མེད་པའོ། 133

གསུམ་པ་སྤང་འཇུག་ཐབས་ལ་མཐའ་བའི་སྤྱད་པ་ལ་གསུམ།

རྒྱུ་ལོ་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 134

ནམ་གངས་དུ་མའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 135

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་འཇུག་བསྟན་པའོ། 141

གཉིས་པ་ནམ་གངས་དུ་མའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད།

སྤྱི་མ་གྱིས་པའི་དཔེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་དང་། 135

འཛིག་རྟོག་ཆགས་པའི་དཔེས་སྐོན་པ་མི་འདོར་བ། 136

བྱའི་དཔེས་གནས་མེད་ཀྱང་མི་ལྟོང་བ། 137

མདའི་དཔེས་དགེ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྟོག་ཉིད་མདོར་སྤྱི་བྱེད་པ། 137

རྒྱ་འབྲལ་གྱི་དཔེས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ། 138

གདུགས་ཀྱི་དཔེས་ལམ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟོང་བ། 139

- དེད་དཔོན་གྱི་དཔེ་རང་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་པ། 140
- ཚོང་པའི་དཔེས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། 140
- སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དོས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་ལ།**
- ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལུང་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བ། 142
- ལུང་མ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་གྱི་ལས། 145
- བདུད་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ། 149
- དེས་བསྟན་པའི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན། 151
- ཚོས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། 153
- དང་པོ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་དོས་བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཉིས།**
- ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། 142
- ལུང་བསྟན་པའོ། 143
- གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་གྱི་ལས་ལ་བཞི།**
- བྱིན་བསྐྱབས་གྱི་གཞི། 145
- མིང་གི་གཞི། 145
- སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི། 146
- དཔེན་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ། 147
- བཞི་པ་དཔེན་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ།**
- མདོར་བསྟན་པ། 147
- རྒྱས་པར་བཤད་པ། 147
- བསྐྱབ་པའོ། 148
- གསུམ་པ་བདུད་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས།**
- བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། 149
- བསྟེན་བྱ་ཉིད་དོས་བཟུང་བ། 149
- གཉིས་པ་བསྟེན་བྱ་དོས་བཟུང་ལ་གཉིས།**
- མདོར་བསྟན་པ། 149

རྒྱུ་པ་པ་བཤད་པ་ལོ།	150
བཞི་པ་བསྟན་བཙུག་གི་རང་བཞིན་ལ་བཞི།	
ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཇོག་ཉིད།	151
དེ་ཚོས་རྣམས་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ།	151
དེ་ལས་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ།	151
གཉེན་པོ་རྣམ་བུར་དུ་གྱུར་ཚུལ་ལོ།	152
ལྔ་པ་ཚོས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།	
དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ།	153
དཔེའི་སྒོ་ནས་རི་ལྟར་མཚོན་པར་བྱ་བ།	155
དེ་ལྟར་བཙོན་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལོ།	156
དང་པོ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ།	
ཚོགས་བྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་གསོག་པ།	153
འགོ་བ་རྣམས་གི་སྒྲིན་གནས་སུ་འགྱུར་བ།	154
གདུལ་བྱའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་པ་ལོ།	155
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཙོན་པར་བྱ་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི།	
བསྐྱབ་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་།	156
ལྟ་མའི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་དང་།	157
བདུད་ལམ་པར་བྱེད་པ།	158
བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་པ་ལོ།	161
གསུམ་པ་བདུད་ལམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ།	
བདུད་གི་དབྱེ་བ།	158
དེས་མི་ཚུགས་པ།	158
ཞར་ལ་ཚུགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལོ།	159
བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གསུམ།	
ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་ཟབ་པ།	161

- ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པ། 164
- གཞན་བགྱི་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བས་བསྐྱབ་པ་དོན་ཆེ་བའོ། 164
- དང་པོ་ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཟབ་པ་ལ་གཉིས།**
- ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དང་། 161
- དེ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། 161
- གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ།**
- བསྐྱབ་པའི་དོན་ཚང་བ་དང་། 161
- མི་དག་པའི་གོ་སྐབས་མི་བྱེད་པ། 162
- དག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའོ། 162
- ཁྱིའོན་བཞི་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པ་ལ་གསུམ།**
- མི་རྟོག་པའི་སྦྱོད་པ་ཐོབ་པ། 165
- མི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དཔེས་བསྟན་པ། 66
- མི་རྟོག་པ་སྦྱོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། 168
- གཉིས་པ་མི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།**
- སྦྱ་མའི་དཔེ། 166
- སྦྱ་ལ་པའི་དཔེ། 167
- ཤིང་གི་སྦྱེས་པའི་དཔེ། 167
- གསུམ་པ་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་གསུམ།**
- ལྟས་བསྐྱལ་བ། 168
- སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ། 168
- བདུད་ཀྱི་མི་རྗེ་བ། 169
- ཁྱིའོན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བྱའོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱགས་པ་ལ་གསུམ།**
- ཡུམ་ལ་མོས་པ་དང་སྒྲོ་བས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟ་ཟེན་པ། 170
- ཡུམ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། 170
- ཡུམ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། 173

- གཉིས་པ་ལུམ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་གནས་པ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། 170
- དེ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ། 171
- དོན་ཀྱན་འདོད་པ་དེ་ལ་གནས་པར་གདམས་པའོ། 172
- གསུམ་པ་ལུམ་བསྐྱབ་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 མཆོག་གི་རྒྱ་བསྐྱབ་བྱ་གདམས་པ། 173
- དེ་མཆོག་ཉིད་བསྐྱབ་པའོ། 173
- གཉིས་པ་མཆོག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
 འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ། 174
- རྒྱ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའོ། 174
- གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ། 174
- རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 174
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། 174
- ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། 175
- གཉིས་པ་ཉམས་སྒྱུ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ལྟ།
 བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། 176
- བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། 182
- བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། 187
- རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། 191
- སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། 196
- དང་པོ་ལྷག་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
 འབྲས་བྱ་དམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ། 177
- བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ། 178

- བསམ་པའི་དབང་གིས་མཆོག་དམན་དུ་བྱེད་པའོ། 180
- གཉིས་པ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
- མ་ཆགས་པའི་ཁྱད་པར། 178
- བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། 179
- གཉིས་པ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས།
- རང་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ། 179
- སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པའོ། 180
- གཉིས་པ་བཙོན་འགྲུམ་གྱི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ།
- ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། 182
- བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། 184
- འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོག་དུ་བསྟན་པའོ། 186
- དང་པོ་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་གཞན་དོན་ལ་ཡང་གསུམ།
- གྲུས་པས་འགྲོ་བ། 182
- རང་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ། 183
- གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྦྱོར་པའོ། 183
- གཉིས་པ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ།
- སྦྱིར་བསྟན་པ། 184
- དུས་རིང་པོས་ཁུམ་པ། 184
- མ་ཁུམ་པ། 185
- སྦྱོར་བ་བྱ་དགའ་བས་ཁུམ།
- མ་ཁུམ་པའོ། 185
- གསུམ་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཉིས།
- བསྐྱོག་པ་དང་། 186
- ཡང་དག་པའོ། 187

- གསུམ་པ་བཅོད་པའི་ཐ་རྩལ་རྩུ་བྱིན་པའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།
 ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་དཔའི་བཅོད་པ་བསྟོམ་པ། 187
- གཞོན་པ་ལ་མི་མཆེད་པའི་བཅོད་པ་བསྟོམ་པ། 189
- སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཅོད་པ་བསྟོམ་པའོ། 190
- དང་པོ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་དཔའི་བཅོད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས།
 རོ་བོ་དང་། 187
- འབྲས་བུའོ། 188
- གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལ་མི་མཆེད་པའི་བཅོད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས།
 རོ་བོ་དང་། 189
- ཕན་ཡོན་ནོ། 189
- གསུམ་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཅོད་པ་ལ་གཉིས།
 བསམ་པ་དང་། 190
- སྦྱར་བའོ། 191
- བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རྩལ་རྩུ་བྱིན་པ་ལ་གསུམ།
 རྩོམ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པ། 191
- ཀྱན་སྟོང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པ། 192
- ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པའོ། 194
- དང་པོ་རྩོམ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ། 191
- རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 192
- གཉིས་པ་ཀྱན་སྟོང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ། 192
- རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 193
- གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དམན་པ་དང་མཆོག་རྩུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 རོ་བོ་དང་། 194

ཡན་ཡོན་ནོ།

195

ལྷ་བ་སྦྱིན་པའི་པ་ལོ་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་བཞི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟེན་པས་མ་ཆགས་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པ།

196

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ།

197

གཞན་བཀྱི་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ།

199

རང་གི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་བསྟུ་བའོ།

200

དང་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟེན་པས་མ་ཆགས་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས།

རྗེས་འགྲོ་དང་།

196

བསྐྱེད་པའོ།

197

གཉིས་པ་གཞན་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ལ་གསུམ།

སྟོང་རྗེས་ཟེན་པས་དགའ་བའི་གཏོང་བ།

197

ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པ།

198

དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་གཏོང་བའོ།

198

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྗེས་སུ་བརྟུབ་པའི་འབྲས་ལ་གསུམ།

སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་ལ་བརྟན་པ།

201

སྦྱོར་མོང་གི་འབྲས་ལ་བརྟན་པ།

203

མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལ་བརྟན་པའོ།

205

